

Nordiska ministerrådet

Planer och budget 2009

Nordiska ministerrådet

Planer och budget 2009

ANP 2008:759

Nordiska ministerrådet

Planer och budget 2009

ANP 2008:759

© Nordisk Ministerråd, København 2008

ISBN 978-92-893-1786-3

Tryk: Scanprint as, Århus 2008

Omslag: Par No 1

Oplag: 765

Trykt på miljøvenligt papir som opfylder kravene
i den nordiske miljøsvanemærkeordning.

Publikationen kan bestilles på www.norden.org/order.

Flere publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18

1255 København K

Telefon (+45) 3396 0200

Fax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18

1255 København K

Telefon (+45) 3396 0400

Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill styrka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordisk Ministerråd godkender, med forbehold for de nationale parlamenters godkendelse, vedlagte budget for år 2009 på totalt 879.885 TDKK (2008 -prsniveau).

Ministerrådet finansieres for langt størstedelens vedkommende gennem bidrag fra de nordiske landene efter en fordelingsnøgle, som årlig fastsættes af Ministerrådet som de respektive landes andel af den samlede nordiske bruttonationalindkomst. Derudover har Ministerrådet indtægter fra øvrige aktiviteter, der udgør ca. 2,0 % af budgettet.

Fordelingsnøglen for landenes indbetalinger for år 2009 er:

Danmark	22,3 %
Finland	17,5 %
Island	1,2 %
Norge	27,4 %
Sverige	31,6 %

Aftalen om overenskomst om tilgang til højere uddannelse påvirker landenes indbetalinger til det nordiske budget ved at selve betalingsordningen håndteres via Ministerrådets budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland deltager ikke i betalingsordningen. Det er taget hensyn til de berørte landes gensidige betalinger jf. overenskomsten i de involverede landes endelige bidrag til Ministerrådets budget.

Ved fastsættelsen af budgettet anvender Ministerrådet det aritmetiske gennemsnit af Danmarks Nationalbanks månedsgennemsnitskurser i perioden 1. september 2007-31. august 2008:

100 EUR =	746	DKK
100 ISK =	7	DKK
100 NOK =	94	DKK
100 SEK =	80	DKK

Til prisopregning af institutionernes tilskud og projektmidler benyttes følgende opregningsfaktorer¹:

1. Omregningsfaktorerne for bidrag til institutionerne for år 2009 er:

Danmark	2,7 %
Finland	2,8 %
Island	5,7 %
Norge	3,0 %
Sverige	2,9 %

2. Omregningsfaktoren for projektmidler er 3,2 % for år 2009.

Landenes indbetalinger til budgettet for år 2009 sker i henhold til fastlagt rutine (Økonomireglementet, § 7).

¹ Dog undtaget Nordens Hus i Reykjavik grundet den usikre økonomiske situation på Island.

Ministerrådet har bemyndiget generalsekretæren til

- at tage beslutning om institutionernes budget, når det gælder omregning til og udbetaling i anden valuta
- at tage beslutning om omdisponeringer på op til og med 300.000 DKK mellem budgetposter indenfor totalrammen.

Samarbejdsministrene fastsætter rammen for kultur/uddannelse/forskning til 374.133 TDKK (2008-prisniveau). De ansvarlige ministerråd skal inden for denne ramme fastsætte detailfordelingen for deres respektive områder i henhold til Aftalen om kulturelt samarbejde artikel 15.

Forord

Nordisk Ministerråds budget for 2009 afspejler Nordisk Ministerråds politiske prioriteringer. Budgettet giver plads til den nødvendige kontinuitet i det nordiske samarbejde, og samtidig sikrer det den omfattende fornyelse i globaliseringsarbejdet, som blev skudt i gang efter statsministrenes sommermøde i Punkaharju, Finland i 2007. Punkaharju mødet er siden fulgt op af det første nordiske globaliseringsforum, der fandt sted i Riksgränsen i Sverige i april 2008, hvor det blev drøftet hvordan de nordiske lande i fællesskab kan håndtere og drage nytte af globaliseringens udfordringer og muligheder.

Statsministrene har givet de nordiske samarbejdsministre til opgave at koordinere dette arbejde. Denne proces har til tider været en udfordrende opgave, men også nødvendig for at Nordisk Ministerråds budget skal afspejle de fastsatte politiske prioriteringer. I den forbindelse vil jeg nævne, hvad der kan betegnes som en milepæl i det nordiske globaliseringsarbejde, nemlig at uddannelses- og forskningsministrene er kommet et stort skridt videre med Topforsknings-initiativet. De har i efteråret 2008 besluttet, at nationale aktører i de kommende år skal indskyde ca. 225 MDKK til Topforskningsinitiativet, udover Nordisk Ministerråds og dets institutioner ca. 160 MDKK.

Jeg er overbevist om, at globaliseringsarbejdet og de omprioriteringer dette medfører, er i Nordens interesse. Globaliseringsarbejdet vil i høj grad præge det nordiske samarbejdes fremtidige ansigt.

Der er i 2009 kommet en ny institution ind i den nordiske familie. Socialministrene har besluttet at etablere Nordisk Velfærdscenter pr. 1. januar 2009 med hovedsæde i Stockholm. Varmt velkommen!

Det foreliggende budget 2009 for Nordisk Ministerråd er igen i år kommet i hus i en dialog mellem Ministerrådet og Nordisk Råd, som bl.a. har betydet et løft til Kulturområdet, og det er med glæde jeg præsenterer dette budget for Nordisk Ministerråd for 2009.

Budgettet er et vigtigt værktøj for alle, der i det daglige beskæftiger sig med det nordiske samarbejde. Det er også spændende læsning for de, der ønsker et bedre indtryk af, hvordan det nordiske samarbejde udvikles i takt med internationaliseringens og globaliseringens muligheder og udfordringer.

København, den 24. november 2008

Halldór Ásgrímsson
Generalsekretær

Indholdsfortegnelse

Nordisk Ministerråds planer for virksomhedsåret 2009	12
Hovedlinjer i budget 2009	12
Ministerrådenes politiske prioriteringer	12
Nordisk Ministerråds globaliseringsinitiativer	17
Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2009	19
Budgetanvisningerne og finansiering af globaliseringsinitiativerne	19
Retningslinjer/kriterier for udmøtning af finansieringsbyrden på budgetsektorerne	19
Størrelsen af globaliseringsinitiativerne og loft på videreførelse af midler fra 2007 (20 % procent reglen)	19
Størrelsen af rammen Fællesaktiviteter og loft på videreførelse af midler fra 2007 (20 % procent reglen)	21
Forhandlingerne med Nordisk Råd og det opnåede kompromisforslag	21
Øremærkinger indenfor budgetrammen	22
Aktivitetsrammens endelige fordeling på budgetsektorer	22
Budgettets indtægter og landenes indbetalinger	23
Betalingsordningen for højere uddannelser	24
Indbetalinger fra landene	25
Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta	25
Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta	26
Status på arbejdet med projektadministrationen	26
Økonomiske og politiske frihedsgrader i Nordisk Ministerråds budget	27
Budgetændringer på Nordens Hus i Reykjavik som følge af den økonomiske situation på Island	30
Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau	30
Kulturpolitik	31
Generel indledning	31
Generelle Kultursatsninger	35
1-2203-1 Dispositionsmidler Kultur	35
1-2204-1 Nordisk Kulturforum	36
1-2205-2 Nordisk kulturfond	36
1-2206-1 Nordisk Råds priser	37
1-2210-1 Nordiskt idrottssamarbete	38
1-2212-1 Nordisk Børne- og Ungdomskomite (NORDBUK)	38
1-2221-2 Nordisk computerspilprogram	39
1-2222-2 Nordisk Film- och TV-fond	40
1-2223-1 Nordisk Journalistisk Efteruddannelse	40
1-2228-3 NORDICOM	41
Kunstmrådet	42
1-2251-2 Kunst- og kulturprogrammet	42
1-2254-2 Mobilitets- og residensprogrammet	43
1-2259-3 Kulturkontakt Nord	44
Nordiske Kulturhus	45
1-2270-3 Nordens hus i Reykjavik	45
1-2272-3 Nordens hus på Färöarna	46
1-2274-3 Nordens institut på Åland	47
1-2277-3 Nordens institut på Grönland (NAPA)	47
1-2279-1 Vedlikehold kulturhusene	48
1-2548-3 Nordens institut i Finland (NIFIN)	48

Andre kultursatsninger	49
1-2234-4 Samisk samarbeid.....	49
Jämställdhet	50
Generel indledning	50
1-4410-1 Projektmedel - Jämställdhet	52
1-4480-3 Nordisk institutt for kundskab om kjønn (NIKK)	53
Lagstiftning	55
Generel indledning	55
1-7110-1 Projektmedel - Lagstiftning.....	56
Uddannelse og forskning.....	57
Generel indledning	57
Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser.....	61
2-2505-1 Dispositionsmedel-Utbildning och forskning.....	61
Politikudvikling m.v.	61
2-2510-1 Nordiskt skolsamarbete (NSS)	61
2-2520-1 Rådgivningsgruppen for Nordisk samarbejde om Voksnes Læring (SVL).....	62
2-2530-1 Rådgivningsgruppen for høgre utdanning (HÖGUT).....	62
2-2544-1 Nordens Sprogråd.....	63
2-2553-1 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	63
2-3127-2 Politikudvikling voksnes læring.....	64
Mobilitets- og Netværksprogrammer	64
2-2513-2 Nordplus rammeprogram.....	64
2-2534-4 Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU).....	66
2-2543-2 Nordplus sprog og kultur.....	67
2-2545-2 Norden-undervisning i utlandet.....	68
Nordforsk	68
2-3100-3 NordForsk.....	68
2-3129-1 Nordisk videnskabelig information (Nordbib)	70
2-3140-1 Nordisk komité for Bioetikk.....	71
Forskning i øvrigt.....	72
2-3180-2 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA).....	72
2-3181-2 Nordiska Institutet for Sjörett (NIFS).....	73
2-3182-2 Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS).....	73
2-3184-2 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK).....	74
2-3185-2 Nordisk Samisk Institutt (NSI).....	75
Arbejdslivspolitik.....	77
Generel indledning	77
2-4110-1 Projektmiddel – Arbejdsmarked og miljø.....	79
2-4120-2 Nordjobb.....	80
2-4130-1 Kommunikation om arbejdsliv	80
2-4180-3 Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	81
Närings-, Energi- og Regionalpolitik.....	82
Generel indledning	82
4-5150-1 Projektmidler - Næring, energi og regionalpolitik	84
4-5151-4 NORA	85
4-5180-3 Nordisk InnovationsCenter (NICe)	86
4-6180-3 Nordregio	87
4-3220-3 Nordisk Energiforskning (NEF).....	88

Social- og Helsepolitik	90
Generel indledning	90
4-4310-1 Projektmedel - Social- og helsevårdspolitik	93
4-4320-1 Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)	94
4-4340-1 Nomesko og Nososko	94
4-4380-3 Nordiskt Valfärdcenter	94
4-4381-3 Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *	95
4-4382-3 Institut för odontologiske materialer (NIOM)	95
4-4383-3 Nordiska nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	96
4-4384-3 Nordiska samarbetsorgan för handikappfrågor (NSH)	96
4-4385-3 Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)	97
4-4386-3 Nordiska utbild.program för social service (NOPUS)	97
Ekonomi og Finanspolitik	98
Generel indledning	98
4-5210-1 Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	100
Miljø	102
Generel indledning	102
3-3310-1 Projektmedel - Miljø	104
3-3320-2 NEFCOS Miljøudviklingsfond	105
3-6720-4 SVANEN – Nordisk miljömärkning	105
Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	107
Generel indledning	107
3-6420-1 Ny nordisk mad	111
Fiskeri	112
3-6610-1 Projektmedel - Fiskeri	112
Jordbrug	113
3-6510-1 Projektmidler Jordbrug	113
3-6520-1 Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	113
3-6585-3 Nordisk Genressource Center	114
3-6310-1 Projektmidler Skovbrug	115
3-6581-1 Samnordisk skogsforskning (SNS)	115
Levnedsmidler	116
3-6810-1 Projektmedel - Levnedsmidler	116
3-6820-2 Forskning - levnedsmidler	116
3-6830-1 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	116
Nabopolitik	117
Generel indledning	117
6-0820-2 Kunskapsbygning og nätverk	119
6-0980-1 Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	120
6-0960-1 NGO-virksomhed i Østersøregionen	121
6-5280-3 Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)	122
6-0970-3 Ministerrådets kontorer i Nord-vest Rusland	123
6-0810-3 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen	123
6-0910-1 Politiske initiativer	124
6-0870-1 Arktisk samarbeidsprogram	124
6-0950-2 EHU/Hviderusland	125
6-0800-1 Gennemførelse af retningslinierne for samarbejdet med Estland, Letland og Litauen henholdsvis Nordvestrusland	126
6-0990-1 Samarbejde med Nordens naboer i Vest	126

Samarbejdsministrene	127
Generel indledning	127
Sekretariatet.....	130
5-0180-3 Ministerrådets sekretariat (NMRS)	130
Nordisk Ministerråds Fællesaktiviteter	131
5-0410-4 Föreningarna Nordens Förbund.....	131
5-0425-4 Bidrag til Västnorden	131
5-0435-1 Generalsekretærens disponeringsreserv	131
5-0445-1 Formandsskabspuljen	132
5-0460-1 Holdbart Norden.....	133
5-1011-1 Informationsaktiviteter	134
5-1021-1 Internationale aktiviteter.....	135
5-1035-1 Grænsehindringer/Hallo Norden	135
5-1050-2 Tjänstemannautbyte.....	136
5-8030-1 Publikationsverksamheten	137
Globaliseringsinitiativ	138
Generel Indledning.....	138
5-2000-1 Globaliseringspuljen.....	139
5-2020-1 Globaliseringsforum	139
5-2025-1 Nordisk Topforskning	140
5-2030-1 Innovationsrepræsentationer i Asien	141
5-2035-1 Innovationspris for nordisk kvalitet.....	142
5-2040-1 Fælles Energiexpo	142
5-2045-1 Expo 2010 Shanghai.....	143
5-2050-1 Nordisk indspil til klimaforhandlinger	144
5-2055-1 Bekæmpelse af Grænsehindringer i Norden.....	145
5-2060-1 NORIA	146
5-2065-1 Plan for fremme af højere uddannelse i Norden.....	148
5-2070-1 Projektplan för god uppäring av ungdomar och vuxna.....	149
5-2075-1 Konsekvenser af klimaforandringer på primær nærigen	150
5-2080-1 Profilering af Norden som center for kreative industrier.....	151
6-2085-1 Globaliseringsinitiativer på Kultur	152
Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet	153
Udviklingen i udisponerede midler 2003-2007	153
Budgettets udvikling i perioden 1999 – 2009.....	156
Likviditetens udvikling.....	157
Budgettets fordeling på budgetpostkategorier	158
Ligestilling	159
Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO.....	160
Bilag 2 – Regnskabstal 2007 på budgetpostniveau	167
Bilag 3 – Tidsplan for budgetprocessen 2009	173
Bilag 4 – Forklaringer til budgetstruktur og budgetpostkategorier	174
Bilag 5 - Förteckning över förkortningar	175

Nordisk Ministerråds planer for virksomhedsåret 2009

Hovedlinjer i budget 2009

Nordisk Ministerråd er de nordiske regerings forum for det formelle samarbejde. Ministerrådets arbejde er overordnet reguleret af Helsingforsaftalen, der senest er blevet ændret i 1995.

Samarbejdet udføres i 10 fagministerråd. Det er de nordiske samarbejdsministre (MR-SAM), der har det overordnede ansvar for koordinering af Ministerrådets arbejde. Formandskabet i Nordisk Ministerråd skifter hvert år og roterer mellem landene. Island afløser i 2009 Sverige som formandskab for Nordisk Ministerråd.

Det er generalsekretærens ansvar at fremlægge et budgetforslag for samarbejdsministrene i Nordisk Ministerråd. Budgetforslaget udarbejdes i tæt samarbejde med fagministerrådene. Samarbejdsministrenes forslag til budget fastlægges i september, og det endelige budget vedtages i oktober af samarbejdsministrene, efter drøftelser med Nordisk Råd henover efteråret. De vigtigste milepæle i budgetprocessen i Nordisk Ministerråd er vist i bilag 3 på side 174.

De nordiske statsministre opfordrede på deres sommermøde i Punkaharju, Finland i 2007 til omfattende fornyelser i det nordiske samarbejde. Sommermødets resultater satte allerede sine spor i budget 2008, hvor der blev igangsat 14 nye globaliseringsinitiativer, som alle understøttede Nordisk Ministerråds overordnede politiske prioriteringer. Hovedparten af initiativerne planlægges gennemført over flere år. Som følge af disse initiativer, er der også i budgetforslaget 2009 afsat 60 MDKK til globaliseringsinitiativer, hvoraf mange af midlerne planlægges tildelt flerårige initiativer. I det følgende gives et overordnet billede af prioriteringerne på Nordisk Ministerråds arbejdsområder, som også afspejles i det profileringsarbejde og i den kommunikationsstrategi som er aktuel for 2009.

Ministerrådenes politiske prioriteringer

Ministerrådet for Kultur (MR-K) som ansvarer for ministerrådets nest største satsingsområde, har som overordnet mål å fremme og verne om mangfoldet av kulturuttrykk i Norden, å formidle kunstnere og deres verk samt å styrke nordisk kunst- og kulturliv i en globalisert verden. Hensikten med den nye strukturen og de nye programmene er at kultursamarbeidet skal være mer fleksibelt og åpent for nye arbeidsformer, samt at det lettere skal kunne svare på de utfordringer som kulturlivet i Norden står overfor i dag, både nasjonalt og internasjonalt. Også Nordisk Kulturfond, Nordisk Film- og TV-fond og de nordiske hus og instituttene spiller en sentral rolle i den videre utvikling av kultursamarbeidet. Nordisk Råds kulturpriser bidrar til å synliggjøre kultursamarbeidet for et bredt publikum både i Norden og i verden for øvrig. I 2009 vil kulturministrene ta et særskilt initiativ innen globalisering på kulturområdet. Derudover er der på Kulturrådet taget et initiativ om etablering af et kulturpartnerskab indenfor den Nordlige Dimension.

Ministerrådet for ligestilling (MR-JÄM) står inför nya utmaningar, som avspeglar den ökande globaliseringen, ett mer mångkulturellt samhälle, en åldrande befolkning och de ungas uppfattningar om hur deras möjligheter påverkas av deras könsidentitet. Det nordiska jämställdhetssamarbetet ska vara bäst i världen och stå som modell för andra länder. Nordisk jämställdhetspolitisk ska ha betydelse för utvecklingen i Norden, inom EU och i andra relevanta internationella sammanhang, där de nordiska länderna deltar.

Ministerrådet for lagsamarbejde (MR-LAG) ansvarar för lagstiftningssamarbetet i Norden - först och främst inom ramarna för justitieministrarnas samarbete - och det bygger på en mer än 100 årig tradition. Samarbetet inom sektorn rör förberedelser inför lagstiftning, initiativ avseende förebyggande och bekämpande av brottslighet, samarbete med de rättsvårdande myndigheterna i de baltiska länderna samt gemensamt nordiskt samarbete rörande EG/EES-rätt. För att säkerställa en fortsatt enhetlig rättslig utveckling i linje med Helsingforsavtalets målsättningar samt sektorns samarbetsprogram, genomgås aktuella nordiska lagstiftningsinitiativ. Vid behov genomförs även specifika lagstiftningsprojekt. Under år 2009 kommer sektorns samarbetsprogram att utvärderas och eventuellt att omarbetas beroende på utfallet av evalueringen.

Ministerrådet for utdanning og forsknings (MR-U) Strategi 2008-2010 har Nordisk Ministerråds globaliseringsinitiativer som hovedprioritet. MR-U har inom forskningsområdet huvudansvar för två projekt: "Förslag om främjande av nordisk toppforskning" och "Övergripande plan för utvecklingen av det nordiska forsknings- och innovationsområdet (NORIA)". Båda projekten bedrivs i ett nära samarbete med MR-NER. När det gäller Toppforskning är det ambitionen att under 2009 inleda det konkreta genomförandet av toppforskningsprogrammet inom energi, klimat och miljö och dessutom att påbörja arbetet med ett toppforskningsprogram inom områdena välfärd och hälsa. När det gäller utvecklingsarbetet av NORIA fortsätter den mellan ÅK-U och ÅK-NE gemensamma arbetsgruppen sitt arbete och kommer under 2009 att rapportera till MR-U, MR-NER och MR-SAM.

Innom ramen av "Förslag om främjande av högre utbildning i Norden" siktar MR-U under 2009 på att utlysa nya Nordic Master program. I anslutning till satsningen på Nordic Master program genomförs ett kvalitetssäkringsprojekt av NOQA (Nordic Quality Assurance) och arbetet med att profilera Norden som en attraktiv utbildningsort fortsätter.

Innen ramen av "Projektplan for en god opplæring for ungdom og voksne" vil MR-U gjennomføre studier og erfaringsutveksling om arbeidet for økt gjennomføring i ungdomsutbildningen, erfaringsutveksling om arbeidet med entreprenørskap i skolen og studie om leseundervisning for voksne. I 2009 skal resultat og forslag følges opp. Det iverksettes lære- og dialogforum der hovedmålet er erfarings- og idéutveksling, samt å ekstrahere internasjonale trender og god praksis. Et delmål med prosjektet er å øke samarbeidet mellom utdanningssektoren, arbeids- og næringsliv, og det skal legges til rette for et slikt samarbeid i 2009.

Ministerrådet for Arbeidsliv (MR-A) legger fra 2009 opp nytt samarbeidsprogram. Det vil fokusere på tiltak innrettet på de muligheter og utfordringer som utspringer fra globaliseringen, den demografiske utviklingen og klimaforandringene.

Nordisk Ministerråd for Erhverv, Energi og Regionalpolitik (MR-NER) anser at Norden har et godt udgangspunkt når det gælder økonomisk udvikling, innovation og beskæftigelse. Men med en stadig stigende global konkurrence, er der behov for at udvikle modeller og metoder til at fremme erhvervslivets muligheder i en globaliseret verden. Det gælder etablering af nye virksomheder, sikring af kvalificeret arbejdskraft og videnintensive virksomheder. Arbejdet med at fjerne grænsehindre i Norden er stadig aktuelt. Der vil i 2009 lægges særlig vægt på arbejdet med at udvikle mulighederne for et velfungerende nordisk venture kapital marked samt fremme udviklingen hen imod et grænseløst nordisk innovationsområde. Et samarbejde på turismeområdet vil også blive prioriteret.

Energi er i international og global sammenhæng blevet et centralt politikområde. Nordens position som ledende region indenfor bæredygtig energiudvikling bør derfor styrkes og synliggøres. Gennem målrettet samarbejde vil de nordiske lande fortsat søge at påvirke vigtige internationale beslutninger på energiområdet. Spørgsmål som harmonisering af det nordiske el-marked, bæredygtig produktion og anvendelse af energi og nye energiteknologier har en central plads i det nordiske energisamarbejde. Energilpolitik udgør desuden et centralt element i klimapolitikken.

Klimapolitikken er i særdeleshed kommet i fokus med det forestående COP15 møde i København. Op til topmødet vil der blive arbejdet med indspil til den politiske proces, samt synliggørelse af nordiske løsninger indenfor teknologiudvikling og forskning.

Med de udfordringer som globalisering, konkurrenceevne og klimafølgende ændringer udgør bliver behovet af samarbejde og samordning mellem periferi og center alltids udtalt. Den regionale politikens fokus på den territoriale dimensionen i samfundsudviklingen gør den en særskilt rolle som strategisk link mellem forskellige politikområder og sektorer.

Ministerråd for Social- og Sundhedspolitik (MR-S) har lagt betydelig vægt på globaliseringsrelevante samarbejdsområder og har udvalgt "Nordisk velfærdsinnovation" som kerneområdet for det nordiske social- og sundhedspolitiske samarbejde. Fokus er på hvordan de nordiske lande kan videreudvikle den nordiske velfærdsmodel så den kan klare sig i den globale konkurrenceøkonomi og bevare sammenhængskraften. Samarbejdet om globaliseringens udfordringer er koncentreret om tre områder:

Den demografiske forandring og forebyggelse af marginalisering af udsatte grupper. Centrale opgaver er sikring af kvalificeret arbejdskraft og bæredygtig velfærdsproduktion.

Kvalitetsudvikling i social- og sundhedsvæsenet. Nogle områder er behovet for en høj specialisering og brug af informations og kommunikationsteknologi i social og sundhedsvæsenet.

Samarbejdet med Nordens nabolande, herunder indsats mod menneskehandel. Fokus er styrkelse af samarbejdet indenfor den nordlige dimensions område.

De nordiske social- og sundhedsministre traf på ministerrådsmøde d. 2.-3. juni 2008 beslutning om at etablere en ny nordisk institution med navnet "Nordisk Velfærdscenter (NVC)" med hovedsæde i Stockholm. Velfærdscenteret påbegynder sin virksomhed pr. 1. januar 2009.

Etableringen af en ny institution på det sociale område er et resultat af arbejdet med forandring af institutionsstrukturen på det sociale- og sundhedspolitiske område som er pågået i 2007. Grundtanken med etableringen af en ny institution er at effektivisere virksomheden og gøre den mere målrettet samt at forbedre institutionernes rolle som redskab for at opnå de fastsatte politiske mål inden for rammerne af nordisk nytte.

Nordiska ministerrådet för ekonomi- och finanspolitik (MR-FINANS) skall bidra till att skapa förutsättningar för att de grundläggande ekonomisk-politiska målen om en stabil och sund ekonomisk utveckling med full sysselsättning och god och uthållig tillväxt skall kunna uppnås.

EU-frågor är av fortsatt hög prioritet inom det nordiska ekonomiska och finansiella samarbetet. Sektorn har en ordning för systematiskt samråd och samarbete om EU-frågor på det ekonomiska och finansiella området. Andra områden som väntas utgöra viktiga delar av arbetet inom sektorn under 2009 är uppföljningen av arbetet med att avlägsna gränshinder mellan de nordiska länderna, systematiskt samråd och samarbete om skattefrågor samt fortsatt samarbete för att verka för att den ekonomiska dimensionen inarbetas på ett tydligare sätt i den nordiska strategin om hållbar utveckling. Ekonomiska instrument för att uppnå globala miljömålsättningar samt den globala uppvärmningens ekonomiska och sociala konsekvenser kommer ha en större vikt i samarbetet under 2009.

I syfte att förhindra internationellt skatteunddragande kommer det nordiska samarbetet med att koordinera de nordiska ländernas förhandlingsansträngningar att ingå informationsutbytesavtal på skatteområdet med s.k. skatteparadis att fortsätta även under 2009. Arbetet inleddes 2006 men nådde framgång redan under 2007, då de nordiska länderna underskrev informationsutbytesavtal med Ilse of Man. Under 2008 och 2009 förväntas ytterligare avtal ingås.

Ministerrådet for Miljø (MR-M) vil lægge vekt på arbeid knyttet til FN:s klimakonferans i København i 2009 hvor de nordiske land vil utnytte styrken i samarbeidet til at medvirke til et godt forhandlingsresultat. Det skal også samarbeides for at klarlægge miljøkonsekvensene av en økad anvendning av biobrensel. Det arktiske områdene er i fokus i arbeidet med at redusere miljøgifter men også til at synliggjøre klimaendringenes konsekvenser i Arktis. Med mål om en renare Östersjö och en hållbar utveckling i Östersjöregionen vil miljøministrene samarbeide i oppfølgingen av HELCOMs handlingsplan for Östersjön. NEFCO vil forsette at legga særskild vekt på at fremme miljøforbedrende investeringer i Russland og Ukraine. En utvärdering av det nordiske miljømerket Svanen viser at merket fungerer som et meget effektivt instrument i miljøpolitikken och det skall följas upp. MR-Miljø vil i 2008 legge fram en ny miljøhandlingsplan som vil gjelde for perioden 2009 til 2012.

Ministerrådet for fiskeri og havbruk, jordbruk, næringsmidler og skogbruk (MR-FJLS) har lansert flere viktige tiltak som vil prege arbeidet i 2009. Sektoren vil i løpet av 2008 legge fram et rammeprogram for perioden 2009 til 2012 hvor det legges vekt på tiltak som vil kunne bidra til konkurransekraftige primærnæringer og livsmiddelsektor i Norden og sikre kommende generasjoner fortsatt tilgang til genetisk mangfold. Implementering av statsministrenes globaliseringsinitiativ om klimaendringenes innvirkning på primærnæringene vil være en prioritert oppgave i 2009. Nordiskt Genresurscenter (NordGen) som ble nyetablert i 2008 skal utvikles til et dynamisk nordisk kunnskaps- og vitenssenter som i voksende grad betjener innovasjon og utvikling i næringslivet. Programmet Ny nordisk mat har vært fremgangsrikt og i 2009 skal det utvikles til en form som kan være levedyktig på lengre sikt og bidra til fortsatt innovasjon og verdiskapning i næringslivet. På fiskeriområdet vil Nordens Maritime Akademi bli videreført og det vil bli økt fokus på fiskegenetiske ressurser samt klimaendringene og deres betydning for akvatiske ressurser. Arbeidet med å implementere handlingsplanen for bedre sunnhet og livskvalitet gjennom kost og fysisk aktivitet videreføres. Bioenergi forsetter som et viktig samarbeidstema i skogssektoren.

Et utbygget Nabolandsarbeide har til oppgave å øke regionens samlede kraft. Et særlig fokus vil være på Östersjöregionen. Især klimaendringene og fokus her på øger også kravet til samarbeide med Nordens naboer i Vest, især Canada, ligesom også et nytt arktisk samarbeidsprogram skal ta sin begynnelse.

Samarbeidet med nabolandene omkring Östersjön er sammen med det europeiske perspektiv en integrert del av Ministerrådets arbeid. Det nordiske samarbeide kan utnyttes til, at de nordiske land står sterkere i globaliseringen, og gjennom samarbeide med nabolandene på områder som for eksempel utdanning, forskning, innovasjon, miljøteknologi og fremme av vilkår for næringslivs samarbeide på tvers av grensene sammen kan fremstå som en attraktiv region – 'Europas top'. Øvrige internasjonale utviklingsprosesser i regionen, herunder Östersörådets reformprosess og utviklingen av EUs Östersöstrategi inngår som elementer i utviklingen av Nordens samarbeide med naboene i Östersjöregionen.

Samarbeidet omkring Östersjön og i Barentsregionen baserer seg tillige på den Nordlige Dimensjon. Ministerrådets tette samarbeide med de øvrige regionale råd i regionen og med EU utvikles og styrkes. Samarbeidet fokuserer på bl.a. grenseregionalt samarbeide, forsknings- og utdannelsessamarbeide, miljø, klima og energi og NGO-samarbeide.

Fra 2009 skal nye retningslinier for Ministerrådets samarbeide med Estland, Letland og Litauen og for samarbeidet med Nordvestrusland trede i kraft. Centrale instrumenter i samarbeidet er felles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer med de baltiske land og programmet for kundskabsopbygning og nettverk for Nordvestrusland. Generelt for samarbeidet er, at det skal ske med utgangspunkt i felles prioriteter og med felles finansiering. Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen samt i Nordvestrusland er viktige brobyggere i utviklingen og gjennomføringen av det felles nordiske samarbeide i Nordens naboerområder.

Samarbejdet om Hviderusland er et eksempel på et område, hvor en fælles nordisk indsats i kombination med et vellykket samarbejde med EU har stor betydning. Ministerrådet arbejder tæt sammen med EU og med andre donorer om støtte til hviderussiske studerende på European Humanities University i Vilnius.

Arbetet med att undanröja gränshinder för såväl privatpersoner som företag fortsätter. Gränshindersforumet kommer att frambringa konkreta lösningsförslag som sedan kommer att kunna presenteras och behandlas av berörda förvaltningar och ministrar. Ett närmare samarbete mellan Hallå Norden och övriga informationstjänster i Norden kommer att genomföras i syfte att uppnå synergieffekter. Vidare kommer arbetet med att utveckla Hallå Nordens webbportal med ny och utvidgad information som riktar sig till små- och mellanstora företag att färdigställas.

Nordisk Ministerråds globaliseringsinitiativer

Statsministrarna har gett startskottet till en Nordisk globaliseringssatsning.

Världen blir allt mer globaliserad och den internationella ekonomiska integrationen ökar. Detta medför utmaningar och inte minst möjligheter för de nordiska länderna.

Många av de utmaningar som globaliseringen skapar, kan inte lösas av ett enskilt land, utan det krävs att länder eller regioner agerar samtidigt och koordinerat. Utifrån de likheter de nordiska länderna har, faller det sig naturligt att tillsammans försöka finna lösningar. Med en gemensam kärna av styrkepositioner och värderingar och en högt utvecklad kunskapsinfrastruktur har Norden en möjlighet att gå före och skapa lösningsmodeller för de globala utmaningarna, samt positionera Norden i en ökande konkurrens.

Nordens största rikedomar är befolkningarna och den kunskap, kompetens, kreativitet och kulturarv som de har. Detta är en av nycklarna till nordens konkurrenskraft, sysselsättning och tillväxt, till nordens välfärdsamhällen och till nordisk insats för en global hållbar utveckling.

Statsministermötet i juni 2007 kan ses som startskottet för ett förnyat nordiskt samarbete om att möta de utmaningar och möjligheter som den globaliserade världen ger. En nordisk satsning på globalisering skall ske i synergi med det arbete som görs i europeisk regi och det samarbete som Norden har med sina grannländer. Uttalandet från mötet innebär nya övergripande politiska prioriteringar för det nordiska samarbetet som syftar att stärka de nordiska länderna globalt. Pressmeddelandet från mötet innehåller en rad konkreta gemensamma nordiska initiativ som syftar till att understödja och stimulera uppfyllandet av dessa nya övergripande målsättningar. De konkreta initiativen är en viktig hörnsten och utgångspunkt för det nordiska globaliseringsarbetet, och ska betraktas som dels ett hjälpmedel för att understödja förändringarna i prioriteringarna i det nordiska samarbetet men även som viktiga insatser i sig själv. Många delar av det nordiska samarbetet agerar redan sedan tidigare i enighet med statsministrarnas överordnade prioriteringar. Det är dock fortsatt behov för en ökad fokusering och prioritering av det nordiska samarbetet.

I pressmeddelandet från statsministermötet i juni 2007 indelades initiativen efter tre teman: ***Ett kunnigare Norden, Ett synligare Norden samt Ett välmående Norden.***

Sammanlagt 14 konkreta initiativ har satts igång sedan juni 2007, där 8 initiativ presenterades i samband med Nordiska Rådets Session i Oslo 2007 och ytterligare 6 initiativ principgodkändes av de nordiska samarbetsministrarna den 29 februari 2008. Följande 14 initiativ har initierats.

1. Globaliseringsforum
2. Nordisk toppforskning
3. Innovationsrepresentation i Asien
4. Nytt nordiskt innovationspris för nordisk kvalitet
5. Gemensamt nordiskt EnergiExpo
6. Världsutställningen i Shanghai 2010
7. Nordiskt engagemang som inspel till klimatförhandlingarna
8. Bekämpande av gränshinder i Norden
9. Övergripande plan för utvecklingen av det nordiska forsknings- och innovationsområdet (NORIA)
10. Plan för främjande av högre utbildning i Norden
11. Projektplan för en god upplärning av ungdomar och vuxna.
12. Konsekvenserna av klimatförändringarna på naturresurser i Norden skall belyses
13. Utveckling och profilering av Norden som center för kreativa industrier
14. Harmonisering av nordiska elmarknaden

De enskilda initiativen presenteras i budgetförslaget på ss.138-152 Här framgår också storleken av anslaget för globaliseringsinitiativen, samt hur det fördelats mellan de olika initiativen.

Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2009

Budgetanvisningerne og finansiering af globaliseringsinitiativerne

Budget 2009 er udarbejdet på grundlag af de budgetanvisninger, som blev vedtaget af samarbejdsministrene (MR-SAM) d. 29. februar 2008. I Budgetanvisningerne har MR-SAM fastlagt den totale ramme for budget 2009 i 2008 priser samt fordelt rammen ud på budgetsektorerne og rammen for globaliseringsinitiativerne.

Bemærk at der igennem hele budgetprocessen arbejdes med et budget i 2008 priser. På den måde bliver alle ændringer der foretages i budgetprocessen helt frem til budgettets endeligt vedtages af MR-SAM på sessionen sammenlignelig med budget 2008. Herunder naturligvis også fordelingen af finansieringsbyrden til globaliseringsinitiativerne. Efter vedtagelsen af budgettet foretages der en opregning til 2009 priser med ser med de prisopregningsfaktorer og valutakurser, som ses på side 5. Disse vedtages også af MR-SAM på sessionen.

Udfordringen i år i forbindelse med fastlæggelse af budgetsektorenes rammer har været størrelsen af fordelingen af finansieringsbyrden på budgetsektorerne til de globaliseringsinitiativer, der er besluttet igangsat af statsministrene.

Resultatet i budgetanvisningerne er, at NSK/MR-SAM har fordelt finansieringsbyrden ved at benytte en to-trins-model, som har været diskuteret på møderne i december 2007 og januar 2008 i NSK/MR-SAM regi.

Hensigten med modellen er, at NSK/MR-SAM i første trin fastlægger de overordnede rammer for budgetsektorerne ved at fordele finansieringsbyrden. Derefter er det i andet trin budgetsektorerne, som foretager den konkrete udmøntning indenfor egne rammer.

Retningslinier/kriterier for udmøntning af finansieringsbyrden på budgetsektorerne

I forbindelse med udmøntningen henstiller NSK/MR-SAM budgetsektorerne til, i størst mulig udstrækning, at understøtte aktiviteter der:

- Kun med det bedste resultat løses i fællesskab og har betydning for alle lande og selvstyrende områder
- skaber nordisk merværdi gennem styrkelse af det *interne* nordiske samarbejde eller af norden i forhold til *omverdenen*
- tilgodeser et påvist *aktuelt behov*
- ikke udgør støtte til erhverv og brancheforeninger.

Ovenstående skal være målestok for de aktiviteter, som det i 2009 besluttes at gennemføre, og skal være ledemotivet og retningsgivende for de prioriteringer, som budgetsektorerne lægger til grund for anvendelse af de bevilgede midler på budgetpostniveau.

Størrelsen af globaliseringsinitiativerne og loft på videreførelse af midler fra 2007 (20 % procent reglen)

Differentieringen af det procentvise bidrag til globaliseringsinitiativerne blev fastsat af NSK/MR-SAM ud fra en vurdering af, hvor involverede de enkelte sektorer er i Ministerrådets globaliseringssatsning.

I nedenstående tabel vises de rammer og finansieringsbyrde, som MR-SAM besluttede. Det er med baggrund i disse rammer, at budgetsektorerne har udmøntet deres rammer og finansieringsbyrden, som

det også er intentionen i to-trins-modellen. Til sammenligning vises også sektorernes rammer i 2008 ekskl. forøgelse af rammen på 35 MDKK til globaliseringspuljen.

I kolonnen "bidrag" ses, at bidraget til globaliseringsinitiativerne i budget 2009 udgør i alt 31,411 MDKK. I afsnittene med Ministerrådenes budgetposter er der i den indledende tekst for hvert ministerråd et afsnit, der redegør for udmøntningen af ministerrådets bidrag til globaliseringsinitiativerne.

Budgetrammer 2009				
	Budget 2008***	%	Bidrag	Budget 2009
MR-K	164.192	5	8.210	155.982
MR-Jäm	8.355	2	167	8.188
MR-Lov	1.335	2	27	1.308
MR-U	220.562	2	4.411	216.151
MR-A	13.337	5	667	12.670
MR-NER*	114.165	2/5	3.256	110.909
MR-S	39.824	5	1.991	37.833
MR-Finans	1.746	2	35	1.711
MR-M	42.723	2	854	41.869
MR-FJLS	38.190	5	1.910	36.280
Nabopolitik	96.620	2	1.932	94.688
NMRS	72.729	2	1.455	71.274
NMR Fællesaktiviteter**	34.964	10	6.496	28.468
Pulje til globalisering	25.675			57.086
Totalt	874.417		31.411	874.417

* Initialt har MR-SAM besluttet at fordele finansieringsbyrden på MR-NER med 2 % på energi- og næringssektoren og 5 % på regionalsektoren

** 10 % på fællesaktiviteter og 3 MDKK fra formandskabspuljen

*** Med udgangspunkt i den totale budgetramme for 2008 udregnes rammen således: $910.363 - (35.000 \cdot 1,027) = 874.417$, hvor de 2,7 % er omregningsfaktoren for projektmidler fra 2007-priser til 2008-priser i budget 2008.

MR-SAM vedtog i forbindelse med budgetmoderniseringen i februar 2007 Generalsekretærens forslagskatalog, som bl.a. indeholdt et forslag om et loft over overførsel af midler (20 % reglen) fra et budgetår til et andet. Samtidig besluttede samarbejdsministrene, at midler der falder for 20 % reglen skal overføres til en dispositionspulje. Loftet over adgang til at overføre midler fra et budgetår til et andet blev indført fra og med regnskabsåret 2007.

Pr. 31.12.2007 var der 5,468 MDKK, som faldt for 20 % reglen. Der er altså alene tale om en omdisponering af allerede bevilgede midler (fra 2007), og derfor ikke et løft i den samlede ramme for 2009. MR-SAM har besluttet, at af disse midler benyttes 2,554 MDKK til forstærkning af rammen Fællesaktiviteter og de resterende 2,914 MDKK til globaliseringsinitiativer.

I tabelform ser sammensætningen af midler til globaliseringsinitiativerne 2009 således ud:

Sammensætningen af globaliseringspuljen	TDKK
Pulje til globalisering udenfor budgetsektorerne*	25.675
Bidrag fra budgetsektorerne 2009	31.411
Omdisponering midler 2007 (20 % reglen)	2.914
Totalt	60.000

*) Beløbet svarer til globaliseringspuljen i 2008 på 60 MDKK, ekskl. forøgelse af udgiftsrammen med 35 MDKK ved træk på likviditeten (opregnet til 2008 prisniveau).

Af tabellen ses, at udover midlerne fra 20 % reglen bidrager også globaliseringspuljens andel af 2008 rammen på 25,675 MDKK samt bidraget fra budgetsektorerne inkl. fællesaktiviteter og sekretariatet på 31,411 MDKK til globaliseringsinitiativerne. Det giver i alt en pulje på 60 MDKK i 2008 priser.

Størrelsen af rammen Fællesaktiviteter og loft på videreførelse af midler fra 2007 (20 % procent reglen)

Af de 5,468 MDKK, som ikke kan overføres på budgetpostniveau til 2008, har samarbejdsministrene besluttet, at 2,554 MDKK skal bidrage til en forstærkning af rammen "Fællesaktiviteter". Rammen kan således i alt i 2009 afholde udgifter for 31.022 TDKK.

I tabelform ser sammensætningen af rammen Fællesaktiviteter således ud:

Sammensætningen af Fællesaktiviteter	TDKK
Fællesaktiviteter under rammen	28.468
Omdisponering midler 2007 (20 % reglen)	2.554
Totalt	31.022

Forhandlingerne med Nordisk Råd og det opnåede kompromisforslag

På baggrund af Ministerrådsforslaget vedtaget af samarbejdsministrene d. 3. september var der igennem efteråret 2008 drøftelser med Nordisk Råd. I den forbindelse havde Nordisk Råd en række ønsker til omprioriteringer indenfor Ministerrådets budget. Resultatet af drøftelserne på budgetpostniveau ses af nedenstående tabel.

TDKK		Ministerråds Forslag	Ændring på budgetposter som følge af indspil fra Nordisk Råd
1-2203-1	Dispositionsmidler – Kultur	1.028	+1.000
1-2205-2	Nordisk Kulturfond	31.127	+1.000
	Stigning totalt		+2.000
5-0445-1	Formandskabspuljen	6.106	-500
5-0460-1	Holdbart Norden	3.050	-500
6-0820-1	Kundskabs- og netværk	27.979	-500
6-0910-1	Politiske initiativer	1.700	-200
6-0980-1	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	7.122	-300
	Reduktion totalt		-2.000
	Ændringer		0

Der tilføres 1.000 TDKK til dispositionsmidler på Kultur (budgetpost 1-2203-1). Der gives 1 MDKK til Orkester Norden og 500 TDKK til Skumringstimen til en etårig bevilling. Midlerne udbetales, når ansøgning er godkendt af EK-K. Budgetposten tilføres netto 1.000 TDKK, som skyldes at Kulturministrene finansierer 500 TDKK af de budgetforøgelser, som er resultatet af drøftelserne med Nordisk Råd.

Derudover tilføres Kulturfonden 1 MDKK (budgetpost 1-2205-1). Samarbejdsministrene havde i budgetanvisninger reduceret Kulturfondens bevilling med 5 %, men resultatet af kompromis'et med

Rådet betyder, at Kulturfondens bevilling nu kun reduceres med ca. 2 % fra 32,765 MDKK til 32,127 MDKK.

De 2.000 TDKK på hhv. Kulturs dispositionsmidler og Kulturfonden finansieres dels med 1.000 TDKK fra Nabopolitikområdet, og dels med 500 TDKK fra såvel Formandskabspuljen som Holdbart Norden.

Øremærkninger indenfor budgetrammen

Kompromisforslaget indebærer derudover, at der foretages en betinget øremærkning på 139 TDKK til Nordjobb under MR-As projektmidler, således at de 139 TDKK tilføres Nordjobb, hvis der skabes ligeså mange arbejdspladser som i 2008.

Midler til globaliseringsaktiviteter på Kultur

Ligeledes indeholder kompromisforslaget et forslag om, at der ydes 2.000 TDKK til globaliseringsinitiativer på Kulturområdet.

Finansieringen af globaliseringsinitiativerne på Kulturområdet kommer fra de 5,3 MDKK på globaliseringspuljen, som endnu ikke er taget beslutning om, hvad skal benyttes til.

Det skal bemærkes, at dette ikke er en forøgelse af Kulturs budgetramme i 2009, som følge af at aktiviteterne finansieres af uforbrugte globaliseringsmidler fra 2008.

Som følge af beslutningen om at yde en ramme på 2.000 TDKK til globaliseringsinitiativerne på Kultur, så oprettes der en ny budgetpost under globaliseringsinitiativerne i det endelige budget 2009².

Aktivitetsrammens endelige fordeling på budgetsektorer

Aktivitetsrammen for budget 2009 er 874.714 TDKK i 2008 priser, som er samme ramme som i budget 2008, når der ses bort fra trækket på likviditeten på 35 MDKK, *plus bidraget* på 5.468 TDKK, som ikke kan overføres på budgetpostniveau til 2008. Den totale aktivitetsramme for 2009 er herefter i alt 879.885 TDKK i 2008 priser. MR-SAM har besluttet, at der skal ske pris- og valutaregulering af budgetrammen i 2008 priser med de prisopregningsfaktorer og valutakurser, som ses på side 6. På tabelform ser sammensætningen af budget 2009 rammen i 2009 priser således ud:

Sammensætningen af den samlede 2009 ramme i 2009 priser	TDKK
Vedtagne budgetramme 2009 i 2008 priser	874.714
Beskårne midler 2007 jf. 20 % reglen	5.468
Prisopregning til 2009 prisniveau	35.577
Totalt i 2009 priser	912.759

Den totale aktivitetsramme bliver således i alt **912.759 TDKK i 2009 priser**. Efter fordeling af 2009 rammen på budgetsektorer og fordeling af de beskårne midler på 5,468 MDKK fra 20 % reglen ses den endelige fordeling på budgetsektorer i 2009 af nedenstående tabel.

² Bemærk, at rent teknisk så 0-budgetteres posten, fordi finansieringen kommer fra uforbrugte globaliseringsmidler fra 2008, og ikke fra 2009 rammen.

SAMMENSTILLING AV BUDGET 2009 OG 2008 (løbende priser, TDKK)

LØBENDE PRISER	BUDGET 2009	Andel	BUDGET 2008	Andel	Difference +/- %	
MR-K, MR-Jäm, MR-Lag	172.853	18,9%	173.882	19,1%	-1.029	-0,6%
Kultur	162.893	17,8%	164.192	18,0%	-1.299	-0,8%
Ligestilling	8.610	0,9%	8.355	0,9%	255	3,1%
Lov	1.350	0,1%	1.335	0,1%	15	1,1%
MR-U, MR-A	239.375	26,2%	233.899	25,7%	5.476	2,3%
Uddannelse og forskning	226.308	24,8%	220.562	24,2%	5.746	2,6%
Arbetsmarked og -miljø	13.067	1,4%	13.337	1,5%	-270	-2,0%
MR-NER, MR-S, MR-Finans	157.468	17,3%	155.735	17,1%	1.733	1,1%
Näring, energi og regional	116.658	12,8%	114.165	12,5%	2.493	2,2%
Sociapolitik	39.044	4,3%	39.824	4,4%	-780	-2,0%
Finanspolitik	1.766	0,2%	1.746	0,2%	20	1,1%
MR-M og MR-FJLS	80.427	8,8%	80.913	8,9%	-486	-0,6%
Miljø	43.209	4,7%	42.723	4,7%	486	1,1%
Fiskeri, Jord- og skovbrug og levnedsmidler	37.218	4,1%	38.190	4,2%	-972	-2,5%
Samarbejdsministrene	262.636	28,8%	265.933	29,2%	-3.297	-1,2%
Nabopolitik	96.536	10,6%	96.620	10,6%	-84	-0,1%
Ministerrådets sekretariat	73.198	8,0%	72.729	8,0%	469	0,6%
Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter	30.982	3,4%	34.964	3,8%	-3.982	-11,4%
Globaliseringsinitiativer	61.920	6,8%	61.620	6,8%	300	-
TOTALT	912.759	100,0%	910.362	100,0%	2.397	0,3%

Budgettets indtægter og landenes indbetalinger

Ovennævnte aktivitetsramme finansieres i første række af direkte bidrag fra landene. Som udgangspunkt indbetaler landene et beløb svarende til aktivitetsrammen fratrukket afgift på løn, nettorenteindtægter og øvrige indtægter, som det er vist i nedenstående tabel. Som noget nyt i 2009 kommer hertil også de beskårne midler fra 20 % reglen på 5,468 MDKK. Landenes indbetalinger indbetales i henhold til en særskilt fordelingsnøgle, som er beregnet på basis af det respektive lands andel af den samlede bruttonationalindtægt i faktorpriser i Norden for de to seneste kendte år, som i budgettet for 2009 er 2005 og 2006.

NSK/MR-SAM har besluttet, at et eventuelt kurstab, som Ministerrådet har, som følge af, at udbetalingen af Husets bevilling kan ske i anden valuta end islandsk, deles mellem landene i forhold til BNI fordelingsnøglen. Som følge af den usikre økonomiske situation på Island er et eventuelt kurstab ikke indregnet i nedenstående tabeller over landenes indbetalinger.

INDTÆGTER TDKK, (løbende priser)	Regnskab 2007	Fordelnings- nøgle 2007	Budget 2008	Fordelnings- nøgle 2008	Budget 2009	Fordelnings- nøgle 2009
Forbrug af udisp. midler 2007 ¹⁾					5.468	
Reduktion i egenkapital			70.000			
Afgift på løn	9.074		8.000		8.000	
Renteindtægter	13.534		6.900		8.000	
Øvrige indtægter/(ev. tab)	2.367		200		500	
Landenes bidrag ²⁾	845.772		825.262		890.791	
- Danmark	193.682	22,5%	187.334	22,7%	198.646	22,3%
- Finland	153.085	18,0%	147.722	17,9%	155.888	17,5%
- Island	9.303	1,1%	10.728	1,3%	10.690	1,2%
- Norge	213.135	26,0%	219.520	26,6%	244.077	27,4%
- Sverige	276.567	32,4%	259.958	31,5%	281.490	31,6%
Sum :	870.748	100,0%	910.362	100,0%	912.759	100,0%

1) Midler, der i 2007 faldt for 20 % reglen

2) De enkelte landes indbetalinger er i 2007 regnskabet
korrigeret for 2006 overskuddet på 5.086 TDKK.

Betalingsordningen for højere uddannelser

Det er besluttet i Overenskomsten om adgang til videregående uddannelse, at konsekvenserne af betalingsordningen for de nordiske lande skal reguleres over Ministerrådets budget, og påvirker derved landenes indbetalinger. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland står udenfor betalingsordningen. Der tages hensyn til landenes gensidige betalinger i landenes bidrag og aftalen påvirker alene den interne fordeling af bidragene mellem landene (Danmark, Finland, Norge og Sverige). Det er i 2006 besluttet at forlænge overenskomsten om højere uddannelse til udgangen af 2009. Aftalen skal fornyes inden 6 måneder før udløb.

Af overenskomsten fremgår det, at der skal ske betaling for 75 % af det antal studerende, som modtager studiestøtte fra det land hvor den studerende er bosat efter gældende regler i det land, og som er indskrevet på en højere uddannelse i et andet land, som falder ind under Artikel 1 i overenskomsten. Forskningsuddannelser samt studerende på uspecificeret højere uddannelse medregnes ikke i beregningsgrundlaget. Den årlige erstatning pr. studerende er 22.000 DKK.

Ministerrådet modtager statistik fra de nordiske studiestøttemyndigheder, som er den der ligger til grund for beregning af antal studerende mellem de nordiske lande, der indgår i ordningen.

Betalingsforslag, højere uddannelse, TDKK (løbende priser)

	Regnskab 2007	Budget 2008	Budget 2009
Danmark	-44.666	-49.533	-55.325
Finland	16.088	14.949	13.299
Island	0	0	0
Norge	34.287	33.627	34.617
Sverige	-5709	957	7409
Sum:	0	0	0

Indbetalinger fra landene

Landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd er følgende efter korrektion for betalingsordningen for højere uddannelse:

Indbetalinger inkl. betalingsordningen og reduktion af likviditeten, løbende priser, TDKK

Danmark	149.016	137.801	143.321
Finland	169.173	162.671	169.187
Island	9.303	10.728	10.689
Norge	247.422	253.147	278.694
Sverige	270.858	260.915	288.899
Sum:	845.772	825.262	890.791

Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta

Som et resultat af budgetmoderniseringsarbejdet har MR-SAM besluttet, at der i budgettet skal præsenteres en prognose for landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd i budgetårets priser. Beregningen foregår i to tempi:

- 1) Ud fra fordelingen på budgetpostkategorier kan den pris- og valutaregulerede udgiftsramme i 2009 beregnes. Denne beregning er foretaget i nedenstående tabel. Prisfaktorerne der er benyttet, er de nationale finansministeriers forventninger til priseniveauet i 2009. Valutakurserne er det aritmetiske gennemsnit af Danmarks Nationalbanks officielle månedsgennemsnitskurser i perioden september 2007 til august 2008. Såvel prisopregningsfaktorerne som valutakurserne ses på side 6.

Prisopregning fordelt på kategorier og den totale udgiftsramme:

	Bevilling 2008 priser	Valutakurser	Prisfaktorer	Udgiftsramme 2009 priser
Projektmidler	497.554	-	3,2	513.476
<i>Institutioner i:</i>				
Danmark	112.828	100	2,7	115.874
Finland	4.821	746	2,8	36.973
Island 1)	107.575	7	5,7	0
Norge	208.534	94	3,0	201.903
Sverige	54.096	80	2,9	44.532
Sum:	-	-	-	912.758

1) Bevillingen til huset er flyttet til dispositionsmidler og indgår i tabellen under projektmidler

- 2) Når den totale aktivitetsramme i 2008 er kendt kan landenes indbetalinger beregnes ved at fordele finansieringsbyrden efter fordelingsnøglen og korrigere for betalingsordningen for højere uddannelse.

Landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd 2009 pris- og valutaomregnede TDKK

	Fordelingsnøgle	Indtægter	Betalingsordning	Indbetaling
Forbrug af udisp. midler 2007 ¹⁾		5.468		
Afgift på løn		8.000		
Renteindtægter		8.000		
Øvrige indtægter/(ev. tab)		500		
Landenes bidrag		890.790		
Danmark	22,3	198.646	-55.325	143.321
Finland	17,5	155.888	13.299	169.187
Island	1,2	10.689	0	10.689
Norge	27,4	244.076	34.617	278.693
Sverige	31,6	281.490	7409	288.899
Sum:	100,0	912.758	0	890.790

1) Midler, der i 2007 faldt for 20 % reglen.

Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta

Nedenfor vises med udgangspunkt i budgetvalutakursen landenes prognosticerede indbetalinger til Nordisk Ministerråd i tusinder af det enkelte lands valuta³.

Budget 2009 – Landenes prognosticerede bidrag i national valuta, TDKK		
Danmark	143.321	DKK
Finland	22.679	EUR
Island	n.a.	ISK
Norge	296.482	NOK
Sverige	361.123	SEK

Status på arbejdet med projektadministrationen

I forbindelse med budgetmoderniseringen og Generalsekretærens forslagskatalog, som blev vedtaget af NSK/MR-SAM i februar 2007 mangler alene implementering af en projektportal i tilknytning til projektadministrationen.

Projektportalen har til formål, at give offentligheden mulighed for at søge oplysninger om igangværende eller afsluttede projekter under Nordisk Ministerråd, og portalen vil omfatte oplysninger om:

- formål,
- resultater,
- budget
- tidsrum
- deltagende lande
- forvaltningsorgan
- projektleder

³ Som følge af usikkerheden om den faktiske valutakurs på islandske kroner, er der ikke lavet en prognose for Islands indbetalinger i islandske kroner.

Portalen vil omfatte projekter, der er registreret i NMRS projektdatabase, der som udgangspunkt omfatter alle projekter, der har været administreret af NMRS siden 2005. For projekter, der er oprettet tidligere end 2008, vil data dog kunne være mangelfulde.

Det er hensigten, at portalen skal integreres i den nye WEB løsning for norden.org, men da det endnu er usikkert, hvornår den samlede webløsning er implementeret, så er det i en overgangsfase valgt at udnytte en eksisterende projektportal, der primært har omfattet projekter under miljøområdet. Denne overgangsløsning vil kunne tages i brug inden udgangen af 2008.

Økonomiske og politiske frihedsgrader i Nordisk Ministerråds budget

I forbindelse med budgetmoderniseringen var et af forslagene at erstatte den tidligere opgørelse over Ministerrådets planlægningsramme med en prognosticeret opgørelse over de økonomiske frihedsgrader i budgettet i de kommende år. Bemærk at opgørelsen er lavet med udgangspunkt i rammen i 2008 priser.

Oversigten er et forsøg på at lave en opgørelse over det økonomiske, juridiske og politiske råderum, der reelt er i det nordiske budget, dvs. der forsøges at give et billede af størrelsen af de politiske omkostninger ved at frigøre midler på de forskellige budgetposter i budgettet. Derudover skal opgørelsen forsøge at give et billede af de økonomiske omkostninger ved at frigøre midler – det kunne f. eks. være tab af tidligere opbyggede nordiske værdier. Det er væsentligt at notere, at der ikke er tale om en kvalitetsvurdering af de nordiske aktiviteter - opgørelsen er alene et forsøg på at vise udgiftsstrukturen i det nordiske budget ud fra et perspektiv om frihedsgraderne i budgettet.

Det er valgt at bibeholde den tidligere tidshorisont på 2 år, da en prognose udover denne tidshorisont vurderes at være meget spekulativ set i relation til de strukturelle ændringer, der i de seneste år er sket i Ministerrådet.

Det skal også understreges, at prognosen for 2010 og 2011 er lavet på baggrund af den totale ramme i 2009 og samme rammefordeling på ministerråd som i 2009 og ikke mindst på grundlag af det institutionelle set-up og organisationsstrukturen i de enkelte sektorer. I forbindelse med budgetbehandlingen i sektorerne i foråret 2008 er opgørelserne for de enkelte ministerråd forelagt det politiske niveau.

I opgørelsen inddeles budgetsektorenes midler i fem kategorier. Der begyndes med de midler, som er mest frie. Der tages udgangspunkt i rammerne og budgetfordelingen på budgetposterne i budgetforslag 2009.

Som det ses er det valgt at inddеле graden af frihed i budgettet i 5 kategorier.

Kategori 1

Midler der benyttes til korte, enkeltstående og tidsbegrænsede projekter. Det er midler, der tildeles ad hoc. I denne kategori ligger udover projektmidlerne også de midler, der i institutioner har projektlignende karakter.

Kategori 2

Kategori 2 er midler, hvor Nordisk Ministerråd har givet signal om eller hvor der i forbindelse med uddeling af midler klart fra Ministerrådet ligger en hensigtserklæring om finansiering over flere år. I denne kategori medtages midler, hvor Nordisk Ministerråd er den eneste finansieringskilde. Her ligger f. eks. arbejdsgrupper, støtteordninger og større programmer, der opfylder kriterierne.

Kategori 3

Kategori 3 er midler, der tiltrækker eksterne midler.

Kriterierne er de samme som i kategori 2, men Nordisk Ministerråd er ikke den eneste finansieringskilde. Der er altså tale om midler, hvor Nordiske midler er katalysator for nationale midler og midler af anden ekstern karakter.

Kategori 4

Midler, der ikke kan frigøres, uden ophør af kerneaktiviteter i Ministerrådene. Nordiske kerneopgaver er aktiviteter som er synlige og medvirker i stor grad til at profilere det nordiske samarbejde.

Kategori 5

Midler der er juridisk bundet. Der er altså ikke tale om frie midler. Det drejer sig om leasing- og huslejeaftaler samt institutionernes personale i et vist tidsrum (typisk 6 måneder).

Opfølgelse over frihedsgrader i Nordisk Ministerråds budget 2010 OG 2011 (2008 priser, TDKK)

Graden af frihed	BO 2010					BO 2011				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
MR-Kultur, MR-Ligestilling, MR-Lag	9.718	54.355	24.144	65.199	12.062	12.068	54.355	23.994	75.061	0
Kultur	2.572	54.355	23.994	65.199	9.862	2.572	54.355	23.994	75.061	0
Ligestilling	5.838	0	150	0	2.200	8.188	0	0	0	0
Lag	1.308	0	0	0	0	1.308	0	0	0	0
MR-Uddannelse og forskning, MR-A	27.260	61.127	49.474	81.649	9.311	8.046	111.269	27.856	81.650	0
Uddannelse og forskning	27.260	51.304	47.074	81.649	8.864	8.046	100.999	25.456	81.650	0
Arbejdsliv	0	9.823	2.400	0	447	0	10.270	2.400	0	0
MR-NER, MR-S, MR-Finans	31.672	0	52.543	39.188	27.050	50.112	0	59.016	39.188	2.137
Näring, energi og regional	27.453	0	52.543	6.000	24.913	45.893	0	59.016	6.000	0
Socialpolitik	2.508	0	0	33.188	2.137	2.508	0	0	33.188	2.137
Finanspolitik	1.711	0	0	0	0	1.711	0	0	0	0
MR-Miljø og MR-FJLS	3.088	5.930	55.030	4.000	10.101	3.088	5.930	55.030	14.101	0
Miljø	2.000	0	39.869	0	0	2.000	0	39.869	0	0
Fiskeri, Jord- og skovbrug og levnedsmidler	1.088	5.930	15.161	4.000	10.101	1.088	5.930	15.161	14.101	0
Nabopolitik	21.243	0	51.557	19.932	1.956	23.199	0	51.557	19.932	0
Samarbejdsministrene	25.494	5.528	0	0	71.274	25.494	5.528	0	0	71.274
Ministerrådets sekretariat (NMRS)	0	0	0	0	71.274	0	0	0	0	71.274
Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter	25.494	5.528	0	0	0	25.494	5.528	0	0	0
Globaliseringsinitiativer	19.700	40.300	0	0	0	19.700	40.300	0	0	0
TOTALT	138.175	167.240	232.748	209.968	131.754	141.707	217.382	217.453	229.932	73.411

Som det ses af tabellen er der i 2010 ca. 130 MDKK af Ministerrådets budget, der er juridisk kontraktbundne. Af de resterende midler går ca. 210 MDKK til det, som må betegnes som nordiske kerneaktiviteter.

Ca. 230 MDKK er midler, hvor der er, eller hvor der stilles krav om medfinansiering fra eksterne kilder uden for det formelle nordiske samarbejde. Det er midler med en indbygget multiplikatoreffekt..

De sidste ca. 305 MDKK er for stor dels vedkommende ad hoc projektmidler og midlerne til arbejdsgrupper, samarbejdsorganer m.v. Tilhørsforholdet til det nordiske samarbejde kan variere en del, men anvendelsen af disse midler er altid knyttet op på handlingsplaner i de enkelte sektorer. Det er bl.a. disse midler, der finansierer driften af ministerrådene og det er også herfra nye tiltag, analyser og policy-udvikling finansieres.

Budgetændringer på Nordens Hus i Reykjavik som følge af den økonomiske situation på Island

Bevillingen til Nordens Hus overføres til Kultursektorens dispositionsmidler. Disse midler disponeres af EK-K/MR-K, og det er således op til EK-K/MR-K løbende at fastsætte udbetalingen til Huset under hensyntagen til kursudvikling og inflation i Island i 2009.

Dette gøres af hensyn til den store usikkerhed, som hersker omkring disse forhold i Island i øjeblikket.

Ved at flytte midlerne til dispositionsmidler, som Kulturministrene selv råder over, skabes der maksimalt budgetmæssigt manøvrerum og fleksibilitet, som giver Kulturministrene de bedste muligheder for at afbøde de negative økonomiske virkninger for Huset af udviklingen i den islandske inflation og den islandske krone.

NSK/MR-SAM har besluttet, at et eventuelt kurstab, som Ministerrådet har, som følge af at udbetalingen af Husets bevilling kan ske i anden valuta end islandsk, deles mellem landene i forhold til BNI fordelingsnøglen.

Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau

I det følgende redegøres der for Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau⁴. Budgetposterne er opdelt pr. sektor. Budgetforslaget er opbygget således, at sektorens arbejde til at starte med præsenteres i en indledende tekst. Her redegøres der for sektorens arbejde og planer m.v., som styrer dette arbejde, og der gives et overblik over sektorens styringsdokumenter. Derefter redegøres for, hvordan de enkelte ministerråd har udmøntet deres bidrag til globaliseringsinitiativerne. Til sidst gives der et resumé af sektorens resultater.

Efter sektorens resultater vises en oversigtstabel over alle sektorens budgetposter og en opdeling af sektorbudgettet på budgetpostkategorier.

Som noget nyt i år vises i bilag 2 også en oversigt med regnskabstal for 2007 på budgetpostniveau, hvor det faktiske forbrug på budgetposterne fremgår. Ligeledes fremgår hvor mange midler, der er udisponerede på hver enkelt budgetpost⁵.

⁴ I bilag 1 vises en oversigt over alle budgetposter i EURO. I Bilag 4 gives der flere tekniske oplysninger af regnskabsmæssig, systemmæssig karakter om indholdet af de enkelte rubrikker på budgetpostniveau.

⁵ Bemærk at tallet i kolonnen "DISP %" udregnes som årets forbrugte midler (ses af kolonnen "anvendte midler") i forhold til "midler til rådighed. Den nye 20 % regel for overførsel af midler udregnes derimod på grundlag af forbrugte midler i forhold til årets budget.

Kulturpolitik

Generel indledning

Generel indledning

Kulturministrene i de nordiske land og selvstyreende områder har det overgripende ansvar for det nordiske kultursamarbeid i Nordisk Ministerråd. Nordisk kultursamarbeid har som overordnede mål:

- Å fremme mangfoldet av kulturuttrykk:

Kultursamarbeidet under Nordisk ministerråd skal bidra til å fremme og verne om mangfoldet av kulturuttrykk i Norden samt å fremme og styrke den nordiske dimensjonen i landenes kulturliv.

- Å formidle kunstnere og deres verk:

Det skal finnes gode forutsetninger for mobilitet både for individer, grupper og kulturprodukter.

- Å styrke kvalitet, konkurransekraft og tilgjengelighet i nordisk kunst- og kulturliv:

Det nordiske kultursamarbeidet skal styrke og utvikle den kulturelle og kunstneriske virksomheten i hele Norden. Samarbeidet skal resultere i at kultur og kunst fra de nordiske land skal være tilgjengelig i Norden og i å få økt gjennomslagskraft hos publikum i hele regionen og internasjonalt.

- Å komplementere innsatsen i de enkelte land.

- Å ta særlig hensyn til de selvstyreende områder og de særlige strukturelle forutsetninger for det kulturelle samarbeid som gjelder mellom de selvstyreende områder og det øvrige Norden.

Med henblikk på disse overordnede mål og for å gi kultursamarbeidet en ny dynamikk besluttet de nordiske kulturministrene en ny struktur som trådte i kraft i sin helhet i 2007.

Hensikten med strukturreformen er at det nordiske kultursamarbeidet skal være mer fleksibelt og åpent for nye arbeidsformer, samt at det lettere skal kunne svare på de utfordringer som kulturlivet i Norden står overfor i dag, både nasjonalt og internasjonalt. Det nordiske kultursamarbeidet vil også i større grad være forankret i kulturmiljøene på nasjonalt nivå, især ved å vitalisere dialog og erfaringsutveksling gjennom det nye dialogverktøy Nordisk kulturforum.

Kultursamarbeidets viktigste mål i perioden 2007 – 2009 er å konsolidere den nye strukturen og den nye arbeidsformen og sørge for at den fungerer på en hensiktsmessig måte og støtter de målene som kulturministrene har vedtatt for samarbeidet, bl.a. at den åpner for at nye grupper og nye nettverk kan delta i det nordiske kultursamarbeidet. Den nye strukturen skal også tilrettelegges slik at den er oversiktlig og brukervennlig og avviker de overlappinger som finnes i forhold til Nordisk kulturfond og nasjonale organ og myndigheter.

Etablering av den nye strukturen for nordisk kultursamarbeid bygger på en tett og konstruktiv dialog med Nordisk Råd som vil fortsette i 2009, især vedrørende evaluering av den nye strukturen og dens første periode 2007-2009.

I 2009 vil Ministerråd for kultur igangssette et arbeide, der skal lede hen til konkrete globaliseringsinitiativer på kulturområdet.

Som følge af drøftelser mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd om budjet 2009 tilføres Kulturområdet 2 MDKK ekstra.

Der afsættes 1.000 TDKK til Orkester Norden og 500 TDKK til Skumringstimen til en etårig bevilling. Midlerne udbetales, når ansøgning er godkendt af EK-K. Som det ses tilføres budgetposten 1.000 TDKK, som betyder at Kulturministrene finansierer 500 TDKK af de budgetforøgelser, som er resultatet af drøftelserne med Nordisk Råd.

Derudover tilføres Kulturfonden 1.000 TDKK. Samarbejdsministrene havde i budgetanvisninger reduceret Kulturfondens bevilling med 5 %, men det foreslås nu i kompromis'et med Rådet, at Kulturfondens bevilling reduceres med ca. 2 %.

**Ministerrådets
styrings-
dokumenter**

Handlingsplanen for nordisk kultursamarbeid 2007-2009

I perioden 2007-2009 vil det fokuseres på følgende prioriteringer:

- Etablering av de nye programmene med vekt på komplementaritet
- Forankring av den nye strukturen i nasjonale miljøer i Norden
- Videreutvikling av Nordisk kulturforum som dialogverktøy for feltet
- Styrking av de nordiske husene og instituttene
- Avklaring av arbeidsfordeling mellom kunst- og kulturprogrammet og Nordisk kulturfond
- Oppbygging av Kulturkontakt Nord
- Konsolidering av de nordiske prisene og harmoniseringsarbeid vedr. profilering.
- Hensyn til de selvstyrende områder og ikke-skandinaviske språk i nordisk kultursamarbeid
- Hensyn til de samiske samfunn
- Hensyn til barn og unge og forankring av strategien på kulturområdet
- Utforming av satsningsområder innen internasjonalt kultursamarbeid især i Nordvest Russland, samt Estland, Latvia og Litauen.

**Udmøntning af
sektorens
bidrag til
globaliserings-
initiativerne**

Kulturområdets rolle i Ministerrådets satsing Mulighetenes Norden: Svar på globaliserings utfordringer

Kulturministrene foreslo i et brev til de nordiske statsministrene av 7. januar 2008, at kulturområdet blir et selvstendig profileringsområde i "Mulighetenes Norden – svar på globaliserings utfordringer". Kulturministrene har derfor igangsatt et utviklingsarbeid med sikte på å fremlegge en operasjonell strategi for denne innsatsen. Det er av MR-K nedsatt en policygruppe hvis mål er å:

- identifisere potensialet for globaliseringsinitiativer innenfor det nordiske kultursamarbeid
- drøfte en operasjonell globaliseringsstrategi for kulturområdet
- fremlegge et forslag til endelig strategi i form av et policypaper
- gjennomføre et Nordisk kulturforum med fokus på globalisering.

Hensikten er å sette fokus på globaliseringen som et av de overordnede mål for det nordiske kultursamarbeidet og å igangsette tverrsektorielle satsninger, som skaper nordisk merverdi under følgende temaer:

- Kultur, næring og opplevelsesøkonomi
- Kulturelt mangfold og interkulturell dialog

Den Nordlige dimensjonens kulturpartnerskap

Kulturministrene har i 2008 nedsatt en policygruppe som vil utforme forslag for EUs Northern Dimension's (ND) Steering Group og videreutvikling av kulturområdet som en ny dimensjon innenfor ND.

Kulturministrene vil i 2009 videreutvikle kultursamarbeid med Nordvest Russland med henblikk på strategidokumentet "satsningsområde – Kultursamarbeid med Nordvest Russland (j.f. Kulturministrenes Handlingsplan 2007-2009) bl.a. med prosjekter innen samarbeidsministrenes program for kunnskaps- og nettverksbygging.

De nordiske kulturministrene har i samarbeid med kulturministrene fra Estland, Latvia og Litauen besluttet at Mobilitets- og residensprogrammet fra 2009 vil åpne for deltakelse fra kulturaktører fra de baltiske land på lik fot, og at det legges opp til fremtidige NB8-møter på kulturområdet både på embetsmanns- og ministernivå. Første felles NB8-møte på embetsmannsnivå planlegges i 2009.

Som bidrag til Ministerrådets globaliseringsinitiativer blev Kulturområdet i budjetanvisningerne i februar af MR-SAM pålagt en innsparing på 8,2 mill DKK (5 %).

Udmøntningen av denne innsparingen gjennomførte Kulturministrene på følgende måte:

- Generelle kultursatsinger

- Det opprettes en ny post for Nordisk Råds kulturpriser for å synliggjøre og styrke satsingen.

- Barn og Unge

- Posten Idrettssamarbeidet fryses i 2009 pga mangelfull rapportering fra idrettsforbundene og at støtteordningen anses å ha begrenset nordisk nytte. Eventuell fornyet tildeling i 2010 må ha basis i tilfredsstillende rapportering og en nærmere vurdering av nytteverdien.

- Film og Media

- Posten Nordisk Computerspilprogram foreslås reduseres med 1 402 000 DKK i forhold til 2008, tilsvarende - 11,4 %.

- Avsetningen til Nordisk Film- og TV-Fond endres ikke i 2009 pga gjeldende avtale. Posten innlemmer p.t. to øvrige underposter: Avsetning på 350.000 til Nordisk Råds filmpris overføres fra 2009 til ny budsjettpost for kulturprisene. Driftsbevilling til Filmkontakt Nord (1 500 000 DKK) reduseres i 2009 med 5 % (tilsvarende 75 000 DKK).

- Nordisk Journalistisk Efteruddannelse reduseres med 771 000 DKK tilsvarende - 23,6 %.

- Kunstrådet

- Mobilitets- og residensprogram: Fra 2009 frigjøres midler (1 547 000 DKK) som hittil har vært avsatt til Kunstnersenter Dalsåsen.

- Om Artist in Production (AiP): På basis av MR-K vedtak i juni 2006 har man som siste del av strukturreformen utarbeidet et forslag til den fjerde modulen innen mobilitets- og residensprogrammet. I lys av nedskjæringene på kulturbudsjettet er igangsettingen av AiP vanskelig gjennomførbar per nåværende tidspunkt.

- Kunst- og kulturprogrammet: Frem til og med 2008 er avsetning til en rekke såkalte faste tilskuddsmottakere (totalt 4 850 000 DKK) innlemmet i programmets budsjett. 4 090 000 DKK av ovennevnte midler videreføres som prosjektmidler fra 2009. Dette gir i 2009 mulighet til å frigjøre 760 000 DKK på denne posten for globaliseringsinitiativene. Avsetning til Nordisk Råds litteraturpris (1 000 000 DKK) som hittil har vært innlemmet i programmet, foreslås overføres til den nye budsjettposten for Nordisk Råds kulturpriser.

• Nordiske kulturhus og institutter

Post Vedlikehold Kulturhusene avvikles fra og med 2009. Midlene innlemmes i de to husenes basisbudsjetter (Færøyene og Island). De nordiske hus og instituttene skjermes for reduksjoner i 2009 for å ivareta deres styrkede rolle i den nye strukturen. Årsagen til den uendrede bevilgning på huset i Færøerne er, at Musikkprisen (550 000 DKK) er overført til ny post (kulturprisene).

• Andre kultursatsinger – Samisk samarbeid

I 2009 overføres 500 000 DKK til KKN for særskilt informasjons- og rådgivningsvirksomhet for samiske aktører. Det foretas en nedskjæring på 10 % (tilsvarende 377 000 DKK) av den resterende avsetning til samisk samarbeid. Det meste av denne avsetning er å anse som driftsstøtte, noe som ikke er i tråd med innretningen av det nye kultursamarbeidet.

**Resumé af
Ministerrådets
resultater i
2007**

Følgende kan oppsummeres som de viktigste hendelser i 2007:

- Iverksetting av den nye strukturen for nordisk kultursamarbeid
- Etablering av den nye institusjonen Kulturkontakt Nord
- Lansering av Kunst- og kulturprogrammet og Mobilitets- og residensprogrammet
- Videreutvikling av Nordisk dataspillprogram
- Dialog med kulturfeltet under overskrift Nordisk kulturforum
- Styrking av De nordiske hus og institutter og deres rolle i den nye strukturen.
- Utvikling av Nordbuk og aktiviteter for barn og unge.
- Utforming av Satsingsområdet "Kultursamarbeid med Nordvest Russland"
- Utvikling av kultursamarbeidet med Estland, Latvia og Litauen innen mobilitetsområdet.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-K		162.893	164.192	-1.299	-0,8%
<i>Generelle kulturinnsatser</i>		<i>48.302</i>	<i>35.337</i>	<i>12.965</i>	<i>36,7%</i>
1-2203-1	Disposisjonsmidler Kultur	10.975	1.029	9.946	-
1-2204-1	Nordisk Kulturforum	1.592	1.543	49	3,2%
1-2205-2	Nordisk kulturfond	33.155	32.765	390	1,2%
1-2206-1	Nordisk Råds priser	2.580	0	2.580	-
	<i>Barn og unga</i>	<i>5.954</i>	<i>7.362</i>	<i>-1.408</i>	<i>-19,1%</i>
<i>Prosjektmedel och generella stödordningar</i>		<i>5.954</i>	<i>7.362</i>	<i>-1.408</i>	<i>-19,1%</i>
1-2210-1	Nordiskt idrottssamarbete	0	1.289	-1.289	-100,0%
1-2212-1	Nordisk Børne- og Ungdomskomite (NORDBUK)	5.954	6.073	-119	-2,0%
<i>Film och media</i>		<i>41.509</i>	<i>42.981</i>	<i>-1.472</i>	<i>-3,4%</i>
<i>Prosjektmedel och generella stödordningar</i>		<i>38.621</i>	<i>40.021</i>	<i>-1.400</i>	<i>-3,5%</i>
1-2221-2	Nordisk computerspillprogram	11.288	12.340	-1.052	-8,5%
1-2222-2	Nordisk Film- og TV-fond	24.762	24.419	343	1,4%
1-2223-1	Nordisk Journalistisk Efteruddannelse	2.571	3.262	-691	-21,2%
<i>Institutioner</i>		<i>2.888</i>	<i>2.960</i>	<i>-72</i>	<i>-2,4%</i>
1-2228-3	NORDICOM	2.888	2.960	-72	-2,4%
<i>Konstområdet</i>		<i>63.625</i>	<i>74.241</i>	<i>-10.616</i>	<i>-14,3%</i>
<i>Prosjektmedel och generella stödordningar</i>		<i>29.878</i>	<i>32.259</i>	<i>-2.381</i>	<i>-7,4%</i>
1-2251-2	Kunst- og kulturprogrammet	18.363	19.554	-1.191	-6,1%
1-2254-2	Mobilitets- og residensprogrammet	11.515	12.705	-1.190	-9,4%

Kulturpolitik

	<i>Institutioner</i>	5.234	5.085	149	2,9%
1-2259-3	Kulturkontakt Nord	5.234	5.085	149	2,9%
	<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	28.513	36.897	-8.384	-22,7%
1-2270-3	Nordens hus i Reykjavik	0	8.057	-8.057	-100,0%
1-2272-3	Nordens hus på Färöarna	13.171	12.825	346	2,7%
1-2274-3	Nordens institut på Åland	2.839	2.758	81	2,9%
1-2277-3	Nordens institut på Grönland (NAPA)	6.147	5.985	162	2,7%
1-2279-1	Vedlikehold kulturhusene	0	1.097	-1.097	-100,0%
1-2548-3	Nordens institut i Finland (NIFIN)	6.356	6.175	181	2,9%
	<i>Andra kultursatsninger</i>	3.503	4.271	-768	-18,0%
	<i>Projektmedel och generella stödordninger</i>	3.503	4.271	-768	-18,0%
1-2234-4	Samisk samarbeid	3.503	4.271	-768	-18,0%
Opdelt på kategorier		162.893	164.192	100%	100%
	Projektmidler	23.672	14.293	14,5%	8,7%
	Støtteordninger	99.083	101.783	60,8%	62,0%
	Institutioner	36.635	43.845	22,5%	26,7%
	Organisationsbidrag	3.503	4.271	2,2%	2,6%

Generelle Kultursatsninger

1-2203-1 Dispositionsmidler Kultur

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	10.975.000	1.029.000	1.022.000	95%	MR-K/EK-K

Formål Budsjettposten skal dekke kulturministrenes formannskapsprojekter og andre politiske initiativ som policygrupper, arbejdsgrupper m.m.

Der tilføres 1.000 TDKK til dispositionsmidler på Kultur. Under dispositionsmidler gives der 1 MDKK til Orkester Norden og 500 TDKK til Skumringstimen til en etårig bevilling.

Som et ekstraordinært tiltag i 2009 flyttes bevillingen til Nordens Hus (1-2270-3) på 8.606 TDKK til Kultursektorens dispositionsmidler. Disse midler disponeres af EK-K/MR-K, og det er således op til EK-K/MR-K løbende at fastsætte udbetalingen til Huset under hensyntagen til kursudvikling og inflation i Island i 2009.

Dette gøres af hensyn til den enorme usikkerhed om den økonomiske situation i Island i øjeblikket.

Ved at flytte midlerne til dispositionsmidlerne, som Kulturministrene selv råder over, skabes der maksimalt budgetmæssigt manøvrerum og fleksibilitet, som giver Kulturministrene de bedste muligheder for at afbøde de negative økonomiske virkninger for Huset af udviklingen i den islandske inflation og den islandske krone..

Prioriteringer i 2009 I 2009 prioriteres midlene til aktiviteter under formannskapsprogrammet og til andre politiske initiativ kulturministrene ønsker å prioritere.

- Sektorfinansiering av formannskapsprojekter

1-2204-1 Nordisk Kulturforum

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.592.000	1.543.000	1.533.000	96%	MR-K/EK-K

Formål Det nye strukturen for nordisk kultursamarbejd bygger på dialog med hele kulturfeltet og på en kontinuerlig diskusjon om mål og midler. Nordisk Kulturforum er et dialogverktøy og den viktigste møteplassen for å sikre videreutviklingen av programmene og fremtidige initiativ for kulturmiljøene i Norden. Under overskriften Nordisk Kulturforum arrangeres hvert år flere konferanser, seminarer og workshops for å styrke dialogen med kulturfeltet i hele Norden. Nordisk Kulturforum er åpent for kulturaktører, organisasjoner, institusjoner, nettverk og enkeltpersoner.

Prioriteringer i 2009 Prioriteringene og temaene for Nordisk Kulturforum 2009 utarbeides i løpet av 2008 og forelegges EK-K.

Sekretariats-funktion Nordisk ministerråds sekretariat

1-2205-2 Nordisk kulturfond

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	33.155.000	32.765.000	31.904.000	100%	Fondsstyret

Formål Nordisk Kulturfonds formål er at fremme det kulturelle samarbejde mellem de nordiske lande ved at bevilge bidrag til samarbejdsprojekter indenfor almenkultur og kunst. Fondens virksomhed baserer sig på en aftale mellem de nordiske lande, der blev indgået i 1966. Prioriterede områder er blandt andet projekter for og med børn og unge, projekter som fremmer nordisk sprogforståelse, projekter som fremmer nye udtryksmåder og formidlingsformer. Også projekter som stimulerer til øgede kundskaber om Nordens historie og fremvæksten af nye traditioner, samt den kulturarv som samtiden former, har høj prioritet. Desuden prioriteres projekter initieret af nye nordboere.

Prioriteringer i 2009 Fonden vil fortsat arbejde på at yde en god service overfor ansøgere og potentielle ansøgere. Som særlige mål i 2009 skal nævnes et udvalg af globaliseringssatsninger. Globaliseringsindsatser i 2009 Udstillingen "IMPACT – Art in the age of climate change" er udpeget til Årets Nordiske Udstilling 2008-2010 og modtager en bevilling på DKK 3 mio. Åbningen af udstillingen finder sted under FN's globale 2009-klimatopmøde i København. Udstillingen vil samle nogle af de mest interessante og innovative mediekunstnere i verden, der sammen med indflydelsesrige videnskabsfolk, miljøeksperter og kunst- og kulturkritikere vil give deres fortolkning af den globale udfordring klimaproblematikken giver alle jordens folk.

En globaliseringssatsning på DKK 500.000 er også Fondens støtte til udstillingen "Prøv

Verden". Udstillingen skal være en ny ramme for at forstå fattigdom, bistand og globalisering og ens egen rolle heri. Med fokus på FN's otte udstukne mål for utviklingen i de fattige lande inden år 2015 er udstillingens røde tråd møtet med de forskjellige utfordringer i hverdagslivet, som man står over for i utviklingslandene. Udstillingen sker i et samarbejde mellom Mellemfolkeligt Samvirke, Jærmuseet i Norge, Navet i Sverige og Experimentarium i Danmark og skal vises i de tre lande i perioden 2008-2010. Målet er også at skabe grobund for et vedvarende engagement i den 3. verden og en vilje til at yde et bidrag, hvor det er muligt. Målgruppen er børn i alderen 7-10 år.

Fondens satsningsområde "Nye Nordboere i det Nordiske Kultursamarbejde" er en satsning på at involvere de medborgere, som ikke i dag er aktive i det nordiske kultursamarbejde. Med overskriften "Invitere-Informere-Inkludere" afsatte Fonden i 2008 DKK 400.000 til dette projekt et beløb af lignende størrelse forventes afsat i 2009.

Fondens satsningsområde "Nye Nordboere i det Nordiske Kultursamarbejde" er en satsning på at involvere de medborgere, som ikke i dag er aktive i det nordiske kultursamarbejde. Med overskriften "Invitere-Informere-Inkludere" afsatte Fonden i 2008 DKK 400.000 til dette projekt et beløb af lignende størrelse forventes afsat i 2009.

Fondens bevilling i 2009 reduceres med 650 TDKK. Fonden skønner, at dette vil betyde, at lidt færre kulturprojekter vil kunne opnå støtte i 2009. Med hensyn til begrundelsen for den ønskede besparelse oplyses det, at Fonden også skal yde et bidrag til globaliseringspuljen, i den forbindelse skal der henvises til de store beløb der er afsat til globaliseringsindsatser i 2009.

Fondens bevilling blev forøget med 1.000 TDKK, som et resultat af drøftelser om årets budget mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Sammenholdt med samarbejdsministrenes budgetanvisninger vil dette altså give en reduktion på 650 TDKK for Fonden i 2009.

Ledelse og adm.

Planlagte udgifter: 6.685.000 DKK
Faktiske udgifter : 6.218.630 DKK

1-2206-1 Nordisk Råds priser

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.580.000	0	0	-	MR-K/EK-K

Formål Dette er en ny budsjettpost. Posten opprettes fra 2009 for å samle avsetningene til de tre kulturprisene; Nordisk Råds litteraturpris, musikkpris og filmpris under én og samme budsjettpost. Dette vil også bidra til å synliggjøre denne viktige satsingen innenfor kultursamarbeidet samt å kunne hente synergieffekter mellom prisene og deres profilering.

Prioriteringer i 2009

- Administrere kulturprisene og fungere som sekretariat for prisenes bedømningskomiteer
- Synliggjøre og markedsføre kulturprisene for relevante profesjonelle aktører og for et bredt publikum både i Norden og i verden for øvrig.

- Sekretariatsfunktion**
- Nordisk Råds musikkpris: Nordens hus på Færøene
 - Nordisk Råds litteraturpris: Riksdagen (Stockholm)
 - Nordisk Råds filmpris: Nordisk Film- og TV-Fond

1-2210-1 Nordiskt idrottssamarbete

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	0	1.289.000	1.281.000	90%	MR-K/EK-K

Formål Grunnet de pålagte nedskjæringer vil midler ikke avsettes til formålet i 2009. Hovedformålet med bevillingen er at støtte idrætssamarbejdet mellem Grønland, Island og Færøerne, samt mellem de vestnordiske lande på den ene side og det øvrige Norden på den anden side ved at lette børn og unges deltagelse i idrætsstævner og -arrangementer. Desuden er det givet støtte til samisk idrætssamarbejde for børn og unge og det nordiske skoleidrætssamarbejde. Eventuelt fornyet avsetning i 2010 vil måtte baseres på tilfredsstillende rapportering og begrundet nytteverdi.

Midler bliver ikke avsatt i 2009.

1-2212-1 Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.954.000	6.073.000	6.034.000	94%	NORDBUK

Formål Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK) er Nordisk Ministerråds rådgivende og koordinerende organ i nordiske og internationale børne- og ungdomspolitiske spørgsmål. NORDBUK skal hvert år fremlægge en samlet rapport for samarbejdsministrene, der belyser arbejdet med børn og unge inden for de prioriterede fagområder i Nordisk Ministerråd. Komiteén har desuden ansvar for fordeling af projekt- og organisationsstøtte til nordiske ungdomsorganisationer og nordiske ungdomsgrupper. Administrationen af støtteordningerne er udliciteret.

Prioriteringer i 2009 I 2009 prioriteres arbejdet med komitéens handlingsplan for 2006-2009 og strategien for Nordisk Ministerråds arbejde med børn og unge ud fra visionen om, at "Norden skal være verdens bedste sted for børn og unge". En ny handlingsplan for 2010-2013 skal vedtages i løbet af 2009.

- Fremme integrering af børne- og ungdomsperspektiv i relevante dele af Nordisk Ministerråds virksomhed
- Støtte børns og unges egen organisering og børns og unges nordiske samarbejde
- Støtte udvikling og spredning af nye metoder for børns og unges deltagelse i demokratiske processer
- Øge ligestilling og mangfoldighed blandt dem, der får støtte fra NORDBUK
- Fremme bedre kundskaber blandt børn og unge om menneskerettigheder og demokrati
- Øge samarbejde og koordinering med andre internationale børne- og

	ungdomspolitiske samarbejdsstrukturer • Øge kundskab og formidling om børn og unge igennem komitéens forskningskoordinator
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 595.000 DKK Faktiske udgifter : 536.069 DKK
Sekretariatsfunktion	Nordisk Ministerråds Sekretariat

1-2221-2 Nordisk computerspilprogram

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	11.288.000	12.340.000	10.220.000	99%	MR-K/EK-K

Formål Nordisk Computerspilprogram skal i perioden 2006-2012 stimulere til øget kvalitet og flere tilbud af nordisk producerede computerspil for børn og unge. I den første fase (2006-2008) etableres programmet og en basisvirksomhed, som omfatter løbende opmærksomhed på tilsvarende programmer og initiativer udenfor Norden og indenfor andre media, som kan være en ressource for udenlandske investorer og hjemvendende arbejdskraft.

Prioriteringer i 2009 Denne budgetpost reduceres i 2009 med DKK 1.402.000 DKK hvilket vil berøre og tilsvarende reducere Nordisk Computerspilprograms aktiviteter i denne periode.

- Programmet skal sikre en effektiv nordisk infrastruktur for udviklere af computerspil, producenter og distributører, koordinere fællesnordiske aktiviteter, sikre informationsudveksling og øge branchekundskab, samt etablere et netværk blandt brancheaktører.
- Udviklingsstøtte uddeles til nye, kreative computerspil, således at støtteværdige koncepter kan videreudvikles til prototypeniveau.
- Fællesnordiske markedsaktiviteter gennemføres for at støtte salg og eksport af nordiske computerspil.
- Digital distribution videreudvikles for at sikre producenterne adgang til markedet og brugernes adgang til nordiske kvalitetsprodukter.
- Information samles og tilgængeliggøres for producenter – om industrien, markeder og finansiering.
- Konsumentinformation spredes til brancheorganisationer.
- Lokaliseringssystemet som tillader versionering til andre nordiske sprogområder udbygges og konsolideres.
- Programmet tilbyder industrien ekspertbistand i forbindelse med markedsføring, salg, aftaler og juridiske spørgsmål knyttet hertil.
- Et netværk for brancheorganisationer i Norden bygges op, således at Nordisk Computerspilprogram får en tydelig platform at arbejde på med henblik på konsolidering af programvirksomheden efter 2012 og efter bevillingen fra Nordisk Ministerråd bortfalder.

Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Faktiske udgifter : DKK 1.133.347
Sekretariatsfunktion	Nordic Game Resources AB

1-2222-2 Nordisk Film- og TV-fond

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	24.762.000	24.419.000	24.262.000	100%	Fondsstyret

Formål Nordisk Film- og TV-Fond (NFTF) har til opgave at fremme produktion og distribution af nordiske audiovisuelle værker (film og TV). Særligt hensyn tages til produktioner rettet til børn og unge.
NFTF fungerer i øvrigt som sekretariat for Nordisk Råds filmpris og administrerer prisen på DKK 350.000.
NFTF administrerer tillige en bevilling til Filmkontakt på DKK 1.500.000 for hvert af årene 2007, 2008 og 2009.

Prioriteringer i 2009 Aftalen for NFTF gælder for perioden 01.01.2005-31.12.2009.
Det er NFTFs opgave at fremme produktion og distribution af nordiske audiovisuelle værker af høj kvalitet; at inspirere og styrke det kreative samarbejde på filmområdet indenfor de nordiske lande; samt at styrke produktion og spredning af kvalitative nordiske børnefilm.
Fondsstyrets prioriteringer for virksomheden er gældende for hele aftaleperioden og virksomheden specificerer således ikke prioriteringer for enkelte år.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter:
Faktiske udgifter : DKK 2.100.000

Sekretariatsfunktion Nordisk Film- og TV-fonds sekretariat

1-2223-1 Nordisk Journalistisk Efteruddannelse

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.571.000	3.262.000	3.241.000	100%	Forvaltningsorgan

Formål Det er Nordisk Journalistcenters (NJC) overordnede opgave via kurser, seminarer og andre kompetenceopbyggende tiltag at skabe og fastholde interesse i medierne for nordisk samhörighed og kulturelt fællesskab.

Prioriteringer i 2009 Det er NJCs praktiske målsætning at sikre en position som referenceinstitution for nordiske efteruddannelsesinstitutioner og Nordens journalister. For en strategisk og radikal opdatering af NJCs kursusvirksomhed i perioden 2007-2009 gælder derfor, at NJC skal foretage en markant satsning på samarbejde med de nordiske og relevante internationale efteruddannelsesinstitutioner med det fælles mål, at øge kompetenceudviklingen.
NJC skal primært prioritere netværksdannelse blandt efteruddannelsesinstitutioner. NJC bør derfor blandt andet bidrage aktivt og direkte til at opbygge fungerende netværk og årlige træf med de nordiske og relevante internationale efteruddannelsesinstitutioner. NJC skal sekundært prioritere netværksdannelse blandt individuelle aktører. NJC bør derfor arbejde for, at de nationale efteruddannelsesinstitutioner sikrer journalister fra andre nordiske land automatisk adgang til samtlige kurser.

NJC bør indgå i tætte samarbejdsrelationer med andre regionale efteruddannelsesinstitutioner, specielt European Journalism Centre i Maastricht med det formål at samordne kursvirksomheden, der hvor det skønnes relevant. NJC skal i perioden 2007 – 2009 producere elleve kursuger hvert år, rettet til nordiske journalister og redaktører. Kursernes temaer og henvendelsesform skal til enhver tid være centrale og aktuelle med relevans for nordiske journalister. Det årlige hovedkursus på otte kursusuger (Århuskurset) bibeholdes i hovedsagen i den nuværende form i perioden 2007-2009. I tillæg kan NJC organisere kurser og konferencer i samarbejde med andre, fortrinsvis nationale uddannelses- og efteruddannelsesinstitutioner.

Denne budgetpost reduceres i 2009 med DKK 771.000 hvilket vil berøre og tilsvarende reducere NJCs aktiviteter i denne periode.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: DKK 1.382.000
Faktiske udgifter : DKK 1.140.252

Sekretariats-funktion NJC forvaltes og lokaliseres ved Center for journalistik og efteruddannelse (CFJE) ved Danmarks Journalisthøjskole i perioden 2007-2009. Der er etableret en gruppe af sagkyndige med mandatperiode 2007-2009. CFJE er sekretariat for gruppen af sagkyndige.

1-2228-3 NORDICOM

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
DKK	2.888.000	2.960.000	2.947.000	31%	Institutionen

Formål Nordicom har til opgave gennem informations- og dokumentationsvirksomhed at fremme og videreudvikle det nordiske samarbejde på forskningsområdet medier og kommunikation. Via forskellige kanaler skal Nordicom formidle viden om medieforskningen til forskellige brugergrupper i samfundet, samt fremme kontakterne mellem nordiske forskere og internationale forskningsmiljøer. Nordicom har overtaget drift af tjenesten Medier i Norden, som fra 2007 indgår som en integreret del af Nordicoms ordinære virksomhed.

Prioriteringer i 2009 Nordicom prioriterer sin virksomhed qua: aktualitet og fleksibilitet; synlighed og kvalitet; samt relevans for brugerne. De 3 overordnede prioriteringsområder er:

- Dokumentation af medieforskningen i de nordiske lande
- Dokumentation og monitorering af medieudviklingen i de nordiske lande
- Formidling af viden om medieområdet til brugere i Norden, Europa og den øvrige verden.

Denne budgetpost reduceres i 2009 med DKK 148.000 hvilket vil berøre og tilsvarende reducere Nordicoms aktiviteter i denne periode.

- Produktionsmål - Dokumentation af medieforskningen i de nordiske lande:
 1. Databas; årlig opdatering, videreudvikling och upprätthållande av godtagbar nivå utifrån vetenskaplig produktion inom fältet.
 2. Kunskapsportalen Medie- och kommunikationsforskning i Norden/Media Research in the Nordic Countries:
 3. Nordisk konferens 2007 och 2009

	• Produktionsmål - Dokumentation og monitorering af medieudviklingen i de nordiske lande: • 1. Uppdatering och utveckling av nordisk mediestatistik på årlig basis; Samarbete med kvalificerade nordiska medieforskare; Kunskapsutbyte genom en etablerad nordisk arbetsgrupp (mediestatistik) • 2. Kunskapsportalen Medieutveckling och mediestatistik i Norden/Nordic Media Trends. • 3. Omvärldsbevakning genom referenser till nationella, nordiska, europeiska, och internationella källor. Årlig uppdatering.
	• Produktionsmål - Formidling af viden om medieområdet til brugere i Norden, Europa og den øvrige verden: • 1. Nordicom-Information 3 nr/år; Antalet prenumeranter skall vara minst 400 i Norden. • 2. Nordicom Review, 2 nr/år; Antalet prenumeranter skall vara minst 1 200 varav 900 utanför Norden. • 3. Projektsamarbete på nordisk/internationell nivå som resulterar i minst en antologi/år. • 4. Kunskapsportalen Medie- och kommunikationsforskning i Norden/Media Research in the Nordic Countries. • 5. Medarrangör i nationella, regionala och internationella konferenser; • Representation i nationella/nordiska/europeiska/internationella styrgrupper, nätverk, projekt och organisationer.
Kontrakt-period	2007-2009
Kontrakt-status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: DKK 500.000 Faktiske udgifter : DKK 471.000

Kunstmrådet

1-2251-2 Kunst- og kulturprogrammet

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	18.363.000	19.554.000	20.440.000	100%	Sakkyndiggruppe

Formål	Rammeprogrammet för nordisk konst- og kultursamarbeid ble iverksatt i 2007. Programmet fokuserer på produksjonsinnrettet virksomhet og formidling samt på kompetanseutvikling, kritikk og kunnskapsformidling. Utviklingsarbeid er et avgjørende kriterium for alle prosjekter. Konst- og kulturprogrammet är ett treårigt ramprogram (2007-2009) som är öppet för professionella konstnärer, utövare, förmedlare, producenter och kulturaktörer från alla sektorer inom konst och kulturfältet. Konst- og kulturprogrammets övergripande mål är utveckling. Begreppet utveckling
---------------	--

innebär nytolkning, förnyelse och nyskapande gällande metoder och presentation. Programmet lägger stor vikt vid förmedling till publik och internt mellan professionella kunskaper från projektets olika faser, däribland arbetsprocesser. Programmet uppmuntrar till pilotprojekt.

Prioriteringar i 2009	Programmets syfte är att: Förnya och vitalisera det nordiska konst- och kultursamarbetet internt nordiskt och genom ett samspel "Norden i världen – världen i Norden". I enlighet till MR-Ks vedtak vil disse midlene kunne påplusse prosjektmidler fra 2009. Avsetningen til faste tilskuddsmottakere gir i 2009 mulighet til å frigjøre midler (760 000 DKK) til den felles globaliseringssatsningen. Avsetning til Nordisk Råds litteraturpris (1 000 000 DKK) som hittil har vært innlemmet i programmet, overføres til den nye budsjettposten for Nordisk Råds kulturpriser. Stimulera till nya impulser och initiativ från fältet; lokala, nationella och internationella aktörer, organisationer och institutioner. Förankra nordiskt konst- och kultursamarbete hos professionella aktörer i de nordiska land och självstyrande områdena och synliggöra detta samarbete i globala sammanhang. Frem til og med 2008 er avsetning til en rekke såkalte faste tilskuddsmottakerne (totalt 4 850 000 DKK i 2008) innlemmet i budsjettet for kunst- og kulturprogrammet: • Scandinavian Films • Orkester Norden • Nordiske musikkdager • Forfatterkurs Biskops-Arnö • Nordiska biblioteksvekan • Nordisk Amatørteaterråd • Ung Nordisk Musikk
	Sekretariats-funktion Kulturkontakt Nord

1-2254-2 Mobilitets- og residensprogrammet

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	11.515.000	12.705.000	13.644.000	100%	Sakkyndiggruppe

Formål Mobilitets- og residensprogrammet är ett tvärsektoriellt ramprogram som ger stöd till mobilitet för enskilda personer, nätverksbildning för kulturaktörer, residenser och produktionsinriktad gästateljeverksamhet. Programmet är öppet för professionella konstnärer, utövare, förmedlare, producenter och kulturaktörer från alla sektorer inom konst- och kulturfältet inklusive kulturarv.

Prioriteringar i 2009 Konstnärlig målsättning:

- Att höja den konstnärliga kompetensen och att utveckla den kulturella verksamheten inom nordiskt konst- och kulturliv genom nya nätverkssamarbeten och partnerskap.
- Att bidra till en utveckling av de nordiska konstnärsresidensernas arbete med att stödja konstnärligt nyskapande och därmed öka residensernas möjlighet att bidra till utvecklingen av konst och kultur i Norden
- Att främja det nordiska konst- och kulturfältets mobilitet för professionella utövare och

därmed skapa en plattform/grund for nyskapande, dynamisk nordisk kunst- og kulturliv.

Programmet har tre moduler,

- Modul 1: Stöd till nätverk
- Modulen stöder nätverksbildning inom det nordiska konstfältet: Långvarigt nätverksstöd (for tre års verksamhet) och Kortvarigt nätverksstöd (for ett års verksamhet)
- Modul 2: Stöd till residenscentra.
- Modulen siktar på att förstärka de nordiska konstnärresidensernas möjligheter att på ett aktivt sätt motta kunstnärer från Norden og att utveckla sin verksamhet. Modulen siktar også på att göra det enklare for kunstnärer från Norden att få tillgang till residens.
- Modul 3: Mobilitetsstöd
- Modulen syftar till att stödja det nordiska konstfältets mobilitet for personer. Den riktar sig till hela kunst- og kulturfältet i Norden: kunstnärer, skönlitterära författare, översättare, kuratorer, kulturredaktörer og kulturforskare.
- Skandinaviska Föreningens Konstnärskollegium i Rom införlivades i mobilitets- og residensprogrammet från 2006 og mottar bidrag från programmets budget i en treårig försöksperiod (2007-2009).
- Nordisk konstnärscenter Dalsåsen införlivades i mobilitets- og residensprogrammet från 2006 og blev i 2008 närmare värdad i förhållande till den vidare utvecklingen av programmet. Bidraget till Dalsåsen upphör från og med 2009.
- 2009 kommer man att arbeta med förberedelser for att utvidga programmet till ett gemensamt nordisk-baltisk mobilitets- og residensprogram.
- Kulturkontakt Nord

**Sekretariats-
funktion**

1-2259-3 Kulturkontakt Nord

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
EUR	701.600	682.500	679.800	99%	Institutionen
MODSVARER DKK	5.234.000	5.085.000	5.071.000		

Formål

Kulturkontakt Nord er det nye kontaktpunktet for det nordiske kultursamarbeidet. Institusjonen ble etablert i 2007 på Sveaborg i Helsingfors og er en del av Nordisk Ministerråds organisasjon.

Kulturkontakt Nord har som oppgave å fremme og videreføre det nordiske kultursamarbeidet innenfor dets mandat samt og administrere Kunst- og kulturprogrammet og Mobilitets- og residensprogrammet. Institusjonens virksomheter og aktiviteter skal ha en høy nordisk profil og bidra til nordisk nytte. Institusjonen har en administrativ og operativ rolle. Institusjonen er ikke policy skapende og kan ikke ta egne programinitiativ.

Prioriteringer i 2009	Kulturkontakt Nord skal primært ha ansvar for informasjon og rådgivning for kulturaktører, være en servicefunksjon og fungere som sekretariat for de nordiske kulturministrenes rammeprogrammer. Når det er hensiktsmessig, vil institusjonen også få ansvar for å arrangere Nordisk kulturforum. Kulturkontakt Nord skal også profilere nordisk kultursamarbeid i og utenfor Norden. Fra 2009 får Kulturkontakt Nord i særskilt oppdrag å tilrettelegge informasjon og rådgivning for samiske kulturaktører. Satsingen vil stimulere til økt deltakelse av samiske kulturaktører i de nye programmene. 500 000 DKK overføres fra post 1-2234-4 Samisk samarbeid til Kulturkontakt Nord og øremerkes informasjon og rådgivning for samiske kulturmiljøer. Følgende funksjoner er de sentrale for Kulturkontakt Nord: • Informasjon • Rådgivning • Søknadshåndtering • Økonomiforvaltning • Rapportering og evaluering
Kontraktperiode	2008-2010
Kontraktstatus	Opfylt
Økonomi	Regnskab 2007 viste et stort overskud, der blandt andet skyldes, at personale er ansat senere i 2007 end antaget ved budgettets udarbejdelse. Overskuddet overføres til 2008.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 170.000 TEUR Faktiske udgifter : 66,5 TEUR

Nordiske Kulturhus

1-2270-3 Nordens hus i Reykjavik

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
ISK	0	100.718.000	99.848.000	73%	Institutionen
MODSVARER DKK	0	8.057.000	8.954.000		

Formål Nordens Hus i Reykjavík startede sin virksomhed i 1968. Huset skal være et nordisk kulturcenter og et bindeled mellem Island og øvrige nordiske lande. Biblioteket står som husets kernevirksomhed.

Som et ekstraordinært tiltag i 2009 flyttes bevillingen til Nordens Hus på 8.606 TDKK til Kultursektorens dispositionsmidler 1-2203-1. Disse midler disponeres af EK-K/MR-K, og det er således op til EK-K/MR-K løbende at fastsætte udbetalingen til Huset under hensyntagen til kursudvikling og inflation i Island i 2009.

Dette gøres af hensyn til den enorme usikkerhed om den økonomiske situation i Island i øjeblikket.

Prioriteringer i 2009	• Litteratur og sprog • Kulturprojekter for børn og unge • Kontaktpunkt for de nordiske kulturprogrammer • Vestnorden • International virksomhed
Kontraktperiode	2008-2010
Kontraktstatus	Opfyldt
Økonomi	Husets egenkapital er negativ pr. 31.12.2007, og der er optaget en bankkredit til at afhjælpe en negativ likviditet. Da Nordisk Ministerråds økonomireglement ikke tillader, at samnordiske institutioner optager lån, er situationen utilfredsstillende. Institutionens økonomi bliver fulgt tæt af Ministerrådssekretariatet, og institutionen budgetterer for den økonomiske krise i 2008 med et overskud.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Samme niveau som 2007 Faktiske udgifter : 135.814 TISK

1-2272-3 Nordens hus på Färöarna

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
DKK	13.171.000	12.825.000	12.767.000	63%	Institutionen

Formål Nordens Hus på Færøerne startede sin virksomhed i 1983. Husets opgave er at formidle nordisk kultur på Færøerne og færøsk kultur i de øvrige nordiske lande, samtidig med at huset har en vigtig funktion som færøsk kulturhus.

Prioriteringer i 2009

- Kulturprojekter for børn og unge
- Kulturprojekter for voksne
- Vestnordisk samarbejde
- Kontaktpunkt for de nordiske kulturprogrammer
- Kultur og erhverv og kulturturisme
- Administration af Nordisk Råds musikpris

Kontraktperiode Ny kontrakt for 2009-2011 er under udarbejdelse

Kontraktstatus Opfyldt

Økonomi Ingen bemærkninger

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 4.910 TDKK
Faktiske udgifter : 4.730 TDKK

1-2274-3 Nordens institut på Åland

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
EUR	380.600	370.200	368.900	66%	Institutionen
MODSVARER DKK	2.839.000	2.758.000	2.752.000		

Formål Nordens Institut på Åland (NIPÅ) blev oprettet i 1985. Instituttets opgave er at styrke det ålandske kulturliv i samspil med kulturlivet i det øvrige Norden og i samarbejde med lokale kulturorganisationer. Virksomheden foregår hovedsagelig inden for det almenkulturelle område, men også inden for undervisning/forskning og kontakt- og netværksopbygning.

Prioriteringer i 2009

- Formidling af ålandsk kunst og kultur til Norden
- Børne- og ungdomskultur
- Årligt fokus på et specifikt kunstområde
- Kontaktpunkt for de nordiske kulturprogrammer

Kontrakt-periode Ny kontrakt for 2009-2011 er under udarbejdelse

Kontrakt-status Opfyldt

Økonomi Ingen bemærkninger

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: Samme niveau som 2007
Faktiske udgifter : 280,9 TEUR

1-2277-3 Nordens institut på Grønland (NAPA)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
DKK	6.147.000	5.985.000	5.958.000	76%	Institutionen

Formål Nordens institut i Grønland blev oprettet i 1986 i samarbejde med Grønlands hjemmestyre og Nuuk kommune. Instituttets opgave er at styrke det grønlandske kulturliv, fremme Grønlands aktive deltagelse i det nordiske samarbejde og udvikle samarbejdet mellem Grønland og de øvrige nordiske lande, med særlig vægt på kultur-, undervisnings- og forskningsområderne.

Prioriteringer i 2009

- Børne- og ungdomsprojekter
- Nordiske kulturarrangementer i Grønland
- Grønlandske kulturarrangementer i Norden
- Vestnorden
- Det arktiske vindue
- Kontaktpunkt for de nordiske kulturprogrammer

Kontrakt-periode Ny kontrakt for 2009-2011 er under udarbejdelse

Kontrakt-status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Samme niveau som 2007 Faktiske udgifter : 2.127 TDKK

1-2279-1 Vedlikehold kulturhusene

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	0	1.097.000	1.090.000	100%	

Formål Avsetningen på denne budgetpost overføres fra 2009 med 50% til Nordens hus i Reykjavík (1-2270-3) og 50% til Nordens Hus på Færøerne (1-2272-3). Formålet med budgetposten var at bidrage til at planlægge og dække større vedligeholdsgaver hos de nordiske kulturhuse i Reykjavík og på Færøerne, som ikke kunne rummes inden for husenes ordinære budgetrammer.

1-2548-3 Nordens institut i Finland (NIFIN)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
EUR	852.000	828.800	825.900	98%	Institutionen
MODSVARER DKK	6.356.000	6.175.000	6.161.000		

Formål NIFINs formål er at sprede kendskab i Finland om de øvrige nordiske landes sprog og kultur og at formidle kundskab om det finske sprog og Finlands kultur til det øvrige Norden.

- Prioriteringer i 2009**
- Bibliotek, herunder det virtuelle børnebibliotek Bibbi
 - Produktion og distribution af pædagogisk materiale om Norden
 - Afholdelse af sprogkurser
 - Seminarier og forelæsninger
 - Udvikling af børne- og ungdomskultur netsiden Valhalla

Kontrakt-periode 2008-2010
Kontrakt-status Opfyldt
Økonomi Ingen bemærkninger
Ledelse og adm. Planlagte udgifter: Samme niveau som 2007
 Faktiske udgifter : 300,9 TEUR
Sekretariats-funktion

Andre kultursatsninger1-2234-4 Samisk samarbeid

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.503.000	4.271.000	4.244.000	100%	MR-K/EK-K

Formål Formålet med bevillingen er at styrke det samiske samarbeide på kulturområdet og at støtte Samerådet, som er en paraplyorganisation for samiske organisationer i Finland, Norge, Sverige og Russland. Samerådet er en regeringsuafhængig og frit opererende organisation og et kulturpolitisk samarbeidsorgan, som skal arbejde for at fremme den samiske befolknings kulturelle, sociale og økonomiske stilling. Bevillingen til kultursamarbeidet forvaltes af et kulturudvalg udnævnt af samiske kunstnerorganisationer i Norden og af Samerådet. En del af bevillingen er øremærket som støtte til Samisk Kunstnerråd.

Prioriteringer i 2009 Ministerrådet for kultur vil i 2009 øremerke 500 000 DKK av avsetningen til samisk samarbeid til informasjon og rådgivning især for samiske kulturaktører. Satsingen vil stimulere til økt deltakelse av samiske kulturaktører i de nye programmene. Ovennevnte midler overføres til Kulturkontakt Nord som får i særskilt oppdrag å tilrettelegge informasjon og rådgivning om de nye programmene for samiske kulturmiljøer. Budsjettposten som hittil har hovedsakelig har gått til driften av Samerådet reduseres ytterligere med 10 %. Det vil fra 2009 legges større vekt på støtte til kulturelle samarbeidsprosjekter hvor hovedhensikten vil være at bevare og utvikle samernes felles kulturelle tiltag og øge informasjonen om samisk kultur både i og utenfor Norden.

Jämställdhet

Generel indledning

Generel indledning

Samarbetet i MR-JÄM skall leda till en fortsatt utveckling av en nordisk samsyn och en gemensam nordisk plattform och bidra till ett effektivare och rikare nationellt jämställdhetsarbete i vart och ett av de nordiska länderna.

Nordisk jämställdhetspolitik står idag inför nya utmaningar och problemställningar, som avspeglar den ökade globaliseringen, och komplementerar traditionella jämställdhetsområden. Initiativ och aktiviteter inom de två huvudteman kön och makt och kön och unga fokuserar på frågeställningar som de nordiska länderna och de självstyrande områden har ett gemensamt intresse i, och som tar utgångspunkt i målet om nordisk nytta.

De olika projekten syftar till att stärka det nordiska jämställdhetsarbetet, främja kvinnors och mäns lika tillgång till politiska och ekonomiska beslutsprocesser, främja kvinnors och mäns lika ekonomiska ställning och inflytande samt förbättra möjligheterna för både kvinnor och män att förena förvärvsarbete och privatliv. Mäns aktiva deltagande i jämställdhetsarbetet är en förutsättning för att målet om ett jämställt samhälle skall uppnås.

Gemensamma aktiviteter i samarbete med Estland, Lettland, Litauen och NV Ryssland genomförs i samarbete med myndigheter och NGOs, som har som målsättning att öka den allmänna diskussionen och sprida kunskap om integrering av ett könsperspektiv i samhällets olika områden.

Samarbetet med myndigheter fortsätter på lokal, regional och nationell nivå i NV Ryssland. Projektsamarbetet koordineras inom ramen av Northern Dimension Partnership on Public Health and Social Wellbeing. Aktiviteter för att bekämpa människohandel samordnas mellan samarbetsområdena jämställdhet, social- och hälsa och lagstiftning.

Ministerrådets styringsdokumenter

Samarbetsprogrammet nordiskt jämställdhetssamarbete 2006-2010 är utgångspunkten för det nordiska jämställdhetssamarbetet. Jämställdhetssamarbetet prioriterar aktiviteter på nya områden, och projekt för år 2008 fastställs i en handlingsplan, som tar utgångspunkt i samarbetsprogrammet för åren 2006-2010, och som godkänns av Mr-JÄM.

Samarbetsprogrammet 2006-2010 fokuserar på två huvudteman:

- Kön och makt
- Kön och ungdom

Dessutom kommer jämställdhetssamarbetet att fokusera på kön, kultur och kommunikation under de kommande åren.

Ministerrådets samarbete med Estland, Lettland och Litauen baserar sig på det nordisk baltiska jämställdhetssamarbetsprogrammet för åren 2009-2010.

Nordiska ministerrådet har med St Petersburgs stad undertecknat Protocol of Intent om jämställdhetssamarbete.

Udmøntning af sektorens bidrag til globaliserings-initiativerne
Resumé af Ministerrådets resultater i 2007

För MR-JÄM:s budget får ett bidrag till globaliseringsinitiativen betydelse, idet hela MR-JÄM:s bidrag til globaliseringsinitiativen tas av samarbeidsområdet projektmedel och leder till att färre nordiska projekt genomförs. Nordiska institutts för kunskap om kön, NIK, basanslag förblir oförändrat, eftersom NIKK skall vara MR-JÄM:s viktigsta kunskapsmässiga resurs för att genomföra samarbetsprogrammet för jämställdhet.

Samarbetsprogrammet Med fokus på kön är målet ett jämställt samhälle tar upp två teman, kön och makt och kön och unga.

Kön och makt

MR-JÄM beslöt att genomföra ett nordiskt projekt om temat Kön och makt i Norden. De nordiska jämställdhetsministrarna anser att det är viktigt att se på hur den ekonomiska politiken och det ekonomiska beslutsfattandet med fokus på nationalekonomins olika områden, allt från beskattningen till budgetarbetet och främjandet av konkurrenskraften, fungerar ur ett könsperspektiv.

På konferensen "Priset på att få barn" presenterades regelverk för föräldraledigheter i de nordiska länderna. Kostnader för föräldraledigheter är ett tema som diskuteras i alla nordiska länder idag, och är också aktuellt i de baltiska länderna. De nordiska länderna utnyttjar varandras erfarenheter vid utveckling av ordningarna med föräldraledigheterna. De positiva resultaten av den isländska föräldraledighetslagen har varit en inspiration för de andra nordiska länderna. De nordiska ländernas föräldraledigheter presenterades på konferensen "Stay at Home? The Rights of Parents to Parental Leave and Benefits" som arrangerades i Tallinn, Estland.

Män och jämställdhet – forskningsplattformprogrammet 2004-2006 avslutades med en konferens i början av år 2007. På konferensen presenterades det nordiska mannsforskningsnätverket och den nya nordiska tidskriften NORMA som är en del av resultaten av det nordiska programmet. The Nordic father: role model for caring male var temat på det nordiska side-eventet som arrangerades i samband med FN:s årliga kvinnokommissionsmöte. Side-eventet skall synliggöra det nordiska jämställdhetssamarbetet på en internationell arena.

Den första samiska jämställdhetskonferensen presenterade modeller för hur informera om och stärka jämställdheten, mans- och kvinnorollen och andra könsrelaterade frågeställningar i det samiska samhället.

Rapporten om Mangfold och Innovation presenterades på en konferens i Köpenhamn. Rapporten belyser sammanhanget mellan innovation och mångfald i verksamheter och undersöker under vilka betingelser mångfald kan främja innovation. Rapporten satte fokus på fyra dimensioner av mångfald, och det är utbildning och kompetens, nationalitet och etnicitet, kön och ålder och erfarenhet. Rapporten visar att kön var den dimensionen som gav det största utslaget för att verksamheten är innovativ. Rapporten fick mycket uppmärksamhet i media. Rapporten har även gett som resultat att verksamheter har satt uppmärksamhet på jämställdhetsperspektivet i arbete med mångfald och innovation. MR-JÄM kommer att följa upp temat inom det nordiska globaliseringsarbetet.

På konferensen Is Gender Mainstreaming the Key to Future Society? utbytte nordiska och baltiska tjänstemän erfarenheter om hur arbeta med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i ministeriernas arbete. Konferensen är en del av genomförandet av det nordisk-baltiska jämställdhetssamarbets-programmet för åren 2007-2008.

År 2007 undertecknade Nordiska ministerrådet och St Petersburg stad ett Protocol of

Intent om samarbete på social- och hälso- och jämställdhetssamarbetsområden.

Kön och unga

Kön och unga – välgkost för praktiskt arbete konferensen fokuserade på olika perspektiv på relationer mellan unga och media, media som verktyg i attitydpåverkan samt synpunkter på de ungas välbefinnande. I samband med konferensen antog den nordiska ungdomspanelen rekommendationer om arbetet med kön och unga i ett jämställdhetsperspektiv. Rekommendationerna sändes till jämställdhetsministrarna.

Nordiska institutet för kvinnoforskning, NIKK

NIKK fick ett nytt namn: Nordiskt institut för kunskap om kön – NIKK och erhöll under året nya stadgar. Under år 2007 har NIKK vidareutvecklat sin roll som ett kunskaps- och informationscentrum för NMR och särskilt dess jämställdhetssamarbete.

Verksamheten har koncentrerats till ett begränsat antal strategiskt relevanta tematiska områden som kön och makt och kön och unga och fokus för verksamheten har särskilt riktats mot det nordiska samarbetsprogrammet för jämställdhet. Under det gångna verksamhetsåret har NIKK initierat, främjat och genomfört projekt som belyser viktiga jämställdhets- och könspolitiska frågeställningar inom NMR, såsom prostitution i Norden, män och jämställdhet samt relationen mellan familjepolitik och jämställdhet mellan könen. NIKK har vidareutvecklat sin position som arena både för dem som använder och som producerar kunskap om kön och jämställdhet. NIKK har inlett implementeringen av sin nya informationsstrategi i syfte att möta kraven från det omgivande brukarsamhället på effektiv kunskapsutveckling och förmedling av forskning (www.nikk.uio.no).

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-Jäm		8.610	8.355	255	3,1%
	<i>Projektmedel</i>	3.290	3.389	-99	-2,9%
1-4410-1	Projektmedel – Jämställdhet	3.290	3.389	-99	-2,9%
	<i>Institutioner</i>	5.320	4.966	354	7,1%
1-4480-3	Nordisk institutt for kundskab om kjønn (NIKK)	5.320	4.966	354	7,1%
Opdelt på kategorier		8.610	8.355	100%	100%
	Projektmidler	3.290	3.389	38,2%	40,6%
	Institutioner	5.320	4.966	61,8%	59,4%

1-4410-1 Projektmedel - Jämställdhet

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.290.000	3.389.000	3.373.000	85 %	MR/EK-Jäm

Formål Projektmedlen skall användas för att följa upp de målsättningar som de nordiska jämställdhetsministrarna har tagit beslut om. I den årliga handlingsplanen för det nordiska jämställdhetssamarbetet beskrivs de projekt och aktiviteter som skall

genomförs under år 2009. En del av projektmedlen används till att genomföra aktiviteter som ingår i ordförandeskapsprogrammet. Jämställdhetssamarbetsområdet genomför tvärssektoriellt samarbete med justitie-, social- och hälsa, utbildnings- och kulturområdet och med barn och ungdomskommittén. Projektmedel används även för samarbete med de baltiska länderna och NV Ryssland.

- Prioriteringar i 2009**
- Föräldraledigheter i Norden – forskning om samspelet mellan olika system av föräldraledigheter och hur föräldrar använder ledigheterna, lön och karriärutveckling och kvinnors arbetsmarknadsdeltagande
 - Kön och unga – undervisning i jämställdhet i för- och grundskola – nordisk konferens om best practises
 - Väsnordiskt jämställdhetssamarbete
 - Nordisk jämställdhet i ett globalt perspektiv
 - Jämställdhetsintegrering – ett redskap för ett jämställt samhälle
 - Kön och makt i Norden – ett nordiskt projekt med fokus på kvinnor och män i den ekonomiska beslutsfattningen. Projektet avslutas under året med en konferens där resultaten från projektet presenteras
 - Kön och kultur

1-4480-3 Nordisk institutt for kundskab om kjønn (NIKK)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
NOK	5.660.000	5.457.000	5.470.000	85%	Institutionen
MODSVARER DKK	5.320.000	4.966.000	5.142.000		

Formål

Nordiska institutets för kunskap om kön (NIKK) överordnade målsättning som ett kunskapscenter är att stödja implementeringen av målsättningarna i MR-JÄM:s samarbetsprogram för jämställdhet. NIKK:s verksamhet har två pelare, en med projektverksamhet och en med informationsförmedling. NIKK skall ha en aktiv dialog med MR-JÄM/ÄK-JÄM och respektive ordförandeskap med målsättning att säkra en levande, aktiv och välfungerande nordisk jämställdhetspolitisk debatt. Institutet ska tjäna som länk mellan jämställdhetspolitik och jämställdhetsforskning. NIKK ska bidra till att det nordiska jämställdhetsarbetet når breda grupper av medborgare, inkl. medier, intresse- och medborgarorganisationer, arbetsmarknadsorganisationer och näringslivet. NIKK deltar i nordiska, europeiska och internationella arrangemang.

Prioriteringar i 2009

NIKK skall genomföra projekt som MR-JÄM prioriterar och tar utgångspunkt i det nordiska jämställdhetssamarbetsprogrammet och MR-JÄM:s kärnuppgifter. NIKK samarbetar med könsforskningsmiljöer och jämställdhetsenheter i Norden, och som ett nordiskt kunskapscentrum är det viktigt att söka samarbete med NordForsk och NiCE.

NIKK:s informations- och förmedlingsverksamhet vidareutvecklas i syfte att möta kraven från det omgivande brukarsamhället på effektiv kunskapsutveckling och förmedling av forskning.

- Projektet "Kön och makt", som NIKK utför på uppdrag av NMR, avslutas hösten 2008.
- Implementering av informationsstrategin: vidareutveckling av NIKK:s webbaserade portal och av NIKK magasin.

	• Nordiska mansforskningskonferensen arrangeras i samarbete med nordiska forskningsmiljöer våren 2009. • Den tredje nordiska forskningspolitiska konferensen "Kvalitet 2009" arrangeras i samarbete med NordForsk och NicE våren 2009.
Kontrakt- periode	2008-2010
Kontrakt- status	Uppfyllt
Økonomi	Inga anmärkningar
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 1.717 TNOK Faktiske udgifter : 1.806 TNOK

Lagstiftning

Generel inledning

Generel inledning

Samarbetet inom sektorn rör förberedelser inför lagstiftning, initiativ avseende förebyggande och bekämpande av brottslighet, samarbete med de rättsvårdande myndigheterna i de baltiska länderna samt gemensamt nordiskt samarbete rörande EG/EES-rätt.

För att säkerställa en fortsatt enhetlig rättslig utveckling i linje med Helsingforsavtalets målsättningar samt sektorns samarbetsprogram, genomgås aktuella nordiska lagstiftningsinitiativ. Vid behov genomförs även specifika lagstiftningsprojekt.

Under år 2009 skall sektorns samarbetsprogram utvärderas och eventuellt justeras. I övrigt följs följande projekt och resultat från arbetsgrupper upp; dessa handlar om våld och våldsreducering, polis- och åklagarsamarbete i brottsutredande verksamhet, samtjänstgöring mellan nordisk polispersonal, effektivare hantering av stora och komplicerade brott, verkställighet av ungdomspåföljder, FN-konventionen om internationella köp (CISG) och rättsuppfattningar i de nordiska länderna. Resultaten är avsedda att ligga till grund för överväganden om eventuella gemensamma lagstiftningsförändringar.

Samarbetet kring EU/EES-frågor är angeläget eftersom en stadigt ökande andel av lagstiftningsarbetet numera rör EG/EES-regler. Frågan om nordisk rättslikhet vid genomförande av EU-EES-rättsakter har lyfts fram särskilt under 2008 och denna fråga kommer även att fokuseras under år 2009.

Det har inom EU bedrivits ett arbete med att skapa en gemensam referensram för europeisk avtalsrätt (CEFR). Ministerrådet kan komma att ytterligare följa och diskutera denna fråga under år 2009. Diskussioner kring ratificeringen av det s.k. Lissabonfördraget är vidare en viktig fråga. Även arbetet i andra internationella fora spelar in.

Ministerrådet genomför en handlingsplan för samarbetet med Estland, Lettland och Litauen. En nordisk-baltisk kontaktgrupp fortsätter sin verksamhet. Aktiviteterna ryms i huvudsak inom ramen för EU:s handlingsplan för Nordliga dimensionen. Omkring 8 % av budgeten avsätts till nordiskt-baltiskt samarbete. Under år 2008 genomfördes två seminarier: ett om "Plain language", som hölls i Stockholm och ett om kriminaltekniska frågor, som hölls i Riga.

Ministerrådet följer det arbete som pågår med att utarbeta en nordisk handlingsplan mot människohandel. Skulle det bli aktuellt med lagstiftningsinitiativ på området kommer sektorn att arbeta med frågan under 2009.

Verksamheten följer MR-SAM:s riktlinjer för jämställdhet mellan könen. Jämställdhetshänsyn beaktas vid tilldelningen av projektmedel och genomförande av initiativ.

Ministerrådets styringsdokumenter

Ett samarbetsprogram gäller fr.o.m. år 2005 och tillsvidare. Som angetts skall programmet utvärderas under år 2009 och eventuellt justeras. Samarbetsprogrammet och ordförandeskapsprogrammet utgör grunden för verksamheten. Samarbetet fokuserar på lagstiftningsprocessen och främjar nya initiativ med ett gemensamt intresse. Sektorns

Udmøntning af sektorens bidrag til globaliserings-initiativerne
Resumé af Ministerrådets resultater i 2007

nordisk-baltiska samarbejde styres bl.a. af et mandat for en kontaktgruppe, antaget år 2005 og revideret år 2007, samt en handlingsplan antagen år 2007.

Sektorens bidrag til globaliseringsinitiativen opgår til motsvarende 2 procent af 2008 års budget, dvs. 27 000 DKK. Denne minskning påvirker sektorens aktiviteter i ringe grad.

Under året gennemførtes i Finland et seminarium om restorativ ret og medling ved brott. Bland annat påbörjades forskningsprojekt om kriminalpolitik och om rättsuppfattningar i de nordiska länderna. Forskningsprojektet om våld fortgick och den s.k. familjeexpertgruppen fick i uppdrag att förbereda revideringen av den nordiska arvskonventionen. Vidare arrangerades, tillsammans med MR-JÄM, en konferens riktad mot kvinnliga poliser i Norden och Baltikum. Inom ramen för det nordisk-baltiska samarbetet genomfördes ett seminarium om korruption, som avhölls i Moskva.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-Lag		1.350	1.335	15	1,1%
1-7110-1	Projektmedel - Lagstiftning	1.350	1.335	15	1,1%
Opdelt på kategorier		1.350	1.335	100%	100%
	Projektmidler	1.350	1.335	100,0%	100,0%

1-7110-1 Projektmedel - Lagstiftning

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.350.000	1.335.000	1.329.000	90%	MR-/ÅK-lag

Formål Med utgångspunkt i ministerrådets samarbetsprogram och ordförandeskapsprogrammet, skall genomförandet av de prioriteringar som justitieministrarna har beslutat säkras. Utifrån särskilda riktlinjer ges ekonomiskt stöd till olika instrument som används till att uppnå dessa mål, bl.a. genom seminarier, konferenser och olika utredningar m.m.

Prioriteringar i 2009 Under år 2009 kommer utvärderingen av sektorens samarbetsprogram att prioriteras och programmet kommer eventuellt att justeras beroende på utfallet av evalueringen. I övrigt prioriteras följande.

- Slutförande av en arbetsgrupps uppdrag att utreda frågan om samtjänstgöring mellan nordisk polispersonal.
- Slutförande av en särskild utredares uppdrag att bedöma de nordiska ländernas reservationer till FN-konventionen om internationella köp (CISG).
- Uppföljning av ett nordiskt projekt om våld och våldsreducering.
- Uppföljning av förslag till utvecklat samarbete mellan de nordiska polis- och åklagarmyndigheterna i den brottsutredande verksamheten.
- Uppföljning av ett forskningsprojekt om rättsuppfattningarna i de nordiska länderna. Arbetet med att se över den nordiska arvskonventionen från år 1934 fortsätter.

Uddannelse og forskning

Generel indledning

Generel indledning

Ministerrådet for uddanning og forskning (MR-U) har ansvar for NMR's samarbeid på områdene utdannings- og forskningspolitikk og koordinerer NMR's samarbeid på områdene IT-politikk og språkpolitikk. Utdannings- og forskningssektoren har i 2009 en budsjettamme på i alt MDKK 216.151 (2008-priser). I tillegg til disposisjonsmidler har rammen i 4 hovedkategorier: Politikktutvikling, Mobilitets- og nettverksprogrammer, NordForsk og Samarbeidsorganer (forskning)

Politikktutvikling

Politikktutviklingsmidlene administreres av MR-Us ulike rådgivningsgrupper og nettverk. Rådgivningsgruppene oppgaver er policyorienterte og rådgivende, men også iverksettende. Rådgivningsgruppene følger gjennom årlige arbeidsplaner opp strategiplanen og formannskapetets program samt andre overordnede strategier, og følger relevante globaliseringsprosjekter.

Mobilitets- og nettverksprogrammer

MR-U iverksetter i perioden 2008 – 2011 et nytt mobilitets- og nettverksprogram, Nordplus Rammeprogram, der de tre baltiske land nå deltar på like fot. Nordplus skal styrke og utvikle det nordiske samarbeidet på alle utdanningssektorer og bidra til å skape et nordisk-baltisk utdanningsområde. Assosiert til rammeprogrammet, men med Norden som målgruppe, iverksettes i perioden 2008-2011 også programmet Nordplus Språk og Kultur.

NordForsk

NordForsk har en nøkkelfunksjon i å implementere det nordiske forsknings- og innovasjonsområdet (NORIA) som en del av det europeiske (ERA). NordForsk bidrar til å etablere synlige samnordiske forskningsmiljøer samt forskerutdannelser. Disse baseres på nasjonale forskningsprioriteringer og styrker regionens konkurransevne og status som vitenssamfunn. NordForsk skal særlig konsentrere sin innsats hvor landene har en internasjonal sterk posisjon eller et særlig strategisk rasjonale. Initiativene skal utformes ut i fra nasjonale prioriteringer og nasjonelle forskningsfinansierer skall stå for hoveddelen av kostnaderna medan NordForsk främst gir marginalfinansiering/såkorntøtte til de totale prosjekt- og programkostnadene.

Samarbeidsorganer

De nordiske institusjonene under MR-Us område er overført til nasjonalt nivå og tilpasset vertslandets rettslige forhold. Kontraktene med disse samarbeidsorganene ble forlenget til utgangen av 2008 (Nordita til 2009) og det gjennomføres evalueringer som grunnlag for nye flerårige kontrakter fra 2009.

Ministerrådets styringsdokumenter

Ny treårig strategi (2008-2010) for det nordiske utdannings- og forskningssamarbeidet iverksettes fra 2008. Den nye strategien fokuserer Norden som en ledende og dynamisk kunnskaps- og kompetanseregion i globalt perspektiv. Strategiplanen vil sammen med formannskapsprogrammet og Nordisk Ministerråds globaliseringsinitiativ danne grunnlaget for det nordiske utdannings- og forskningssamarbeidet i 2009.

Udmøntning af sektorens

Utbildning, forskning och IT centrala och prioriterade områden i statsministrarnas pressmeddelande från sommarmötet i Punkaharju 2007 och i Riksgränsendeclarationen från april 2008.

**bidrag til
globaliserings-
initiativerne**

MR-U er sterkt involvert i Ministerrådets globaliseringssatsning og den egne budsjettrammen er derfor redusert med 2% i forhold til 2008. MR-U bidrar i 2009 med MDKK 4.411 til globaliseringssatsningen. Den pålagte reduksjonen på 2% er fordelt over alle budsjettpostene.

MR-U har hovedansvar for 4 av de 14 globaliseringsprosjekten og bidrar til ytterligere åtte prosjekt. Prosjekten omfatter hele utdanningsvæsendet fra grunnskola til den høgre utbildningen, samt forskningsområdet.

Ministerrådet har inom forskningsområdet hovedansvar for två projekt: Förslag om främjande av nordisk Toppforskning och Utvecklingen av det nordiska forsknings- och innovationsområdet (NORIA). Båda projekten bedrivs i ett nära samarbete med MR-NER. När det gäller Toppforskning är det ambitionen att under 2009 inleda det konkreta genomförandet av av toppforskningsprogrammet inom energi, klimat och miljö och dessutom att påbörja arbetet med ett toppforskningsprogram inom områdena välfärd och hälsa. När det gäller utvecklingsarbetet av det nordiska forsknings- och innovationsområdet fortsätter den mellan ÅK-U och ÅK-NE gemensamma arbetsgruppen sitt arbete och kommer under 2009 att rapportera till MR-U, MR-NER och MR-SAM.

Under 2009 siktar ministerrådet på att utlysa nya Nordic Master program. I anslutning till satsningen på Nordic Master program gjennomføres ett kvalitetsassuransprosjekt av NOQA (Nordic Quality Assurance). Ministerrådet fortsätter också sitt arbeidet med att profilere Norden som en attraktiv utdanningsort.

I 2009 skal resultatene og forslag fra studiene om ungdom og voksne mht til overgang fra skole til arbeidsliv, frafall og leseundervisning følges opp. På bakgrunn av diskusjonen i MR-U og konferansen i Lund høsten 2008 om de to førstnevnte studiene skal det iverksettes ulike tiltak. Det skal bl.a. gjennomføres ulike Lære- og dialogforum der hovedmålet er erfarings- og idéutveksling, samt ekstrahere internasjonale trender og god praksis. Et delmål med prosjektet er å øke samarbeidet mellom utdanningssektoren, arbeids- og næringsliv, og det skal legges til rette for et slik samarbeid i 2009.

For å styrke regionens mulighet for å dra nytte av globaliseringen og utvikle utdanningssystemene styrkes samarbeidet med Estland, Latvia og Litauen og de baltiske landene deltar på lik linje med de nordiske i Nordplus Rammeprogram 2008-2011. Utdannings- og forskningssamarbeidet med Russland styrkes ved gjensidig forankring og felles prioriteringer. Arktisk samarbeid innen utdanning og forskning fokuseres. En vil fortsatt følge opp områder som styrker det nordiske samarbeidet i forhold til EU, Europarådet, OECD, UNESCO, Østersjørådet (CBSS), Barentsrådet og Arktisk Råd. Arbeidet med å fremme kvalitet i alle deler av utdanningen styrkes. Oppfølging av den komparative studien av de nordiske lærerutdanningene er en tverrsektoriell samarbeidsaktivitet. Med bakgrunn i den store interessen for utvikling av felles nordiske masterprogrammer blir dette et viktig innsatsområde.

**Resumé af
Ministerrådets
resultater i
2007**

MR-Us strategi 2008-2010 arbetades fram genom den ÅK-U-tillsatta trojkan bestående av Norge, Finland och Sverige och lades fram som Ministerrådsförslag av den finska utbildningsministern vid Nordiska Rådets session i Oslo oktober 2007.

MR-U har gitt bidrag til utviklingen av Ministerrådets globaliseringsinitiativ. MR-U har hatt hovedansvar for utviklingen av 4 prosjekt og har gitt bidrag til ytterligere 8 prosjekt.

Det nye Nordplus Rammeprogram for perioden 2008-2011 er utviklet i 2007 i et samarbeid av nordiske og baltiske myndigheter, aktører og brukere. Det er blant annet

utviklet komité- og styringstruktur, programbeskrivelser og prioriteringer, felles administrasjonsordning for programmet, felles Nordplus web-portal www.nordplusonline.org og det er gjort et stort informasjonsarbeid i alle 8 deltakerland. MR-U la fram redegjørelse om Nordplus Rammeprogram for Nordisk Råds sesjon og lanseringskonferanse for Nordplus Rammeprogram ble holdt i København i november.

De nordiske og baltiske utdannings- og forskningsministrene ble på sitt felles møte i oktober enige om å utarbeide en Action Plan for videre samarbeid, både på utdannings- og forskningsområdet.

På språkområdet er rapport om ny organisering av språkområdet levert av Språkgorganiseringsutvalget. I 2007 er det nye Nordplus Språk- og Kultur programmet utviklet.

Nordic Masters - 6 vinnende programforslag valdes ut av en evalueringsgruppe bestående av nordiska och icke-nordiska experter. De 6 vinnande konsortierna presenterade sina program vid en Joint Degree konferens med över 300 deltagare i Tammerfors december 2007.

På skoleområdet er det i 2007 arrangert konferanse om elevenes "vælbefinnande". Konferansen er en oppfølging av arbeidet for bedre kvalitet og læringsmiljø i skolen. Gjennom det nordiske skolesamarbeidet ble det i 2007 avholdt en work shop om "yrkesfærdighetstävlingar" med representanter fra mange av organisasjonene som arbeider med dette i Norden.

På området voksnes læring er evalueringen af nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL) iværksat og gennemført og rapport afleveret primo januar 2008.

NordForsk startet 2007 Nordic Centres of Excellence innen 2 nye områder; Mat, næring og helse og Velferd. NordForsk finansierte også 90 ulike nettverk og 60 andre prosjekt som involverte ca. 10.000 forskere og forskerstuderenter.

Studien "Fremtidens Utbildning" framlades vid rådgivningsgruppernas gemensamma möte och har också behandlats vid MR-U i oktober 2007. Studien skall användas som idé- och diskussionsdokument i rådgivningsgruppernas framtida arbete.

Nordunet3 programmet er åpnet for de baltiske land og interessen har vært stor fra baltisk side for å kunne delta i 2007.

En ad hoc arbeidsgruppe for økt samarbeid innen utdannings- og forskningsområdet mellom de 8 arktiske landene ble opprettet.

eScience ble besluttet som et satsningsområde innenfor IT og i 2007 er det arbeidet fram forslag til en nordisk strategi. MR-U la fram en redogørelse för strategin i Nordiska Rådets session. En grupp för utväxling och samarbete på IT-området, bestående av de nationella IT-direktörerna blev upprättad.

2007 var det siste programåret for de separate Nordplus-programmene. Nordplus Junior bevilget i 2007 mobilitetsstøtte til totalt 260 søknader fordelt på klasseutbytte, elevpraksis og lærerutbytte. Totalt var det 469 søknader noe som er en nedgang fra 2006 da det var 517 søknader.

Nordplus Voksen gav støtte til 19 mobilitetsprosjekter (med flere deltakere) og 15 samarbeidsprosjekter. Nordplus for høyere utdanning ga støtte til nordiske universitets-

og høgsolenettverk, bl.a. til 34 nordiske intensive kurs og 15 felles studieprogram. Gjennom nettverkene gis det årlig stipend til vel 700 lærere og vel 2000 studenter. På sprogområdet gav Nordplus Språk programmet støtte til 46 prosjekter.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-U		226.308	220.562	5.746	2,6%
	<i>Generelle utdannings- og forskningsinnsatser</i>	4.037	3.992	45	1,1%
2-2505-1	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	4.037	3.992	45	1,1%
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	12.620	12.479	141	1,1%
2-2510-1	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	1.600	1.582	18	1,1%
	Rådgivningsgruppen for Nordisk samarbejde om Voksnes				
2-2520-1	Læring (SVL)	1.138	1.126	12	1,1%
2-2530-1	Rådgivningsgruppen for høgre utdanning (HÖGUT)	1.347	1.332	15	1,1%
2-2544-1	Nordens Sprogråd	1.291	1.277	14	1,1%
2-2553-1	Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	582	575	7	1,2%
2-3127-2	Politikudvikling voksnes læring	6.662	6.587	75	1,1%
	<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	75.459	74.612	847	1,1%
2-2513-2	Nordplus rammeprogram	62.842	62.136	706	1,1%
2-2534-4	Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)	1.155	1.142	13	1,1%
2-2543-2	Nordplus sprog og kultur	10.415	10.298	117	1,1%
2-2545-2	Norden-undervisning i utlandet	1.047	1.036	11	1,1%
	<i>NordForsk</i>	108.894	104.466	4.428	4,2%
2-3100-3	NordForsk	107.922	100.896	7.026	7,0%
2-3129-1	Nordisk videnskabelig information (Nordbib)	0	2.609	-2.609	-
2-3140-1	Nordisk komité for Bioetikk	972	961	11	1,1%
	<i>Forskning i øvrigt</i>	25.298	25.013	285	1,1%
2-3180-2	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	10.387	10.270	117	1,1%
2-3181-2	Nordiska Institutet for Sjörett (NIFS)	3.095	3.060	35	1,1%
2-3182-2	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	4.907	4.852	55	1,1%
2-3184-2	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	5.014	4.958	56	1,1%
2-3185-2	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	1.895	1.873	22	1,2%
Opdelt på kategorier		226.308	220.562	100%	100%
	Prosjektmidler	10.967	13.454	4,8%	6,1%
	Støtteordninger	106.264	105.070	47,0%	47,6%
	Institusjoner	107.922	100.896	47,7%	45,7%
	Organisationsbidrag	1.155	1.142	0,5%	0,5%

Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser2-2505-1 Dispositionsmedel-Utbildning och forskning

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	4.037.000	3.992.000	5.424.000	92%	MR-U/EK-U

Formål Disposisjonsmidlene anvendes til å finansiere politisk relevante prosjekter og initiativ, særlig med sikte på oppfølging av NMR's globaliseringsinitiativ og MR-Us nye strategi 2008-2010.

Prioriteringer i 2009 Disposisjonsmidlene i 2009 anvendes særlig til følgende:

- Politikktutvikling, studier og evalueringer for utdannings-, forsknings- og IT-området.
- Sektor- og tverrgående prosjekter, særlig med tema med sterk relevans for oppfølging av NMR globaliseringsinitiativ og MR-Us strategi 2008-2010.

Politikudvikling m.v.2-2510-1 Nordiskt skolsamarbete (NSS)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.600.000	1.582.000	1.580.000	90%	NSS

Formål Rådgivningsgruppen for nordiskt skolsamarbeid (NSS) er et policy-, rådgivende og iversetende organ for Nordisk Ministerråd. Virksomheten omfatter førskoleområdet, grunnskole og videregående opplæring (allemenn og yrkesfaglig). Samarbeidet skal bygge videre på og fremme skoleutvikling i de nordiske landene og internasjonalt, innen prioriterte områder, når det gjennom dette kan oppnås en nordisk merverdi.

Prioriteringer i 2009 Et gjennomgående tema for NSS er fortsatt kvalitet i utdanningen. I 2009 vil NSS:

- Følge opp globaliseringsinitiativet om en god opplæring for ungdom og voksne, herunder oppfølging av studien om yrkesopplæring i videregående opplæring (gymnasiet) og unges etablering på arbeidsmarkedet og studien om frafall (drop out)
- Følge opp arbeidet på yrkesopplæringsområdet, herunder oppfølging av Nordisk råds rekommandasjon om små yrkes- og håndverksfag, og styrke koblingen til arbeidslivet
- Følge opp arbeidet med erfaringsutveksling knyttet til lærerutdanningen (jf. HØGUTs arbeid knyttet til den komparative studien om lærerutdanningen i Norden)
- Gjennomføre undervisningsinitiativ for skoleelever om klima og FN's klimatoppmøte, jf. Nordisk Råds rekommandasjon
- Følge opp arbeidet med erfaringsutveksling om språk-, lese- og skriveutvikling samt gjennomføre en nordisk studie og konferanse om de nordiske resultater i PISA 2006
- Følge opp samarbeidet med Nordvest Russland om utdanning

2-2520-1 Rådgivningsgruppen for Nordisk samarbejde om Voksnes Læring (SVL)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.138.000	1.126.000	1.124.000	86%	SVL

Formål Rådgivningsgruppen for nordisk Samarbejde om Voksnes Læring (SVL) er rådgivende organ for Nordisk Ministerråd i det nordiske samarbejdet om voksnes læring.

Prioriteringer i 2009 SVL lægger vægt på en aktiv dialog og erfaringer fra et mangfold af aktører og miljøer engageret i voksnes læring, heriblandt folkeoplysningens traditionelle miljøer. I 2009 vil SVL:

- Følge op på globaliseringsinitiativet om en god oplæring for ungdom og voksne, herunder studiet om effekten af forskellige typer af læseundervisning for voksne.
- Følge op på MR-U's beslutning om organiseringen af nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL) fra 1. januar 2009.
- Følge op på og udvikle initiativer inden for voksnes basisfærdigheder.
- Følge op på og udvikle temaet om "Læring i arbejdslivet".
- Følge op på samarbejdet med Nordvest Rusland om uddannelse.

2-2530-1 Rådgivningsgruppen for højere uddanning (HÖGUT)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.347.000	1.332.000	1.331.000	95%	HÖGUT

Formål HÖGUT har som oppgift att stödja nordiskt samarbete inom högre utbildning, samt utveckla och stärka den nordiska utbildningssamfundet. Detta gäller samtliga eftergymnasiala utbildningsnivåer vid universitet och högskolor.

Prioriteringer i 2009 HÖGUT kommer under perioden att arbeta med frågor som relaterar sig till MR-U:s strategi för 2008-2010 samt med frågor som är relevanta för högre lärosätena i Norden med särskilt fokus på det globaliseringsprojekt som rör högre utbildning. HÖGUT har ett brett anslag till det högre utbildningsområdet men kommer särskilt att fokusera på nedanstående prioriteringar.

- Genomförande av kvalitetssäkringsprojekt med särskilt fokus på de nordiska masterprogrammen
- Uppföljning av Nordic Master Program
- Följa upp Nordplusprogrammet
- Följa reformarbetet inom högre utbildning i de nordiska länderna
- Följa arbetet på studiefinansieringsområdet genom den ansvariga nordiska expertgruppen
- Uppföljning av den komparativa studien om de nordiska lärarutbildningarna

2-2544-1 Nordens Sprogråd

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.291.000	1.277.000	1.275.000	100%	EK-U/MR-U

Formål Fra den 1. januar 2009 er der blevet besluttet en ny organisering af sprogsamarbejdet, herunder retningslinjerne for en ny ekspertgruppe, som erstatter det nuværende Nordens Sprogråd.

Prioriteringer i 2009 På sprogområdet er opfølgningen af ”Deklaration om nordisk sprogpolitik” prioriteret.

- At styrke sprogforståelsen.
- At uddele midler fra Nordplus Sprog- og Kulturprogrammet til aktiviteter der styrker sprogforståelsen.

2-2553-1 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	582.000	575.000	575.000	100%	MR-U / EK-U

Formål MR-U overtog i 2006 ansvaret for å koordinere NMRs IT-politikk og har i tillegg ansvar for den særlige IT-politikken for utdannings- og forskningsområdet. Budsjettposten skal støtte MR-Us aktiviteter på ansvarsområdet.

Prioriteringer i 2009 Uppgifter på området är att medverka till formandet av en Nordisk eScience strategi, att vidareföra resultat från en extern IT-expertgrupps arbete och att stärka de nordiska ländernas IT-direktörernas utväxling och samarbete.

- Uppfölja arbetet på eScience strategin så att MR-U aktivt kan medverka till att en nordisk strategi implementeras på området och eventuellt ge stöd till projekt som implementerar strategin.
- Vidareutveckla den externa IT expertgruppens arbete, påbörjat 2008, för vidareföring av eventuella nordiska tilltag på IT-politikområdet.
- Ordna två möten för de nationella IT-direktörerna för att stärka nordiskt samarbete och erfarenhetsutväxling på detta område.
- Bistå det norska nationella kompetenscentret för fri programvara att genomföra ett projekt för att främja fri programvara.

2-3127-2 Politikudvikling voksnes læring

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	6.662.000	6.587.000	6.580.000	100%	SVL

Formål Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL) er etableret for perioden 2005 - 2008. NVL blev i 2007 evalueret med henblik på MR-U's beslutning om organiseringen fra 2009. Netværket er sat sammen af nationale netværk i alle de nordiske landene og kontaktmiljøer i de selvstyrende områder samt en samordnende enhed. Aktuelle opgaver for NVL er at følge og analysere udviklingen inden for området voksnes læring, bygge netværk, informere om nordisk samarbejde om voksnes læring, sprede resultater/erfaringer samt bidrage med underlag til SVLs arbejde.

Prioriteringer i 2009

- Bidrage til opfølgningen på MR-U's beslutning om organiseringen fra 2009.
- Videreudvikle samarbejde med forskellige miljøer og netværk og styrke samarbejdet med Nordplus Rammeprogram.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: Beslutes af MR-U i efteråret 2008
Faktiske udgifter :

Sekretariats-funktion Beslutes af MR-U i efteråret 2008

Mobilitets- og Netværksprogrammer2-2513-2 Nordplus rammeprogram

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	62.842.000	62.136.000	0	-	Programkomiteen for Nordplus Rammeprogram

Formål MR-U har etableret Nordplus Rammeprogram for 4-års perioden 1.1.2008 – 31.12.2011. Rammeprogrammet inneholder en tværsektoriell (horisontal) del og 3 sektorprogrammer henholdsvis for skoleområdet, høgere uddanning og voksnes læring. Med dette iverksettes ny programorganisering, ny administrasjonsordning og ny styringsstruktur.

Nordplus Rammeprogram er åbnet for deltagelse fra Estland, Latvia og Litauen på lige fod med de nordiske land og det totale budsjettet for Rammeprogrammet øker med baltisk innbetaling.

Utenfor, men assosiert til Rammeprogrammet er det etablert et separat nordisk språkprogram for perioden 2008 - 2011, Nordplus Språk og Kultur, uten baltisk innbetaling og deltagelse. En sum tilsvarende 10 % av budsjettet i 2007 for det tidligere Nordplus Junior programmet ble overført til budsjettet for Nordplus Språk og Kultur fra 2008 og øremerket mobilitet på grunnskoleområdet med nordiske språk som formål. En sum tilsvarende 10 % av budsjettet i 2007 for det tidligere Nordplus Språk programmet ble overført til budsjettet for Nordplus Rammeprogram fra 2008 for å styrke horisontale tema på språkområdet.

For Nordplus Rammeprogram er det etablert en ny administrasjonsordning organisert i et koordinert konsortium bestående av 5 nordiske hovedadministratorer, inkludert hovedadministratoren for Nordplus Språk og Kultur. Konsortiet suppleres med nasjonale informasjonskontorer i de baltiske land og utgjør én ny og helhetlig Nordplus administrasjonsordning.

For Nordplus Rammeprogram er det etablert programkomiteer med nordisk og baltisk representasjon; 1 hovedprogramkomité og 3 underprogramkomiteer. Programkomiteene betjenes av 4 Nordplus hovedadministratorer og tar beslutninger om programprioriteringer og fordeling av programmidler.

- Prioriteringer i 2009**
- Nordplus Rammeprogram 2008-2011 har følgende overordnede prioriteringer i samsvar med MR-US strategi 2008-2011 og NMR's globaliseringsinitiativ:
- Fremme nordisk språk og kultur og gjensidig nordisk-baltisk språklig og kulturell forståelse;
 - Styrke og utvikle det nordiske utdanningssamarbeidet og bidra til å skape et nordisk-baltisk utdanningsområde;
 - Bidra til utviklingen av kvalitet og innovasjon i utdanningssystemene for livslang læring i deltakerlandene gjennom utdanningssamarbeid, utviklingsprosjekter, utveksling og nettverksbygging;
 - Støtte, bygge på, dra nytte av og spre innovative produkter og prosesser på utdanningsområdet gjennom systematisk utveksling av erfaringer og god praksis.
- De 4 nordisk-baltiske programkomiteene for Nordplus Rammeprogram fastsetter årlige konkrete prioriteringer for delprogrammene, dvs. hvilke områder, tema og problemstillinger som skal vektlegges ved utvelgelse av prosjekter innenfor delprogrammene. Prioriteringene for programåret 2009 fastsettes høsten 2008 og programmidlene for 2009 utlyses ca. november-desember 2008 i alle nordiske og baltiske deltakerland.
 - Delprogrammet Nordplus Horisontal skal bidra til bedre synergi og samarbeid i et perspektiv av livslang læring, støtte innovative prosjekter på tvers av de tradisjonelle kategorier og sektorer og prosjekter som kan ta opp andre, nye, bredere og mer komplekse problemstillinger og utfordringer og støtte innovative prosjekter på språkområdet. Deltakere er alle personer, institusjoner og organisasjoner i deltakerlandene på området utdanning og livslang læring. Prioriterte aktiviteter er tverrsektorielle utviklings- og samarbeidsprosjekter, nettverk, studier og analyser, konferanser, prosjekter for å bygge ned grensehindre på utdanningsområdet, prosjekter for spredning, utveksling og kommunikasjon av resultater og erfaringer.
 - Delprogrammet Nordplus Junior skal knytte institusjonene i grunnskole- og gymnasutdanning (allmenn og yrkesfaglig) i deltakerlandene sammen i nettverk for utvikling av kvalitet og innovasjon. Deltakerne er klasser, lærere, skoleledere og annet personale i grunnskole og ungdomsutdanningen, samt enkeltelever i ungdomsutdanningen. Prioriterte aktiviteter er mobilitets- og utviklingsprosjekter.
 - Delprogrammet Nordplus Høyere Utdanning skal knytte institusjonene i høyere utdanning (HU) i deltakerlandene sammen i nettverk for utvikling av kvalitet og innovasjon. Deltakerne er HU institusjoner (lærere, studenter og personell), organisasjoner og institusjoner i HU, bedrifter, arbeids- og næringsliv. Prioriterte aktiviteter er student- og lærermobilitet, intensivkurs, samarbeid om kvalitetssikring, utvikling av felles studieprogram og andre samarbeidsaktiviteter.
 - Delprogrammet Nordplus Voksen skal bidra til utvikling og formyelse innen voksnes læring gjennom etablering av nettverk og samarbeid mellom aktører i deltakerlandene på området. Deltakerne kommer fra alle deler av voksnes læring, så vel formell, ikke-formell og uformell læring, i regi av utdanningsinstitusjoner, virksomheter, foreninger eller frivillige organisasjoner, innen allmenn- eller

yrkesrettet uddannelse for voksne, folkeoplysning eller frivillig foreningsarbeid. Prioriterte aktiviteter er mobilitetsprojekter både for elever og lærere, tematiske nettværksprojekter, udviklingsprojekter og kartleggingsprojekter.

Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 6,7 MDKK (2008-tall) (inkl. administrasjon av Nordplus Sprog og Kultur).
Sekretariats-funktion	Faktiske udgifter : Ny budsjettpost f.o.m. 2008. Nordplus Rammeprogram 2008 – 2011 administreres av et koordinert konsortium av 5 nordiske programkontorer, supplert med 3 baltiske nasjonale informasjonskontorer. Konsortiet ivaretar sekretariatsfunksjon i forhold til programkomiteene for Nordplus Rammeprogram.

2-2534-4 Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.155.000	1.142.000	1.141.000	100%	NSU styr

Formål NSUs hovedopgave er at fremme det nordiske forskningssamarbejde gennem at styrke den videnskabelige idé- og netværksudvikling inden for tværfaglige områder, som endnu ikke har resulteret i etablering af fællesnordiske forskningsprojekter. Virksomheden består i at deltagere på tværs af fag, karrierer, generationer, institutioner og sprog samles om fælles studier knyttet til interdisciplinære problemstillinger.

NSU blev grundlagt i 1950 og er i dag organiseret som en svensk ideel organisation, der jf. en årlig projektkontrakt støttes med et virksomhedsbidrag fra NMR. NMR dækker pt. omk. 80 % af de aktuelle indtægter; resten betaler deltagerne. NSU har ingen ansatte.

Prioriteringer i 2009 NSU vil fortsætte og intensivere sin kernevirkomhed, dvs. arbejdet i studiekredse, som afholder deres respektive vintersymposier og en fælles nordisk sommerkonference, og den tilhørende informations- og publikationsvirksomhed.

- Afholdelse af en sommersession for omk. 150 deltagere, plus familie, i alt max. 200 mennesker, og forberedelse af sommersession 2010 og 2011.
- Understøttelse af det løbende akademiske arbejde i 9 studiekredse, herunder afholdelse af 9 vintersymposier for i alt omk. 150 deltagere.
- Udgivelse af op til 6 bøger og udsendelse af 4 nyhedsbreve
- Introduktion af nye akademiske miljøer i NSU, herunder andre NMR-støttede institutioner.
- Iværksættelse af yderligere aktiviteter mhp. 60 års jubilæet 2010
- Forbedring af procedurerne i NSU Press
- Øgning af NSU basisindtægter med min. 15 %.

2-2543-2 Nordplus sprog og kultur

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	10.415.000	10.298.000	8.903.000	100%	Programkomite for Nordplus Språk og Kultur

Formål Formålet med Nordplus Sprog- og Kulturprogrammet er, at det nordiske sprogfællesskab skal bestå og styrkes.

Nordplus Sprog- og Kulturprogrammet har som overordnede målsætninger at fremme internordisk sprogforståelse, styrke kundskab om sprog i Norden, fremme en demokratisk sprogpolitik og sprogsyn i Norden samt at styrke de nordiske sprogs stilling i og udenfor Norden. Målgruppen for programmet er institutioner og organisationer, netværk samt enkeltpersoner. Programmet støtter endvidere udveksling med henblik på at styrke elevernes/det pædagogiske personales sprogforståelse, sprogkunderskaber og kulturkendskab. Den del af programmet retter sig primært mod klasser på grundskoleniveau og gymnasier og sekundært mod klasselærere, lærere og andet pædagogisk personale i grundskolen og på gymnasiet. I 2008 ble det derfor overført 2.014 MDKK fra Nordplus Junior til Nordplus Sprog- og Kulturprogrammet, og 890.000 TDKK fra Nordplus Sprog og Kultur til del-programmet Nordplus Horisontal (innen Nordplus Rammeprogram).

Prioriteringer i 2009 Nordplus Nordiske Sprog- og Kulturprogram har to overordnede målsætninger i årene 2008-2011: At styrke sprogforståelsen, og i særdeleshed nabosprogsforståelsen (dansk, norsk og svensk). At stimulere interessen for, kundskab om og forståelse for nordiske kulturer, sprog og livsvilkår.

Prioriteringerne for 2009 vil blive endelig fastlagt i sidste halvdel af 2008, og de vil formentlig være som beskrevet herunder.

- Initiativer som styrker de nordiske sprogs stilling indenfor og udenfor Norden, særskilt med hensyn til højere uddannelse, forskning og EU.
- Aktiviteter som styrker nabosprogsforståelsen (dansk, norsk, svensk).
- Aktiviteter som styrker nordboeres forståelse af ikke-skandinaviske, nordiske sprog, såsom finsk og islandsk.
- Sprogteknologisk samarbejde og udviklingsarbejde (særskilt sprogkontrol, oversættelse og flersproglig informationssøgning).
- Aktiviteter som styrker mulighederne for nordboere med ikke-nordisk modersmål at tage del i det nordiske sprogfællesskab.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: Ca. 0.85 MDKK (i 2008-tall) som er indeholdt i administrasjonsutgiftene for Nordplus Rammeprogram på ca. 6.7 MDKK. (Jfr. budsjettpost 2-2513-2)

Faktiske udgifter : Ca. 0.85 MDKK (i 2008-tall) som er indeholdt i administrasjonsutgiftene for Nordplus Rammeprogram på ca. 6.7 MDKK. (Jfr. budsjettpost 2-2513-2)

Sekretariats-funktion Det Internationale Kontor for Videregående Uddannelse (IKU), Islands Universitet.

2-2545-2 Norden-undervisning i udlandet

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.047.000	1.036.000	1.035.000	96%	Netværket for Nordenundervisning i Udlandet

Formål Netværket Samarbejdsnævnet for Nordenundervisning i udlandet (SNU) er et samarbejdsorgan for de nordiske landes administrationer af undervisning i Nordens sprog, litteratur, kultur og samfundsforhold ved høgere læreanstalter i udlandet. SNU har sit mandat fra Nordisk Ministerråd, og er et rådgivende organ for Nordisk Ministerråd og andre instanser på sit sagsområde. Samarbejdsnævnets formål er: At bidrage til at styrke og bistå med at koordinere den Nordenundervisning, der foregår ved over 200 høgere læreanstalter udenfor Norden og at tage initiativer til at styrke samarbejdet mellem dem, der underviser i nordiske emner, i og udenfor Norden.

Prioriteringer i 2009 Netværket Samarbejdsnævnet for Nordenundervisning i udlandet vil bevilge støtte til at fremme samarbejdet mellem de lektorer som underviser i nordiske sprog ved udenlandske universiteter, holde faglige, regionale konferencer for lektorerne og arrangere symposier og foredrag ved universiteter i aktuelle indsatsområder, foretage større sammenhængende regionale satsninger for at styrke samarbejdet mellem Nordenunderviserne og institutionerne.

- Fortsætte regionale satsninger ved udvalgte universiteter.
- Arrangere og gennemføre en nordisk lektorkonference.
- Uddele midler fra 'lektorpuljen'.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 100.000 DKK.
Faktiske udgifter : 100.000 DKK

Sekretariatsfunktion Sigurdur Nordal Instituttet i Island er administrationssekretariat for netværket Samarbejdsnævnet for Nordenundervisning i Udlandet. Sigurdur Nordal Instituttet er underlagt Arna Magnusson Instituttet for Islandske studier.

Nordforsk2-3100-3 NordForsk

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
NOK	114.811.000	110.875.000	110.870.000	79%	Institutionen
MODSVARER DKK	107.922.000	100.896.000	104.218.000		

Formål NordForsks overordnede mål er i henhold til statuttene å bidra til å befeste og videreutvikle Norden som en av verdens mest dynamiske regioner for forskning og innovasjon. Dette skal igjen bidra til å forsterke landenes internasjonale konkurransekraft og sikre befolkningens levkår.

NordForsk har som hovedoppgave å fremme et effektivt samarbeid mellom de nordiske

landene i spørsmål om forskning og forskerutdanning av høyeste internasjonale kvalitet. Statuttene definerer tre roller for NordForsk: finansiering, koordinering og policy rådgivning.

Prioriteringer i 2009

I strategien for 2006-2009 defineres NordForsks visjon på følgende måte: Nordforsk er et viktig instrument for å kombinere nasjonale styrkeposisjoner slik at synergieffekter oppstår og som igjen bidrar til Nordens fremgang på globalt nivå. Innen Norden er NordForsk kjent for å være en kompetent, innovativ og effektiv samordner og aktør innen forskningsfinansiering og policyformulering. NordForsk har i løpet av 2008 bidratt aktivt i planleggingen og utarbeidelsen av forslaget til globaliseringsaktiviteter innen toppforskning. Flere av NordForsks instrumenter og virksomhetsformer vil spille en viktig rolle under implementeringen av disse aktivitetene.

- Programmene for nordiske spissforskningsenheter "Nordic Centers of Excellence" (NCoE) er flaggskipene blant NordForsks finansieringsinstrument. Ved hjelp av en mangeårig toppfinansiering av samarbeidskostnader som nettverk, gjesteforskere og forskerutdanning, samordner NCoE-programmene de beste nasjonale forskningsmiljøene innen spesifikke områder og løfter underliggende nasjonale investeringer til å produsere nordiske synergier. NCoE-programmene er finansiert gjennom en common pot– konstruksjon sammen med nasjonale forskningsfinansierer. I 2009 har NordForsk fire NCoE-program innen henholdsvis humaniora og samfunnsvitenskap, molekylær medisin, velferd samt mat, ernæring og helse. Totalt omfatter NCoE-programmene 12 NCoEer bestående av et omfattende nettverk av nordiske forskningsinstitusjoner, forskere og forskerstuderenter innen ett felles program. NordForsk skal gjennom et langsiktig arbeide og god strategisk dialog skape forutsetninger for nye NCoE-satsninger innen områder hvor flere nordiske land har felles styrkeposisjoner. Aktuelle nye NCoE-satsninger kan bl.a. komme som et resultat av globaliseringsprosessen og de foreslåtte toppforskningsinitiativ.
- NordForsks ambisjon er å identifisere og støtte fremragende forskning i alle dets utviklingsfaser. En av de handlingslinjer som er definert i vår strategi er å anvende, evaluere og utvikle finansieringsinstrument for å optimalisere støtte til forskning og forskerutdanning der nordisk samarbeid har forutsetning for å gi en betydelig merverdi. En god balanse mellom fornyelse og kontinuitet av våre instrumenter gir forskerne optimal tilgang til støtte. Blant de instrument som allerede er i bruk kan nevnes forskernetttverk, nettverk for spissforskningsenheter, nettverk for forskerskoler samt såkornsmiddel. Antall søknader om støtte til nettverk og kurs har økt kraftig de siste årene noe som har medført en bevilgningsprosent på kun ca 10% for våre forskernetttverk. Vårt mål for kommende år er å øke innvilgelsesprosenten til ca 30%. Med en bevisst satsing på forskerutdanning og unge forskere bidrar NordForsk til å gjenskape Norden som en felles hjemmearena for hver ny forskergenerasjon.
- Samordningsfunksjonen er en horisontal funksjon som preger alle NordForsks aktiviteter. Vi har imidlertid i løpet av 2007 utviklet visse aktiviteter som har hovedfokus på nettopp samordning og koordinering. Vårt mobilitetsprogram for nydisputerte forskere innen stamcelle forskning som løper i perioden 2007-2009 har som mål å fremme nordisk samarbeid og koordinering av fremtidig forskning innen området. NORIA-nett programmet for utvikling av det nordiske forsknings- og innovasjonsrommet startet i 2007. På sikt kan NORIA-nett aktivitetene fasilitere veien mot åpning av nasjonale program og felles nordiske utlysninger. En første samordningsaktivitet av pilotkarakter angående forskningsinfrastruktur ble innledet i

2007 og forventes også å lede til ytterligere satsninger. I 2008 introduserer vi et 3-årig "Nordic Private Public Partnership (PPP) PhD mobility programme" som har som mål å fremme samarbeid mellom academia og industrien. I tråd med vår strategi vil alle nye typer av satsninger selvsagt evalueres før en beslutning om videreføring tas.

- NordForsk skal være en viktig og relevant aktør innen policy spørsmål ved å produsere strategiske analyser som er ønsket på politisk nivå og som skaper debatt på nordisk nivå. Ambisjonen er å legge til rette for en god interaktiv utvikling av nasjonal og nordisk forskningspolitikk. Vi organiserer bl.a. NORIA-symposier og andre konferanser som setter aktuelle tema på dagsorden og gir ut forskningspolitiske tidsskrift i serien NordForsk Policy Briefs. Aktuelle tema i 2009 kan være direkte knyttet til globaliseringsproblematikken samt Nordens aldrende befolkning.
- Gjennom våre to NordForsk Nabo-programmer som retter seg mot hhv de baltiske landene og nordvest Russland kommer vi til å videreutvikle kontakten med disse landene. Vi vil også utvikle kontakt med andre sterke forskningsnasjoner samt nye økonomier.
- I henhold til NordForsks visjon skal det nordiske forskings- og innovasjonsrommet NORIA være den første og best fungerende regionale delen av det europeiske forskningsrommet ERA. EU:s syvende rammeprogram for utvikling innen forskning og teknikk (FP7) utgjør en viktig plattform for forskningssamarbeidet innen ulike områder. NordForsk skal være en aktør i dette arbeidet ved å tilby muligheter til nordisk koordinering av aktiviteter som retter seg mot programmet.
- I tillegg til ovennevnte aktiviteter så er NordForsk ansvarlig for forsknings- og samordningsprogrammet Nordbib.

Kontrakt- periode	2007-2009
Kontrakt- status	Opfylt
Økonomi	Ingen bemerkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Ca. 3,900 MNOK Faktiske udgifter : 3,881 MNOK

2-3129-1 Nordisk videnskabelig information (Nordbib)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	0	2.609.000	2.606.000	100%	

Formål NMR's prosjektkontrakt med NordForsk gjeldende Nordbib slutter 2008 og Nordbib utgår som egen budsjettpost. Programarbeidet fortsetter i 2009 og midlene for 2009 overgår til NordForsk (budsjettpost 2-3100-3).

Nordbib-programmets överordnade syfte är att genom forskning och utveckling skapa en

gemensam nordisk policy för Open Access och forskningsförmedling samt en gemensam informationsstruktur som styrker och stöder forskningsinfrastrukturen i Norden genom tillgång till och publicering av vetenskaplig information. Programmet vill stärka de digitala forskningsbibliotekens samarbete på nordiskt plan kring utveckling av koncept, standard och tekniska lösningar som understöder den nordiska och europeiska forskningsinfrastrukturen. Programmet omfattar gemensamma nordiska initiativ omkring produktion av digitalt vetenskapligt innehåll och publicering av nordiska vetenskapliga tidskrifter samt utvecklingssamarbete med förlag och vetenskapliga sällskap om övergång till e-publicering. Perspektivet i ett nordiskt program är samarbete kring formulering och realisering av policy för öppen och fri tillgång till vetenskaplig information samt strategier för kvalitetssäkring. Programmet bör stärka utvecklingen av samspelet mellan de olika aktörerna och deras roller i forskningskommunikationen.

Nationalbiblioteken och de stora forskningsbiblioteken spelar en väsentlig roll i utvecklingen, genom det att de nationella digitala biblioteksprojekten driver utvecklingen kring tillgängliggörelsen av digital vetenskaplig information genom licenskontrakt, biblioteksportaler, digitaliseringsprojekt och uppbyggnad av digitala arkiv.

Prioriteringar i 2009 NordBib-stöttade aktiviteter knyttat till forskning, utveckling, samarbete og kunnskapsutveksling innenfor alle programmets fokusområder – policy og synlighet, innhold og tilgang, infrastruktur og kompatibilitet – videreføres i 2009.

Sekretariats-funktion Biblioteksstyrelsen i Köpenhamn.

2-3140-1 Nordisk komité for Bioetik

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	972.000	961.000	960.000	99%	Nordisk komité for bioetik

Formål Nordisk kommitté för bioetik, som tillsattes 1989, har som uppgift att följa utvecklingen inom biovetenskaperna och identifiera etiska problem i anslutning till dem. Kommittén skall också främja nordiskt samarbete och informationsutbyte mellan forskare, parlamentariker och opinionsbildare om etiska aspekter av biovetenskaplig forskning, utveckling och tillämpning samt bidra till ökad information och debatt i de nordiska länderna om bioetiska frågor.

Det aktuella mandatet omfattar 2008-10.

- Prioriteringar i 2009**
- Undervisning i och information om bioetiska frågor. Kommittén har tidigare arrangerat ett seminarium samt en mer praktiskt inriktad workshop i detta ämne. 2008 arrangeras en workshop i syfte att identifiera lämpligt undervisningsmaterial som skulle kunna göras tillgängligt i samtliga nordiska länder. Detta arbete kommer att prioriteras även under 2009.
 - "Medicinsk turism", fr a med anknytning till livets början och dess slutskede, t ex: aborter, assisterat självmord, assisterad befruktning. Ett seminarium kommer att arrangeras under våren 2009.
 - Genetisk självtestning, testning och rådgivning. Ett seminarium kommer att

	arrangeras i januari. • Miljöetik med anknytning till fiskerinäringen och havets resurser, t ex utrotningshotade arter, illegalt fiskeri. Kommittén har vid två tidigare tillfällen arrangerat seminarier under rubriken "Bioethics of the Sea" i samarbete med De nordiska organisationerna för fiskeri och miljö. Kommittén har för avsikt att fortsätta detta samarbete. • Bioetiska frågor i anslutning till biobanker, genresurser och stamcells forskning, fosterdiagnostik och människovärde. Även detta är en fortsättning och uppföljning av tidigare verksamhet. • Strävan efter att främja ett nordiskt samarbete och informationsutbyte mellan forskare, parlamentariker och opinionsbildare om politiskt aktuella etiska aspekter av biovetenskaplig forskning, utveckling och tillämpning. Kommittén avsikt är även att främja ett samarbete med övriga verksamheter inom Nordiska Rådet och Nordiska Ministerrådet.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: De administrative kostnaderna för 2009 förväntas vara av samma storleksordning som 2007 Faktiske udgifter : De administrative kostnaderna för 2007 var 32.073 euro
Sekretariats-funktion	Förvaltningen av Nordisk kommitté för bioetik sköts av Vetenskapliga samfundens delegation i Finland.

Forskning i øvrigt

2-3180-2 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	10.387.000	10.270.000	10.855.000	100%	Styret

Formål	Norditas främsta uppgift är att främja forsknings- och utbildningsverksamhet i Norden, samt att utföra grundforskning på högsta internationella nivå inom teoretisk fysik. För att uppnå detta bedriver institutet förutom grundläggande forskning vetenskaplig programverksamhet med 1-2 månaders intensiv forskning kring konkreta frågor med stort nordiskt deltagande, ett stipendiatprogram för unga forskare främst från Norden och utbildar doktorander vid kurser och forskarskolor samt genom forskarhandledning. Nordita stöder utvecklingen av nya forskningsområden i Norden och främjar tillämpningar av den teoretiska fysikens metoder på övriga områden av samhälls- och teknisk betydelse.
Prioriteringer i 2009	Nordita prioriterar verksamheter som bidrar till att stärka forskningen inom teoretisk fysik i vid mening i Norden. I detta ingår programverksamheten, stipendie- och gästforskarprogrammen samt forskarskolor. • Genomförandet av sju vetenskapliga program under året • Fullföljandet av en rekrytering av en fast professur. • Intensifiera gästforskarprogrammet • Genomföra minst en forskarskola. Planera för och eventuellt genomföra en masterklass
Sekretariats-funktion	Kungliga Tekniska Högskolan.

2-3181-2 Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.095.000	3.060.000	3.057.000	100%	Styret

Formål Nordisk institutt for sjørett (NIFS) skal fremme forskning og undervisning i de nordiske land i sjørett, alminnelig transportrett, energi- og petroleumsrett og beslektede fagområder. NIFS skal videre opprettholde en høy kompetanse i alminnelig formuerett. NIFS skal innen sine fagområder drive forskning og forskerutdanning, tilby undervisning og videreutdanning, utgjøre et internasjonalt kompetansesenter, utvikle internasjonalt samarbeid og sikre forskningsformidling.

Prioriteringer i 2009 NIFS har i sin virksomhet først og fremst fokus på å fremme og videreføre det nordiske samarbeidet innen rammene for sitt mandat. På grunn at rettens økende grad av internasjonalisering får imidlertid aktiviteten på instituttet også en mer globalisert innretning.

- Forskning knyttet til sikkerhet og ansvar innenfor skipsfarts og offshore-sektoren med særlig fokus på nordområdene og til Østersjø-/Baltikum-området.
- Forskning innen energi- og miljørett med fokus på globaliserings- og klimaspørsmål.
- Forskning knyttet til kontrakter i skipsfarts- og off shore sektoren, herunder en rekke ulike typer av kontrakter knyttet til skip, offshoreinstallasjoner og transport: bygging, reparasjon, kjøp og salg, finansiering, forsikring og transport av gods, passasjerer og olje/gass.
- Forskning innen Energimarkedsrett dvs. reguleringen av henholdsvis gassmarkedet og kraftmarkedet.
- Opprettholde og videreføre kompetansen i alminnelige formuerettslige fag,
- herunder kontraktsrett, forsikringsrett, erstatningsrett, tingsrett, og
- tredjemannsvern.
- Videreføre undervisningstilbud innen sjørett, sjøforsikring, forsikringsrett, energirett, kontrakter i petroleumsrett og engelsk kontraktsrett.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: Kostnaderna förväntas vara av samma storleksordning som 2007. Faktiske udgifter : De administrativa kostnaderna för 2007 var 486.000 NOK

Sekretariats-funktion Oslo universitet.

2-3182-2 Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	4.907.000	4.852.000	4.847.000	100%	Styret

Formål NIAS er et uafhængigt nordisk forsknings- og serviceinstitut, som genererer og kommunikerer indsigter i Asiens moderne samfundsudvikling set i en historisk og kulturel kontekst. NIAS dækker hele Asien. NIAS aktiviteter omfatter: grundforskning og anvendt forskning; egen videnskabelig publikation gennem etablerede publikationskanaler samt yderligere nordisk og international videnskabelig publicering på eget forlag (NIAS Press); støtte til

	forskeruddannelse i de nordiske lande og undervisning på Master niveau; nordisk studenterprogram, inkl. besøgsstipendier for Master og PhD studerende, NIAS SUPRA; informations- og biblioteksservice i det nordiske område gennem NIAS LINC (NIAS Library and Information Centre); intellektuel udveksling og støtte til nordiske landespecifikke og tematiske netværk; samarbejde med Nordisk Ministerråd omkring udvikling af øvrige aktiviteter i Asien. NIAS bidrager til koordinering, konsolidering og ekspansion af Asienstudiene i de nordiske lande gennem samarbejde med 25 nordiske universiteter og forskningsinstitutioner som er medlemmer af Nordic NIAS Council. NIAS blev indlejret på Københavns Universitet I 2005 og er et samarbejdsprogram under NMR. Københavnsuniversitet er hovedpartner, og NIAS samarbejder med universitetet om implementering af dets strategiske satsning på Asien området.
Prioriteringer i 2009	NIAS prioriterer aktiviteter, som kommer både Nordic NIAS Councils medlemmer og Københavns Universitet til gode. Prioriteringerne er fastlagt I NIAS strategi. Aktiviteterne har som regel også et videre nordisk og internationalt sigte. • Konsolidering og videreudvikling af eksisterende aktiviteter og services. • Tilvejebringelse af ekstern finansiering m.h.p. stabilisering af NIAS' finansielle grundlag samt udvidelse af aktiviteter, specielt inden for forskning, videnskabelig publicering og biblioteks- og informationservices • Lancering af NIAS Press elektroniske publicerings- og markedsføringsplatform; publicering 12-13 videnskabelige bøger • Konsolidering og opdatering af www.AsiaPortal.info, NIAS' som bl.a. servicerer medlemmerne medlemmerne af Nordic NIAS Council. Herunder sikring af det fortsatte finansielle grundlag; daglige services • Afholdelse af den årlige Nordic NIAS Council conference
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: De administrativa kostnaderna för 2009 förväntas vara av samma storleksordning som 2007
Sekretariatsfunktion	Faktiske udgifter : De administrativa kostnaderna för 2007 var 1.970.000 DKK Sekretariatsfunktionen ligger på NIAS med støtte fra Københavns Universitet vedr. bogholderi/finansiell styring samt IT.

2-3184-2 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.014.000	4.958.000	4.953.000	100%	Styret
Formål	Nordiskt Vulkanologiskt Center (NORDVULK) är ett nordisk forskningscenter. Detta har huvudsakligt verksamhetsområde inom det naturvetenskapliga området vulkanologi. Centret är en del av Islands Universitet och ligger inom det geovetenskapliga institutet. Forskning som sker inom centret är på internationell nivå. Yngre forskare och doktorander från de nordiska länderna utbildas även vid centret. Den kompetens inom vulkanologi som de nordiska forskarna bygger upp kommer att höja den fackliga expertisen i vulkanologi och inom relaterade området i de nordiska länderna.				
Prioriteringer i 2009	Att upprätthålla kontinuiteten och utveckla Nordiskt Vulkanologiskt Centers verksamhet. Detta omfattar forskning inom vulkanologi och relaterade områden på internationell nivå samt utbildning av yngre nordiska forskare och doktorander. Detta sker också genom att bygga				

	upp en än starkare koppling mellan vulkanologisk forskning på Nordiskt Vulkanologiskt Center och de områden som är av generellt intresse för de nordiska länderna, så som energi, miljö och klimat. • Den nordiska dimensionen kommer att betydligt stärkas av etablering • av ett starkare 'vulkanologiskt nätverk' i de nordiska länderna för de • forskare som bedriver vulkanologisk forskning och de stipendiater som • tidigare bedrivit forskning vid Nordiskt Vulkanologiskt Center • Förstärka Nordiskt Vulkanologiskt Centers synlighet i det nordiska • samarbetet genom att utöka informationen till det Nordiska • Ministerrådet och genom spridning av information om det Nordiska • Vulkanologiska Centret genom PR-aktiviteter. Samt en uppdatering av • Nordiskt Vulkanologiskt Centers hemsidor på internet. • Ytterligare bygga ut och förstärka det internationella • vulkanologiska samarbetet. Detta kommer att gynna Nordiskt • Vulkanologiskt Centers synlighet som ett nordiskt forskningscenter • inom den internationella forskarvärlden.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: De administrativa kostnaderna för 2009 förväntas vara av samma storleksordning som 2007
Sekretariats-funktion	Faktiske udgifter : De administrativa kostnaderna för 2007 var 6.361.000 ISK Sekretariatsfunktionen sköts av Islands Universitet

2-3185-2 Nordisk Samisk Institutt (NSI)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.895.000	1.873.000	1.871.000	100%	Styret

Formål	Samisk høgskole (SH) har som formål å styrke og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv gjennom forskning og utdanning. SH skall producere og effektivt formidle kvalitetsmessig god forskning som møter kunnskapsbehov og kunnskapsutfordringer i det samiske samfunn, øke kunnskapen om og forståelsen for samiske forhold og samenes situasjon som minoritet og urfolk i samfunnet generellt, i Norden og internasjonalt.
Prioriteringer i 2009	Prioriterte forskningsområder er samfunnsforskning, samisk/urfolks rettsforskning og språkforskning. Dette er knyttet till institusjonens fakultet innen språk, pedagogikk, håndverk, natur og reindrift samt samfunn som fagområder. • Samisk språkforskning og videreutvikling av samisk som vitenskapsspråk innen aktuelle fagområder. • Samarbeid med Nordvest-Russland om samiskrelatert forskning vill bli naturlig del av allsamisk forskning og som en del av urfolksforskningen i Norden. • Det gjennomføres og planlegges nye prosjekter om kartlegging og dokumentasjon av samisk tradisjonell kunnskap. Utvikling av metoder for innsamling, vern, kunnskapslagring, bruk og formidling står sentralt. • Det etableres en permanent enhet kalt Samisk stistikk enhet i Norge ved Samisk høgskole. Samtidig fungerer institusjonen som sekretariat for Faglig analysegruppe for samisk statistikk finansiert av Arbeids- og inkluderingsdep. i Norge • Prosjekter knyttet til samisk rettshistorie og rettsutvikling på svensk og norsk side gjennomføres.

	• Det gjennomføres dr.gradprosjekter og utvikles en langsiktig fagstrategisk plan for forskning innen samisk næringsutvikling og innovation. Turisme er sentralt i dette arbeidet
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: De administrativa kostnaderna för 2009 förväntas vara 1.700.000 NOK.
Sekretariats-funktion	Faktiske udgifter : De administrativa kostnaderna för 2007 var 2.306.400 NOK Samisk forskningsinstitut (SDI) - forskningadministrasjonen ved Samisk høyskole er samlokalisert med øvrige institusjoner i et nytt Diehtosiida-vitenskapsbygg i 2009.

Arbejdslivspolitik

Generel indledning

Generel indledning

Nordisk Ministerråds fornyede satsning på det nordiske globaliseringssamarbejde har også inden for arbejdslivsområdet betydet en øget fokusering på globaliseringens muligheder og udfordringer.

Som det fremgår af Riksgrænseerklæringen fra 8.-9. april 2008, er der en bred fælles opfattelse af, at bl.a. arbejde og velfærd udgør grundlaget for fremgang i globaliseringsarbejdet. Dette kommer også klart til udtryk i MR-As samarbejdsprogram 2009-2012, hvor globaliseringen er fremhævet som et af de udviklingstræk, samarbejdet på arbejdslivsområdet i særlig grad vil blive orienteret mod. Endvidere er den demografiske udvikling og klimaforandringerne nævnt som centrale udfordringer.

Det overordnede formål med samarbejdet vil være at sikre et bæredygtigt grundlag for et velfungerende nordisk arbejdsmarked i et konkurrencedygtigt Norden. Målene for samarbejdet omfatter tilvejebringelse af en tilstrækkelig, kompetent og omstillingsparat arbejdsstyrke samt at videreudvikle de høje nordiske arbejdsmiljøstandarder med henblik på yderligere at fremme sundhed og velfærd i arbejdet. Det er endvidere et mål at styrke balancen mellem lønmodtagerbeskyttelse og fleksibilitet samt fremme ligestilling og ligebehandling på arbejdsmarkedet.

Med disse mål for øje vil samarbejdet også fokusere på, hvordan man gennem samarbejde i kontakten med internationale fora kan værne om den nordiske arbejdsmarkedsmodel og det nordiske arbejdsmarkeds gode arbejdsvilkår, arbejdsmiljø og tilpasningsevne. Det praktiske samarbejde om tolkning og implementering af EU's regelværk i de nordiske lovgivninger vil blive fortsat med henblik på at forebygge unødige forskelle og grænsehindringer på det nordiske arbejdsmarked.

Samarbejdet organiseres af Embedsmandskomiteen for arbejdsliv (EK-A), som udstikker retningslinjer for og fordeler MR-A's budget til EK-As tre underudvalg samt Nordjobb, Informationsprojektet og NIVA. Endvidere nedsætter EK-A ad hoc grupper efter behov. En sådan gruppe er f.eks. den nordisk-baltisk-polske EU-informationsgruppe.

Ministerrådets styringsdokumenter

Det nordiske samarbejde på arbejdslivsområdet tager i 2009 udgangspunkt i MR-As samarbejdsprogram 2009-2012. Programmet fastlægger mere konkret vejen til ovennævnte mål. Tiltag vil sigte mod yderligere inklusion af personer, som står uden for arbejdsmarkedet, herunder indvandrere og handicappede, i arbejdsstyrken samt mod øget rekruttering af kvalificeret arbejdskraft udefra. Fokus vil også være på at sikre en mere effektiv matchning af udbud og efterspørgsel af arbejdskraft, at opkvalificere arbejdsstyrken i forhold til de stadigt ændrede og øgede kompetencebehov på arbejdsmarkedet samt at udvikle incitamenterne til at arbejde. Tiltagene vil endvidere sigte mod at skabe et sikkert og sundhedsfremmende arbejdsliv, fremme balancen mellem arbejds- og privatliv samt forebygge sygefravær og for tidlig afgang fra arbejdsmarkedet. Endelig vil tiltag rette sig mod at gøre det nordiske arbejdsmarked endnu mere attraktivt gennem bekæmpelse af diskrimination og "social dumping". Programmet vil blive udmøntet gennem det islandske formandskabsprogram for MR-A, de faste udvalgs strategier for 2009-2012 og virksomhedsplaner for 2009.

Udmøntning af sektorens bidrag til globaliserings-initiativerne	NMR's overordnede satsning på globaliseringssamarbejdet har medført en budgetreduktion på 5% af MR-As 2009-budget i forhold til 2008-budgettet. Reduktionen udmøntes gennem en 5%-beskæring af bevillingerne til hhv. Nordjobb og Informationsprojektet, en 1%-beskæring af projektmidlerne og en 12%-beskæring af bevillingen til NIVA, som i 2008 blev tilført et ekstraordinært engangsløft, der falder bort i 2009 (se skema nedenfor).
Resumé af Ministerrådets resultater i 2007	I 2007 afsluttedes en række flerårige aktiviteter med gode resultater. Kontaktgruppen vedr. EU's udvidelse afleverede sin slutrapport, som beskriver konsekvenserne af EU-udvidelsen i 2004 for de nordiske arbejdsmarkeder i form af indvandret arbejdskraft og tjenesteydere fra især de baltiske lande og Polen. Endvidere beskriver slutrapporten som noget nyt konsekvenserne for afsenderlandenes arbejdsmarkeder. Gruppens arbejde har været særdeles værdsat i ministerrådet og har givet landene værdifuld inspiration til håndtering af de fælles problemstillinger, man står over for på dette område. Opfølgningen foregår i de faste udvalg under EK-A. Endvidere afsluttede Kontaktgruppen om sygefravær sit arbejde med aflevering af en række rapporter, som fremstiller dels de nordiske landes forskellige sygefraværsordninger, dels en opinionsundersøgelse i hele Norden over acceptable årsager til sygefravær, og dels en analyse af sammenhængen mellem sygefraværsordninger og acceptable årsager til sygefravær. Kontaktgruppen blev nedsat af MR-A i 2005 med henblik på at give landene inspiration til, hvordan man bedst håndterer sygefraværet på arbejdsmarkedet. Endelig afsluttede Ad hoc gruppen vedr. migration og integration sit arbejde med et notat til EK-A og til de faste udvalg under EK-A med en lang række forslag til, hvordan migrations- og integrationsaspekterne, som tidligere blev behandlet i det i 2006 nedlagte Migrationsudvalg, kan videreføres og mainstreames i de tilbageværende tre faste udvalgs arbejde. Formålet er at styrke opmærksomheden om, at migrations- og integrationsproblemer i stigende grad udgør tværgående problemstillinger inden for hele arbejdslivsområdet – ikke mindst i takt med den stigende mangel på arbejdskraft i Norden. De tre udvalg under EK-A fortsatte deres arbejde med løbende orientering, diskussion og koordinering af synspunkter på både nordisk og internationalt plan. Fokusområder har bl.a. været udvidelse af arbejdsstyrken, indvandring af arbejdskraft og 'social dumping', EU's direktiver, arbejdstidsregulering, effekten af EF-domstolens domme på den nordiske arbejdsmarkedsmodel, normkonflikter mellem EU og ILO, samvirken mellem de nordiske arbejdsmiljømyndigheder vedrørende ergonomisproblemer, tilsyn med psykosociale arbejdsmiljøforhold samt arbejdsmiljøstrategi for bæredygtig udvikling. Informationsprojektet opfyldte sine mål ifølge kontrakten om udgivelse af tidsskrifterne. Nordjobb opfyldte sine mål for antallet af komplette ansøgere, men formåede ikke at opnå målet for antal nordjobbere og antal arbejdspladser. Se nedenfor vedr. NIVAs målopfyldelse.

	Budget 2009	Budget 2008	Difference +/-	%
Sum MR-A	13.067	13.337	-270	-2,0%
<i>Projektmedel</i>	<i>10.080</i>	<i>10.041</i>	<i>39</i>	<i>0,4%</i>
2-4110-1 Projektmedel – Arbetsmarknad och miljö	5.945	5.823	122	2,1%
2-4120-2 Nordjobb	2.722	2.777	-55	-2,0%
2-4130-1 Kommunikation om arbejdsliv	1.413	1.441	-28	-1,9%
<i>Institutioner</i>	<i>2.987</i>	<i>3.296</i>	<i>-309</i>	<i>-9,4%</i>
2-4180-3 Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	2.987	3.296	-309	-9,4%
Opdelt på kategorier	13.067	13.337	100%	100%
Projektmidler	7.358	7.264	56,3%	54,5%
Støtteordninger	2.722	2.777	20,8%	20,8%
Institutioner	2.987	3.296	22,9%	24,7%

2-4110-1 Projektmiddel – Arbejdsmarked og miljø

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.945.000	5.823.000	6.285.000	94%	MR/EK-A

Prioriteringer i 2009 Der vil blive sat fokus på udredninger og projekter, som bidrager til at udnytte de muligheder og imødegå de udfordringer, som udspringer af globaliseringen, den demografiske udvikling og klimaforandringerne.

- Bidrage til sikring af en tilstrækkelig og kompetent arbejdsstyrke i Norden.
- Bidrage til at styrke sundhed og velfærd for nordiske arbejdstagere yderligere gennem udvikling af kvaliteten i arbejdslivet.
- Bidrage til at styrke balancen mellem lønmodtagerrettigheder og fleksibilitet på de nordiske arbejdsmarkeder samt fremme ligestilling og ligebehandling i arbejdslivet.
- Bidrage til at gøre det nordiske arbejdsmarked endnu mere attraktivt med henblik på at tiltrække arbejdskraft og investeringer.
- Bidrage til at styrke det nordiske samarbejde i forhold til international regulering.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 540 TDKK (2008-niveau)
Faktiske udgifter : 680 TDKK (2007)

Sekretariatsfunktion Der er 4 sekretærer ansat på deltid i landene til at varetage arbejdet i udvalgene.

2-4120-2 Nordjobb

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.722.000	2.777.000	2.453.000	97%	MR/EK-A

Formål Formålet med Nordjobb-projektet er at anvende det fælles nordiske arbejdsmarked til at tilbyde nordisk ungdom (18-28 år) et sommerjob, en bolig og et fritidsprogram i et andet nordisk land. Samtidig skal projektet give nordiske arbejdsgivere mulighed for at trække på arbejdskraft fra andre nordiske lande i sommerperioden.

Prioriteringer i 2009 I løbet af 2009 skal Nordjobb opnå en række aftalte mål for antallet af komplette ansøgninger, arbejdspladser, deltagere og fritidsledere. Projektet skal endvidere aflevere et fuldstændigt og revideret regnskab, som sammenstiller budget og resultat for de relevante konti under Nordjobb. EK-A vil i 2009 overveje Nordjobb-projektets videre udvikling fremover, hvilket kan få indflydelse på budgetfordelingen i 2009.

- 5575 komplette ansøgninger
- 750 arbejdspladser
- 750 deltagere

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 1.100 TDKK (2008-niveau)
Faktiske udgifter : 1.070 TDKK (2007)

Sekretariats-funktion Foreningerne Nordens Forbund

2-4130-1 Kommunikation om arbejdsliv

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.413.000	1.441.000	1.431.000	100%	MR/EK-A

Formål Formålet med informationsprojektet er at styrke informationen og debatten i Norden og i Europa om arbejdslivsområdet i Norden.

Prioriteringer i 2009 I 2009 vil de trykte medier på arbejdslivområdet ophøre. På basis af en ny webbaseret kommunikationsstrategi vil kommunikationen om arbejdslivsområdet fra 2009 alene foregå elektronisk, især gennem MR-As domæne på www.norden.org og elektroniske nyhedsbreve. Denne ændring forventes at få indflydelse på budgetfordelingen i 2009.

- Det elektroniske medie skal udvikles og styrkes gennem mere systematisk anvendelse af webnyheder og udsendelse af elektroniske nyhedsbreve til relevante målgrupper.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 800 TDKK (2008-niveau)
Faktiske udgifter : 818 TDKK (2007)

Sekretariats-funktion Vil blive fastlagt i løbet af 2008.

2-4180-3 Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
EUR	400.400	442.400	387.600	85%	Institutionen
MODSVARER DKK	2.987.000	3.296.000	2.891.000		

Formål NIVAs hovedopgave er at fremme arbejdsmiljø og arbejdssundhed gennem tilbud om videreuddannelse på højt nordisk og internationalt niveau af forskere, praktikere i myndigheder og virksomheder samt øvrige aktører. Videreuddannelsen foregår på engelsk via f.eks. kurser, seminarer og symposier, der er baseret på nordisk og international forskning og politik på arbejdsmiljø- og arbejdslivsområdet.

Prioriteringer i 2009 Flere kurser skal dreje sig om psykosociale spørgsmål i arbejdsorganisationen og arbejdslivet. Flere af NIVAs kurser skal rette sig mod praktikere i myndigheder og virksomheder. Antallet af deltagere fra arbejdslivsområdet fra såvel Norden som internationalt skal øges. Potentielle deltagere skal informeres hurtigere og billigere via elektronisk kommunikation.

- NIVA skal gennemføre 12-15 kurser/seminarer/symposier årligt.
- Måltal for antal deltagere 300.
- Der skal udbydes kurser i alle nordiske lande.
- NIVAs elektroniske nyhedsbrev skal udsendes tre gange årligt, og der skal skabes links til hjemmesider for andre europæiske arbejdsmiljømyndigheder og – forskningsinstitutioner.

Kontrakt-periode 2006-2008

Kontrakt-status NIVA har i 2007 opfyldt kontraktmålet for antal kurser, mens det knap lykkedes at opfylde målene for antal kursusdage eller for antal deltagere.

Økonomi Efter en vanskelig finansiell situation i 2006 opnåede NIVA i 2007 igen et overskud og en tilstrækkelig egenkapital. Det forventes derfor, at NIVAs finansielle situation i 2009 vil stabilisere sig.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 150 TEUR (2008-niveau)
Faktiske udgifter : 136 TEUR (2007)

Nærings-, Energi- og Regionalpolitik

Generel indledning

Generel Indledning	Ministerrådet varetager det nordiske samarbejde om regional-, energi- og erhvervs politik. Det tilstræbes at skabe synergi på de tre områder, hvor det er relevant. Arbejdet med at udnytte globaliseringens muligheder til fordel for Norden bliver et vigtigt indsatsområde for samarbejdet i 2009. Under islandsk formandskab i 2009 vil der indenfor Ministerrådet for Næring-, Energi- og Regionalpolitik blive prioriteret tværsektorielt samarbejde mellem institutioner, forskning og næringsliv i Norden. I denne sammenhæng forventer man et godt samarbejde med Nordisk Energiforskning, Nordisk Innovationscenter og Nordregio. I samarbejdet skal der lægges vægt på åben innovation. Støtte til innovation er en forudsætning for resultater i international sammenhæng i en globaliseret verden. Innovation er endvidere forudsætningen for at Norden beholder sin føreposition i international sammenhæng Klimapolitikken er i særdeleshed kommet i fokus med det forestående COP15 møde i København. Op til topmødet vil der blive arbejdet sammen med miljøsektoren med indspil til den politiske proces, samt synliggørelse af nordiske løsninger indenfor teknologiudvikling og forskning.
Ministerrådets Styrings-dokumenter	Handlingsplan for det nordiske energisamarbejde 2006-2009. Handlingsplanen er målrettet mod at skabe synlige og holdbare bidrag til løsningen af nogle af de vigtigste energipolitiske udfordringer. Den prioriterer hovedtemaerne: de nordiske energimarkeder, et bæredygtigt energisystem og Norden i det internationale samarbejde. Nordisk Næringspolitisk samarbejdsprogram 2006-2010 (herunder også Nordisk Innovationspolitisk samarbejdsprogram 2005-2010). Handlingsplanens væsentligste indsatsområder er: grænsehindre i Norden, innovation, nordisk samarbejde mellem nationale næringsfremmeaktører, erhvervs politisk samarbejde med internationale organisationer i regionen. På innovationsområdet prioriteres, foruden brugerdriven innovation, national nytte og global synlighed, et grænseløst nordisk innovationssystem og nordisk synergi via kreative netværk og erhvervsklynger. Nordisk Regionalpolitisk samarbejdsprogram 2009-12. Samarbejdsprogrammet er under udarbejdelse.
Udmøntning af sektorens bidrag til globaliserings-initiativerne	MR-SAM vedtog i forbindelse med budget 2009 en pro-rata reduktion på 2% på EK-NE området og 5% på EK-R området. Konsekvenserna för regionalsektorn är att det praktiska gränsregionala samarbetet reduceras och at implementeringen av samarbetsprogrammet forventes at tage længere tid end først planlagt.
Resumé af Ministerrådets resultater i 2007	NMR har gjort et stort forarbejde med udviklingen af globaliseringsprojekter om Nordisk program om topforskning, Nordiske innovations repræsentationer i Asien, Nordisk Innovationspris, udvikling af et grænseløst innovations- og forskningsrum i Norden, Forskningsprogram om brugerdriven innovation, Kreative Industrier, Verdensudstilling i Shanghai 2010, Harmoniseret el-marked i Norden, Energiexpo. Arbejdet med implementeringen af disse projekter fortsætter i 2008.

I forbindelse med projektet Baltic Sea Region Innovation Network (BSR INNOnet) har NMR medvirket til at skabe samarbejde mellem konkrete erhvervsklynger på tværs af Østersøregionen samt udvikle en fælles uddannelse for cluster facilitatorer i Østersøregionen. I projekterne deltager 10 lande med væsentlig medfinansiering.

I 2007 er udarbejdet en grundig kortlægning af status for arbejdet med harmonisering af det nordiske elmarked. Rapporten bruges som indspil i den videre harmoniseringsproces, som i 2007 fik yderligere rygstød af de nordiske energiministre.

På området for vedvarende energi har der været et arbejde i gang med analyser af muligheder og konsekvenser i et hastigt voksende marked for bioenergi. Derudover er der blevet arbejdet med udbredelse af kendskabet til EU standarder for fast biomasse i hele Østersøområdet inklusive Rusland, for at skabe et større fællesmarked for området.

Omkring energieffektivisering er der blevet arbejdet med opfølgning af EU direktiver. De baltiske lande har været inddraget i en stor del af dette arbejde.

I 2007 er udarbejdet en grundig kortlægning af status for arbejdet med harmonisering af det nordiske elmarked. Rapporten bruges som indspil i den videre harmoniseringsproces, som i 2007 fik yderligere rygstød af de nordiske energiministre.

Utarbetandet av ett nytt samarbetsprogram för regionalsektorn påbörjades och en ny dynamisk finansieringsmodell för de gränsregionala samarbetsorganisationerna utvecklades. En call för gränsregioner genomfördes där tyngdpunkten låg på innovation och hållbara energilösningar. Samman med näringssektorn genomfördes en utredning om regionalt differentierad innovationspolitik.

Man beslutade att intensifiera samarbetet om stadsutveckling och –politik och tillsatte en arbetsgrupp för att göra ett förslag till prioritering av framtida satsningar inom området. Stöd beviljades till ett projekt om planering av framtidens energieffektiva städer (Framtidens stad).

Samarbetet med de baltiska länderna aktiverades. Stöd har bl.a. givits för att BEN skall kunna vidareföras som ett informellt nätverk för erfarenhetsutbyte över Östersjön. Sektorn har engagerat sig i ett projekt om en databas för Östersjöregionen, som skall hjälpa till att identifiera regional utveckling och regional potential.

Stöd beviljades till explorativa studier om demografins utmaningar och om regionalpolitiska konsekvenser på bioenergiområdet. Vidare medverkade sektorn i arrangerandet av en nordisk konferens med brett deltagande om kvinnors företagande på regional nivå, där målet var att identifiera faktorer som främjar kvinnors företagande.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/-	%
Sum MR-NER		116.658	114.165	2.493	2,2%
	<i>Projektmidler</i>	<i>27.554</i>	<i>29.167</i>	<i>-1.613</i>	<i>-5,5%</i>
4-5150-1	Projektmidler - Næring, energi og regionalpolitik	21.313	22.642	-1.329	-5,9%

Närings-, Energi- og Regionalpolitik

4-5151-4	NORA	6.241	6.525	-284	-4,4%
	<i>Institutioner</i>	<i>89.104</i>	<i>84.998</i>	<i>4.106</i>	<i>4,8%</i>
4-5180-3	Nordisk InnovationsCenter (NICE)	73.136	69.528	3.608	5,2%
4-6180-3	Nordregio	10.473	10.305	168	1,6%
4-3220-3	Nordisk Energiforskning (NEPF)	5.495	5.165	330	6,4%
Opdelt på kategorier		116.658	114.165	95%	94%
	Projektmidler	21.313	22.642	18,3%	19,8%
	Institutioner	89.104	84.998	76,4%	74,5%
	Organisationsbidrag	6.241	6.525	5,3%	-

4-5150-1 Projektmidler - Næring, energi og regionalpolitik

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	21.313.000	22.642.000	31.837.000	91%	MR-NER

Formål

Erhvervspolitik:

Norden har et godt udgangspunkt når det gælder økonomisk udvikling, innovation og beskæftigelse. Men med en stadig stigende global konkurrence, er der behov for at udvikle modeller og metoder til at fremme erhvervslivets muligheder i en globaliseret verden. Det gælder etablering af nye virksomheder, sikring af kvalificeret arbejdskraft og videnintensive virksomheder.

Arbejdet med at fjerne grænsehindringer i Norden er stadig aktuelt. Der vil i 2009 lægges særlig vægt på arbejdet med at udvikle mulighederne for et velfungerende nordisk venture kapital marked samt fremme udviklingen hen imod et grænseløst nordisk innovationsområde.

Energipolitik:

Energi er i international og global sammenhæng blevet et centralt politikområde. Nordens position som ledende region indenfor bæredygtig energiudvikling bør derfor styrkes og synliggøres. Gennem målrettet samarbejde vil de nordiske lande fortsat søge at påvirke vigtige internationale beslutninger på energiområdet. Spørgsmål som harmonisering af det nordiske el-marked, bæredygtig produktion og anvendelse af energi og nye energiteknologier har en central plads i det nordiske energisamarbejde. Energipolitik udgør desuden et centralt element i klimapolitikken.

Klimapolitikken er i særdeleshed kommet i fokus med det forestående COP15 møde i København. Op til topmødet vil der blive arbejdet med indspil til den politiske proces, samt synliggørelse af nordiske løsninger indenfor teknologiudvikling og forskning.

Regionalpolitik

Med de udfordringer som globalisering, konkurrencefærdigheder og klimafølgende udgifter bliver behovet af samverkan og samordning mellem center og periferi og mellem periferi og center alltids aktualiseret. Detsammes gælder behovet for at nedbryde grænser, for at undanfjerne de særlige problemer som de nordiske grænseregioner står i og udnytte de muligheder som de har. Den regionale politikens fokus på den territoriale dimension i samhælsudviklingen gør den en særlig rolle som strategisk link mellem forskellige politikområder og sektorer.

Prioriteringer i 2009	Næring
	Profilering af Norden indenfor turistområdet.
	Udredning om klimaændringer og de effekter som det har på næringsudviklingen i Norden (bl.a. på skibsfart).
	Projekter som støtter synergieffekter mellem forskning og innovation i Norden.
	Energi
	Udarbejde ny handlingsplan for det nordiske energisamarbejde, der bl.a. skal fremme samarbejdet om EU's tre hovedmålsætninger om sikker, konkurrencedygtig og bæredygtig energi.
	Forbrug af alternativt brændstof til transport og muligheder for at mindske forbruget af olie indenfor transportsektoren.
	Samarbejde med naboerne i Vest
	Regional
	At undersøge effekten af universiteters lokalisering på regional udvikling
	Byers påvirkning på oplandet, og udviklingen i de områder der ligger udenfor byernes påvirkningsområde.
	Start på gennemførelse af det nye samarbejdsprogram for regionalsektoren.

4-5151-4 NORA

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	6.241.000	6.525.000	0	-	MR-NER

Formål NORA er en regional samarbejdsorganisation, som er oprettet af Nordisk Ministerråd med det formål at styrke samarbejdet i den nordatlantiske region – både inden for medlemskredsen (Grønland, Island, Færøerne og Kystnorge) og i forhold til Nordens vestlige naboer i Canada, Skotland og Irland. Ved at styrke samarbejdet mellem især virksomheder og forsknings- og udviklingsorganisationer på tværs af landegrænserne, skal NORA bidrage til at gøre Nordatlanten til en kraftfuld nordisk region med en stærk og bæredygtig økonomisk udvikling.

Som en strategisk aktør og igangsætter i de nordatlantiske landes samarbejde er det bl.a. NORAs opgave:

At skabe politiske og faglige arenaer, hvor nordatlantiske problemstillinger drøftes, og strategier og fælles initiativer udvikles
 At formidle og iværksætte konkret projektsamarbejde i regionen
 At udvikle NORA til en attraktiv platform for nordisk samarbejde med nabolandene

Prioriteringer i 2009 I det kommende år vil NORAs væsentligste arbejdsredskaber dels være egne initiativer som konferencer, netværksarrangementer og analysevirksomhed, dels den fortsatte vedligeholdelse og udbygning af NORAs projektportefølje inden for indsatsområderne marine ressourcer, turisme, transport og IKT.

NORA vil i 2009 fortsatt have fokus på klimaendringenes betydning for NORA-landenes havbaserede økonomi og erhvervsliv for derigennem at kunne levere et nordatlantisk indspil til den løbende klimadebat. Med gennemførelsen af en OECD-analyse af NORA-regionen forventer NORA desuden at kunne bidrage til en kvalificering af beslutningsgrundlaget i forbindelse med politiske tiltag, som kan styrke det transnationale samarbejde inden for den nordatlantiske region. Endelig vil udviklingen af nabolandssamarbejdet med NORA-landenes naboregioner være blandt de prioriterte indsatsområder i NORAs handlingsplan for 2009.

4-5180-3 Nordisk InnovationsCenter (NiCe)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISPAV
NOK	77.804.000	76.404.000	75.900.000	69%	Institutionen
MODSVARER DKK	73.136.000	69.528.000	71.346.000		

Formål At stimulere til øget innovation i nordisk næringsliv gjennom øget samarbejde mellom innovasjonsaktørene i landene.

At arbeide for et grenseløst nordisk næringsliv ved at Norden blir et sammenhengende indre marked, gjennom fjernelse av grensehindre og stimulere til øket konkurranse.

I tillegg til den årlige bevilgningen gis en tilsagnsfullmakt på 70 MNOK. Denne fordeles med maksimalt 40 MNOK i 2010, 20 MNOK i 2011 og 10 MNOK i 2012.

Prioriteringer i 2009 Hovedindsatsen vil blive lagt på at igangssette og gjennomføre aktiviteter til gjennomførelse af "Det Nordiske Næringspolitiske Samarbejdsprogram 2006-2010, herunder "Det innovationspolitiske samarbejdsprogram 2005-2010", samt at støtte Nordisk Ministerråds globaliseringsindsats. I budjetåret legges vekt på at styrke satsningene gjennom tværsektorielt samarbejde, samt på tværs af institusjonene NEF, Nordforsk og NiCe, hvor det skønnes relevant, ligesom samarbejde med andre lande indenfor den nordlige dimensjons område vil bli prioritert. Følgende temaområder vil bli prioritert i 2009:

- Styrke og videreutvikle satsningen på "Grenseløst nordisk næringsliv".
- Oppfølging og videreutvikle vårt EU engasjement gjennom prosjektene, SafeFoodEra, "The Baltic Sea Innovation Network" (BSR-INNO), ERA Build og ERA MINT.
- Følge opp arbeidet rundt globalisering og klima, energi og miljø.
- Etablere satsningen innenfor innovasjon i turismesektoren og innovasjon i kommersielle nettverk, samt området klima, energi og miljø.
- Styrke arbeidet med kommunikasjon og resultatspredning
- Etablere nye fokusområder, samt følge opp ift formannskapet

Kontraktperiode 2005-2007. Ek-N har vedtatt at denne kontrakt forlenges i et halvt år. Ny kontrakt for 2008-2010 er under utarbeidelse og forventes ferdig i etteråret 2008.

Kontraktstatus Kontraktsutarbeidelsen har vært forsinket grundet direktørskifte. Oppfylt

Økonomi Ingen bemærkninger

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 15,0 MNOK
Faktiske udgifter : 13,9 MNOK

4-6180-3 Nordregio

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
SEK	13.091.000	12.722.000	12.542.000	60%	Institutionen
MODSVARER DKK	10.473.000	10.305.000	10.034.000		

Formål NORDREGIO skal 'gennem videnopbygning og kompetenceudvikling bidrage til at Norden udnytter sine særlige styrkepositioner som global region'.

NORDREGIO skal videre bidrage til 'at udvikle viden og kompetence om strategisk vigtige spørgsmål i relation til den regionale udvikling i de forskellige dele af Norden til brug for nationale og regionale beslutningstagere. Herunder levere konkrete indspil til EK-R og NMRs policy udvikling.'

'NORDREGIO beskæftiger sig specielt med politikområdet regional udvikling, regional innovation, planlægning, bæredygtig udvikling og andre beslægtede politikområder.'

Blandt de overordnede mål kan nævnes, at 'NORDREGIO skal fastholde og videreudvikle sin rolle som europæisk og nordisk forskningscenter inden for sit faglige felt'.

Prioriteringer i 2009 NORDREGIOs aktiviteter foregår indenfor følgende virksomhedsområder:

Forskning og udvikling
kompetenceudvikling og -udveksling (undervisning)
øvrige formidling

- Nordregio skal medvirke til implementering af Nordisk regionalpolitisk samarbejdsprogram 2009 – 2012.
- Der skal initieres og søges ekstern finansiering til et større forskningsprojekt om byernes planlægning og byernes betydning i globaliseringsprocessen
- Der skal initieres og søges ekstern finansiering til et større projekt om de globale klimaændrings betydning for den regionale udvikling specielt i de arktiske og subarktiske områder
- Der skal udgives en revideret og fornyet udgave af publikationen Regional udvikling i Norden, hvor en række nye temaer forventes at indgå – bl.a. klimaændringer, bioenergi, innovation og ligestilling.

Kontraktperiode 2007 – 2009
Kontraktstatus Opfyldt
Økonomi Ingen bemærkninger

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 4 510 001 SEK
Faktiske udgifter : 4 416 643 SEK

4-3220-3 Nordisk Energiforskning (NEF)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
NOK	5.846.000	5.676.000	5.540.000	22%	Institutionen
MODSVARER DKK	5.495.000	5.165.000	5.208.000		

Formål Nordisk Energiforskning skal bidrage til en fælles retning for forskning, udvikling og information indenfor de dele af energiområdet, som er af fælles nordisk interesse. Nordisk Energiforsknings rolle er at skabe nordisk nytte gennem at øge nordisk kompetence og konkurrenceevne og fremhæve gode koordineringstiltag og fælles nordiske løsninger.

Forskning, udvikling og strategisk virksomhed

Nordisk Energiforskning skal understøtte aktiviteter indenfor forskning og udvikling gennem finansiering af FoU projekter, netværk og mobilitet samt seminar og kursusvirksomhed. Der læges vægt på at styrke innovation og erhvervsudvikling i Norden og udvikle nordiske samarbejdsprojekter med potentiale for en stærk international position.

Prioriterede områder er udvikling af nye, bæredygtige og rene energiteknologier, energieffektivitet, hydrogensamfundet, integration af energimarkeder og effekter af klimaændringer på energisystemet.

Rådgivning, information og forvaltning

Nordisk Energiforskning skal bistå nordiske myndigheder i processen ved at frembringe fokuserede og vidensbaserede beslutningsgrundlag, koble FoU til aktuelle energipolitiske processer og spørgsmål og bidrage til løsning af aktuelle energipolitiske spørgsmål.

Særlig vægt lægges på at synliggøre og profilere det nordiske energiforskningsamarbejde og energipolitiske samarbejde til hovedinteressenterne i de nordiske forsknings- og innovationssystemer samt i relevante internationale fora.

Internationalt samarbejde

Nordisk Energiforskning skal være en internationalt anerkendt aktør i internationalt energiforskningsamarbejde i forhold til det europæiske forskningsrum (ERA), International Energy Agency og andre relevante fora.

Prioriteringer i 2009 Styrke og konsolidere den samlede nordiske energiforskningsindsats gennem:

- At monitorere projektporteføljen af 16 FoU projekter med et samlet budget på 150MNOK, hvoraf Nordisk Energiforskning bidrager med 86 MNOK, og sikre høj videnskabelig kvalitet og relevans for energisektor og industri.
- At samarbejde med Nordforsk, NICE og andre relevante nordiske institutioner i en fælles indsats indenfor klima, energi og miljø, herunder at profilere og synliggøre nordiske aktiviteter i forhold til forsknings- og innovationsaktører i Norden og internationalt. En særlig indsats vil blive lavet i forhold til klima-topmødet i København i 2009.
- At fortsætte det europæiske samarbejde i INNER ERAnet, HY-CO ERAnet og SmartGrid ERAnet med henblik på at koordinere transnationale calls for proposals

	med relevante nordiske og europæiske forskningsfinansierer. Konsolidere North-European INNER programmet med nye nationale partnere og flere calls. • At udarbejde samarbejdsstrategier indenfor energiforskning og innovation med relevante samarbejdspartnere i nærområder, vækstøkonomier og Nordamerika. • At fortsætte sekretariatsfunktion for det energipolitiske samarbejde indenfor især den nordiske el-markedsgruppe, arbejdsgruppen for fornybar energi mv. • At synliggøre og profilere nordiske videnmiljøer indenfor energiforskning og innovation samt institutionens aktiviteter i relevante nationale, nordiske og internationale sammenhænge.
Kontrakt-Periode	2007 – 2010
Kontrakt-status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 3 mio. NOK Faktiske udgifter : 2.946.555 NOK

Social- og Helsepolitik

Generel indledning

Generel indledning

Det nordiske samarbejde inden for social- og sundhedssektoren er baseret på fælles værdier, som udgør fundamentet i den nordiske velfærdsmodel. Samarbejdet skal fremme principperne om at alle borgere i Norden får lige muligheder, social solidaritet, tilgængelighed til nødvendig service samt sikring af kvalitet og tryghed i servicen. Der fokuseres helt overordnet på følgende områder:

- Fjernelse af grænsehindre for flytning mellem de nordiske lande
- Udvikling af det nordiske velfærdssamfund i et europæisk perspektiv
- Udvikling af samarbejde med Nordens naboområder samt udveksling af national information og erfaringer

Samarbejdet inden for social- og sundhedssektoren ledes af de nordiske social- og sundhedsministre. Embedsmandskomiteen for social- og sundhedsspørgsmål (EK-S) varetager det praktiske arbejde. Komiteen består af højtstående embedsmænd fra medlemslandenes ministerier.

MR-S har lagt betydelig vægt på globaliseringsrelevante samarbejdsområder og har udvalgt "Nordisk velfærdsinnovation" som kerneområdet for det nordiske social- og sundhedspolitiske samarbejde, besluttet på MR-S mødet i juni 2007. Fokus er på hvordan de nordiske lande kan videreudvikle den nordiske velfærdsmodel så den kan klare sig i den globale konkurrenceøkonomi og bevare sammenhængskraften. Samarbejdet om globaliseringens udfordringer er koncentreret om tre områder:

- *Den demografiske forandring og forebyggelse af marginalisering af udsatte grupper.*
- *Kvalitetsudvikling i social- og sundhedsvæsenet.*
- *Samarbejdet med Nordens nærområder, herunder indsats mod menneskehandel.*

Som et vigtigt element i sektorens arbejde indgår en fokuseret og målrettet anvendelse af sektorens projektmidler, der for tiden er koncentreret om "kvalitetsudvikling i social- og sundhedsvæsenet.

Fremme af et tværsektorielt samarbejde på tværs af ministerråd er et klart mål, herunder integration af et konspektiv i indsatsområderne.

De nordiske institutioner og samarbejdsorganer udgør et vigtigt redskab for at gennemføre sektorens målsætninger. De nordiske social- og sundhedsministre traf på ministerrådsmøde d. 2 -3. juni 2008 beslutning om at etablere en ny nordisk institution med navnet "Nordisk Velfærdscenter (NVC) med hovedsæde i Stockholm. Velfærdscenter påbegynder sin virksomhed pr. 1. januar 2009.

Den nye institution er en sammenlægning af de sociale institutioner NSH (inkl. NUH), NOPUS, NUD og NAD. NUD og NAD får begge status af datterinstitutioner under NVC og vil derfor ændre navn til henholdsvis NVC Danmark og NVC Finland. Ligeledes vil disse ikke fremover optræde som selvstændige budgetposter i Nordisk Ministerråds budget.

Etableringen af en ny institution på det sociale område er et resultat af arbejdet med forandring af institutionsstrukturen på det sociale- og sundhedspolitiske område som er pågået i 2007. Grundtanken med etableringen af en ny institution er at effektivisere virksomheden og gøre den mere målrettet samt at forbedre institutionernes rolle som redskab for at opnå de fastsatte politiske mål inden for rammerne af nordisk nytte.

For så vidt angår NIOM har de nordiske social- og sundhedsministre igangsat en udredning om hvilke konsekvenser det vil medføre at omdanne NIOM til et samarbejdsorgan fra 2009. Målet er at styrke NIOMs tilknytning til et nationalt forskningsmiljø med henblik på at optimere muligheder for synergi. Der lægges vægt på at NIOM kan drives videre med samme faglige profil, at den nordiske profil opretholdes og at landene er sikret indflydelse i styrelsen af NIOM samt at en omdannelse til samarbejdsorgan ikke får budgetmæssige konsekvenser for NMR. Social og sundhedsministrene forventes at træffe en beslutning om NIOMs eventuelle omdannelse til et samarbejdsorgan i september 2008.

Ministerrådets styringsdokumenter

Samarbejdsprogram

Det nordiske social- og sundhedspolitiske samarbejde bygger på et samarbejdsprogram, der er gældende fra 2006 og frem. Samarbejdsprogrammet er et overordnet politisk dokument, som komplementeres af en årlig handlingsplan, der beslutes af EK-S. Denne udarbejdes i tæt dialog med formandskabet.

Kerneområdet "Nordisk velfærdsinnovation". MR-S har i juni 2007 med kerneområdet valgt at sætte øget fokus på globaliseringens konsekvenser og muligheder i et socialt og sundhedsmæssigt perspektiv. Udviklingen af et konkurrencedygtigt Norden samtidig med at man bevarer sammenhængskraften er omdrejningspunktet for samarbejdet. Der er således tale om en stærk kobling til globaliseringsinitiativet.

Mobilitetsprogram på det sociale område

En central prioritering for EK-S, er, at der skabes synergi og sammenhæng mellem prioriterede indsatsområder i EK-S og ministerrådets mobilitetsprogram. Mobilitetsprogrammet skal så at sige komplementere og styrke igangværende aktiviteter på området, herunder samarbejdet med de russiske myndigheder. Det overordnede mål er at styrke Bystyret i St. Petersburg og Kaliningrad i forhold til planlægning og organisering af indsatser målrettet udsatte børn og unge samt ofre for menneskehandel.

Strategien for anvendelse af projektmidler

Projektstrategien er et vigtigt led i udmøntningen af centrale prioriteter for social og sundhedsministrenes samarbejdsområder. Projektstrategien skal sikre at projektmidler anvendes effektivt og fokuseret og koncentreret om større projekter.

Udmøntning af sektorens bidrag til globaliseringsinitiativerne

Ministerrådet for Social- og Sundhed er i forbindelse med globaliseringsinitiativet blevet pålagt at skære budgettet med 5% i forhold til sidste års budget. For at skabe de bedste forudsætninger for institutionerne på området, når den nye institutionsstruktur træder i kraft den 1. januar 2009, kommer nedskæringerne ikke til at belaste institutionernes budget for 2009. Nedskæringerne kommer alene til at påvirke de frie projektmidler på området (Se tabel nedenfor). Prioriteringen af projekter under projektmidler vil ske ud fra en strategi om prioritering af større projekter.

Resumé af Ministerrådets resultater i 2007

Samarbejde med nabolandene

En vigtig milepæl i samarbejdet med Nordvestrusland er underskrivelsen af en samarbejdsaftale (juni) mellem Nordisk Ministerråd og Bystyret i St. Petersburg. Samarbejdsaftalen er koncentreret om indsatser målrettet socialt udsatte børn og unge,

ligestilling og bekæmpelse af menneskehandel. Fokusområde for igangsatte projektaktiviteter er forebyggende socialt arbejde, herunder oprettelse af sociale krisecentre i nærmiljøet og forebyggelse af HIV/AIDS samt kapacitetsopbygning vedr. indsatser rettet mod bekæmpelse af menneskehandel. Ministerrådets samarbejdsprogram målrettet børn og unge med nedsat funktionsevne (2006 - 2008) i de tre baltiske lande og Nordvestrusland gennemføres af NSH. Samarbejdet er konsolideret med landenes regeringer og er i stærk udvikling. Programmets målsætning er at forbedre vilkårene for funktionshæmmede børn og deres familier.

Samtidig er ministerrådets "Mobilitetsprogram" en vigtig komponent i samarbejdet med Nordvestrusland. Der er etableret tre separate programmer målrettet: (1) ofre for menneskehandel, (2) socialt udsatte børn og unge og (3) personer med nedsat funktionsevne. Mere end 60 højtstående embedsmænd har deltaget i studieprogrammerne til de nordiske lande.

Samarbejdet indenfor den nordlige dimensions partnerskab på social- og helseområdet (Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-Being) er forsat med samme intensitet. Et vigtigt resultat er at ministerrådet har fået sat menneskehandel på som fremtidig samarbejdsområde for partnerskabet i 2008. Ministerrådet vil spille en vigtig rolle som drivende aktør i samarbejdet med andre internationale organisationer, herunder CBSS.

Institutionerne under MR-S har opnået følgende resultater:

NHV har etableret netværk og har opnået et styrket samarbejde med de baltiske lande og Nordvestrusland gennem udvikling af workshops og gennem støtte til udviklingsprogrammer.

NHV har opnået et udbygget fagligt netværk i den nordlige dimensions region og via aktiv deltagelse i ekspertgruppen under Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-Being.

NIOM har videreudviklet et tæt samarbejde med gæsteforskere fra Litauen. Der er endvidere etableret en nordisk internetbaseret produktdatabase for dental biomateriale, finansieret af de norske, finske og svenske departementer, samt Nordisk Ministerråd.

På narkotika- og alkoholområdet har NAD gennemført undersøgelser og forskning angående:

- De sænkede skatter på alkohols betydning for alkoholforbrug;
- Grænsehandel og alkohol;
- Unge voksne drikkekultur og restauranter;
- Alkoholforbrug og den ældre befolkning.

Ved et nordisk seminarium medvirkede NAD til at samle og formidle retningslinier for ansvarsfuld alkoholservering i Norden. NAD har opnået et udbygget fagligt netværk i den nordlige dimensions region og via aktiv deltagelse i ekspertgruppen under Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-Being.

NSH har iværksat og gennemført projekter tilknyttet hjælpemiddelsområdet og udviklet tiltag og tjenester inden for social- og sundhedssektoren. NSH har desuden øget aktiviteten i Nordens nærområder, Nordvestrusland (Kaliningrad og St. Petersburg, Murmansk), Estland, Letland og Litauen.

NSH, NVH, NUD og NOPUS har med støtte fra sektorens projektmidler etableret en ny nordisk webportal "www.nordically.org". Portalen er et vindue som skal profilere og

synliggøre det nordiske samarbejde indenfor velfærdsområdet. Samarbejdet mellem institutionerne har sikret, at portalen får et bredt spektrum af nyheder og information fra det nordiske velfærdsområde. Portalen blev lanceret på ministermødet i 2007.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/-	%
Sum MR-S		39.044	39.824	-780	-2,0%
	<i>Projektmedel</i>	<i>9.561</i>	<i>11.256</i>	<i>-1.695</i>	<i>-15,1%</i>
4-4310-1	Projektmiddel - Social- og hälsovårdspolitik	6.716	8.499	-1.783	-21,0%
4-4320-1	Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)	1.062	1.029	33	3,2%
4-4340-1	Nomesko og Nososko	1.783	1.728	55	3,2%
	<i>Institutioner</i>	<i>29.483</i>	<i>28.568</i>	<i>915</i>	<i>3,2%</i>
4-4380-3	Nordiskt Valfärdcenter	19.454	0	19.454	-
4-4381-3	Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *	35.038	34.476	562	1,6%
4-4382-3	Nordisk institutt for Odontologiske Materialer (NIOM)	10.029	9.426	603	6,4%
4-4383-3	Nordiska nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	0	2.920	-2.920	-100,0%
4-4384-3	Nordiska samarbetsorgan för handikappfrågor (NSH)	0	7.326	-7.326	-100,0%
4-4385-3	Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)	0	7.257	-7.257	-100,0%
4-4386-3	Nordiska utbild.program för social service (NOPUS)	0	1.639	-1.639	-100,0%
Opdelt på kategorier		39.044	39.824	100%	100%
	Projektmidler	9.561	11.256	24,5%	28,3%
	Institutioner	29.483	28.568	75,5%	71,7%

4-4310-1 Projektmiddel - Social- og hälsovårdspolitik

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	6.716.000	8.499.000	8.443.000	97%	MR-S/EK-S

Formål Projektmidlerne anvendes med henblik på at styrke en koncentreret og sammenhængende indsats, hvor projekterne understøtter hinanden, fremmer synergieffekt og er policyskabende. Der vil i 2009 blive afsat færre midler til projektvirksomhed på grund af allokering af midler til globaliseringsinitiativet.

Prioriteringer i 2009 Prioriteringsområdet for projektmidler er koncentreret om kvalitetsudvikling inden for social- og sundhedsvæsenet. Indsatsen vil være med særlig fokus på psykisk helse.

- Kvalitetsudvikling i social- og sundhedsvæsenet. Nogleområder er behovet for en høj specialisering og brug for informations og kommunikationsteknologi i social og sundhedsvæsenet.
- Samarbejdet med Nordens nærområder, herunder indsats mod menneskehandel. Fokus er styrkelse af samarbejdet indenfor den nordlige dimensions område.

4-4320-1 Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.062.000	1.029.000	1.022.000	100%	NHR

Formål NHR er et rådgivende og policyskabende organ for hele Nordisk Ministerråd. NHR skal bidrage til at fremme fælles mål om deltagelse og ligestilling for personer med nedsat funktionsevne.

Prioriteringer i 2009 For at leve op til sin rolle som rådgivende organ, vil NHR aktivt arbejde for at fremhæve sin kompetence, funktion og samarbejdsvilje. Med udgangspunkt i NHRs nye mandat for 2009-2011 udarbejdes der en treårig strategiplan samt årlige samarbejdsprogrammer. NHR vil arbejde for at videreudvikle kontakten med NMRS for således at alle sager, som har med personer med nedsat funktionsevne at gøre, bliver forelagt NHR til udtalelse så tidligt som muligt i processen. Dette omfatter blandt andet de forskellige sektors arbejde med samarbejdsprogrammer, strategiplaner, handlingsplaner, m.m.

4-4340-1 Nomesko og Nososko

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.783.000	1.728.000	1.717.000	100%	MR-S/EK-S

Formål Det nordiske samarbejde om medicinal- og socialstatistik skal sikre sammenlignelige statistikker på sine områder mellem de nordiske lande, drive internationalt og koordinerende arbejde, påtage sig udviklingsopgaver og drive publikations- og informationsvirksomhed.

Prioriteringer i 2009 NOSOSKO vil i 2009 fortætte med fornyelsen og moderniseringen af publikationer og øvrige informationer. NOMESKO vil gøre ligeså, men vil desuden have fokus på indikatorer for kvaliteten i sundhedsvæsenet i de nordiske lande, som er en statistisk opfølgning af et nordisk projekt af samme navn. Projektet skal bruges til at sikre, at statistikken omkring sundhed, sygdom og dødsårsager inden for sundhedsvæsenet er sammenlignelige.

4-4380-3 Nordiskt Vålfärdcenter

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
SEK	24.317.000	0	0	-	Institutionen
MODSVARER DKK	19.454.000	0	0		

Formål NVC har til opgave at fungere som styrelse for centerets to datterinstitutioner, NVC Finland og NVC Danmark. NVC har i samarbejde med sine to datterinstitutioner til formål at højne kvaliteten inden for det socialpolitiske område i Norden og dets nærområder, samt at bidrage til at udvikle den nordiske velfærdsmodel. Denne

virksomhed skal udføres gennem uddannelse, information, fokus på forskningsarbejde og spredning af forskningsresultater, udviklingsarbejde, netværksopbyggende og internationalt arbejde m.m.

Prioriteringer 2009 NVC vil i 2009 blandt andet arbejde for at fremme ligestilling og deltagelse for personer med nedsat funktionsevne gennem et øget udbud af social- og sundhedstjenster inden for handicapområdet. Derudover vil NVC arbejde for at bedre uddannelse, information og udviklingsarbejde inden for døvblindeområdet, samt at fremme forskning og undersøgelser om vigtige alkohol- og alkoholpolitiske spørgsmål.

Kontraktperiode 2009-2011

4-4381-3 Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *

*) NHV er finansieret direkte fra landene, men er ellers underlagt samme vilkår som institutioner finansieret af Nordisk Ministerråd. 81 % af NHV's indtægter stammer fra landene og projektmidler fra NMR.

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
SEK	43.797.000	42.563.000	42.239.000	0%	Institutionen
MODSVARER DKK	35.038.000	34.476.000	33.791.000		

Formål NHV opbygger og viderebringer viden om nordisk folkesundhed ved hjælp af forskning og uddannelse. NHV's virke bygger på et internationalt perspektiv gennem samarbejde med institutioner i Norden, Nordens nabolande og EU.

Prioriteringer i 2009 NHV vil i 2009 rette fokus på flygtninges sundhed og velbefindende, og vil i den forbindelse indlede arbejde med at etablere en uddannelse inden for dette felt. For at forbedre samarbejdet med Nordens nabolande i østersøregionen, samt de nordiske lande Finland og Island, vil NHV arbejde for at udbyde kurser på engelsk. NHV vil desuden sætte fokus på ministerrådets globaliseringsinitiativ, herunder globaliseringens konsekvenser og muligheder i et folkesundhedsperspektiv.

Kontraktperiode 2007 – 2009
Kontraktstatus Opfyldt
Økonomi Ingen bemærkninger

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: samme nivå som 2008
 Faktiske udgifter : 9.638..559 SEK

4-4382-3 Institutt for odontologiske materialer (NIOM)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
NOK	10.669.000	10.358.000	10.224.000	59%	Institutionen
MODSVARER DKK	10.029.000	9.426.000	9.681.000		

Formål NIOM har til opgave at sikre, at de materialer og metoder som bruges i tandlægeplejen i Norden er sikre og hensigtsmæssige for patienter og tandlægepersonel. NIOM's

Prioriteringer i 2009	forsknings- og informationsvirksomhed skal baseres på et videnskabeligt grundlag og skal være praktisk anvendeligt i klinisk øjemed. NIOM vil i 2009 introducere den nordiske produktdatabase på det europæiske marked og blandt andet herigennem styrke sin rolle som nordisk kompetencecenter inden for området dentalt biomateriale. NIOM vil desuden fortsat fokusere på patientsikkerhed og forske i bivirkninger af dentalt biomateriale og biomateriale generelt. Samarbejdet med Nordens naboområder i de baltiske lande og Rusland samt resten af Østersøregionen fortsætter med samme intensitet gennem gæsteforskerordningen.
Kontrakt-periode	NIOM får en etårstillægskontrakt for budgetåret 2009 af hensyn til at udredning om NIOM som samarbejdsorgan fortsat pågår og skal færdig behandles i 2009.
Kontrakt-status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Samme nivå som 2008 Faktiske udgifter : 2.562.999 NOK

4-4383-3 Nordiska nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
EUR	0	392.000	390.600	98%	
MODSVARER DKK	0	2.920.000	2.914.000		

Formål I 2008 besluttede de nordiske samarbejdsministre at sammenlægge de fire nordiske institutioner NSH, NUD, NAD og NOPUS til én institution "Nordisk velfærdscenter NVC (budgetpost 4-4380-3). Den nye institution påbegynder sin virksomhed pr. 1. januar 2009. Hovedkontoret vil ligge i Stockholm

4-4384-3 Nordiska samarbetsorgan för handikappfrågor (NSH)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
SEK	0	9.044.000	8.975.000	97%	
MODSVARER DKK	0	7.326.000	7.180.000		

Formål I 2008 besluttede de nordiske samarbejdsministre at sammenlægge de fire nordiske institutioner NSH, NUD, NAD og NOPUS til én institution. Nordisk velfærdscenter NVC (budgetpost 4-4380-3). Den nye institution påbegynder sin virksomhed pr. 1. januar 2009. Hovedkontoret vil ligge i Stockholm

4-4385-3 Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
DKK	0	7.257.000	7.223.000	88%	

Formål I 2008 besluttede de nordiske samarbejdsministre at sammenlægge de fire nordiske institutioner NSH, NUD, NAD og NOPUS til én institution Nordisk velfærdscenter NVC (budgetpost 4-4380-3). Den nye institution påbegynder sin virksomhed pr. 1. januar 2009. Hovedkontoret vil ligge i Stockholm

4-4386-3 Nordiska utbild.program för social service (NOPUS)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
SEK	0	2.024.000	2.007.000	33%	
MODSVARER	0	1.639.000	1.606.000		
DKK					

Formål I 2008 besluttede de nordiske samarbejdsministre at sammenlægge de fire nordiske institutioner NSH, NUD, NAD og NOPUS til én institution Nordisk velfærdscenter NVC (budgetpost 4-4380-3). Den nye institution påbegynder sin virksomhed pr. 1. januar 2009. Hovedkontoret vil ligge i Stockholm

Ekonomi og Finanspolitik

Generel indledning

Generel indledning

Nordiska ministerrådets samarbejde på det økonomiske og finansielle område skal bidrage til at skabe forudsætninger for at de grundlæggende økonomisk-politiske målene om en stabil og sund økonomisk udvikling med fuld sysselsætning og god og uholdbar tillvækst skal kunne opnås. Samarbejdet lægger grunden for at fremme nordiske interesser internationalt og for en mere omfattende global økonomisk integration såvel mellem de nordiske landene som mellem Norden og med Europa i øvrigt. Økonomiske instrumenter for at opnå globale miljømålsætninger samt den globale opvarmnings økonomiske og sociale konsekvenser kommer ha en større vikt i samarbejdet under 2009.

EU-frågor är av fortsatt hög prioritet inom det nordiska ekonomiska och finansiella samarbetet. Sektorn har en ordning för systematiskt samråd och samarbete om EU-frågor på det ekonomiska och finansiella området. Flera EU-relaterade frågor som kommer att behandlas inom ramen för Ekofin-rådets verksamhet kan förutses att bli aktuella. Andra områden som väntas utgöra viktiga delar av arbetet inom sektorn under 2009 är uppföljningen av arbetet med att avlägsna gränshinder mellan de nordiska länderna, systematiskt samråd och samarbete om skattefrågor samt fortsatt samarbete för att verka för att den ekonomiska dimensionen inkorporeras på ett tydligare sätt i den nordiska strategin om hållbar utveckling.

Sektorns arbete understöds av en rad arbetsgrupper som t.ex. Nordiska konjunkturgruppen, nordisk gruppen för värdepappersmarknaden, Nordiska miljö- och ekonomigruppen och den Nordiska skattegruppen. Dessa grupper väntas komma med centrala inspel till ämbetsmannakommittén och de nordiska finansministrarna.

Norden som global vinnaregion:

-Gränshindersarbetet

Arbetet med att undanröja gränshinder och stävja dubbelbeskattning av personer i Norden är fortsatt ett av ekonomi- og finanssektorns prioriterade områden. På området sker ett kontinuerligt nordiskt samarbete, genom dels den nordiska skatteportalen og dels genom bilateralt samarbete i Norden.

-Förhindrande av skatteflykt

Dessvärre kan det konstateras att globaliseringen av kapitalmarknaderna har fört med sig ökade möjligheter till internationalt skatteunddragande. Vid sidan av de negativa effekter som detta har på de offentliga finanserna undergrävs de enhetliga spelreglerna för marknadens aktörer, vilket ger upphov till allvarliga konsekvenser för våra ekonomier. Skatteflykten sker framför allt till länder som inte har avtal om informationsutbyte när det gäller finansiella transaktioner, dvs. skatteparadis. I ljuset av denna verklighet startades under 2006 ett gemensamt nordiskt samarbete med syfte är att koordinera de nordiska ländernas förhandlingsansträngningar att ingå informationsutbytesavtal på skatteområdet med s.k. skatteparadis. Projektet har resulterat i att bilaterala informationsutbytesavtalen med Isle of Man undertecknades i oktober 2007. Under 2008 og 2009 förväntas förhandlingarna leda till att ytterligare avtal ingås. Projektet beräknas avslutas under 2009.

-Energipolitik og miljösamarbetet

Inom Miljö- och ekonomigruppen, som är en av sektorns fasta arbetsgrupper, behandlas frågor och analyser om sambandet mellan ekonomiska verktygsmedel och miljöeffekter.

-Förnyelse av den nordiska välfärdsmodellen

Ministerrådet kommer att fortsätta erfarenhetsutbytet och samarbetet om den ekonomiska politiken i Norden för att säkerställa utvecklingen av den nordiska välfärdsmodellen. Ministerrådet har även igångsatt ett samarbetsprojekt mellan de nordiska länderna angående arbetet med kontrollsystem i välfärdssystemen för att säkerställa dess framtida hållbarhet. Projektet kommer att slutrapporteras till sommaren 2008. En eventuell vidareutveckling av samarbetet kommer att värderas efter slutrapporten.

Nabopolitiken:

Inom ekonomi- och finanssektorn behandlas också frågor som hör ihop med politiken för den nordliga dimensionen. En särskild utredning med förslag om hur Norden effektivare kunde både påverka och få mer ut av sina satsningar på multilaterala finansieringsinstitutioner verksamma inom Östersjöområdet och närområdena kommer slutbehandlas under 2007. Under 2008 och 2009 kommer MR-Finans att arbeta vidare med utformande av gemensamma nordiska riktlinjer för hur bäst resultat ska nås av satsningarna. Dock måste man ta hänsyn till det arbete som bedrivs inom ramen för utvecklandet av EU:s Östersjöstrategi samt vidareutvecklingen av den Nordliga Dimensionens partnerskap.

Ministerrådets styringsdokumenter

Sektorns styr av de överordnade prioriteringar de nordiska finansministrarna beslutade om under 2007, i dokument om kärnuppgifter för MR-Finans. De övergripande målsättningarna är att verka för en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt, att verka för utvecklingen av den nordiska välfärdsmodellen, att främja den ekonomiska integrationen inom Norden och med Östersjöregionen och Europa samt att främja gemensamma nordiska intressen internationellt.

**Udmøntning af sektorens bidrag til globaliseringsinitiativerne
Resumé af Ministerrådets resultater i 2007**

Sektorns bidrag till globaliseringsinitiativen uppgår till motsvarande 2 % av 2008 års budget, dvs. 35 000 DKK. Denna minskning påverkar sektorns aktiviteter i ringa grad.

- Erfarenhetsutväxling kring effektivisering i offentlig verksamhet vid Finansministerrådet i juni i Helsingfors. Ett expertseminarium med samma tema arrangerades i Oslo under hösten 2007 och där tjänstemän från de nordiska länderna diskuterade erfarenheter från ländernas arbeten. Erfarenhetsutbytet var särskilt fruktbart då den empirisk forskning på området är begränsad.

- De nordiska länderna samt de självstyrande områdena underskrev informationsutbytesavtal med Isle of Man i samband med Finansministrarnas höstmöte i Oslo. Detta var ett resultat av de gemensamma nordiska förhandlingarna med sk "skatteparadis" som initierades under 2006 och som har bedrivits i Nordiska Ministerrådets regi. De gemensamma förhandlingarna med sk "skatteparadis" är unikt i sin karaktär, där de var för sig små nordiska länderna går samman och får en starkare förhandlingsposition till en lägre kostnad. Förhandlingarna inleddes även med ett antal andra juristrikutioner under året och förväntas bära frukt genom fler informationsutbytesavtal under 2008.

- Som en följd av den allt mer integrerade arbetsmarknaden i Norden hade de nordiska finansministrarna erfarenhetsutbyte kring rörlighet och pendling på den nordiska arbetsmarknaden och dess samhällsekonomiska effekter på höstmötet 2007. En rapport som sammanställde kunskapsläget kring pendling och rörlighet på den nordiska arbetsmarknaden publicerades i samband med detta och bidrar med till viss del en unik sammanställning av kunskap kring arbetspendling mellan de nordiska länderna.
- De nordiska finansministrarna diskuterade kring energiförbrukning och energipriser i Norden på höstens Finansministermöte. En rapport publicerades i samband med mötet och som tillsammans med diskussionen utgör en pusselbit när länderna överväger ekonomiska instrument i energipolitiken.
- Slutrapportering av projektet Gender budgeting, som är ett treårigt samarbetsprojekt mellan de nordiska länderna. Projektet har bidragit till att utvecklingen av integrering av köns- och jämställdhetsperspektivet i den statliga budgetprocessen har samordnats i Norden och erfarenhetsutbyte angående utvecklings- och metodarbete har möjliggjorts.

	Budget 2009	Budget 2008	Difference +/-	%
Sum MR-Finans	1.766	1.746	20	1,1%
4-5210-1 Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	1.766	1.746	20	1,1%
Opdelt på kategorier	1.766	1.746	100%	100%
Projektmidler	1.766	1.746	100,0%	100,0%

4-5210-1 Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.766.000	1.746.000	1.737.000	85%	MR/EK-Finans

Formål Nordiska Ministerrådets ekonomi- och finanssektor har som målsättning att främja det nordiska samarbetet vad gäller ekonomiska och finanspolitiska frågor. Med utgångspunkt i ministerrådets kärnuppgifter och ordförandeskapsprogrammet, skall genomförandet av de prioriteringar som finansministrarna har beslutat säkras. Utifrån särskilda riktlinjer ges ekonomiskt stöd till olika instrument som används till att uppnå dessa mål, bl.a. genom seminarier, konferenser och olika utredningar m.m.

Prioriteringar i 2009 Under år 2009 planeras sektorns verksamhet fokusera på följande områden/frågor:

- Övergripande målsättningar
 - Verka för en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt
 - Verka för utvecklingen av den nordiska välfärdsmodellen
 - Främja den ekonomiska integrationen inom Norden och med Östersjöregionen och Europa
 - Främja gemensamma nordiska intressen internationellt
- Fortsatt aktiv dialog och samarbete mellan de nordiska länderna om ekonomisk

konjunktur och ekonomisk politik;

- Fortsatt aktiv dialog och samarbete mellan de nordiska länderna i aktuella EU-frågor;
- Fortsatt aktiv dialog och samarbete mellan de nordiska länderna kring aktuella skattefrågor;
- Uppföljning av arbetet med att avlägsna gränshinder mellan de nordiska länderna;
- Verka för att den ekonomiska dimensionen inkorporeras på ett tydligare sätt i den nordiska strategin om hållbar utveckling;
- Fortsatt nordiskt samarbete på finansmarknadsområdet;
- Aktiv dialog om utmaningar för de nordiska länderna med bakgrund av den ökade internationella ekonomiska integrationen samt den demografiska utvecklingen.

Miljø

Generel indledning

Generel indledning	Det nordiske miljøsamarbejde skal bidrage til at bevare og forbedre miljøkvalitet og livskvalitet i Norden, påvirke det regionale og internationale samarbejde, samt bidrage til at implementere den nordiske strategi for bæredygtig udvikling. Miljøsamarbejdet i Norden er baseret på princippet om nordisk nytte. Det omfatter spredning af gode eksempler for at synliggøre og kunne dra nytta av olika erfarenheter från de nordiska länderna.
Ministerrådets styringsdokumenter	Det nordiske miljøsamarbejde styres gennem 4-årige handlingsprogrammer. Et nyt handlingsprogram for det nordiske miljøsamarbejde træder i kraft i 2009. Programmet gælder frem til 2012 og ved valget af hovedtemaerne i Miljøhandlingsprogrammet er der lagt vægt på områder, hvor Norden har en stærk tradition og interesse for fælles samarbejde. Fælles for de valgte områder er, at Norden er toneangivende, også på det internationale område, og Norden yder eller kan yde en aktiv påvirkning i forhold til EU og i andre internationale sammenhænge. Der er ligeledes lagt vægt på, at temaerne går på tværs af forskellige fagområder og sektorer med henblik på at fremme integration af miljøhensyn i sektorerne. Miljøsektoren har valgt at koncentrere sit arbejde om 4 temaer i Miljøhandlingsprogrammet, nemlig 1) Klima og luft, 2) Hav og vand, 3) Biodiversitet og natur samt 4) Holdbar forbrug og produktion. Under hvert tema beskrives mål og udfordringer i relation til EU og øvrige internationale processer. I samarbejdet indenfor Norden står klimasamarbejdet, beskyttelse af natur og miljø, herunder den biologiske mangfoldighed samt landskabets diversitet og kulturmiljø højt på dagsordenen. Andre vigtige indsatsområder er udviklingen af økosystembaseret forvaltningen af havressourcerne og udviklingen af økonomiske styringsmidler for bæredygtig produktion og forbrug. Ligeledes er der rettet fokus mod det arktiske område gennem en særskilt strategi for miljøgifte og klima i Arktis som gælder for 2009-2012. I forhold til øvrige internationale processer vil der bl.a. være særlig fokus på klimaforhandlingerne. Det nordiske miljøsamarbejde er baseret på et omfattende netværk af eksperter, som samarbejder i en række arbejdsgrupper. Miljøhandlingsprogrammet udmøntes gennem disse arbejdsgrupper. Miljøsamarbejdet vil i 2009 foruden målsætningerne i det fælles handlingsprogram, tillige være styret af at adressere de prioriteter som er angivet i det islandske formandskabsprogram for ministerrådet i 2009 samt de nordiske statsministres globaliseringsinitiativ.
Udmøntning af sektorens bidrag til globaliseringsinitiativerne	I linje med samarbejdsministrenes prioriteringer for 2009, rettes en særlig fokus mod det nordiske globaliseringsinitiativ. Miljøministrene vil i 2009 bidra til at genneføre nordiska indspil som skal edvirke til et godt forhandlingsresultat ved klimakonferencen i København i 2009. Det nordiske miljøsamarbejde forventes tillige at beagte og fagligt medvirke til gennemførelsen af initiativerne omkring klimaændringernes påvirkning af primærnæringerne og opfølgningen af rapporten om kundskabs- og koodineringsbehovet for arktisk klimaforskning.

De nordiske landes internationale miljøsamarbejde vil desuden blive støttet gennem miljøfinansieringsbolaget NEFCO samt samarbejdet med Arktisk Råd, Barentsrådet og HELCOM. I forhold til globaliseringen og de øvrige internationale processer vil der bl.a. være særlig fokus på EU-samarbejdet og arbejdet med internationale konventioner og aftaler.

Reduktionen af budgetrammen som følge af bidraget på 854.000 DKK til globaliseringspuljen betyder, at miljøsektorns eget projektsamarbejde vil blive beskåret idet MR-M's bidrag til NEFCO og Nordisk Miljømærkenævn ikke beskæres grundet rammekontrakter og fordelingsnøgler. Reduktionen vil kunne medføre færre politiske initiativer, begrænset mulighed for samfinansiering af formandskabsprojekter, samt mindsket mulighed for gennemførelsen af den arktiske strategi om miljøgifte og klima i miljøsektorns budget.

Resumé af Ministerrådets resultater i 2007

Nedenfor angives en række eksempler på resultater for miljøsektorens omfattende aktiviteter i 2007:

- Eutrofiering - Udarbejdelse af en modelsimulering som værktøj til vurdering af potentielle ændringer i eutrofieringen af Østersøen og den finske bugt (EMAPS).
- REACH - Nordisk forberedelse af gennemførelsen af EU's kemikalielovgivning.
- Montreal-protokollen - Nordisk indspil til opdatering af protokollen.
- Affald - Nordisk indspil til EU's arbejde med en helhedsstrategi for affald.
- Biodiversitet - Udvidelse af den nordisk-baltiske database om invasive arter til at omfatte en række mellemeuropæiske lande og EU.
- Sundhed - Udarbejdelse af en lærervejledning om børn og unges ret til et sundt liv med en rig natur, rent miljø og plads til friluftsliv.
- Kulturarv - Gennemførelsen af kampagnen "European Heritage Days" (fremhævet af Europarådet som forbillede for et regionalt samarbejde).
- Landskab - Gennemførelsen af en konference om implementeringen af Den Europæiske Landskabskonvention i Norden.
- Fiskeri - Belysning af effekterne af bundtrawling/bundskrabning i de arktiske have
- Vandkvalitet - Udarbejdelsen af en oversigt af fælles kriterier for vurdering af vandkvalitet i Norden samt udarbejdelsen af en fælles metodik for pesticidanalyser i vand.
- Miljøøkonomi - Udarbejdelsen af en sammenstilling af Makroøkonomiske analyser indenfor miljøområdet.
- Grøn indkøbspolitik - Udarbejdelse af nordiske retningslinier for grønne offentlige indkøb.
- Klima - Studie af muligheden for klimagasreduktioner på op til 50 % frem mod 2050.
- Klima - Udarbejdelse af en analyse af effekter i Norden af 2 graders global opvarmning.
- Konferencer - Ministerrådet var desuden vært for en række internationale konferencer i 2007, herunder om sæler, søfugle i Vestnorden, nanoteknologi, international miljøklassificering, luftforurening i EU, organiske partiklar i nordisk byer, etc.

	Budget 2009	Budget 2008	Difference	
			+/-	%
Sum MR-Miljø	43.209	42.723	486	1,1%
3-3310-1 Projektmedel - Miljø	29.634	29.569	65	0,2%
3-3320-2 NEFCOS Miljøudviklingsfond	11.132	10.787	345	3,2%
3-6720-4 SVANEN – Nordisk miljømærkning	2.443	2.367	76	3,2%
Opdelt på kategorier	43.209	42.723	100%	100%
Projektmidler	29.634	29.569	68,6%	69,2%
Støtteordninger	11.132	10.787	25,8%	25,2%
Organisationsbidrag	2.443	2.367	5,7%	5,5%

3-3310-1 Projektmedel - Miljø

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	29.634.000	29.569.000	33.763.000	98%	MR/EK-M

Formål

Miljøsamarbejdet skal bidrage til at bevare og forbedre miljøkvalitet og livskvalitet i Norden, påvirke det regionale og internationale samarbejde, samt bidrage til at implementere den nordiske strategi for bæredygtig udvikling.

Det nordiske miljøsamarbejde er baseret på et omfattende netværk af eksperter, som samarbejder i en række arbejdsgrupper og projektmidlerne benyttes bl.a. til analyser, udrudninger, seminarer, workshops, o.lign der medvirker til policy udvikling i Norden så vel som i EU og internationalt.

Det bemærkes, at hovedansvaret for globaliseringsinitiativet om et fælles nordisk indspil som skal bidrage til et godt forhandlingsresultat ved klimakonferencen i København i 2009 ligger i det nordiske miljøsamarbejde.

Det bemærkes, at der i forhold til budgettet for 2008 er overflyttet 854.000 DKK fra budgetposten Projektmidler (3-3310-1) til det nordiske globaliseringsinitiativ (klima, miljø og energi) under Samarbejdsministrene.

Prioriteringer i 2009

Nedenfor angives eksempler på aktiviteter som forventes at blive prioriteret i 2009:

- Stærk nordisk indsats på klimaområdet, særligt gennem arbejdet i den nordiske COP15-gruppe.
- Fokus på miljøgifte og klima i Arktis, herunder særligt synliggørelse af klimaændringernes betydning i Arktis og globalt
- Fortsat Nordisk og national opfølgning af HELCOM's handlingssplan for Østersøen.
- Nordisk samarbejde vedr. biobrændsler og mulige miljøkonsekvenser.
- Fortsat engagement vedr. bæredygtige produktions og forbrugsmønstre i Norden.
- Fagligt bidrag til gennemførelse af globaliseringsinitiativerne som vedrører miljø.

Sekretariatsfunktion

En stor del af miljøministerrådets projektvirksomhed udføres indenfor arbejdsgrupper, som serviceres af forvaltningsorganer i de nordiske landes administrationer.

3-3320-2 NEFCOS Miljøudviklingsfond

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	11.132.000	10.787.000	9.412.000	100%	NEFCO

Formål Det nordiske miljøfinansieringsbolaget NEFCO's miljøudviklingsfond er rettet mod at muliggøre og tidigarelægge finansiering af miljøforbedrende foranstaltninger i primært Ryssland og Ukraina med sigte på at styrke forudsætningerne for gennemførelse af nye miljøprojekter med lav afkast. Miljøministrene besluttede i 2007 at fortsætte de årlige indbetalinger til miljøudviklingsfonden i perioden 2008-2010.

NEFCO arbejder efter en langsigtet strategi og bidrager med sin virksomhed til reduktion af forureningen i Østersø- og Barentsregionerne samt til reduktion af grænseoverskridende forureninger.

Prioriteringer i 2009 De nordiske lande vil bidrage til at gennemføre miljøforbedrende projekter og investeringer i miljøvenlig teknik, energieffektivisering og forebyggelse af vand- og luftforurening, samt til at opbygge infrastrukturen og styrke landenes miljøadministrationer.
I 2009 forventes prioriteringerne at være uændret i forhold til 2008:

- Vand- og afløbsrensning
- Renere produktion, miljøvenlig teknologi
- Energiebesparelser og vedvarende energi
- Energieffektivisering
- Miljøkreditter til landbrug
- Miljøfarlige stoffer

3-6720-4 SVANEN – Nordisk miljømærkning

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.443.000	2.367.000	2.305.000	100%	Nämnden

Formål Formålet med Svanen er at have en frivillig fælles nordisk miljømærkning, som medvirker til at reducere den byrde det daglige forbrug pålægger miljøet. Svanen skal være med til at guide de nordiske forbrugere og indkøbere, så de får en reel mulighed for at handle "grønt" og derigennem medvirke til forbedring af miljøet. Samtidig indebærer Svanen et incitament til producenter at fremstille miljøvenlige produkter. Arbejde med Svanen foregår gennem det fællesnordiske miljømærkenævn. De nationale sekretariater har ansvaret for at give licenser til brug af Svanen i henhold til de fastsatte kriterier og principper. Ens praksis i de nordiske lande opnås gennem koordinering mellem de nationale sekretariater. Svanemærket er til en stor del selvfinansieret gennem licenser og ansøgningsafgifter. Miljømærkningen i Norden omsætter årligt for ca. 60 MDKK og mere end 70 personer arbejder i de nationale miljømærkesekretariater. Ministerrådet har indgået en 3-årig

rammekontrakt med det nordiske miljømærkenævn vedr. støtte til samarbejdet for perioden 2007-2009.

Prioriteringer i 2009 En utvärdering af Svanemærket blev gennemført 2008 og det Nordiske Miljømærkenævn vil følge op på rekommandationerne samt fortsætte sit samarbejde med Global Ecological Network (GEN) og EU's Miljømærkeordning Blomsten. Der skal inden udgangen af 2009 udarbejdes en ny 3-årig rammekontrakt vedr. støtte til miljømærkesamarbejdet for perioden 2010-2012.

Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug

Generel indledning

Generel indledning

MR-FJLS består af ét ministerråd med fire politikområder: Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug, hvilket udgør et samarbejde mellem omkring 20 ministerier i Norden.

Ministerrådets embedsmandsstruktur består af én embedsmandskomiteé (EK-FJLS). EK-FJLS er en embedsmandskomiteé med integrerede afdelinger, og består af fem selvstændige og samarbejdende enheder nemlig en eksekutivkomité og fire afdelinger for henholdsvis fiskeri og havbrug, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug. Eksekutivkomitéen og de fire afdelinger har alle status som embedsmandskomiteé.

MR-FJLS kerneopgaver er at fremme bæredygtig udnyttelse af natur- og genetiske ressourcer, som er en forudsætning for menneskets eksistens. Videre vil MR-FJLS bidrage til at sikre tillid og tilgang til gode madvarer, fremme kostvaner som bidrager til bedre sundhed hos nordiske borgere og udvikle de muligheder som findes i nordiske råvarer og madkultur. Forskning og udvikling indgår som en nødvendig del i dette arbejde

Fiskerisektoren fremhæver udviklingen af bæredygtige fiskerier og havbrug som kernen i sit arbejde. Sektoren setter fokus på biologisk bæredygtighed ved bl.a. at konkretisere princippet om økosystemtilnærmelse i fiskerierne, fremme teknologisk udvikling i sektoren samt at arbejde for fisk som sund mad fra et sundt havmiljø. Arbejdet med økonomisk bæredygtighed skal bl.a. sætte fokus på de økonomiske rammebetingelser som kan øge værdiskabelsen i fiskeriindustrierne. Arbejdet med den sociale bæredygtighed skal fremme udvikling af rammebetingelser, som kan sikre fiskefolkernes velfærd og udvikle kystsamfundenes fremtidsmuligheder. Et vigtigt element i sektorens arbejde er at fremme relevant forskning.

Jordbrugssektoren fokuserer på bevarelsen af genetiske ressourcer og arbejdet med bæredygtig udnyttelse af bioenergi. Disse elementer er centrale i arbejdet med at sikre et fleksibelt landbrug og håndteringen af klimaforandringer. Desuden fokuseres på arbejdet med landdistrikts- og erhvervsudvikling. Forskning og udvikling er kerneopgaver som danner grundlaget for mange af sektorens opgaver. Arbejdet med at fremhæve de kvaliteter og muligheder, som ligger i nordiske madvarer er en kerneopgave som gennemføres bl.a. gennem programmet "Ny nordisk mad", og som har tætte relation til fiskeri- og levnedsmiddelsektorerne.

Levnedsmiddelsektoren tager i sit arbejde udgangspunkt i den nordiske borger som forbruger og fokuserer på fire emner: at beskytte forbrugerne mod sundhedsrisiko med god fødevarerisikrohed; at øge indsatsen for dyresundhed og – velfærd, at fremme god mærkning, markedsføring og sporbarhed af fødevarer; og at opmuntre til sunde madvarer og livsstil. Som et virkemiddel bidrager sektoren til forskning på fokusområderne.

Skovbrugssektorens faglige kerneområder er erhvervsudvikling, skovbrug og bioenergi. Der lægges fokus på skovens lokale og regionale betydning samt på at fremme økonomiske, økologiske, sociale og kulturelle værdier. Bioenergi og klima bliver stadig mere fremhævet i samarbejdet. Overordnet sikres et bæredygtigt skovbrug i Norden

gennem forskning, udvikling og uddannelse; særlig gennem forskningssamarbejde i Samnordisk Skovforskning (SNS) samt netværksdannelse og viden- og erfaringsudveksling

Ministerrådet satser aktivt på tværgående aktiviteter, både internt mellem EK-FJLS afdelingerne samt i samarbejde med andre sektorer i Nordisk Ministerråd. Disse aktiviteter har en langsigtet karakter, som f.eks. fælles arbejdsgrupper med økonomiske midler og dels kortsigtet karakter i projekter med fælles finansiering.

**Ministerrådets
styrings-
dokumenter**

Gældende styringsdokumenter for MR-FJLS udløber i 2008. MR-FJLS har i løbet af 2008 udviklet et nyt styringsdokument for strategiperioden 2009-2012. Forslag til nyt styringsdokument blev godkendt af MR-FJLS den 26. juni og blev forelagt på Nordisk Råds session den 29. oktober.

Der er ligeledes udarbejdet ny strategi for arbejdet med bæredygtig udvikling i Nordisk Ministerråd for perioden 2009-2012. Den nye strategi vil indgå som et af MR-FJLS's styringsdokumenter i 2009.

Som en del af det nye rammeprogram for 2009 – 2012 vil der i programperioden ske en opgradering af formandskabsprogrammet til det mest væsentlige styringsdokument ved siden af rammeprogrammet. Denne opgradering er afspejlet i det islandske formandskab for 2009, og fortsættes i forhold til det danske formandskabsprogram for 2010.

Ministerrådet har pågående programmer og aktiviteter, som afsluttes i kommende strategiperiode. For disse programmer og aktiviteter formuleres konkrete prioriteringer for 2009 under de konkrete budgetposter. Dette omfatter følgende budgetposter:

- 3-6420-1 Ny nordisk mad
- 3-6585-3 Nordisk Genressourcecenter
- 3-6830-1 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet
- 3-6520-1 Nordisk kontaktorgan for jordbrugsforskning, NKJ

MR-FJLS er involveret i statsministrenes globaliseringsinitiativ. Blandt de tretten godkendte forslag i globaliseringsinitiativet er programmet "Klimaforandringernes konsekvenser for naturressourcer i Norden" specielt rodfastet i MR-FJLS. Programmet vil danne rammen om MR-FJLS klimasatsninger i strategiperioden og inddrage MR-FJLS arbejdsgrupperne NMDD, NAF, NKJ, SNS og Nordgen i arbejdet i samarbejde med andre relevante nordiske og nationale aktører. Forslag til program forventes at blive behandlet af ministerrådet omkring årsskiftet 2008/09.

**Udmøntning af
sektorens
bidrag til
globalisering-
sinitiativerne**

MR-FJLS har som følge af globaliseringsinitiativet fået budgettet reduceret med ca. 4,3 MDKK eller over 10 % i forhold til 2007 budgettet. 2.400.000 DKK i 2008 og yderligere 1.910.000 i 2009.

I 2008 og 2009 er budgetreduktionen gennemført selektivt, dvs. at enkelte budgetposter er skånet fra nedskæringen, mens de andre har måttet skæres ned tilsvarende mere. Ny Nordisk Mad og Nordisk handlingsplan for mad og motion er blevet skærmet fra reduktion. Nordisk Genressourcecenter blev skærmet fra reduktion i 2008 men vil ha en mindre nedskæring i 2009 pga. at 270.000 overføres til afdelingen for Fiskeri og havbrug.

Konsekvensen af den selektive reduktion er, at afdelingerne ordinære virksomhed samt forskningsrelaterede aktiviteter er blevet beskåret kraftigere. Dette har ført til drøftelser i alle afdelingerne om afdelingernes organisation og opgaver set i forhold til de

økonomiske ressourcer, der er til rådighed. Drøftelserne om konsekvenser er endnu ikke afsluttede.

**Resumé af
Ministerrådets
resultater i
2007**

Det årlige ministermøde blev afholdt i Pori 27. juni 2007. Følgende deklarationer blev vedtaget fra mødet:

- Ministerdeklaration om markedsføring og tilgængelighed af mat
- Communiqué fra ministermødet om torsken i Østersøen

Formandskabets internationale konference om sælproblematikken "Seals and Society" blev gennemført med over 100 deltagere fra hele Norden, Canada, USA og EU. Formålet var at skabe en fælles kundskabsplatform for videre drøftelser. Deltagerne repræsenterede forvaltere forskere, fangere og NGO-ere. Programkomitéen bestod af repræsentanter fra de nordiske lande, samt bl.a. Helcom, WWF og NAMMCO. Resultaterne fra konferencen ligger til grund for fortsat satsning på sælproblematikken i det nordiske fiskerisamarbejde og danner også baggrund for et muligt samarbejde i Norden op mod sælprocessen i EU.

Den maritime politik i EU kom igen på dagsordenen i Fiskerisamarbejdet da embedsmandsgruppen nedsatte en arbejdsgruppe at arbejde med den Maritime politik. Resultatet blev en redegørelse om EU's Maritime politik forelagt Nordisk Råd ved sessionen i oktober 2007, samt at temaet er blevet taget op af NSK.

I forbindelse med FAO ministerkonference i november 2007 blev der afholdt et nordisk seminar om "Akvakulturens rolle i bæredygtig udvikling".

Fiskerisamarbejdet (inklusive Nordisk Arbejdsgruppe for Fiskeriforskning NAF, Miljø-Fiskeristyregruppen MiFi) støttede i alt i 2007 35 aktiviteter og projekter, hvoraf de 22 er nye initiativer. Forskerskolen Nordic Marine Academy støttede 6 kurser og uddelte 7 forskningsstipendiat. Der blev udgivet 4 publikationer i TemaNord serien.

I 2007 blev der opnået enighed om sammenlægningen af de tre organer Nordisk Genbank, Nordisk Genbank Husdyr og Nordisk skovbrugs frø og planteråd til Nordisk Genressourcecenter. Som følge af en stor indsats i 2007 var det muligt at præsentere det nye organ pr. 1. januar 2008, med ny struktur, direktør, bestyrelse, vedtægter, resultatkontrakt og strategi. Med etableringen af NordGen har ministerrådet lagt grunden til en styrket nordisk indsats på genressourceområdet. NordGen har fået i opdrag at forvalte den ny oprettede globale sikkerhedslager på Svalbard.

Nordisk kontaktorgan for jordbrugsforskning (NKJ) udviklede nye forskningsprojekter og har nu en aktiv forsknings portefølje på 1,8 millioner Euro. De seneste års arbejde med kulturlandskab og landdistriktsudvikling blev forankret på MR-FJLS sommermøde og videreføres under en model hvor de enkelte lande har hovedansvar for enkelte indsatsområder.

Samarbejd om bioenergi i MR-FJLS har fået en bredere tværsektoriell forankring med Nordisk EnergiForskning som koordinerende organ. Samnordisk skogsforskning (SNS) har stået for 4 centre for avanceret forskning og videreudviklet samarbejdet med forskere i Vest Rusland og de baltiske lande.

Ny Nordisk Mad programmet blev igangsat i 2007, og har allerede medført igangsættelse af flere konkrete projekter, men også bidraget til stor offentlig interesse, og blevet modtaget globalt, blandt andet med artikler i førende globale tidsskrifter som Time Magazine. Programmet i sig selv med sit erhvervsudviklingsfokus et centralt

globaliseringsprojekt, som bidrager til at styrke erhvervets konkurrencekraft i en stadig stærkere global konkurrencesituation.

Indenfor levnedsmiddelområdet blev der fulgt op på den nordiske handlingsplan om bedre sundhed og livskvalitet gennem mad og fysisk aktivitet med flere konkrete projekter. Eksempelvis et katalog over Best practice vedr. børn og unge, samt igangsætning af arbejdet med forbedring af monitoreringsmulighederne. Derudover blev der startet en drøftelse af muligheden for et fælles nordisk ernæringsmærke.

På området vedrørende risikoanalyser af fødevarer blev der i 2007 afholdt et vellykket seminar. Resultatet derfra blev udgivet i en rapport i 2008, der skal danne grundlag for et yderligere arbejde med ønsket om et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og med fokus på emner med særlig nordisk nytte.

På området vedr. dyresundhed og -velfærd og mikrobiologi er der sket en opfølgning af strategisk plan for nordisk veterinært beredskabsamarbejde for at effektivisere forebyggelse og bekæmpelse af eksotiske dyresygdomme. Eksempelvis har der igennem 2007 været gennemført en planlægning af den fælles beredskabsøvelse, som fandt sted i 2008.

På området vedr. fødevareregler, kontrol og mærkning er der foretaget tiltag for at fremme "redelighed og troværdighed" i fødevareproduktionen med henblik på at sikre forbrugertilliden og ens konkurrencevilkår for erhvervet. Den årlige tilsynskonference har været en succes, og har bidraget til en øget nordisk nytte ved en fælles forståelse for arbejdet med tilsyn i hele norden. Der har været foretaget opfølgning af projekter om modernisering af fødevarekontrollen, herunder specielt kødkontrollen og videreudvikling af en fælles tilsynsfilosofi.

I de to arbejdsgrupper er der sket en videreudvikling af det Nordisk-Baltisk fødevareramarbejde på ovennævnte områder, specielt mht. det veterinære samarbejde og indenfor ernæringsområdet.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-FJLS		37.218	38.190	-972	-2,5%
	<i>Projektmidler</i>	<i>3.180</i>	<i>3.081</i>	<i>99</i>	<i>3,2%</i>
3-6420-1	Ny nordisk mad	3.180	3.081	99	3,2%
	<i>Fiskeri</i>	<i>5.941</i>	<i>6.059</i>	<i>-118</i>	<i>-1,9%</i>
3-6610-1	Projektmedel - Fiskeri	5.941	6.059	-118	-1,9%
	<i>Jord- och skovbrug</i>	<i>22.375</i>	<i>22.981</i>	<i>-606</i>	<i>-2,6%</i>
	<i>Projektmidler - jordbrug</i>	<i>1.668</i>	<i>1.978</i>	<i>-310</i>	<i>-15,7%</i>
3-6510-1	Projektmidler Jordbrug	989	1.254	-265	-21,1%
3-6520-1	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	679	724	-45	-6,2%
	<i>Institutioner - jordbrug</i>	<i>14.606</i>	<i>14.371</i>	<i>235</i>	<i>1,6%</i>
3-6585-3	Nordisk Genressource Center	14.606	14.371	235	1,6%
	<i>Projektmidler - skovbrug</i>	<i>6.101</i>	<i>6.632</i>	<i>-531</i>	<i>-8,0%</i>
3-6310-1	Projektmidler Skovbrug	888	1.081	-193	-17,9%
3-6581-1	Samnordisk skogsforskning (SNS)	5.213	5.551	-338	-6,1%
	<i>Levnedsmidler</i>	<i>5.722</i>	<i>6.069</i>	<i>-347</i>	<i>-5,7%</i>

Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug

3-6810-1	Projektmedel - Levnedsmidler	4.041	4.329	-288	-6,7%
3-6820-1	Forskning - levnedsmidler	1.151	1.226	-75	-6,1%
3-6830-1	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	530	514	16	3,1%
Opdelt på kategorier		37.218	38.190	100%	100%
	Projektmidler	22.612	23.819	60,8%	62,4%
	Institutioner	14.606	14.371	39,2%	37,6%

3-6420-1 Ny nordisk mad

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.180.000	3.081.000	0	-	EK- FJLS(Eksektiv)

Formål Ny Nordisk Mad er en konkret værdiskabende og innovativ satsning i tråd med Nordisk Ministerråds vision, "Norden som global vinderregion". Som sådan er programmet et aktivt bidrag til Nordisk Ministerråds globaliseringsarbejde.

Med programmet vil Ministerrådet bidrage til at udvikle en nordisk vision og skabe en fælles forståelse for den nordiske mad og madkultur. Ny Nordisk Mad tager udgangspunkt i de kulturelt og naturgivne betingede styrker, der findes i Norden.

Programmet er tværsektorielt og involverer MR-FJLS (hovedansvar), MR-Kultur, MR-NER og MR-U. Programmet blev lanceret i november 2006 og har været aktivt siden 1. januar 2007.

Sekretariatet skal koordinere styregruppen og ambassadørernes arbejde, håndtere projektadministrationen for hovedprojektet og sammenkobling om kontrakter med alle delprojekter, udvikle og understøtte websitet i samarbejde med skribenter samt være ansvarlige for projektets økonomi. Endvidere skal sekretariatet bidrage til at få gennemført en evaluering af programmet og tilvejebringe et beslutningsgrundlag for, hvordan programmet kan erstattes af et nyt program fra 2010.

Prioriteringer i 2009 Med Ny Nordisk Mad programmet søges nationale aktører aktiveret til nordisk samarbejde for at fremme, udvikle og synliggøre de værdier og potentialer, som ligger i nordiske madvarer og nordisk madkultur.

Ny Nordisk Mad programmet løber til og med 2009 og derfor er prioriteringerne for 2009 nært forbundne med indsatsen i 2007 og 2008. Gennem 2007 og 2008 er der igangsat en lang række aktiviteter, som har involveret en ligeledes lang række af aktører, organisationer og virksomheder. På den baggrund forventes en stadigt stigende indsats fokuseret på kommunikationsmæssige aktiviteter, som skal bidrage til at styrke Ny Nordisk Mad yderligere og med en bredere sektortilgang. Der forventes aktiviteter, som omfatter følgende punkter:

Skabe synergi mellem de nationale satsninger i de nordiske lande på områder som produktion, omsætning, tilgængelighed, distribution, turisme og regional værdiskabning www.nynordiskmad.org skal anvendes og styrkes som den fælles nordiske platform, og som bidrager til at forstærke informations og kommunikationsarbejdet omkring Ny Nordisk Mad

At nominere kandidater til hædersdiplomet for Ny Nordisk Mad

Styrke samarbejdet med de nordiske madambassadører og styregruppen om Programmets formål således at der opnås en stor synlighed for de nordiske værdier, nordisk mad og madkultur.

Styrke samarbejdet med Nordisk Innovations Center om programmet for at opnå bedst mulige synergier.

At fokusere på Programmets kommercielle potentiale, som det fremgår af evalueringen af HP-FJLS 2005-08.

At fokusere på effekten af Ny Nordisk Mad for den enkelte nordiske borger, blandt andet gennem sundhed, børn og skolemåltider, og ved at skabe mulighed for at integrere viden herom som en aktiv del af skolernes hverdag.

Endelige vil det være en prioritet, at evaluere programmets hidtidige virke med henblik på at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for, hvordan programmet kan erstattes af et nyt program fra 2010.

Ledelse og adm. Forventede udgifter 2009: 1.000.000 DKK
Faktiske udgifter 2007: 700.000 DKK

Sekretariatsfunktion Sekretariatsfunktionen for Ny Nordisk Mad ligger i Jordbruksverket i Sverige.

Fiskeri

3-6610-1 Projektmedel - Fiskeri

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.941.000	6.059.000	7.479.000	97%	EK-FJLS (fiskeri)

Formål Formålet med projektmidlerne er at understøtte aktiviteterne i fiskeriets undergrupper: Nordisk Arbejdsgruppe for Fiskeriforskning NAF, Miljø og Fiskeristyregruppen, MiFi samt Nordic Marine Academy.

Endvidere bruges midlerne til at understøtte de mere policy rettede aktiviteter i regi af embedsmandskomitéen og gennemførelse af formandskabsprogrammet.

Prioriteringer i 2009 Prioriteringerne for 2009 følger det nye rammeprogram for MR-FJLS og det islandske formandskabsprogram. Der vil bl.a. blive fokuseret på følgende temaerne: Klimaforandringer og deres betydning for akvatiske ressourcer, værdiøgning og konkurrencekraft i fiskerisektoren, kystsamfundsudvikling, illegalt fiskeri, etiske spørgsmål i forbindelse med aflivning af søpattedyr, Akvarkultur, Havforvaltning samt udvikling af fiskeriforvaltningerne.

Sekretariatsfunktion NAF, MiFi samt NMA får allokeret projektmidler fra budgetposten, som grupperne råder over i henhold til årlige handlingsprogrammer, som godkendes af embedsmandsgruppen.

Jordbrug3-6510-1 Projektmidler Jordbrug

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	989.000	1.254.000	3.643.000	95%	EK-FJLS (jordbrug)

Formål Formålet med projektmidlerne er at understøtte aktiviteterne i jordbrugsafdelingen til at følge op på målsætningerne i det fælles handlingsprogram for fiskeri, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug.

Endvidere bruges midlerne til at understøtte de mere policy rettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteén og gennemførelse af formandskabsprogrammet. En del af midlerne anvendes til tværgående satsninger inden for miljø, jord og skovbrug, genetiske ressourcer og Ny Nordisk Mad.

Prioriteringer i 2009 Prioriteringerne for 2009 følger det nye rammeprogram for MR-FJLS og det islandske formandskabsprogram. Der vil blive fokuseret på en videreudvikling af samarbejdet inden for forskning og innovation, på at bidrage til at sikre de nordiske landes konkurrenceevne ved at sikre de primære erhverv, på Ny Nordisk Mad, på genressourceområdet og endelig fokuseres på klimaforandringerne konsekvenser for jordbruget og på genressourceområdet.

3-6520-1 Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	679.000	724.000	833.000	100%	NKJ

Formål Nordisk Kontaktorgan for Jordbruksforskning (NKJ) fremmer og støtter forskning som gavner jordbrugssektoren i Norden. NKJ er rådgivende til Nordisk Ministerråd i forskningspolitiske spørgsmål når det gælder jordbruksforskningen. NKJ fungerer som kontaktorgan mellem nationale forskningsråd og koordinerer en omfattende forskningsvirksomhed som finansieres national.

Prioriteringer i 2009 Støtte forskning og netværksopbygning indenfor området bæredygtigt jordbrug: Med nationale midler 10-15 forskningsprojekter årligt, hvoraf 2-3 projekter indenfor prioriterede områder er nye hvert år. NMRs midler anvendes for målrettede nordiske netværk.

Fungere som et kontakt- og samarbejdsorgan mellem de nordiske landes forskningsråd og ministerier indenfor jordbrugsområdet inklusiv råvarer og levnedsmiddelproduktion. Arbejde for at præsentere nye forskningsprogrammer i samarbejde med relevante øvrige nordiske organer og programmer.

Arbejde med informationsformidling omkring nordisk jordbruksforskning (se: www.nkj.nu)

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: Planlagte udgifter 2009: 500.000 DKK
Faktiske udgifter : Faktiske udgifter 2007: 470.000 DKK

Sekretariatsfunktion Sekretariatsfunktionen ligger hos MTT Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsökonomi och finansieres fullt ut nationellt.

3-6585-3 Nordisk Genressource Center

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
SEK	18.257.000	17.742.000	0	-	Nordgen
MODSVARER DKK	14.606.000	14.371.000	0		

Formål	NordGen skal fremme fælles forvaltning af genetiske ressourcer i Norden og på den måde bidrage til fødevarer sikkerhed og erhvervsudviklingen. NordGen skal videre påvirke Norden og det internationale samfund til bæredygtige, retfærdige og transparente løsninger for brug og bevaring af genetiske ressourcer.
Prioriteringer i 2009	Den nye strategi Rammeprogrammet for MR-FJLS 2009-12 vil sammen med NordGens egne styringsinstrumenter danne rammen for NordGens prioriteter i 2009. Det vil blive fokuseret på en fortsættelse af en styrkelse af institutionen indenfor: Videreudvikling af NordGen som et dynamisk nordisk kundskabs- og videncenter for bæredygtig brug og bevaring af genetiske ressourcer inden for planter, husdyr og skovbrugsfrø og skovbrugstræer. Videreudvikling af samarbejdet med de nordiske nationale programmer inden for institutionens arbejdsområder og formål. Optimering af ressourceudnyttelse til administrative opgaver samt fortsat styrkelse af en fælles organisationskultur. Styrke NordGens informations- og kommunikationsarbejde overfor brugere, praktikere, erhverv, befolkninger og myndigheder. Opretholde og videreudvikle det nuværende og succesfulde samarbejde med erhvervslivet og praktikere. Bevarelse, udnyttelse, kundskabsoverføring og eksperthjælp til landene med det nordiske arbejde med udgangspunkt i institutionens formål og strategi. Videreudvikle international regulering af genetiske ressourcer. Varetage det operative ansvar for Svalbard Global Seed Vault Samarbejde med de politiske myndigheder for at sikre en bæredygtig forvaltning af genetiske ressourcer på alle plan i Norden.
Kontrakt-periode	2008. Der skal udarbejdes ny tre årig kontrakt med ikrafttrædelse 1. januar 2009.
Kontrakt-status	Opfyldt for så vidt angår Nordisk Genbank og Nordisk Genbank Husdyr
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Forventede udgifter 2009: 4,6 mio. SEK Faktiske udgifter : Faktiske udgifter 2007: NordGen blev etableret pr. 1. januar 2008, hvorfor der ikke kan angives de faktiske udgifter for 2007.

3-6310-1 Projektmidler Skovbrug

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	888.000	1.081.000	1.583.000	91%	EK-FJLS (skovbrug)

Formål Formålet med projektmidlerne er at understøtte aktiviteterne i skovbrugsafdelingen til at følge op på målsætningerne i det fælles handlingsprogram for fiskeri, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug.

Endvidere bruges midlerne til at understøtte de mere policy rettede aktiviteter i regi af embedsmandskomitéen og gennemførelse af formandskabsprogrammet. En del af midlerne anvendes til tværgående satsninger inden for miljø, jord og skovbrug samt genetiske ressourcer.

Prioriteringer i 2009 Prioriteringerne for 2009 følger det nye rammeprogram for MR-FJLS og det islandske formandskabsprogram. Der vil blive fokuseret på en opfølgning på Selfoss-deklarationen om bæredygtigt skovbrug fra 19. august 2008, på en videreudvikling af samarbejdet inden for forskning og innovation, på at bidrage til at sikre de nordiske landes konkurrenceevne ved at sikre de primære erhverv, på genressourceområdet og endelig fokuseres på klimaforandringerne konsekvenser for skovbruget.

3-6581-1 Samnordisk skogsforskning (SNS)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.213.000	5.551.000	6.325.000	100%	SNS

Formål SNS arbetar för att skapa nordisk synergi inom skogsforskningen genom att aktivt initiera nya samarbetsområden och fungera som ett dynamiskt, övergripande organ som samarbetar med de nationella forskningsaktörerna och skogssektorn i övrigt. Genom stöd till avancerade samnordiska forskningsnätverk och -projekt, vetenskapligt kunskapsutbyte och -förmedling samt forskarutbildning inom skogssektorn vill SNS medverka till att utveckla framtidens socialt, ekologiskt och ekonomiskt ansvarsfulla skogsbruk och nyttjande av träråvara i Norden.

Prioriteringer i 2009 Stöda samordningen och synergin av resurser tilldelade skogsforskningen. SNS kommer att sträva till en koncentration av forskningsstödet till områden som bedöms vara strategiskt viktiga att utveckla inom Norden.

Sträva till att utveckla nya forskningsfält, samt förbättra och effektivisera forskningssamarbetet med europeiska aktörer. t.ex. inom.

Stärka Nordens roll i det europeiska samarbetet inom skogsforskning, detta i relation till en eventuell etablering av EFInord.

Arbeta för förmedlingen av fackkunskap och forskningsresultat från nordiska projekt till relevanta målgrupper inom skogsbruk, skogsindustri och samhället i övrigt.

Befrämja samarbetet med närområdena, med huvudvikt på de baltiska länderna och Nordväst-Ryssland.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: EUR 80.000 (2009)
Faktiske udgifter : EUR 58.291 (2007)

Sekretariatsfunktion Sekretariatet verkar i Skogsforskningsinstitutet i Finland under perioden 2006-2009.

Levnedsmidler3-6810-1 Projektmedel - Levnedsmidler

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	4.041.000	4.329.000	5.765.000	91%	EK-FJLS (Levnedsmidler)

Formål Formålet med projektmidlerne er at understøtte aktiviteterne i levnedsmiddelsektorens arbejdsgrupper. Endvidere bruges midlerne til at understøtte de mere policy rettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteén og gennemførelse af formandskabsprogrammet.

Prioriteringer i 2009 Prioriteringerne for 2009 følger det nye rammeprogram for MR-FJLS og det islandske formandskabsprogram. Der vil blive prioriteret indenfor følgende områder: undersøge miljø- og klimarelaterede spørgsmål indenfor levnedsmiddeldområdet, opfølgning på handlingsplanen for kost og motion bl.a. mht. en fælles nordisk monitorering, undersøge mulighederne for en fælles lancering af ernæringsmærket, risikohåndtering og ensartet tilsyn på en tilsynskonference og en fælles beredskabsøvelse.

3-6820-1 Forskning - levnedsmidler

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.151.000	1.226.000	1.237.000	87%	EK-FJLS (Levnedsmidler)

Formål Målsætningen er at igangsætte forskning, der relateres til de prioriterede emner indenfor levnedsmiddeldområdet, som drøftes i regi af EK-FJLS (Levnedsmidler).

Prioriteringer i 2009 Revisionen af de nordiske næringsstofanbefalinger vil blive prioriteret.

3-6830-1 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	530.000	514.000	0	-	EK-FJLS (Levnedsmidler)

Formål Formålet er at implementere den nordiske handlingsplan for bedre sundhed og livskvalitet gennem kost og fysisk aktivitet som en prioriteret indsats af tværsektoriel karakter.

Prioriteringer i 2009 Tværsektorielle aktiviteter indenfor handlingsplanens prioriterede insatsområder som involverer flere fagsektorer med fokus på barn og unge samt udsatte grupper.

Nabopolitik

Generel indledning

Generel indledning

Nordisk Ministerråds budget til udvikling og gennemførelse af væsentlige prioriteringer under NMR's nabopolitik omfatter samarbejde med Nordens nabolande, med hovedfokus på landene rundt om Østersøen, især Estland, Letland og Litauen og Nordvestrusland, og Canada i vest. Også samarbejde med andre regionale organisationer i området, herunder Arktisk Råd, Barentsrådet, Østersørådet og EU hører under dette politikområde. Samarbejdet med Arktisk Råd har en selvstændig status inden for NMR arktiske samarbejdsprogram. Ligeledes er NMRs støtte til demokratiudviklingen i Hviderusland omfattet samt NMRs støtte til øget samarbejde blandt NGO'er i Østersøregionen. Derudover omfatter nabobudgettet institutionen Nopef (Nordisk Projekteksporthold), som støtter forstudier for nordiske små og mellemstore virksomheders etablering i blandt andet Rusland, Hviderusland og lande omfattet af NMRs globaliseringsstrategi (se <http://www.norden.org/globalisering/sk/index>). To nye budgetposter er oprettet i 2009, dels "Samarbejde med Nordens naboer i vest" samt "Gennemførelse af retningslinierne for samarbejdet med Estland, Letland og Litauen henholdsvis Nordvestrusland".

Ministerrådets styringsdokumenter

Nabopolitikområdet styres blandt andet af de overordnede retningslinier for NMRs samarbejde med Nordvestrusland henholdsvis Estland, Letland og Litauen. De hidtidige retningslinier gælder for 2006-2008. Nye retningslinier for samarbejdet 2009-2013 er blevet besluttet i 2008. Retningslinierne er blevet udarbejdet i konsultation med de nævnte lande og i løbende dialog med Nordisk Råd. Prioriterede områder i de nye retningslinier er blandt andre uddannelse, forskning, miljø, klima, energi, innovation, kreative industrier, grænseregionalt samarbejde og samarbejde mellem frivillige organisationer. For det arktiske samarbejde er der ligeledes godkendt et nyt Arktisk samarbejdsprogram gældende fra 2009-2011. Fremme af samarbejdet med Nordens naboer i vest blev besluttet af MR-SAM i februar 2008. Herudover er der andre retningsgivende beslutninger og dokumenter, hvor især kan nævnes Den Nordlige Dimensions Policy Framework Document og arbejdet med den kommende EU Østersøstrategi. Hertil kommer gennemførelsen af de enkelte fagministerråds handlingsplaner og programmer, som koordineres med indsatsen under nabopolitikken.

Udmøntning af sektorens bidrag til globaliseringsinitiativerne

På Nabopolitikbudgettet er udmøntet en 2% besparelse på i alt 1,932 millioner DKK til brug for gennemførelse af de nordiske globaliseringsinitiativer med udgangspunkt i de nordiske statsministres fælles pressemeddelelse fra Punkaharju. Besparselsen er udmøntet med 2% reduktion på henholdsvis 6-0980-1 Partnerskab og grænseregionalt samarbejde, 6-0960-1 NGO-virksomhed i Østersøregionen, 6-5280-3 Nordisk Projekteksporthold (Nopef) og 6-0870-1 Arktisk samarbejdsprogram. Budgetpost 6-0820-2 Kundskabsopbygning og netværk er reduceret med 14%, hvor besparelsen forudses udmøntet på samarbejdet med Nordvestrusland indenfor programmet for Kundskabsopbygning og netværk, mens de fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer forudses friholdt for besparelser. Som følge af krav om større medfinansiering fra samarbejdspartnere i Nordvestrusland forventes det dog aktivitetsniveauet i samarbejdet med Nordvestrusland kan opretholdes i forhold til 2007. Budgetpost 6-0910-1 Politiske initiativer er reduceret med 19% og konto 6-0950-2 EHU/Hviderusland er reduceret med 8% i forventning om, at etableringen af en trust fund for EHU vil sikre større stabilitet i driften af EHU. I de seneste år har NMRs kontorer ikke modtaget øget budget uanset, at der i såvel i de baltiske lande som i

Nordvestrusland er høj inflation, hvilket især har betydning for løn og lejeomkostninger. Budgetforslaget indebærer en forøgelse af budgettet for 2009 for NMRs kontorer i Nordvestrusland (konto 6-0970-3) samt for kontorerne i Estland, Letland og Litauen (konto 6-0810-3). Omkostningsniveauet på kontorerne er delvist tilpasset gennem formindskelse af medarbejderstaben i de senere år. Stigningen i lejeomkostninger er særligt markant for kontoret i Skt. Petersborg, hvor man siden flytning til nye lokaler i 2003 har anvendt overskuddet fra salg af de gamle lokaler til at dække forskellen i udgift, men fra 2009 har behov for tilførsel af ekstra budget. Kontorenes opgaver er styret af ovennævnte retningslinier, ifølge hvilke kontorerne fortsat har en central rolle i udviklingen og gennemførelsen af NMRs samarbejde med de baltiske lande henholdsvis Nordvestrusland.

**Resumé af
Ministerrådets
resultater i
2007**

På områder omfattet af nabobudgettet har der især været fokus på implementering og videreudvikling af kundskabs- og netværksprogrammet for Nordvestrusland, understøttelse af Den Nordlige Dimensions partnerskab og udvikling af fælles nordiske baltiske samarbejdsområder og programmer, herunder forhandling af fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer med fælles finansiering og med forankring i fagministerrådene. NMRs kontorer har bidraget væsentligt til disse processer og har samtidigt i årets løb planlagt og gennemført flere aktiviteter med de nordiske ambassader og generalkonsulater til fælles nytte. Også den fortsatte udvikling af NGO-programmet og det grænseregionale samarbejde med blandt andre Tyskland har været fokusområder. Ligeledes har der været fokuseret på planlægning af en konference i Grønland i september 2008, der kombinerer fokus på det arktiske, klimaforandringer og samarbejdet med EU. Dertil har den fortsatte støtte til det hviderussiske eksiluniversitet European Humanities University i Vilnius været prioriteret, herunder indledende forhandlinger vedrørende etablering af en trust fund for universitet med henblik på at sikre stabil fremtidig finansiering af universitetet. Samarbejdet med Østersørådet og Barentsrådet er blevet udbygget gennem medfinansiering af henholdsvis EuroFaculty i Pskov og pilotprojekter i Barentsregionen, og under det arktiske samarbejdsprogram er der bevillet støtte til en række projekter. I 2007 bevilgede NOPEF 132 lån til forstudier og medvirkede til 38 etableringer. NOPEF fik en ny treårskontrakt, hvor der åbnes for at NOPEF kan operere på markeder, som indgår i NMRs globaliseringsstrategi. I 2008 vil man undersøge hvordan virksomheden endnu bedre kan tilpasses til den nordiske globaliseringsstrategi.

		Budget	Budget	Difference	
		2009	2008	+/-	%
Sum Nabopolitik		96.536	96.620	-84	-0,1%
6-0820-2	Kunskapsupplygning och nätverk	28.358	32.640	-4.282	-13,1%
6-0980-1	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	7.040	7.267	-227	-3,1%
6-0960-1	NGO-virksomhed i Østersøregionen	5.538	5.475	63	1,2%
6-5280-3	Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)	19.557	19.387	170	0,9%
6-0970-3	Ministerrådets kontorer i Nord-vest Rusland	9.774	8.417	1.357	16,1%
6-0810-3	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen	10.696	9.815	881	9,0%
6-0910-1	Politiske initiativer	1.548	2.096	-548	-26,1%
6-0870-1	Arktisk samarbejdsprogram	8.349	8.255	94	1,1%
6-0950-2	EHU/Hviderusland	3.096	3.268	-172	-5,3%

Gennemførelse af retningslinierne for samarbejdet med Estland, Letland og Litauen henholdsvis Nordvestrusland					
6-0800-1		516	0	516	-
6-0990-1	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	2.064	0	2.064	-
Opdelt på kategorier		96.536	96.620	100%	100%
	Projektmidler	25.055	23.093	26,0%	23,9%
	Støtteordninger	31.454	35.908	32,6%	37,2%
	Institutioner	40.027	37.619	41,5%	38,9%

6-0820-2 Kunskabsopbygning og netværk

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	28.358.000	32.640.000	33.287.000	88%	MR-SAM/NSK

Formål Ministerrådets programmer for kundskabsopbygning og netværk har til formål at skabe netværk mellem de nordiske lande og Nordvestrusland henholdsvis de baltiske lande. Kundskabsopbygning og netværksprogrammet er ministerrådets centrale instrument i samarbejdet med Nordvestrusland, mens de fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer er det primære finansieringsinstrument til fremme af samarbejdet med Estland, Letland og Litauen. Programmerne er udviklet med udgangspunkt i retningslinierne for samarbejde for 2006-2008 og videreføres som centrale instrumenter for samarbejde også for 2009 og frem.

Ministerrådets samarbejde med de baltiske lande er først og fremmest et politisk samarbejde med udgangspunkt i fælles prioriteter og fælles nytte. Samarbejdet understøttes af de fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer på områderne tjenestemandsudveksling, erhvervssamarbejde og kultur samt Nordplusprogrammerne på uddannelsesområdet, der ikke længere finansieres af nabobudgettet. De fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer blev godkendt af Nordisk Råd på Sessionen i oktober 2008 og forventes lanceret i begyndelsen af 2009.

De fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer er finansieret ud fra landenes relative økonomiske størrelse målt ved bruttonationalindkomsten og er forankret i relevante fagministerråd. Det forventes at den nuværende deltagerbetaling på minimum 30% fortsættes. Programmerne fremmer netværksopbygning mellem de nordiske og de baltiske lande og understøtter dermed det politiske samarbejde. Programmerne er åbne for deltagere fra de baltiske og de nordiske lande. Administrationen af programmerne fra 2009 forventes varetaget af blandt andre NMRs kontorer i de baltiske lande. Bevillingen til nordisk-baltisk mobilitetsprogrammer forudsættes fastholdt på samme niveau som i 2008.

Samarbejdet med Nordvestrusland fokuseres på områder, hvor der er fælles nordisk nytte af, at de nordiske lande går sammen, og hvor der kan opnås enighed med russiske partnere om vigtigheden af samarbejdet. Samarbejdet komplementerer de nordiske landes bilaterale samarbejde. Programmet for kundskabsopbygning og netværk for Nordvestrusland tager udgangspunkt i nordiske prioriteringer af samarbejdsområder med Nordvestrusland, hvor disse er sammenfaldende med russiske prioriteringer.

Programmet har hidtil indeholdt fire hovedområder:

1. Offentlig forvaltning
2. Uddannelse og forskning

3. Forbedring af forudsætningerne for økonomisk samarbejde

4. Civilsamfund

Hovedområderne omfatter en række delprogrammer med fælles finansiering, heraf med minimum 30% medfinansiering fra russisk side, på områder af fælles nordisk og russisk nytte. En top-down approach anvendes til identifikation af samarbejdspartnere for at sikre forankring i de politisk fastsatte prioriteter. Programmet er fleksibelt for udvikling af nye delprogrammer med nye aktører indenfor de fire hovedområder, samtidig med at det er fokuseret på klart identificerede områder, hvor der er ønske om samarbejde.

Programmets administration varetages dels af Nordisk Ministerråds kontorer i Nordvestrusland og relevante nordiske institutioner, dels af de medvirkende myndigheder, institutioner og organisationer. Ministerrådets kontorer i Nordvestrusland medvirker derudover til at bistå processen gennem at identificere relevante aktører for programmet. Som følge af de øgede krav om russisk medfinansiering beskæres programmets budget med 15%, hvorved den samlede aktivitet kan fastholdes.

Budgetposten indeholder endvidere en pulje til at sikre synergi mellem det nordiske samarbejde med de baltiske lande og med Nordvestrusland på områder, hvor det synes hensigtsmæssigt med et bredere regionalt samarbejde. Puljen kan finansiere aktiviteter initieret af NMRS, fagministerråd eller NMRs kontorer og institutioner for at komplementere indsatser på prioriterede områder, der en russisk henholdsvis baltiske dimension er ønsket.

Den årlige rapportering til MR-SAM indeholder en kvalitativ bedømmelse af samarbejdsinstrumenterne.

Posten bidrager med 500 TDKK i finansiering til det opnåede kompromis med Nordisk Råd i forbindelse med drøftelserne af Nordisk Ministerråds budget i efteråret 2008.

Prioriteringer i 2009

- Fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer indledes efter nordisk og baltisk godkendelse.
- Indsatsområderne under kundskabsopbygning og netværksprogrammet for Nordvestrusland udvikles i overensstemmelse med de nye retningslinier for samarbejdet for 2009-2013.

6-0980-1 Partnerskab og grænseregionalt samarbejde

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	7.040.000	7.267.000	7.076.000	84%	MR-SAM/NSK

Formål

Formålet med budgetposten er at understøtte gennemførelsen af den Nordlige Dimension, at fremme samarbejdet med øvrige regionale organisationer samt at støtte grænseregionalt samarbejde. Budgetposten kan endvidere understøtte gennemførelsen af EU's Østersøstrategi på områder af særlig nordisk nytte.

Den Nordlige Dimension udgør den overordnede ramme for Nordisk Ministerråds samarbejde med Nordvestrusland. Nordisk Ministerråd arbejder gennem den Nordlige Dimensions Partnerskab for Sundhed og Socialt velbefindende med indsatser især rettet mod bekæmpelse af menneskehandel og smitsomme sygdomme (HIV/AIDS, tuberkulose). Aktiviteter indenfor den Nordlige Dimensions Partnerskab for Miljø gennemføres af NEFCO, Nordic Environment Finance Cooperation.

Samarbejdet og koordination med øvrige regionale organisationer sker i overensstemmelse med MR-SAMs retningslinier vedtaget i december 2004. Samarbejdet med Østersørådet, Barentsrådet, Arktisk Råd og Helcom skaber synergi og understøtter EU's kommende Østersøstrategi, Østersørådets reform proces og den Nordlige Dimension, ligesom også samarbejdet med EU støttes fra denne post. Nordisk Ministerråd medvirker desuden i EU-projekter, som medvirker til styrkelse af regionen, særligt i forhold til Østersøregionen med dens 8 EU-medlemmer.

Posten bidrager med 300 TDKK i finansiering til det opnåede kompromis med Nordisk Råd i forbindelse med drøftelserne af Nordisk Ministerråds budget i efteråret 2008

- Prioriteringer i 2009**
- Identifikation og gennemførelse af indsatser til understøttelse af EU's Østersøstrategi på områder af særlig nordisk nytte.
 - Fortsat udvikling af samarbejdet med øvrige regionale råd og organisationer, herunder EU, Østersørådet, Barentsrådet, Arktisk Råd og Baltic Development Forum.
 - Fortsat styrkelse af det grænseregionale samarbejde i Østersøregionen, inklusive samarbejde med Polen og Tyskland.
 - Gennemførelse af indsatser til understøttelse af den Nordlige Dimension.
 - Videreudvikling af samarbejdet i Barentsområdet, herunder projektsamarbejdet med Barentsrådet.
 - Bidrag til EU's database for den Nordlige Dimension

6-0960-1 NGO-virksomhed i Østersøregionen

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.538.000	5.475.000	5.331.000	99%	MR-SAM/NSK

Formål Ministerrådets NGO-program har som overordnet formål at understøtte demokratiudviklingen og styrkelse af civilsamfundet i Nordvestrusland og i Hviderusland. Programmet støtter projekter, der fremmer kapacitetsopbygning og netværksdannelse gennem samarbejde mellem NGO'er fra de nordiske lande, de baltiske lande og Polen samt Nordvestrusland og Hviderusland.

Budgetposten finansierer endvidere nordisk-baltiske NGO-samarbejde indenfor en ramme på 1 MDKK. Dette program administreres af Nordisk Ministerråds kontorer i Estland, Letland og Litauen.

- Prioriteringer i 2009**
- Videreudvikling af programmet baseret på evaluering gennemført i anden halvdel af 2008.
 - Vægt på ligelig geografisk fordeling af aktører i Østersøregionen.
 - Gennemførelse af 1-2 ansøgningsrunder.

6-5280-3 Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
EUR	2.621.600	2.602.300	2.702.100	69%	Institutionen
MODSVARER DKK	19.557.000	19.387.000	20.158.000		

Formål

Nopefs målsättning är att stärka små och medelstora nordiska bolags konkurrenskraft genom räntefria lån till förstudier och förberedande aktiviteter inför internationella etableringar och internationell projektexport (inom ramarna för reglerna om EU:s statsstöd). Nopef har sin naturliga plats i början av projektkedjan som löper från "idé till succés". Genom att aktivt samarbeta med relevanta partners såsom Exportråden, investeringsfonder, privata investerare, banker, konsulter och systerorganisationer, skall Nopef kunna stärka den generella kunskapen om den logiska projektkedjan och dela ansökarbolagens risk i förstudiefasen samt bidra med kunskap som gäller förstudier och risktagning. Nopef beviljar lån till bolag med färre än 500 anställda och med mindre än 100 mn € i omsättning (koncerttillhörighet beaktad).

Nopef kan under en övergångsperiod som pågår till och med den 31.12.2010 medverka i förstudier som riktar sig till Rumänien och Bulgarien. Projektet skall rikta sig till länder utanför EU/EFTA. Särskild prioritet kan vid behov ges nordvästra Ryssland, Vitryssland samt länder och projektslag som ingår i NMR:s globaliseringsstrategi. I övrigt skall fokus vara i länder som stöder de nordiska ländernas näringslivsintressen. Som en del av Nopefs medverkan i NMR:s mobilitets- och nätverksprogram, kan företag som bildar hel- eller delägda bolag i nordvästra Ryssland (oblaster med gräns mot Norden eller Baltikum) eller Vitryssland erbjudas möjligheten att ansöka om stöd för fortbildning av personer som fortbildas i det nordiska (del)ägarbolaget och där fortbildningen fysiskt sker i något nordiskt land.

Nordisk nytta skapas genom att stärka de nordiska bolagens konkurrenskraft, öka redan befintliga eller skapa nya nordiska nätverk i projektländerna och bidra till ökat antal produkt- och tjänsteleveranser från Norden.

Prioriteringar i 2009

- Att med hjälp av rätta marknadsinsatser uppnå 135 ansökningar, vilka skall leda till 90 beviljade lån och 40 realiserade etableringar.
- Ökad användning av nordiska supporttjänster.
- Överföring av nordisk kunskap och teknologi inom energi- och miljöområdet.
- Överföring av nordiska management-principer såsom Corporate Social Responsibility och Good Governance.
- Öka möjligheterna att dra nytta av Nopefs unika nordiska databas i benchmarking-syfte och därigenom aktivera kontakterna nordiska bolag emellan.

**Kontrakt-
periode**

2008-2010

**Kontrakt-
status**

Opfyldt

Økonomi

Ingen bemärkningar

**Ledelse og
adm.**

Planlagte udgifter: 755 000 €
Faktiske udgifter : 714 742 €

6-0970-3 Ministerrådets kontorer i Nord-vest Rusland

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
DKK	9.774.000	8.417.000	8.272.000	100%	Kontoret

Formål Budgetposten finansierer Nordisk Ministerråds kontorer i Skt. Petersborg og Kaliningrad samt infopunkterne i Murmansk, Petrozavodsk og Arkhangelsk.

Kontorerne er en del af Nordisk Ministerråds sekretariat og arbejder sammen med alle relevante fagministerråd og nordiske institutioner. Kontorerne i Nordvestrusland har en central rolle for Nordisk Ministerråds samarbejde med Nordvestrusland og er afgørende for opbygning af netværk og udvikling af samarbejdet med såvel regionale som føderale aktører i Rusland og med andre internationale organisationer. Kontorerne har endvidere tæt samarbejde med de nordiske generalkonsulater i Nordvestrusland og medvirker til skabelse af synergi i samarbejdet med landenes repræsentationer om profilering af Norden indenfor alle sektorer.

Kontorerne fremmer og udvikler MR-SAMs samarbejdsprogrammer med Nordvestrusland: Kundsabsopbygning og netværksprogrammet samt NGO-programmet. Kontorerne er ansvarlige for administration af en række delprogrammer under Kundsabsopbygning og netværksprogrammet samt programmer med oprindelse i fagministerrådene. Kontorerne varetager endvidere administration af øvrige ministerråds aktiviteter i Nordvestrusland.

- Prioriteringer i 2009**
- Sikre god og effektiv implementering af nye retningslinier for 2009 og frem.
 - Medvirke til udvikling af netværk og samarbejde på områder som uddannelse, forskning, innovation, lokal forvaltning og civilsamfund.
 - Videreudvikle programmet for kundsabsopbygning og netværk i overensstemmelse med de nye retningslinier.

6-0810-3 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	NMR FIN. 07	BUD.DISP AV
DKK	10.696.000	9.815.000	9.666.000	100%	Kontoret

Formål Budgetposten finansierer Nordisk Ministerråds kontorer i Riga, Vilnius og Tallinn, herunder infopunktet i Tartu, Estland.

Kontorerne er en del af Nordisk Ministerråds sekretariat og repræsenterer ministerrådet overfor myndigheder og organisationer i de baltiske lande. Kontorerne bidrager til at udvikle netværk og nye kontakter på politisk niveau i tæt koordinering med relevante fagministerråd. Kontorerne bistår landene, fagministerrådene, de nordiske institutioner og sekretariatet i København med udvikling af fælles nordisk samarbejde med de baltiske lande. Kontorerne har tæt samarbejde med de nordiske landes ambassader i Tallinn, Riga og Vilnius og medvirker til skabelse af synergi i samarbejdet med landenes

repræsentationer om profilering af Norden indenfor alle sektorer.

Kontorerne forventes at blive forvaltningsorganer for de baltisk-nordiske mobilitetsprogrammer indenfor erhvervssamarbejde og udveksling af tjenestemænd. Kontorerne medvirker til at udvikle NGO-samarbejdet mellem Norden og de baltiske lande og NGO-samarbejdet i Østersøregionen. Kontorerne medvirker i samarbejde med de baltiske lande om demokratifremmende projekter i Hviderusland og eventuelt Nordvestrusland, blandt andet støtten til European Humanities University i Vilnius.

- Prioriteringer i 2009**
- Sikre god og effektiv implementering af nye retningslinier for 2009 og frem
 - Samarbejde med de nordiske ambassader om fælles projekter og initiativer
 - Understøtte processen vedrørende EU's Østersøstrategi
 - Administration og implementering af nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer.
 - Administration af programmet for nordisk-baltisk NGO-samarbejde.
 - Bidrage til udvikling af NGO-samarbejdet i Østersøregionen.
 - Bidrage til udvikling af samarbejdet i Østersøregionen.
 - Udvikling af grænseregionalt samarbejde i Østersøregionen i samarbejde med kontorerne i Nordvestrusland.
 - Medvirke i aktiviteter indenfor formandskabsprogrammet i tæt samarbejde med formandskabet.
 - Medvirke i nordenfremmende indsatser i tæt samarbejde med de nordiske landes repræsentationer i de baltiske hovedstæder.
 - Bidrage til implementeringen af større projekter gennem at varetage rollen som partner og administrator, for eksempel administration af EU-finansierede projekter om støtte til European Humanities University (EHU) i Vilnius.

6-0910-1 Politiske initiativer

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.548.000	2.096.000	2.083.000	100%	MR-SAM/NSK

Formål Budgetposten finansierer samarbejdministrenes initiativer i forbindelse med nye politiske udfordringer i Nordens naboområder.

Posten bidrager med 200 TDKK i finansiering til det opnåede kompromis med Nordisk Råd i forbindelse med drøftelserne af Nordisk Ministerråds budget i efteråret 2008

Prioriteringer i 2009 Afhængig af den politiske udvikling.

6-0870-1 Arktisk samarbejdsprogram

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	8.349.000	8.255.000	8.338.000	99%	MR-SAM/NSK

Formål Ministerrådets overordnede arktiske samarbejde styres gennem 3-årige samarbejdsprogrammer. Det seneste program gælder for perioden 2009-2011. Målsætningen med det arktiske samarbejdsprogram er, at udvikle og forbedre

livskvaliteten for befolkningen og de økologiske og økonomiske forudsætninger for en fortsat bosætning i de arktiske områder, med særlig fokus på de oprindelige folk. Programmet skal desuden støtte op om den arktiske befolknings sociale og kulturelle udvikling. Programmet supplerer de øvrige indsatser under ministerrådets naboskabspolitik såvel som i de respektive fagministerråd.

Initiativerne og aktiviteterne som understøttes af programmet har udgangspunkt i Arktisk Råd eller de underliggende arbejdsgrupper, ligesom at egne nordiske initiativer kan støttes.

- Prioriteringer i 2009**
- Prioriteringerne i det arktiske samarbejdsprogram gælder for såvel 2009 som i de 2 følgende år, for at sikre en kontinuitet og gennemslagskraft gennem et kontinuerligt fokus på de valgte indsatsområder. Fokusområderne fra det arktiske samarbejdsprogram 2006-2008 forventes videreført i det nye program:
- At understøtte nordiske aktiviteter og nordisk medvirken indenfor rammerne af Arktisk Råd.
 - At følge op på og sprede resultaterne fra nordisk forskning i Arktis.
 - At bidrage til at sikre en langsigtet arv fra det Internationale Polarår 2007-2008.

6-0950-2 EHU/Hviderusland

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.096.000	3.268.000	0	-	MR-SAM/NSK

Formål

Budgetposten finansierer Nordisk Ministerråds bidrag til støtte for det hviderussiske eksiluniversitet European Humanities University (EHU) i Vilnius for herigennem at bidrage til at fremme en demokratisk samfundsudvikling i Hviderusland. Støtten til EHU foregår i tæt samspil med EU-kommissionen, som er den største bidragyder til EHU, den litauiske regering samt øvrige donorer, herunder det amerikanske State Department.

Nordisk Ministerråds bidrag til EHU vil i 2009 blive kanaliseret igennem den trustfond, som forventes etableret og styret af NMR til forvaltning af samtlige donorbidrag til EHU. Eventuelle øvrige aktiviteter i forhold til demokratiudvikling i Hviderusland skal finansieres fra andre budgetposter.

- Prioriteringer i 2009**
- Støtte til European Humanities University i Vilnius.
 - Sikre effektiv etablering og administration af Trust Fund til støtte for EHU

6-0800-1 Gennemførelse af retningslinierne for samarbejdet med Estland, Letland og Litauen henholdsvis Nordvestrusland

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	516.000	0	0	-	MR-SAM/NSK

Formål Budgetposten finansierer implementering af de nye retningslinier for Nordisk Ministerråds samarbejde med de baltiske lande og Nordvestrusland fra 2009 og frem. Erfaringen ved vedtagelsen og implementering af de nuværende retningslinier viser, at visse initiativer er nødvendige for at sikre, at der sker en effektiv og hurtig politikjustering. Visse konferencer, møder, undervisning, pressemateriale med videre, er nødvendige for gennemførelsen.

- Prioriteringer i 2009**
- Gennemførelse af informationsmøder om nye retningslinier med relevante aktører.
 - Opfølgende forhandlinger om detailfastsættelse af fællesprioriteringer.
 - Trykning og distribution af retningslinier og øvrigt relevant informationsmateriale.
 - Gennemførelse af eventuelle mindre aktiviteter for at profilere ministerrådets samarbejde med de baltiske lande og Nordvestrusland.

6-0990-1 Samarbejde med Nordens naboer i Vest

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.064.000	0	0	-	MR-SAM/NSK

Formål Nordisk Ministerråd ønsker at øge samarbejdet med Nordens naboer i vest, ikke mindst Canada. Budgetposten finansierer undersøgelse og udvikling af samarbejdsinitiativer med naboerne i vest, særligt Canada på områder som forskning, innovation og klima, herunder særligt klimaforandringernes indvirkning på havmiljøet. Initiativerne koordineres med indsatserne under øvrige fagministerråd.

- Prioriteringer i 2009**
- Undersøge mulighederne for at udvikle samarbejdsinitiativer på områderne forskning, innovation og klima.

Samarbejdsministrene

Generel indledning

Generel indledning

Samarbejdsministrene har det overordnede ansvar for det nordiske samarbejde. Det betyder, at de fleste af de budgetposter som samarbejdsministrene har ansvaret for, og som ligger under rammen "samarbejdsministrene" er af tværgående karakter. Udover at være af tværgående karakter spænder budgetposterne også over en meget bred vifte af aktiviteter, herunder bl.a. poster af teknisk administrativ karakter såsom bidrag til Vestnorden, tjenestemandsudbytte og Generalsekretærens dispositionsreserve. Som følge deraf er der ikke en samlet strategi eller handlingsplan der binder posterne naturligt sammen.

Midlerne under rammen støtter og komplementerer formandsskabet og arbejdet i fagministerrådene bl.a. i implementeringen af globaliseringsinitiativernesamt med Nabopolitikken og .

Posterne Formandskabspuljen og Holdbart Norden fordeles af NSK og samarbejdsministrene hen over året med baggrund i henholdsvis formandskabsprogrammet og i strategien for bæredygtig udvikling, sidstnævnte i dialog med fagministerrådene.

De resterende poster har primært et kommunikations- og formidlingsperspektiv.

Ministerrådets styringsdokumenter

Som en konsekvens af rammens tværgående karakter er der ikke ét, men flere dokumenter, der styrer aktiviteterne under rammen. Af styringsdokumenter kan nævnes:

- Nordisk Ministerråds kommunikationstrategi
- Strategi for børn og unge i Norden
- Formandskabsprogrammet
- Bæredygtig udvikling - en ny strategi for Norden
- Virksomhedsplanen for Nordisk Ministerråd

Udmøntning af sektorens bidrag til globaliseringsinitiativerne

Rammen er i alt på 102,296 MDKK. Rammen er et resultat af et bidrag til globaliseringsinitiativerne på samlet i alt 6,496 MDKK (10 % af 2008 rammen og 3 MDKK på formandskabspuljen), og tilførsel fra dispositionspuljen på 2,554 MDKK. Dispositionspuljen består af uforbrugte midler fra 2007, som ifølge 20 % reglen beskæres og overføres til 2009.

Eksklusiv lump-sum bidraget på 3 MDKK fra Formandskabspuljen, betyder rammens bidrag til globaliseringsinitiativerne et finansieringsbehov på 3,496 TDKK, som efter tilførselen fra dispositionspuljen på 2.554TDKK giver en manko på 942 TDKK. Hertil kommer, at NSK på mødet d. 28. februar tog en principbeslutning, i forbindelse med bortfaldet i 2009 af bevillingen til infopunkterne, om at forhøje bevillingen til FNF til nordiske informationsaktiviteter. Bevillingen til FNF er forhøjet med 1.648 TDKK, som svarer til bevillingen til infopunkterne i 2007, dog fratrukket bevillingen til Foreningens Nordens tidsskrift. Det giver i alt en manko på 2.590 TDKK.

Finansieringen eksklusiv lump-sum bidraget er sket ved 1) fra 2009 at gøre Ministerrådets Publikationsvirksomhed (budgetpost 5-1030-1) fuldt brugerfinansieret, således at Ministerrådets grundtilskud fra og med 2009 bortfalder, 2) kun at yde

rejsestøtte til Grønland (budgetpost 5-0425-4) og 3) at reducere alle poster med 1 %, dog undtaget Formandskabspuljen (budgetpost 5-0445-1), som residualt reduceres med ca. 2 %.

Som en del af finansieringen til globaliseringsinitiativerne er rejsestøtten omlagt, således at kun Grønland i fremtiden modtager støtte. Den resterende del af finansieringen sker ved at gøre Publikationsenheden fuldt brugerfinansieret.

For så vidt angår rejsestøtte, er Grønland i særklasse det sted i Norden, som det er dyrest at rejse til og fra, og i forhold til andre dele af Norden er alle former for transport til/fra og i Grønland uforholdsmæssig dyr.

For så vidt angår bortfald af Ministerrådets grundtilskud til publikationsenheden vurderes det at den nuværende ordning med fordel kan erstattes af en ordning, hvor brugerne af publikationsenheden betaler den fulde pris for enhedens ydelser. Med den nuværende ordning afspejler priserne på enhedens ydelser ikke de sande omkostninger, og den nye model bliver dermed mere ”markedsorienteret” med de fordele som markedets reguleringsmekanismer har.

Resumé af Ministerrådets resultater i 2007

Af resultater under rammen kan nævnes:

Grænsehindre og Hallo Norden

Under våren 2007 utsågs Ragnar Kristoffersen till så kallad Pådrivare inom social- och hälsoområdet. Pådrivaren på social- och hälsoområdet kompletterade den redan utsedde pådrivaren inom näringsområdet. De båda pådrivarna verkade under och avlade sina rapporter i samband med Nordiska Rådets session. Statsministrarna utsåg under hösten 2007 Ole Norrback till ordförande för Gränshindersforumet. Gränshindersforumet ersatte pådrivarordningen som metod för att nedriva gränshinder mellan länderna. Flera av de frågor som pådrivarna arbetade med har nu övertagits av Gränshindersforumet. Gränshindersforumet bygger på ett nära samarbete med länderna i syfte att gemensamt prioritera bland befintliga hinder, samt frambringa konkreta lösningsförslag till dessa. Gränshindersforumet rapporterar årligen till statsministrarna.

Under 2007 har arbetet med att förnya och förbättra Nordiska ministerrådets webportal, Hallå Norden, igångsatts. Arbetet kommer dock att färdigställas först under 2008.

Kommunikation- og formidling

Af de vigtigste arbejdsopgaver og resultater for 2007 kan nævnes:

- I løbet af 2007 blev der offentliggjort ca. 50 debatartikler i fremtrædende nordiske aviser
- Der blev afholdt en nordisk uge i Göteborg med debat- og kulturarrangementer i forbindelse med Nordisk Råds møder og bogmessen i Göteborg
- Der blev udarbejdet kravsspecifikationer på design og teknik til den nye webplads
- Der blev gennemført en opdatering af oversættelsesværktøjet Trados
- Der blev udgivet 183 rapporter i 2007, heriblandt årets debatbog ”Lykkelige Norden 2025” om vi virkelig er så lykkelige som vi tror og som målinger viser; den årlige udgave af ”Nordisk statistisk årbog”; ”Söt reklam och feta ungar” om reklamernes virkning på børns sundhedstilstand og ”Impacts of Climate Change on Renewable Energy Sources”

Strukturpuljen

Under år 2007 har det beviljats understöd till 7 projekt, till ett belopp av TDKK 4.097. Av dessa projekt har tre varit relaterade till konsumentområdet och två inom Bygg och Bolig, ett inom miljö samt ett till Nordiska Ministerrådets Geologikonferens.

Tjenestemandsudbytte

Fordelingen af stipendier ser således ud: Danmark: 8 stipendiat (2 kvinder og 6 män), Finland: 13 stipendiat (5 kvinder og 8 män), Island: 9 stipendiat (6 kvinder og 3 män), Norge: 13 stipendiat (5 kvinder og 8 män), Sverige: 9 stipendiat (5 kvinder og 4 män), Färöarna: 6 stipendiat (3 kvinder og 3 män), Grönland: 3 stipendiat (2 kvinder og 1 män); Åland: 1 stipendiat (män)

Bæredygtig udvikling, resultater 2007

Ministerrådet har internationalt markedsført strategien om bæredygtig udvikling og det nordiske samarbejde. Under der finske formandskab afholdt Ministerrådet på det 15. møde i FN's CSD (Commission of Sustainable Development) en succesfuld High Level sideevent, hvor nordiske ministre og nøglepersoner belyste konsekvenserne af nordiske indsatser om klima- og energi og det nordiske samarbejde herom. Endvidere blev der afholdt en High Level ministerkonference i Tallinn om demografi og den sociale indsats betydning for en bæredygtig udvikling i samfundet. I Tórshavn afholdt Ministerrådet et seminar med en debat om gennemførelse af en bæredygtig udvikling i de nordiske småsamfund.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum Samarbejdsministrene		104.180	107.693	-3.513	-3,4%
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	73.198	72.729	469	0,6%
5-0180-3	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	73.198	72.729	469	0,6%
	<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	30.982	34.964	-3.982	-11,4%
5-0410-4	Föreningarna Nordens Förbund	3.125	1.411	1.714	121,5%
5-0425-4	Bidrag til Västnorden	993	2.777	-1.784	-64,2%
5-0435-1	Generalsekretærens disponeringsreserv	400	392	8	2,0%
5-0445-1	Formandsskabspuljen	5.784	8.216	-2.432	-29,6%
5-0460-1	Holdbart Norden	2.632	3.081	-449	-14,6%
5-1011-1	Informationsaktiviteter	9.861	9.652	209	2,2%
5-1021-1	Internationale aktiviteter	699	684	15	2,2%
5-1035-1	Grænschindringer/Hallo Norden	6.465	6.328	137	2,2%
5-1050-2	Tjenestemannautbytte	1.023	2.011	-988	-49,1%
5-8030-1	Publikationsverksamheten	0	412	-412	-100,0%
Opdelt på kategorier		104.180	107.693	100%	100%
	Projektmidler	25.841	28.765	24,8%	26,7%
	Støtteordninger	1.023	2.011	1,0%	1,9%
	Institutioner	73.198	72.729	70,3%	67,5%
	Organisationsbidrag	4.118	4.188	4,0%	3,9%

Sekretariatet

5-0180-3 Ministerrådets sekretariat (NMRS)

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	73.198.000	72.729.000	67.822.000	100%	Generalsekretæren

Formål Nordisk Ministerråds Sekretariat (NMRS) er politisk sekretariat for Nordisk Ministerråd og vil gennem høj kompetence og effektivitet løse de opgaver, som de får i opdrag. NMRS bidrager på opdrag fra de nordiske landes regeringer, de selvstyrende områders landstyre og på eget initiativ til at videreføre, forstærke og udvikle det nordiske samarbejde, samt fremme fælles nordiske interesser i en verden under stadig forandring.

Nordisk Ministerråd har en kommunikationsafdeling fælles med Nordisk råd. Kommunikationsafdelingen finansieres i forholdet 60/40 mellem Ministerrådet og Rådet.

Budgetposten bidrager med 2 % til globaliseringsinitiativerne, svarende til 1.455 TDKK.

Prioriteringer i 2009 Sekretariatet skal opfattes som en professionel, attraktiv arbejdsplads, med et arbejdsmiljø præget af medarbejdere som tager ansvar, viser engagement og integritet, har vilje og evne til nytænkning og samarbejde. Udvikling af kompetence, fysisk og psykosocialt arbejdsmiljø skal indgå som en integreret del af sekretariatets virksomhed.

Sekretariatet skal lægge vægt på arbejdsmetoder, som bidrager til relevans og fokusering på de centrale opgaver. Nordisk nytte udvikles ved:

- Identificering og forberedelser af temaer med fælles nordisk betydning for politisk behandling i ministerråd og embedsmandskomiteer i et nært samarbejde med de ansvarlige nationale myndigheder.
- Gennem udredninger, seminarer og konferencer at give medlemslandene muligheder for at tage initiativ omkring relevante nordiske temaer.
- At implementere politiske beslutninger, og bidrage til at evalueringer og resultater bliver rapporteret til de politiske beslutningsorganer.
- Sikre kvalitet, kontinuitet og fremdrift i udførelse af sekretariatets arbejdsopgaver.
- Give kundskab og bidrage til øget interesse for det nordiske samarbejde både i og udenfor Norden gennem effektiv og målrettet informationsformidling. I denne sammenhæng er det vigtig at tydeliggøre resultaterne og konsekvenserne af det nordiske samarbejde specielt overfor den enkelte nordbo, samt at synliggøre hvordan de nordiske erfaringer kan være et bidrag til samfundsudviklingen i Europa og verden udenfor Norden.
- Ministerrådets ressourcer udnyttes bedst ved at fokusere på politiske mål og prioriteringer, på brugere i bred forstand, og på synergieffekter ved samarbejde med Nordisk Råd samt nationale, nordiske og internationale organisationer.

Nordisk Ministerråds Fællesaktiviteter

5-0410-4 Föreningarna Nordens Förbund

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.125.000	1.411.000	1.400.000	85%	Generalsekretæren

Formål Bevillingen til Foreningerne Nordens Forbund (FNF) er et alment virksomhedsbidrag, men dækker også omkostninger ved visse faste aktiviteter i FNFs regi.

FNF tilrettelægger samarbejdet mellem Foreningerne Norden i de 5 nordiske lande og de 3 selvstyrende områder. Kerneområderne i foreningens arbejde er bla. det nordiske skolesamarbejde, venskabsbysamarbejde, forskellig projektvirksomhed, administration af Nordjobb samt dialog og samarbejde med Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd.

Driftsanslaget til FNF øges tilfældigt for at virksomheden på de regionala informationskontoren ska kunna drivas vidare.

Prioriteringer i 2009 FNF vil i 2009 fokusere på globaliseringsspørgsmål med særlig vægt på klima og miljø, den demografiske udvikling og det flerkulturelle samfund. Derudover arbejdes der fortsat med grænsehindre, en styrkelse af nabosprogsforståelsen, det nordiske fælles arbejdsmarked, det nordiske TV-samarbejde og samarbejdet med Vestnorden.

5-0425-4 Bidrag til Västnorden

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	993.000	2.777.000	2.756.000	100%	Generalsekretæren

Formål Bidraget anvendes primært til rejstøtte til Vestnordiske embedsmænds deltagelse i det nordiske samarbejde. Indtil og med 2008 er bidraget givet til Færøerne, Grønland og Island efter en fordeling fra 1992. Fra 2009 ophører støtte til Færøerne og Island, og de frigivne midler går til at finansiere rammens bidrag til globaliseringsinitiativerne. Rejsestøtte opretholdes for Grønlands tilfælde i 2009.

5-0435-1 Generalsekretærens disponeringsreserv

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	400.000	392.000	389.000	77%	Generalsekretæren

Formål Generalsekretærens dispositionsreserve er afsat til rådighed for Generalsekretæren med henblik på at imødekomme specifikke behov. Reserven skal give sekretariatet fleksibilitet i relation til indledende projekter og undersøgelser samt mulighed for at dække uforudsete udgifter i forbindelse med afslutningen af projekter etc. Det er

derimod ikke meningen, at Generalsekretærens reserve skal benyttes til tillægsbevillinger til institutioner, embedsmandskomiteer eller sekretariatet til formål, som er prøvet i den ordinære budgetbehandling.

Prioriteringer i 2009 I konsekvens af formålet med reserven angives ingen specifikke forhåndsprioriteringer.

5-0445-1 Formandskabspuljen

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.784.000	8.216.000	10.220.000	85%	NSK/MR-SAM

Formål Formandskabspuljen skal benyttes til formandskabets engangsindsatser af stor politisk betydning, samt yde tilskud til relevant uformelt samarbejde.

Der lægges vægt på nye initiativer gerne af tværgående karakter. Tildeling af midler sker efter fastsatte kriterier, og initiativerne skal være strategiske, dvs. politisk interessante og i overensstemmelse med prioriteringer i Ministerrådet og føringer fra Nordisk Råd. Der forudsættes som udgangspunkt forankring og medfinansiering fra de berørte fagministerråd og/eller national medfinansiering. Flerårige aktiviteter finansieres primært, hvis der samtidig træffes beslutning om mere permanente finansieringsløsninger. Ressourcerne skal ikke benyttes som en almen tillægsfinansiering.

Der gælder følgende kriterier for tildeling af midler til "formandskabsprojekter:

- Initiativet skal være forankret i den berørte sektor.
- Den berørte sektor og/eller andre deltager med egen finansiering
- Ansvar for gennemførelse skal være afklaret, og initiativerne skal fortrinsvis være engangsindsatser over ét budgetår
- Initiativerne skal være strategiske, det vil sige politisk interessante og i overensstemmelse med politiske prioriteringer i Ministerrådet og føringer for Nordisk Råd.
- Initiativerne skal være forankret i formandskabsprogrammet, fortrinsvis gennem formandskabsprogrammet
- beløb op til og med 1.000.000 DKK kan godkendes af NSK. Større beløb skal godkendes af MR-SAM.

Herudover har det været praksis at kræve at minimum 50 pct. af finansieringen ud over formandskabspuljen på projekterne

Nordisk Råd orienteres om, hvordan midlerne fra denne budgetpost disponeres.

Der er sket følgende ændringer på budgetposten i forhold til 2008 niveauet: Budgetbidrog i forbindelse med finansieringen af globaliseringsinitiativerne med i alt 3.111 TDKK (2008 priser). Posten er tilført 1 MDKK af uforbrugte midler fra 2007, og endelig er posten med til at finansiere 500 TDKK i det opnåede kompromis med Nordisk Råd i forbindelse med drøftelserne af Nordisk Ministerråds budget i efteråret 2008.

Prioriteringer i 2009 Formandskabspuljen skal benyttes til formandskabets engangsindsatser af stor politisk betydning, samt yde tilskud til relevant uformelt samarbejde.

Der lægges vægt på nye initiativer gerne af tværgående karakter. Tildeling af midler sker efter fastsatte kriterier, og initiativerne skal være strategiske, dvs. politisk interessante og i overensstemmelse med prioriteringer i Ministerrådet og føringer fra Nordisk Råd. Der forudsættes som udgangspunkt forankring og medfinansiering fra de berørte fagministerråd og/eller national medfinansiering. Flerårige aktiviteter finansieres primært, hvis der samtidig træffes beslutning om mere permanente finansieringsløsninger. Ressourcerne skal ikke benyttes som en almen tillægsfinansiering.

Der gælder følgende kriterier for tildeling af midler til ”formandskabsprojekter:

- Initiativet skal være forankret i den berørte sektor.
- Den berørte sektor og/eller andre deltager med egen finansiering
- Ansvar for gennemførelse skal være afklaret, og initiativerne skal fortrinsvis være engangsindsatser over ét budgetår
- Initiativerne skal være strategiske, det vil sige politisk interessante og i overensstemmelse med politiske prioriteringer i Ministerrådet og føringer for Nordisk Råd.
- Initiativerne skal være forankret i formandskabsprogrammet, fortrinsvis gennem formandskabsprogrammet
- beløb op til og med 1.000.000 DKK kan godkendes af NSK. Større beløb skal godkendes af MR-SAM.

Herudover har det været praksis at kræve at minimum 50 pct. af finansieringen ud over formandskabspuljen på projekterne

Nordisk Råd orienteres om, hvordan midlerne fra denne budgetpost disponeres.

Midlerne er i første omgang beregnet på dels aktiviteter og projekter initieret af Ministerrådets formandskab og herunder til at følge op på det fratrædende formandskabs spidsprioriteringer, og dels til projekter, som kan henhører under det uformelle samarbejde.

5-0460-1 Holdbart Norden

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.632.000	3.081.000	3.066.000	96%	NSK/MR-SAM

Formål Udvikle og implementere den tværgående forankrede reviderede strategi ”Bæredygtig udvikling – En ny kurs for Norden”. Strategien omfatter såvel langsigtede målsætninger for perioden 2001-2020 som mere kortsigtede målsætninger og indsatser for perioden 2009-2012. Strategien fokuserer på områder, hvor Norden har fælles interesser og særlig gode forudsætninger for at bidrage til en holdbar udvikling, og hvor det nordiske samarbejde skaber en særlig merværdi.

En væsentlig del af Holdbart Nordens midler er projektmidler, der kan søges. Tildeling af midler forudsætter som hovedregel medfinansiering fra berørte fagministerråd. Samarbejdsministrenes kriterier for at søge midler er, at projektet opfylder kravet om

nordisk nytte, udgør en direkte opfølgning af strategien, er forankret i det/de ansvarlige ministerråd, samfinansieres af en eller flere ministerråd med mindst 50 % og udgør en merværdi; løftestangsprincippet. Endvidere vil der blive lagt vægt på, at projektet er tværgående, nyt og/eller innovativt og så vidt muligt indeholder og/eller integrerer de tre komponenter af holdbar udvikling (miljø/økonomi/social).

Posten bidrager med 500 TDKK i finansiering til det opnåede kompromis med Nordisk Råd i forbindelse med drøftelserne af Nordisk Ministerråds budget i efteråret 2008.

Prioriteringer i 2009

Strategien er blevet revideret og den nye strategi gælder 2009 - 2012. Strategien er blevet fokuseret og tilpasset de nationale, nordiske og internationale krav og udfordringer. Strategien fokuserer på 4 prioriterede indsatsområder: Klima og vedvarende energi, Bæredygtig produktion og konsumtion, Nordiske velfærdsstater som værktøj for en bæredygtig udvikling og Befolkningens deltagelse, lokale bæredygtighedsstrategier samt uddannelse og forskning.

- Igangsætte implementeringen og opfølgningen af den nye reviderede strategi
- Iværksætte markedsføring af den reviderede strategi i Norden og i forhold til de regionale samarbejdspartnere og organisationer
- Iværksætte markedsføring af den reviderede strategi internationalt, specielt i forhold til EU, UNECE, OECD og FN

5-1011-1 Informationsaktiviteter

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	9.861.000	9.652.000	10.087.000	91%	Generalsekretæren

Formål

Denne budgetpost består af følgende aktiviteter: Nordisk statistisk samarbejde, Norden i Fokus, Oversættelse og tolkning og Journalistrejser. Af denne budgetpost finansieres alene aktiviteter, der vedrører Nordisk Ministerråd.

Alle aktiviteter under denne post har enten direkte eller indirekte med informations og kommunikationsarbejde at gøre – enten er det direkte formidling af viden om de nordiske velfærdsstater og det nordiske samarbejde eller også understøtter det kommunikationen internt mellem aktørerne i det nordiske samarbejde og eksternt mellem Nordisk Ministerråd og nordboerne, nordiske institutioner og internationale organisationer.

Prioriteringer i 2009

- Konsolidering af omlægningen af den nordiske statistik, som er sket i løbet af 2008, både i form af den gratis database som findes på hjemmesiden og i den trykte udgave af Nordisk Statistisk Årbog. Derudover skal der fortsat ske en videreudvikling af dataindholdet sådan at det tilpasses samfundsudviklingen, globaliseringen og den aktuelle samfundsdebat i den udstrækning det er fagligt muligt.
 - I 2009 vil Norden i Fokus-kontorerne arbejde med at udarbejde fælles succeskriterier for deres virksomhed og i øvrigt konsolidere ændringerne og opbygge strukturer der understøtter det nye mandat, som først for alvor blev implementeret i 2008.
- Under det islandske formandskab i 2009 forventes der en øgning af både oversættelser og tolkning til og fra islandsk. Derudover fortsættes arbejdet med at kvalitetssikre oversættelser til henholdsvis finsk, islandsk og engelsk

5-1021-1 Internationale aktiviteter

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	699.000	684.000	882.000	86%	Generalsekretæren

Formål Under denna budgetpost samlas resurser till mindre internationella insatser och nordenfrämjande verksamhet som inte naturligt hemmahör under andra budgetposter. I hög grad används budgetposten till finansiering av utarbetandet av rapporter, utredningar, seminarier m.m. som har betydelse för det nordiska samarbetet i förhållande till särskilt EU och andra internationella aktörer.

- Prioriteringer i 2009**
- En fortsat förstärkning af Ministerrådets relationer til EU, herunder EU-kommissionen
 - Aktiviteter og informationsmateriale relateret til EU's kommende Østersøstrategi og til EU's Nordlige Dimension, deriblandt indsats i Arktisk
 - Fortsat støtte til nordenfremmende indsatser og profilering af Norden som region, herunder i samarbejde med de stedlige nordiske ambassader
 - Udarbejdelse og distribution af årlig rapporter om Ministerrådets internationale aktiviteter
 - Nordenfremmende indsatser for at støtte samarbejdet i Østersøregionen, herunder i samarbejde med andre regionale organisationer
 - Nordenfremmende indsatser for at støtte samarbejdet med Nordens naboer i vest, især Canada

5-1035-1 Grænsehindringer/Hallo Norden

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	6.465.000	6.328.000	6.279.000	77%	Generalsekretæren

Formål Syftet med det nordiska gränshindersarbetet är att genom såväl särskilda informationsinsatser som politiska åtgärder, underlätta människors och företags gränsöverskridande aktiviteter i Norden. Ett öppet Norden gagnar dessa ekonomier och befolkningar och önskas därför stimuleras. Informationsinsatserna görs dels genom Nordiska ministerrådets informationstjänst, Hallå Norden, jämte den 2008 färdigställda nordiska socialförsäkringsportalen samt den nordiska skatteportalen Nordisk eTax, dels genom att årligen genomföra ett antal informationsseminarier för nationella handläggare på myndigheter. Dessa insatser syftar alla till att underlätta mobilitet genom att öka tillgängligheten och kunskapen om gällande nationella, nordiska och europeiska regelverk.

I tillägg till informationsarbetet, har det skapats ett särskilt Gränshindersforum, vars syfte är att prioritera bland existerande gränshinder och utarbeta konkreta lösningsförslag till dessa. Gränshindersforumet rapporterar direkt till såväl samsarbetsministrarna som statsministrarna.

Hidtil har stillingen som webmaster på Hallo Norden været tilknyttet Nordisk

Ministerråds sekretariat som en projektmedarbejderstilling, men fra 2009 konverteres webmasterstillingen til en fast stilling, idet det vurderes, at webmaster stillingen på Hallo Norden har fået en så permanent karakter at den bør konverteres til en fast stilling.

Prioriteringer i 2009 Gränshindersforumet ska vart år välja ut ett antal helt konkreta problemområden och saker som man avser att lösa under det aktuella året. En stor del av gränshindersarbetet på sekretariatet kommer att bestå i att servicera Gränshindersforumet med bistånd och kvalificerat underlag så att konkreta lösningsförslag kan presenteras och behandlas av berörda förvaltningar och ministrar. En närmare integrering mellan Hallå Norden och övriga informationstjänster i Norden kommer att genomföras i syfte att uppnå bättre synergieffekter och resursanvändning. Den ekonomiska styrningsinstrumenten i förhållande till Hallå Nordens förvaltningsorgan kommer fram till 2009 också att stärkas och tydliggöras.

Sekretariatsfunktion NMRS samt Föreningen Norden i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige.

5-1050-2 Tjänstemannautbyte

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.023.000	2.011.000	1.995.000	100%	Generalsekretären

Formål Tjenestemandsudvekslingen giver statsligt ansatte i Norden mulighed for at lære forvaltning at kende i et andet nordisk land. Den årlige bevilling fordeles mellem landene af en gruppe bestående af kontaktpersoner fra hvert land plus Færøerne og Grønland og Åland. Stipendierne fordeles, udbetales og rapporteres nationalt. Fordelingen på landene har de seneste år været at landene ekskl. Island har fået hver 18,5 %, Island har fået 8%, og hver af de selvstyrende områder 6 %.

Information om resultatet af nogle af udvekslingerne lægges på ministerrådets hjemmeside, www.norden.org.

Som følge af uforbrugte midler fra 2007 reduceres posten med 1 MDKK i 2009. En reduktion i den størrelseordenen gør det stadig muligt at opretholde et uændret bevillingsniveau for 2009.

Prioriteringer i 2009

- Der foretages løbende justeringer i ordningen. Mulighederne for bedst mulig samordning af bevillingskriterierne i de enkelte lande søges løbende optimerede.

Sekretariatsfunktion Nordisk Ministerråd laver kontrakt med en kontaktperson i hvert land/selvstyrende område. Liste over kontaktpersonerne findes på www.norden.org

5-8030-1 Publikationsverksamheten

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	0	412.000	409.000	100%	

Formål Budgetposten har hidtil indeholdt Nordisk Ministerråds bidrag til publikationsvirksomheden og har dækket enhedens ikke fakturerbare omkostninger.

Publikationsenheden er en integreret del af kommunikationsafdelingen og er fra og med 2009 en fuldt ud indtægtsdækket virksomhed. Alle omkostninger viderefaktureres således til opdragsgiverne, som hovedsageligt er Nordisk Ministerråd, Nordisk Råd og de nordiske institutioner.

- Prioriteringer i 2009**
- At sikre at Publikationsenheden er en naturlig og attraktiv samarbejdspartner ved produktion af nordiske publikationer, brochurer og andre grafiske produkter.
 - Fortsat sikre at Publikationsenheden alsidigt og effektivt udnytter de teknologier, der er tilgængelige i forbindelse med produktion, publicering, markedsføring og distribution og benytte disse teknologier til at øge brugervenligheden af publikationsenhedens informationer på hjemmesiden
 - Forbedre og effektivisere produktionen, markedsføring og distribution af publikationer til gavn for forfatterne, projekterne, opdragsgiverne og brugerne.

Globaliseringsinitiativ

Generel Inledning

Generelt om globaliseringsinitiativerne I budgeten for 2009 er det i enighed med statsministrernes pressemeddelelse afsat 60 MDKK til finansiering af de globaliseringsaktiviteter som syfter til at understøtte de overgribende prioriteringer i globaliseringsarbejdet. Medlen kommer anvendes for at forvirkelige de forslag, som er indeholdt i statsministrernes udtalelse og generalsekretærens forslag til konkretisering fra juni 2007. De enskildte fagministerråden kan komme med indspil til nye initiativ indenfor de overordnede prioriteringerne og gældende budgetrammer.

For at sikre en hurtig og professionel behandling af opfølgningen på globaliseringsinitiativet nedsatte Nordiske Ministerrådet sekretariat et antal (5) tilfældige ad-hoc temagrupper i august 2007 vars opgave var at agere tværgående over forskellige ministerråd ud fra statsministrernes indspil og som var virksomme til og med november 2007. De nedsatte temagrupperne udførte under efteråret 2007 forslag til hvordan det videre arbejdet skal konkretiseres og der arbejdsgrupperne har taget hensyn til synspunkter og diskussioner fra relevante embedsmannakommittéer og institutioner for at bidrage til forslagets kvalitet og forankring. Udviklingen af initiativet har generelt forankret i landerne og de selvstyrede områderne, i relevante ministerråd og institutioner. Nordiske Rådet har været inviteret at deltage i arbejdet og en løbende dialog har været.

		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/-	%
Sum Globalisering		61.920	61.620	300	0,5%
5-2000-1	Globaliseringspulje	0	57.512	-57.512	-
5-2020-1	Globaliseringsforum	4.128	4.108	20	0,5%
5-2025-1	Nordisk Topforskning	15.996	0	15.996	-
5-2030-1	Innovationsrepræsentationer i Asien	1.135	0	1.135	-
5-2035-1	Innovationspris for nordisk kvalitet	1.032	0	1.032	-
5-2040-1	Fælles Energiexpo	4.644	0	4.644	-
5-2045-1	Expo 2010 Shanghai	2.064	0	2.064	-
5-2050-1	Nordisk indspil til klimaforhandlingerne	4.128	0	4.128	-
5-2055-1	Bekæmpelse af Grænsehindre i Norden	2.064	0	2.064	-
5-2060-1	NORIA	4.128	0	4.128	-
5-2065-2	Plan for fremme af højere uddannelse i Norden	9.288	0	9.288	-
5-2070-1	Projektplan for god oplæring af ungdom og voksne	3.818	0	3.818	-
5-2075-1	Konsekvenser af klimaforandringer på primær nærings	5.986	0	5.986	-
5-2080-1	Profilering af Norden som center for kreative industrier	3.509	0	3.509	-
Opdelt på kategorier		61.920	61.620	100%	100%
	Projektmidler	52.632	61.620	85,0%	100,0%
	Støtteordninger	9.288	0	15,0%	0,0%

I budgettet for 2008 var der til opfølgning af Statsministrenes pressmeddelelse og Generalsekretærens indspil afsat en samlet pulje på 60 MDKK. Midlerne blev placeret i en samlet pulje på budgetpost 5-2000-1. Denne fremgangsmåde blev benyttet fordi at globaliseringsinitiativer på tidspunktet for vedtagelse af budget 2008 ikke tilstrækkeligt langt i processen, således at initiativerne kunne udmøntes på budgetpostet. Fagministerrådene, samarbejdsministrene og sekretariatet er nu så langt i processen i konkretiseringen af initiativerne at det er muligt at udmønte dem på budgetpostniveau.

5-2000-1 Globaliseringspuljen

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	0	57.512.000	0	-	MR-SAM

Formål Budgetposten modtager ikke midler i 2009. Puljen til globalisering på 60 MDKK i 2009 er udmøntet på budgetposter. Af hensyn til kontinuiteten i budgettet er puljen i 2008 ikke i 2009 budgettet udmøntet på de nye budgetposter for de 14 initiativer.

Undtaget herfor er globaliseringsforummet, som også i 2008 havde en selvstændig budgetpost.

5-2000-1 Globaliseringsforum

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	4.128.000	4.108.000	0	-	MR-SAM

Formål

Globaliseringsforummet skall ge underlag för framställningar av konkreta förslag till gemensamma initiativ inom de ämnesområden som statsministrarna prioriterat. Målet med forumet är att det skall ge de nordiska statsministrarna och övriga deltagare inspiration och användbara idéer med tanke på globaliseringens möjligheter och utmaningar. Forumet skall inte bara vara ett i raden av seminarier där man diskuterar globaliseringens för- och nackdelar, utan ett forum där man hittar och diskuterar nya infallsvinklar på globaliseringen, som de nordiska ledarna kan använda och vidareutveckla i sitt arbete.

Det första nordiska Globaliseringsforum avhölls i Riksgränsen 8-9 april 2008 under rubriken "Ett konkurrenskraftigt Norden i en globaliserad värld" och som inspirerade och stimulerade till en diskussion om globaliseringens möjligheter och utmaningar med deltagare från Nordiska rådet, de självstyrande områdena, näringslivet, utbildnings- och forskningssektorn, frivillig- och medborgarorganisationer och statsförvaltningen. Arbetet företogs i fyra workshops samt i plenum. Till forumet var dessutom tre internationella gästtalare inviterade (Jagdish Bhagwati, Quentin Peel och André Saphir) och som gav sin syn på nordens utmaningar. På forumet presenterades den nordiska globaliseringsbarometern och som utgjorde ett uppskattat underlag för diskussionerna på forumet. Statsministrarna beslutade att forumet görs till ett årligt evenemang och som 2009 avhålls under våren 2009 i Island. En globaliseringsbarometer kommer även

utarbetas till detta forum, där särskilt fokus kommer att läggas på områden där de nordiska länderna har störst utmaningar.

De nordiska statsministrarna och det nordiska samarbetet överlag kommer främst att ha nytta av globaliseringsforumet. Deltagarna på forumet skall också få möjlighet att skapa nyttiga nätverk och utveckla gemensamma idéer för det framtida nordiska samarbetet, som de sedan kan använda inom sina respektive områden.

5-2025-1 Nordisk Toppforskning

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	15.996.000	0	0	-	MR-U

Formål

Målet är att utveckla ett överordnat initiativ för att främja nordisk toppforskning, i första omgång inom områdena klimat, energi, och miljö, därefter inom välfärdsforskning och hälsa. Arbetet med område 1 (klimat, energi och miljö) har startat, medan område 2 (hälsa och välfärd) kommer igångsättas senare, och bygga på erfarenheterna från programarbetet från område 1.

Under första halvåret 2010 bör det göras en värdering av:

- utvidgning/upskalering av toppforsknings klimat, energi och miljö
- eventuellt igångsättande av ett nytt toppforskningsinitiativ hälsa och välfärd

Arbetet med programmet klimat, energi och miljö har bedrivits av ett programteam med representanter från de nordiska institutionerna NordForsk, NICE och NEF under ledning av den av generalsekreteraren utsedde projektledaren professor Peter Lund från Tekniska Högskolan i Helsingfors. Programutvecklingen har styrts av en av länderna utsedd styrgrupp under ledning av vice generaldirektör, Lena Gustafsson från Vinnova (Sverige).

Styrgruppen överlämnade den 25 mars ett utkast till programförslag till Nordiska ministerrådet.

Programförslaget har därefter varit utsänt för kommentering till ministerrådet för utbildning och forskning (MR-U), ämbetsmannakommittén för näring, energi och regionalpolitik (ÅK-NER) och ministerrådet för miljöpolitik (MR-M). Därutöver har ministerrådet för fiske, jordbruk, livsmedel och skogbruk (MR-FJLS) och styrelserna för NordForsk, Nordisk Innovationscenter (NICE) och Nordisk Energiforskning (NEF) inkommit med kommentarer. Övriga ministerråd och relevanta institutioner och samarbetsorgan har fått förslaget för kännedom.

Ett slutligt förslag överlämnades till Nordiska Ministerrådet den 29 maj.

Programförslaget omfattar fokusområden och deras vetenskapliga innehåll, instrumenten för samarbetet, organiseringen samt finansieringen av programmet. Förslaget är i korthet en rekommendation att initiera ett starkt nordiskt toppforskningsprogram inom energi, klimat och miljö med initial fokus på klimatrelevanta problemställningar, innovation och lösningsmodeller, samt en kraftig koppling till näringslivet både när det gäller medfinansiering och val av satsningsområden. Programmets strategiska bredd täcker hela kedjan från orsaker över konsekvenser till lösningar.

Programförslaget är mycket ambitiöst och lägger upp till att kombinera nordiska, nationella och europeiska resurser. Styrgruppen pekar på behovet av att det tillförs nya friska resurser till programmet, där värderingen är ett ytterligare resurstillskott på 600

miljoner sek. över en femårsperiod. I samband med detta riktas ett önskemål till statsministrarna om att få stöd till att arbeta vidare med programförslaget med förväntningar om, att finansieringen kan falla på plats i ljuset av initiativets slutliga målsättningar och konkreta innehåll.

Ordförandena för ÅK-U, ÅK-N och ÅK-E har enats om och fått stöd av nordiska samarbetskommittén (NSK) och samarbetsministrarna (MR-SAM) för en vidare beredningsprocess av toppforskningsprogrammet baserad på i första hand nationell beredning och därefter koordinering på nordisk nivå. ÅK-U fungerar som en arena för den vidare processen. MR-U siktar på att i nära samarbete med MR-NER fatta principbeslut om programmet den 28 oktober 2008.

I förbindelse med Nordiska ministerrådets globaliseringsinitiativ har statsministrarna lagt stor vikt på att resultaten skapas tvärssektoriellt och att det arbetas tvärgående mellan ministerråden. På denna budgetpost har MR-U det överordnade ansvaret till att disponera och fördela medlen. Men det skall understräckas, att i linje med statsministrarnas önskan om tvärssektoriellt samarbete, förutsätts det att arbetet med initiativet sker koordinerat och i tätt samarbete med övriga involverade ministerråd.

Prioriteringar i 2009 Det är ett självständigt mål, att det förutom finansieringen från globaliseringsmedlen frambringas betydliga medel från nationella källor, härunder nationella forsknings- och innovationsfinansierare MR-U beslutade d. 27. oktober att bevilja ialt ca. 225 MDKK fra nationale kilder i perioden 2009-2013.

I samarbete med näringslivet skall arbetet förankras med relevanta nordiska forsknings- och innovationsmiljöer såväl innehållsmässigt som finansiellt.

5-2030-1 Innovationsrepräsentationer i Asien

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.135.000	0	0	.	MR-NER

Formål I den globale konkurrence er det vigtigt at have tilgang til den bedste og mest avancerede kundskab i verden, uanset hvor den befinder sig. Mere end nogensinde er det derfor aktuelt at de nordiske lande orienterer sig mod internationale forskningsmiljøer og vækstområder. Samarbejdet om at synliggøre nordiske kompetencer og teknologi bør derfor styrkes.

Ministre for nærings-, energi- og regionalpolitik (MR-NER) har fået udarbejdet en udredning af en arbejds- og referencegruppe bestående af centrale personer fra de nordiske Innovationsfinansierende organisationer, herunder også organisationer, der har repræsentationer i Asien.

MR-NER har på denne baggrund på deres møde d. 29.-30. september 2008 besluttet at gennemføre en indsats for at styrke fælles nordiske innovationsindsatser i Asien.

Initiativet skal medfinansiere nordisk samarbejde om innovationsinitiativer og projekter mellem nordiske repræsentationer i Asien. Der gives prioritet til temaer, der er koblede til andre globaliseringsinitiativer, fx indsatser som tematisk dækkes af toppforskningsprogrammet, samt til projekter som drejer sig om konkurrenceevne,

kreativitet, varemærker og design. Programmet skal motivere de nordiske landes repræsentationer i Asien til at identificere områder for fælles indsats.

Prioriteringer i 2009 En del af dette program er afsat til pilotprojekter, der skal teste og udvikle koncepter for et nordisk center for åben innovation i Asien. Pilotprojekterne skal evalueres og skabe viden for at udvikle et mere konsolideret beslutningsgrundlag for en beslutning om et eventuelt center efter to år.

5-2035-1 Innovationspris for nordisk kvalitet

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	1.032.000	0	0	-	MR-NER

Formål Ministrarna för näring, energi och regionalpolitik beslutade d. 29.-30. september att instifta ett nordiskt innovationspris. Priset föreläggs på Nordiska rådets session 2008 som ett ministerrådsförslag. För att skapa ett konkurrenskraftigare Norden krävs konstant förnyelse. För att synliggöra förebilder instiftas ett innovationspris som på ett konkret och positivt sätt ska premiera en innovation, dvs. en ny teknik, ny produkt, ny process eller ny organisation, som har kommersiell framgång på en marknad och eller är av värde för en bredare krets eller samhället generellt. Dessutom ska innovationen ha en ambition om eller potential för att slå igenom internationellt.

Prioriteringer i 2009 Nordisk Råd anbefalede på sessionen i Helsingfors i oktober 2008 at de nordiske regeringer ikke etablerer en innovationspris. Regeringerne vil fortsætte dialogen med Nordisk Råd.

5-2040-1 Fælles Energiexpo

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	4.644.000	0	0	-	MR-NER

Formål Som en del af optakten til klimatområdet i København i 2009, vil de Nordiske lande gå sammen om en energiexpo for nye energiteknologier og bæredygtige energisystemer. Målet er at profilere Norden som foregangsregion for bæredygtig udvikling, og give industrien og forsknings- og udviklingsmiljøerne mulighed for at vise deres bud på fremtidens energiløsninger.

I forbindelse med Nordisk Ministerråds globaliseringsinitiativer har statsministrene lagt stor vægt på, at resultaterne skabes tværsektorielt og at der arbejdes på tværs af ministerråd. På denne budgetpost har MR-NER det overordnede ansvar og retten til at disponere og fordele midlerne. Men det skal understreges, at i tråd med statsministrenes ønske om tværsektorielt samarbejde, er den ret betinget af, at arbejdet med initiativet sker koordineret og i tæt samarbejde med de øvrige involverede ministerråd.

Udstillingsvindue og Nordic Climate Solutions

Udstillingsvindue er en webportal henvendt til professionelle til synliggørelse af nordiske styrkepositioner indenfor vedvarende energi. Udstillingsvinduet er et showcase for teknologier, institutionelle strukturer, politikker og virkemidler som tilsammen gør

Norden til en global frontløber på området. Projektet blev udlyst henover sommeren 2008, og endelig beslutning blev taget i slutningen af august.

I starten af maj måned 2008 blev det annonceret at Nordisk Ministerråd har indgået partnerskab med tænketanken Mandag Morgen vedrørende eventen "Nordic Climate Solutions". Nordic Climate Solutions er en udstilling og konference for at promovere nordiske miljø- og energiteknologiske løsninger samt brande Norden som en bæredygtig region. Der er indgået kontrakt med Mandag Morgen, og embedsmandskomiteen for næring og energi har nedsat en styregruppe med repræsentanter fra alle landene samt de selvstyrende områder.

Nordisk Innovationscenter (NICE) har i tæt kontakt med Nordisk Energiforskning (NEF) oprettet et projektsekretariat for at sørge for koordinering af tiltagene. I april måned nedsatte EK-NE en styregruppe som afholdt deres første møde i maj måned samme år. Til mødet var også indbudt repræsentanter for NIB, NEFCO, Nordforsk, NICE, Nordregio og NEF.

Der er tegnet sponsorater med en del nordiske virksomheder og man arbejder på at få sponsorer fra alle de nordiske lande.

Der bliver arbejdet på at skaffe internationale delegationer til konferencen blandt andet fra Kina, Rusland, Tyskland, USA og England. Dette gøres i samarbejde med eksportrådene fra Danmark, Island og Sverige, Finpro og Innovasjon Norge.

Prioriteringer i 2009

- Expoen skal bl.a. fungere som udstilling af nye energiteknologier samt mødeplads for virksomheder, forskere og beslutningstagere. MandagMorgen har tidligere kørt Copenhagen Climate Solutions, men har udvidet det til Nordic Climate Solutions i samarbejde med NMR. Den anden del af energiexpo er et udstillingsvindue i myndighedsregi fra arbejdsgruppen Fornybar Energi under EK-E. Formidlingen sker bl.a. via en webportal.
- Derudover budgetteres med en særskilt pulje penge til konceptudvikling af de to udstillingsvinduer så de er egnede til at indgå i de forskellige profileringsprojekter under globaliseringen, eks. Verdensudstillingen i Shanghai, Innovationsrepræsentationer i Asien, Konsekvenserne af klimaændringerne på naturressourcerne i Norden samt road show i Nordamerika.

5-2045-1 Expo 2010 Shanghai

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.064.000	0	0	-	MR-NER

Formål

Nästa världsexpo skall arrangeras i Shanghai år 2010. De nordiska länderna deltar denna gång med egna nationella paviljonger men planerar att ha samnordiska aktiviteter kring expotemat "Better City Better Life".

Syftet är att profilera Norden som region och presentera nordiska erfarenheter, kunskap och lösningar i anslutning till expotemat. Den samnordiska insatsen koncentreras på de områden där det gemensamma nordiska deltagandet skapar mest mervärde och på bästa möjliga sätt kompletterar de nationella insatserna.

De nordiska generalkommissarierna för Expo 2010 samlades i slutet av februari 2008

och uttryckte sitt interesse och stöd för gemensamma nordiska aktiviteter som ska genomföras i samarbete med de nordiska ländernas nationella paviljonger vid världsutställningen. Den nordiska samarbetskommittén har också dryftat saken i februari och ämbetsmannakommittén för näringspolitik på sitt möte i april 2008.

Som första steg har det genomförts en undersökning beträffande kinesisk kunskap om och attityder till både Norden som region och de enskilda nordiska länderna. En sådan samnordisk undersökning om hur väl känd Norden är i Kina utgör en basis för såväl planeringen av gemensamma aktiviteter som de enskilda ländernas utställningar och programverksamhet.

Nordiska ministerrådets sekretariat (NMRS) har regelbundna möten med de nordiska generalkommissarierna för att diskutera vidare olika samarbetsmöjligheter. Därutöver har det etablerats en intern tvärsektoriell arbetsgrupp inom NMRS för att kartlägga och utveckla gemensamma initiativ beträffande Expo 2010. Programförslaget för samnordiska aktiviteter vid Expo 2010 skall presenteras i början av 2009.

MR-NER har det överordnade ansvaret för denna budgetpost och rätt att disponera och fördela medel. Men det skall framhåvas att i linje med statsministrarnas önskan om tvärsektoriellt samarbete sker arbetet i tätt samverkan med de andra relevanta ministerråden.

Prioriteringer i 2009 Programförslaget för samnordiska aktiviteter vid världsutställningen 2010 i Shanghai skall utvecklas och förberedas i samarbete med alla relevanta aktörer.

5-2050-1 Nordisk indspil til klimaforhandlinger

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	4.128.000	0	0	-	MR-M

Formål Kyotoavtalen udløber 2012 og de indledende forhandlingen om en ny aftale er kommet i gang. En forudsætning for at have en ratificeret aftale klar i 2013 er, at der opnås enighed om en ny aftale på klimakonferencen i København i december 2009 (COP15 - partsmøde 15 i United Nations Framework Convention on Climate Change/UNFCCC og Kyotoprotokollen). Formålet med dette projekt er at medvirke til et godt forhandlingsresultat. En yderligere komponent af dette projekt er at synliggøre konsekvenser af klimaændringerne i Arktisk.

På denne budgetpost har MR-M det overordnede ansvar og retten til at disponere og fordele midlerne. Men det skal understreges, at i tråd med statsministrenes ønske om tværsektorielt samarbejde, er den ret betinget af, at arbejdet med initiativet sker koordineret og i tæt samarbejde med de øvrige involverede ministerråd.

Nordisk Ministerråd har fået udarbejdet en redegørelse om hvilke aktiviteter som kan være mest lempelige at gennemføre fællesnordisk for at skabe fremdrift i de pågående klimaforhandlinger frem mod COP15. En nordisk COP15-gruppe bestående af de nordiske klimaforhandlere er blevet nedsat i februar 2008 og Embedsmandskomiteen for miljø (EK-Miljø) har godkendt gruppens arbejdsprogram for 2008. Flere af aktiviteterne som igangsættes i 2008 forventes at blive videreført i 2009. Gruppens arbejdsprogram er

tilstrækkelig fleksibelt til at de nordiske klimaforhandlere kan tilpasse sig den internationale udvikling i forhandlingerne, og på den måde give det bedste nordiske indspil til forhandlingerne.

COP15-gruppen har hidtil igangsat en række initiativer, herunder a) afholdelsen af en international workshop og klimatilpasning, b) et studie inden for klimapåvirkninger af arealanvendelse til skov og landbrug, c) en håndbog om finansiering af klimagasreduktioner og tilpasning til klimaændringer, d) forberedelsen af et side-event på COP14 i Polen samt forberedelsen af en workshop i Paris vedr. fordeling af sektoransvaret. I tillæg til disse aktiviteter vil EK-M efter en ansøgningsproces i efteråret igangsætte informationsinitiativer til hvordan man nordisk kan bidrage til at synliggøre effekterne af klimaændringerne i Arktis. Disse informationstiltag vil blive gennemført i efteråret 2008 og frem til COP15 i København

Prioriteringer i 2009 COP15-gruppens vil inden udgangen af 2008 fremlægge et udkast til Arbejdsprogram for 2009. Aktiviteterne vil i høj grad være en videreførelse og konsolidering af de tiltag som er igangsat i 2008. Aktiviteterne vil særligt fokusere på de 4 centrale mener i klimaforhandlingerne, nemlig 1) udslipbegrænsende foranstaltninger, 2) tilpasning, 3) Teknologiuudvikling og overførsel samt 4 finansiering. De nordiske aktiviteter og indsatser vil som i 2008 løbende blive tilpasset udviklingen i de internationale forhandlinger, for derigennem bedst muligt at kunne påvirke forhandlingerne og bistå forhandlingerne med netop de analyser, møder, definitioner, optioner eller beregninger som forhandlingerne kræver.

Der vil i 2009 muligvis blive givet støtte til gennemførelsen af ekspert forum (UNFCCC workshops) og High-level møder for at analysere de vigtigste problemstillinger i klimaforhandlingerne og for at vurdere mulige løsningsmodeller. Arbejdet med dokumentering og synliggørelsen af effekterne og konsekvenserne af klimaændringerne i Arktisk vil fortsættes i 2009 og indsatserne vil kunne bidrage til en bred opbakning i klimaarbejdet og vil kunne fremme klimaforhandlingerne.

5-2055-1 Bekæmpelse af Grænsehindringer i Norden

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	2.064.000	0	0	-	MR-SAM

Formål Som en direkt följd av statsministrarnas uttalande om att med alla medel undanröja hindren för människor och företag som önskar operera fritt över de nordiska gränserna, har samlarbetsministrarna skapat ett särskilt Gränshindersforum vars syfte det är att i samarbete med ländernas administrationer, årligen försöka frambringa konkreta lösningsförslag till prioriterade problem. Gränshindersforumet består av repräsentanter från de fem nordiska länderna, samt Åland. Ordföranden för Gränshindersforumet, Ole Norrback, utsågs av statsministrarna i samband med Nordiska Rådets session i Oslo 2007. Denne skall årligen, tillsammans med Generalsekreteraren för Nordiska ministerrådet, rapportera till de nordiska statsministrarna, samt fortlöpande till samlarbetsministrarna.

Gränshindersforumet har per augusti 2008 avhållit fyra möten och valt att fokusera på följande fyra områden:

1 Socialförsäkringsfrågor (barn och familj, pensioner)

2 Byggsektorn, inklusive erkännande av yrkeskvalifikationer

3 Skatteområdet

4 Det preventiva nationella lagstiftningsarbetet i syfte att förhindra uppkomsten av nya hinder

Till dags dato har Gränshindersforumet, med bistånd från NMRS, analyserat nitton konkreta gränshinder samt författat sju skrivelser till ansvariga ministrar, med en beskrivning av de aktuella problemen och förslag till åtgärder för att få dem lösta. Detta arbete kommer att fortsätta och kompletteras av ett antal analyser och seminarier i syfte att frambringa ytterligare kunskap och förslag till lösningar av prioriterade hinder.

I tillägg till gränshindersforumet har det påbörjats ett samarbetsprojekt mellan ett antal nordiska informationsaktörer för att skapa en samlad informationspunkt på nätet över gällande regler för små- och mellanstora företag som önskar operera över gränserna i Norden. Fokus kommer att ligga på etablering, rekrytering, import/export m.m. Undersökningar har visat att det enskilt största hindret för företag som överväger att etablera verksamhet över gränserna i Norden, är svårigheten att finna relevant och överskådlig information. Det aktuella projektet kommer förhoppningsvis att bidra till att avhjälpa denna brist.

Det arbetas också på att försöka uppnå en gemensam nordisk implementering av EU:s tjänstedirektiv.

Prioriteringar i 2009 Forumet ansvarar för att gå igenom inrapporterade problem, prioritera bland dessa samt i samarbete med länderna utarbeta konkreta lösningsförslag. För att förstärka Gränshindersforumets förutsättningar att kunna frambringa konkreta lösningsförslag har det på NMRS anställts en resursperson som ska bistå med juridisk och analytisk kompetens. Som ett stöd till Gränshindersforumet har det också skapats en sökbar databas över alla kända gränshinder i Norden.

5-2060-1 NORIA

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	4.128.000	0	0	-	MR-U

Formål Önskan om att stärka den nationella konkurrenskraften var bakgrunden till att de nordiska forsknings- och näringsministrarna 2004 i en gemensam ministerdeklaration beslutade att arbeta för att etablera ett nordiskt forsknings- och innovationsområde – NORIA.

Målet med det här projektet är att stärka de nordiska ländernas globala konkurrenskraft genom en intensifierad vidareutveckling av det nordiska forsknings- och innovationsområdet och att arbeta för etableringen av en öppen och gemensam marknad för innovation och forskning i Norden. Detta är en öppen, inkluderande och integrerad del av det Europeiska forsknings- och innovationsområdet – ERA.

I förbindelse med Nordiska ministerrådets globaliseringsinitiativ har statsministrarna lagt stor vikt på att resultaten skapas tvärsektoriellt och att det arbetas tvärgående mellan ministerråden. På denna budgetpost har MR-U det överordnade ansvaret till att disponera och fördela medlen. Men det skall understräckas, att i linje med statsministrarnas önskan om tvärsektoriellt samarbete, förutsätts det att arbetet med initiativet sker koordinerat och i tätt samarbete med övriga involverade ministerråd.

Generalsekreteraren har inbjudit samtliga större offentliga forskningsfinansiärer i Norden till en dialog kring det samlade globaliseringsinitiativet den 5 september 2008. Arbetet med koordinering av nationella forskningsprogram klimat, energi och miljöfrågor pågår inom ramen för toppforskningsinitiativet, men även inom eScience har arbetet intensifierats och ett NORIA-net har etablerats.

Närings-, Energi och Regionalministrarna beslutade i september 2007 att samarbetet mellan de nordiska innovationsaktörerna skall ökas. I februari 2008 inleddes en process där ledande innovationsaktörer från de nordiska länderna, representanter för den nordiska ämbetsmannakommittén för näringspolitik, Nordiska Ministerrådets sekretariat samt Nordisk Innovationscenter skall identifiera relevanta samarbetsområden och effektiva samarbetsmodeller inom innovationsområdet samt koordinera nationella innovationsprogram. Därutöver arbetas det också med att etablera ett forskningsprogram inom brukardriven innovation.

Det långsiktiga strategiska utvecklingsarbetet sker inom ramen för en gemensam arbetsgrupp och genom en workshopserie för representanter från ämbetsmannakommittén för utbildning och forskning (ÄK-U) samt näring och energi (ÄK-NE/Näring). Arbetet inbegriper också strategier och konkreta förslag på hur man på bästa sätt – nationellt, nordiskt, europeiskt och globalt – kan profilera det nordiska forsknings- och innovationsområdet. Gruppen håller sitt första möte den 1 oktober 2008.

Prioriteringar i 2009 På kort sikt lyfts ett antal konkreta – underifrån initierade – vägvisande spjutspetsprojekt fram. Dessa spjutspetsprojekt är:

- Intensifierad dialog mellan nationella forskningsfinansiärer och koordinering av nationella forskningsprogram
- Stärkande av gränslös innovation i Norden genom identifiering av relevanta samarbetsområden och effektiva samarbetsmodeller inom innovationsområdet samt koordinering av nationella innovationsprogram.
- Satsning på ett forskningsprogram för brukardriven innovation.

När prioriterade kandidater för koordinering på nordisk nivå föreligger kommer budget för dessa att föreslås.

På lång sikt är det behov för att utveckla en *gemensam* plattform för den strategiska utvecklingen av det nordiska forsknings- och innovationsområdet. Inom projektet skall därför arbetas för en bättre koppling mellan närings- och forskningssektorerna och med en konkretisering av det nordiska forsknings- och innovationsområdet tas fram. Utvecklingsarbetet sker inom ramen för en mellan ÄK-NE/Näring och ÄK-U gemensam arbetsgrupp och genom en workshopserie för representanter från ÄK-U och ÄK-NE/Näring. Arbetet skall också inbegripa strategier och konkreta förslag på hur man på bästa sätt – nationellt, nordiskt, europeiskt och globalt – kan profilera det nordiska forsknings- och innovationsområde.

Utvecklingsarbetet skall ta sin utgångspunkt i och baseras på nordiska styrkepositioner och samhälleliga behov. Regionala styrkepositioner som exempelvis centers of excellence eller klusterbildningar bör spela en viktig roll. Projektet bygger på och utnyttjar de lärdomar, erfarenheter och kunskaper som NordForsk och NICE ackumulerat. Erfarenheterna från redan igångsatta initiativ skall utnyttjas i arbetet.

Det intensifierade utvecklingsarbetet kräver en mycket god förankring bland länderna

och forsknings- och innovationsaktörerna. För att säkra den politiska förankringen av projektet så har en gemensam arbetsgrupp med bas i regeringskanslierna utnämnts inom ramen för ämbetsmannakommittéerna på både närings- och utbildnings- och forskningssidan. Andra berörda ministerråd och ämbetsmannakommittéer skall konsulteras. Utvecklingsarbetet rapporteras under 2009.

5-2065-1 Plan for fremme af højere uddannelse i Norden

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	9.288.000	0	0	-	MR-U

Formål

Projektet är i linje med de nordiska statsministrarnas pressmeddelande från Punkaharju 2007 där man markerar en ambition att "öka kontakten mellan nordiska läroanstalter och lyfta Norden som en attraktiv studieort".

Projektet syftar till att svara till viljan som att stärka samarbetet mellan de nordiska lärosäten och profilera Norden som en attraktiv utbildningsregion. Detta projekt har tre olika aspekter:

- Profilering
- Stärka synergierna av existerande verktyg
- Nordiska Masterprogram

Vad gäller profileringsaspekten är målet att detta pilotprojekt genomförs under 2008 och med detta projekts erfarenheter och resultat som bas tas beslut om fortsatta profileringsinitiativ de närmaste åren. Detta arbete skall också ses i sammanhang med profilering av NORIA och NMRS överordnade profileringsarbete.

Status: Ett inledande profileringsmöte med representanter från HÖGUT, Nordiskt Universitetssamarbete samt de nationella profileringsaktörerna avhölls i juni 2008 och ett andra möte kommer att hållas den 20 el. 22 augusti 2008. Målet är att denna grupp skall föreslå en konkret profileirngspilot som skall genomföras under hösten 2008.

När det kommer till Stärkning av synergierna, kommer bl. a att behandla "Kommersialisering och entreprenörskap vid de nordiska lärosätena". Vidare skall det ske en uppföljning rörande synergierna mellan andra nordiska instrument för att skapa mer effektivt utnyttjande av de existerande verktygen.

Status: En begränsad utlysning rörande utförare av studien "Kommersialisering och entreprenörskap vid de nordiska lärosätena" genomfördes under våren 2008 och en vinnare utsågs i form av SISTER (Sverige). Detta arbete igångsattes juni 2008 och kommer att ligga klart 2008, studien kommer bland annat att behandlas under en workshop planerad till november 2008.

Den första utlysningen av Nordiska Masterprogram som genomfördes 2007 fick en starkt positiv respons av de nordiska lärosätena. De sex vinnarna är alla fullt igång i utvecklingen av programmen. En kvalitetssäkring skall genomföras av NOQA, (Nordic Organisation for Quality Assurance), ett frivilligt samarbete mellan de nordiska kvalitetssäkringsorganen, inom ramen för ett större kvalitetssäkringsprojekt. Det bör också nämnas att det pågår en diskussion vad gäller nästa utlysning, att i själva utlysningstexten, lyfta fram de ämnesområden (tex. anpassning till klimatförändringar) som statsministrarna identifierade som särskilt viktiga.

Status: NOQA genomför ett första steg i bedömningen av de 6 första vinnarna. Denna rapport kommer att ligga klar i slutet av augusti 2008 och kommer att behandlas i

HÖGUt och ÅK-U som grundlag för vidare beslut om utlysning av 10 nya masterprogram.

Prioriteringer i 2009 Projektet syftar till att göra Norden till en mer känd och attraktiv utbildningsregion. Det handlar om att öka attraktionskraften i vår region primärt för att behålla de initiativrika och innovativa personer som bor här, men samtidigt att också skapa så goda omständigheter att vi dessutom drar till oss personer, utanför vår region, med dessa egenskaper, till vår region. På detta sätt säkerställs också en hög investeringsnivå. Projektets olika delar skall förstärka, och öka synergien, mellan de verktyg som finns och därigenom profilera Norden som en attraktiv högre utbildningsregion. Projektet innehåller också en profileringssatsning för att ge lyskraft åt Norden som en tilldragande region vad gäller högre utbildning.

5-2070-1 Projektplan för god uppäring av ungdomar och vuxna

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.818.000	0	0	-	MR-U

Formål

Prosjektets overordnede målsetning er å få flere ungdommer enn i dag til å fullføre en utdanning etter grunnskolen, samt å få økt nordisk viten om hvordan lese- og skriveundervisningen for voksne tilrettelegges best mulig.

Gjennom prosjektet søkes det å legge til rette for kunnskapsinnhentning- og deling på området, samt initiere ulike tiltak for å fremme et tilpasset opplæringstilbud til ungdom og voksne, noe som igjen skal fremme en høyere gjennomføringsgrad i utdanningen enn i dag.

Projektet består av fire deler:

- 1) Studie og erfaringsutveksling om arbeid for økt gjennomføring i videregående opplæring (ungdomsutbildningen): Studie er igangsatt. Foreløpige resultat legges frem for ministrene på høstens møte. Det avholdes konferanse om resultatene i Lund i november 2008.
- 2) Et utviklingsarbeid innen entreprenørskap: Nordisk ekspertmøte avholdes høsten 2008.
- 3) En effektstudie om leseundervisning for voksne: Mandat for studie under utarbeidelse. Studien forventes igangsatt høsten 2008.
- 4) Opprettelsen av et Lære- og dialogforum. Formålet med forumet er erfarings- og idéutveksling, samt skape oppmerksomhet om/profilere temaene som diskuteres: Gjennomføres i 2009.

Prioriteringer i 2009 Projektet består av fire tiltak: 1) Studie og erfaringsutveksling om arbeid for økt gjennomføring i videregående opplæring (ungdomsutbildningen), 2) et utviklingsarbeid innen entreprenørskap, 3) en effektstudie om leseundervisning for voksne og 4) opprettelsen av et Lære- og dialogforum. Formålet med forumet er erfarings- og idéutveksling, samt skape oppmerksomhet om/profilere temaene som diskuteres.

5-2075-1 Konsekvenser af klimaforandringer på primær næringen

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	5.986.000	0	0	-	MR-FJLS

Formål

Formålet er, at belyse konsekvenserne af klimaændringerne for primærnæringerne; jordbrug, fiskeri, skovbrug og fødevarer og hvordan de nordiske lande kan forberede sig hertil inden for disse sektorer.

Programmet har som formål at belyse hvilke konsekvenser klimaændringerne har på naturressourcerne i forhold til primærnæringerne; jordbrug, fiskeri, skovbrug og fødevarer og hvordan de nordiske land kan forberede sig til klimaændringerne m.h.t. til disse sektorer.

Programmet forventes at strekke sig over perioden 2008 til 2012, og kan afsluttes med en rapport med hovedkonklusionerne og mulige anbefalinger sommeren 2012.

Projektstatus:

I marts 2008 blev der nedsat en arbejdsgruppen, som har til opdrag at formulere et udkast til program.

Arbejdet taget udgangspunkt i Ministerrådet for Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug (MR-FJLS). Aktørerne i arbejdsgruppen er Nordisk arbejdsgruppe for fiskeriforskning (NAF), Nordisk genresource centre (NordGen), Nordisk kontaktoorgan for jordbrugsforskning (NKJ), Samnordisk skovforskning (SNS) og Nordisk arbejdsgruppe for mikrobiologi, dyresundhed og dyrevelfærd (NMDD) og de nationale forskningsråd. Arbejdsgruppen sekretariatsbetjenes af NordForsk. Relevante øvrige områder i Nordisk Ministerråd inddrages og orienteres løbende

NordForsk bidrager ud over sekretariatsbetjeningen også med at sikre sammenhængen til topforskningsinitiativet.

Arbejdsgruppen har inddelt programmet i to overordnede temaer med følgende overskrifter :

- Klimatförändringarnas inverkan på nordiska primärnärningar och vilka anpassningar som måste göras inom produktion och förvaltning
- Primärnärningarnas ansvar för klimatförändringarna

De to temaer er endvidere opdelt i en række undertemaer. I forbindelse hermed pågår aktuelt en kortlægning af eksisterende forskningsmæssig indsats.

Programmet skal tage udgangspunkt i nationale prioriteringer og nationale styrkepositioner og dermed styrke og effektivisere den samlede nordiske forskningsindsatsen på området. I arbejdet tages der sigte på at inkludere allerede igangsatte relevante aktiviteter. Mange elementer i programmet vil have forskningsaspekter, og er det derfor prioriteret, at udviklingen af programmet sker koordineret i forhold til andre overgribende forskningsinitiativer, herunder topforskningsinitiativet og øvrig samordning af nordisk/national klimaforskning.

Programmet forventes forelagt MR-FJLS som udkast den 15. oktober, hvorefter en intern høring indledes. Indenda forventes øvrige ministerråd dog at blive konsulteret. .

I forbindelse med Nordisk Ministerråds globaliseringsinitiativer har statsministrene lagt stor vægt på, at resultaterne skabes tværsektorielt og at der arbejdes på tværs af ministerråd. På denne budgetpost har MR-FJLS det overordnede ansvar og retten til at disponere og fordele midlerne. Men det skal understreges, at i tråd med statsministrenes ønske om tværsektorielt samarbejde, er den ret betinget af, at arbejdet med initiativet sker koordineret og i tæt samarbejde med de øvrige involverede ministerråd.

Prioriteringer i 2009 På baggrund af arbejdsgruppens udkast til program indledes en høringsrunde til oktober-november, hvorefter det endelige program og organisering heraf kan fastlægges. Hermed fastlægges prioriteterne for 2009.

5-2080-1 Profilering af Norden som center for kreative industrier

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	3.509.000	0	0	-	MR-NER

Formål

Kreativa industrier utgör en växande del av den samlade globala ekonomin och därmed är det viktigt för Norden att säkerställa en ledande position inom detta område. Aktivt gemensamt nordiskt utvecklings- och policyarbete samt marknadsföring behövs för att Norden ska kunna profileras som en toppregion inom kreativa industrier.

Initiativet har behandlats både i ämbetsmannakommittén för näringspolitik och i ämbetsmannakommittén för kulturellt samarbete som båda ställde sig positiva till initiativet. En tvärsektoriell nordisk arbetsgrupp, KreaNord, etablerades i juni 2008. KreaNord skall vara en tvärsektoriell samlingspunkt för erfarenheter, kunskaper och utvecklingsvisioner som täcker både närings- och kultursektorn. Arbetsgruppen bidrar till en förbättrad koordinering mellan de nordiska länderna, utarbetar policy rekommendationer samt initierar samnordiska utvecklings- och profileringsaktiviteter. Därutöver skall en bred referensgrupp bestående av relevanta nordiska aktörer tillknytas till arbetsgruppens verksamhet.

Nordiskt InnovationsCenter (NICE) har utarbetat en grönbok om kreativa industrier som utkom i november 2007. Denna grönbok och dess rekommendationer utgör utgångspunkten för gruppens arbete. En del konkreta aktiviteter lanseras under hösten 2008 för att utveckla kreativa nätverk och det skall också genomföras initiativ till exempel kring datorspelområdet.

Vid det gemensamma kick-off seminariet i slutet av september 2008 dryftar KreaNord tillsammans med referensgruppens representanter grönbokens rekommendationer och diskuterar vilka initiativ är viktigast att genomföra på nordisk plan under 2009 och 2010.

MR-NER har det överordnade ansvaret för denna budgetpost och rätt att disponera och fördela medel men arbetet sker i tätt samverkan med MR-K. Det skall också aktivt samarbetas med andra relevanta ministerråd.

Prioriteringer i 2009 Arbetsgruppen KreaNord fortsätter sitt arbete med policy utveckling och utbyte av erfarenheter och kunskap.

Utveckling av kreativa nätverk inom Östersjöregionen skall prioriteras under 2009.

Därutöver skall man undersöka möjligheter till nordiskt samarbete i samband med det Europeiska året för kreativitet och innovation 2009.

Satsningar på datospelområdet skall fortsättas, med fokus på förbättrad information och digital distribution.

På basis av diskussioner med alla relevanta stakeholders skall KreaNord välja de grönbokens rekommendationer som är viktigast att genomföra på nordisk plan. De här aktiviteterna skall sättas i gång under 2009.

För att säkra den yrkesmässiga kvaliteten i arbetet, är det viktigt att alla projektets delar får en solid förankring i både närings- och kultursektorn.

6-2085-1 Globaliseringsinitiativer på Kultur

VALUTA	BUDGET 09	BUDGET 08	BUDGET 07	DISP./BUD 07	BUD.DISP AV
DKK	0	0	0	-%	MR-K/EK-K

Formål Posten rummer en ramme på 2.000 TDKK til globaliseringsinitiativer på Kulturområdet

Den nye post er et resultat af forhandlinger om budget 2009 mellem Nordisk Råd og Ministerrådet.

Rammen finansieres af de 5,3 MDKK på globaliseringspuljen (5-2000-1) budget 2008, som der, på tidspunktet for budgettets udarbejdelse, endnu ikke er taget beslutning om, hvad skal benyttes til. Som følge af, at finansieringen sker af uforbrugte midler fra 2008, er posten i 2009 0-budgetteret.

Rammen vil således allerede i 2009 kunne benyttes til at medfinansiere planen om globaliseringsinitiativerne på Kulturområdet.

Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet

Udviklingen i udisponerede midler 2003-2007

Udisponerede midler er defineret som midler, hvor der ikke er foretaget en beslutning om anvendelse til et bestemt formål. Udisponerede midler kan alene forekomme under budgetposter med projektmidler og støtteordninger, idet ministerrådet på institutioner og organisationsbidrag udbetaler alle midler til eksterne parter, som har dispositionsretten over midlerne, og derfor er disse midler i Ministerrådets budget altid pr. definition 100 % disponeret. Projektmidler og støtteordninger udgjorde totalt ca. 54 % af ministerrådets budget i 2007.

På budgetpostniveau under hvert ministerråd viser rubrikken "Disp./Bud 07", hvor meget der er disponeret i budgetåret 2007 ud af midler til rådighed. I bilag 2 vises ligeledes en samlet oversigt over regnskabstal på alle budgetposter, hvor også dispositionsprocenterne er vist.⁶ I tabellen i bilag 2 vises også de beløb, der er overført til dispositionspuljen.

Før 2007 havde Ministerrådet en målsætning om hvor stor en del af årets budget for projektmidler og støtteordninger, som måtte være udisponerede. F. eks for 2006 var målet, at kun 3 % af midlerne måtte være udisponerede.

Men i forbindelse med budgetmoderniseringen og vedtagelse af Generalsekretærens forslagskatalog i februar 2007 besluttede MR-SAM at indføre en 20 % -regel, kombineret med et minimumsbeløb på 200.000 DKK (20 % reglen), som betyder, at højst 20 % af årets budget på en budgetpost må være udisponeret; dog kan man altid videreføre 200.000 DKK.⁷ Alt over 20 % overføres fra budgetposten til en dispositionspulje, som kan anvendes i næstfølgende år af MR-SAM. 20 % -reglen er gældende fra og med regnskabsåret 2007.

Det forventes, at reglen dels fremskynder projektinitieringen og øger afløbstempoet for Ministerrådets projekter, og dels giver ekstra muligheder for politiske prioriteringer.

Dog er der naturligvis også risiko for at skærpede krav til overførselsadgang kan medvirke til, at der i højere grad bliver disponeret midler til projekter, der ikke umiddelbart er prioriteret højt politisk, men hvor midlerne alternativt efter de skærpede overførselsregler vil blive overført til andre politiske formål.

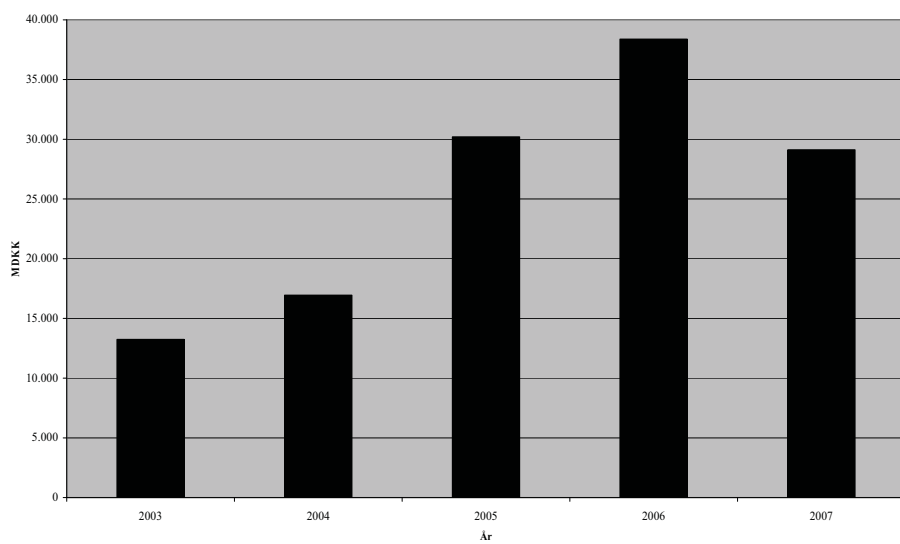
Nedenfor er grafisk vist udviklingen i de udisponerede midler siden 2003. Derefter vises der en oversigt over fordelingen af de udisponerede midler på ministerråd. Som tidligere er denne oversigt suppleret med en tabel over alle budgetposter i bilag 2.

Som det ses af grafen og den efterfølgende tabel, er de udisponerede midler faldet fra 2006 til 2007 med ca. 9 MDKK.

⁶ Bemærk at i de disponerede beløb indgår også de beløb, der er overført til dispositionspuljen.

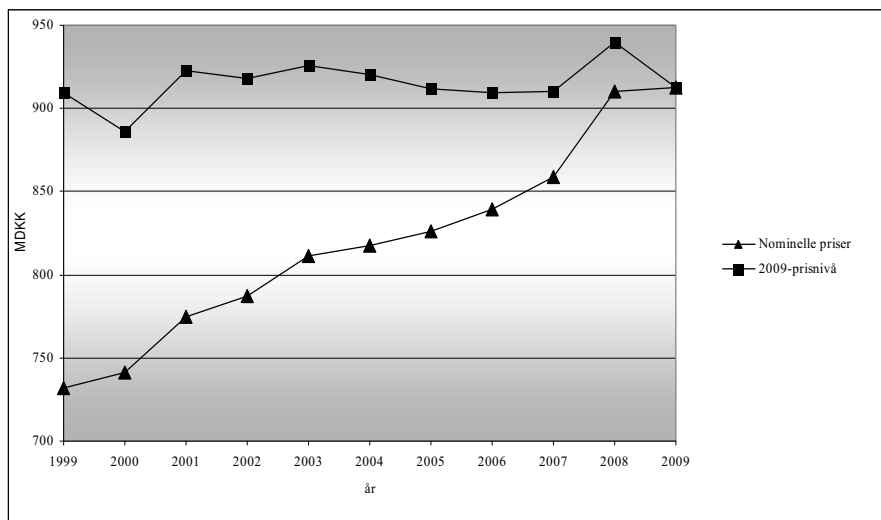
⁷ Minimumsgrænsen er indført af hensyn til de små projektbudgetposter, som en procentordning alene vil ramme uforholdsmæssigt hårdt.

Udisponerede midler ved udgangen af året

Udisponerede midler ultimo 2003-2007

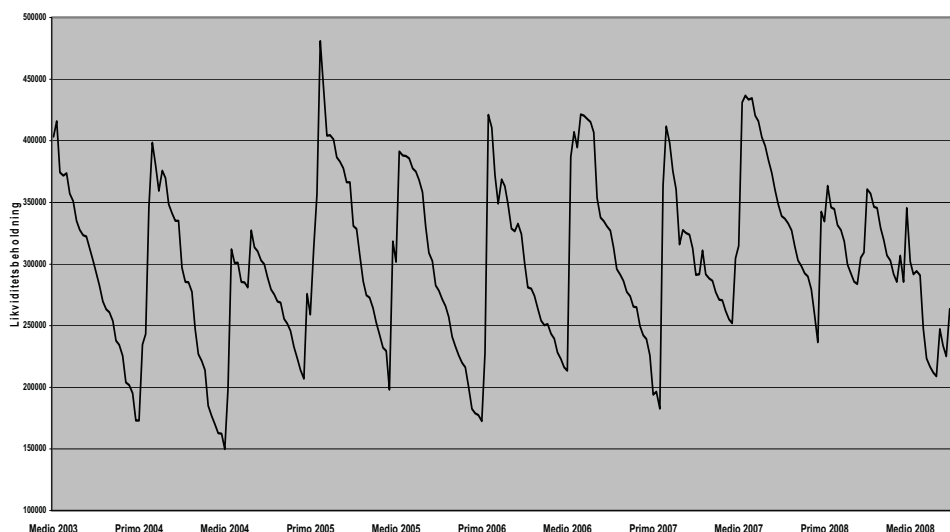
Sektor (TDKK)	2003	2004	2005	2006	2007	Heraf 20 % reglen	Ændring 2006-2007
Kultursamarbejdet (NMR)	2.615	5.025	5.561	10.106	1.624	284	-8.482
Utbildning og forskning	1.218	2.092	6.450	4.950	2.174	184	-2.776
Nabopolitik	2.653	1.403	-	1.608	6.411	46	4.803
Miljø	663	2.729	277	1.355	710		-645
Økonomi	297	227	443	218	409	62	191
Levnedsmidler	12	20	266	-	-		-
Jord- og skogsbrug	166	30	10	-	-		-
Fiskeri	3	33	184	-	-		-
MR-FJLS	-	-	-	450	2.984	337	2.534
Arbetsmarked og -miljø	311	176	593	2.095	717		-1.378
Narkotikasamarbejde	85	143	85	-	-		-
Social- og hälsovård	448	728	1.712	2.623	591		-2.032
Jämställdhet	17	177	421	297	671		374
Energi	1.239	394	-	-	-		-
Näring	38	116	996	-	-		-
Regionalpolitik	3	48	71	-	-		-
NER	-	-	-	2.068	3.085		1.017
Lagstiftning	360	336	2.266	1.040	580	314	-460
Transport	1	174	149	696	200		-496
IT-ministerråd	69	350	4	-	-		-
Bygg- og bolig	59	35	147	-	-		-
Konsument	229	70	356	2.308	200		-2.108
Strukturpuljen	-	-	-	2.489	3.919	3.306	1.431
Øvrig virksomhet	2.756	2.627	10.194	6.078	4.837	935	-1.241
SUM	13.242	16.933	30.185	38.381	29.112	5.468	-9.269

Budgettets udvikling i perioden 1999 – 2009

MR-SAM har for 2009 vedtaget en ramme der igen er på niveau med budgetterne for perioden 2005-2007, efter i 2008 at have vedtaget en budgetramme, der lå 35 MDKK højere. Niveauskiftet i 2008 skal ses på baggrund af beslutningen i forbindelse med budget 2008 om at finansiere en del af globaliseringssatsninger på 60 MDKK i 2008, som statsministrene lancerer i Punkaharju i 2007, med en forøgelse af aktivitetsrammen. Den primære årsag til at forøge rammen var en erkendelse i MR-SAM af, at det var umuligt at opnå politisk enighed om omprioriteringer på 60 MDKK indenfor den eksisterende 2008 ramme, eftersom der skulle ligge et ministerrådsforslag færdigt kort efter statsministrenes møde.

Likviditetens udvikling

Nedenfor er vist udviklingen i den historiske likviditet fra primo 2003 til medio maj 2008.

Som det ses af grafen udviser Ministerrådets likviditet et symptomatisk mønster. Mønsteret er generet af, at udbetalinger forløber nogenlunde jævnt over året og at landene indtil 2007 har indbetalt 2 gange årligt, primo og medio til ministerrådet.

Det har i flere perioder over den viste periode været landenes synspunkter, at ministerrådets likviditet har været for høj. Derfor har der i to omgange været forsøg på at nedbringer den. Første gang var i perioden 2001-2005, hvor Ministerrådet således årligt rekvirerede et beløb fra landene som var 10 MDKK lavere end den faktiske aktivitetsramme.

Anden gang var i forbindelse med vedtagelse af budget 2008 og var et resultat af budgetmoderniseringsarbejdet og Generalsekretærens forslagskatalog. I budget 2008 er taget beslutning om at landene skal indbetale 70 MDKK mindre end aktivitetsrammen. Samtidigt skal landene indbetale til ministerrådet i 4 årlige rater i stedet for 2. Med disse tiltag forventes både minimums- og gennemsnitslikviditeten at falde.

Som det ses af figuren slår ændringen i tidspunkterne for landenes indbetalinger til ministerrådet direkte igennem på likviditeten, hvorimod det er væsentligt sværere at identificere effekten af, at landene samlet set i 2008 indbetaler 70 MDKK mindre end aktivitetsrammen. Likviditetstrækket i 2008 er såvel et resultat af træk på midler bevilgede tidligere år, som træk på midler bevilgede i 2008. Det relativt store likviditetstræk, som f. eks. omkring medio 2008, kunne for så vidt alle være udbetaling af midler bevilgede og disponerede til aktiviteter før 2008.

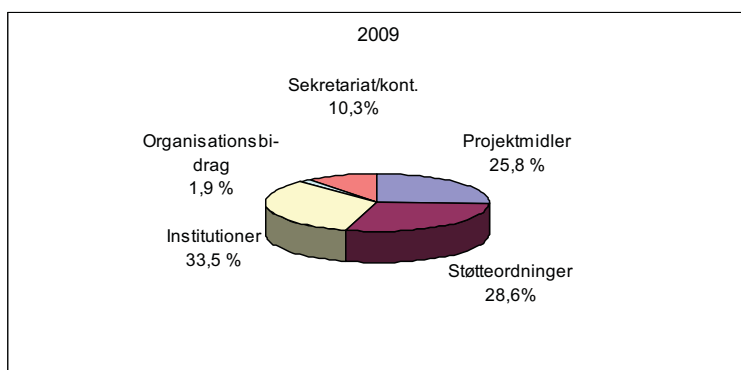
Budgettets fordeling på budgetpostkategorier

I de efterfølgende diagrammer vises budgetrammen fordelt på budgetkategorier. Der er fire kategorier i det nordiske budget, som er *projektmidler*, *støtteordninger*, *institutioner* og *organisationsbidrag*⁸.

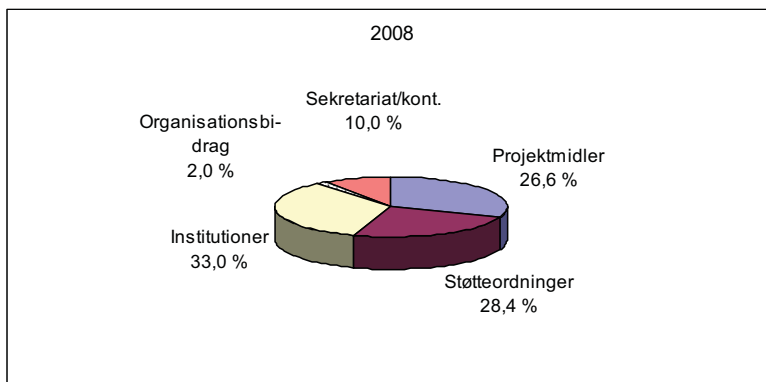
Dog indgår støtteordninger, som administreres af de nordiske institutioner Nordisk Innovationscenter (NICE) og Nordisk projektsportfond (NOPEF), i institutionsandelen. Derudover er bevillingerne til ministerrådssekretariatet og kontorerne i Nordvestrusland og Estland, Letland og Litauen defineret som institutioner, men vist separat i diagrammerne nedenfor.

Som det ses af nedenstående tabel og grafer har forskydningen mellem kategorier ikke været af nævneværdig omfang. Grunden til den ringe forskydning er, at midlerne til globaliseringsinitiativerne, som ligger i kategori 1 og 2, finansieres af midler fra de samme kategorier.

Løbende priser TDKK	Budget 2009	Andel	Budget 2008	Andel
Projektmidler	235.051	25,8%	242.245	26,6%
Støtteordninger	260.966	28,6%	258.336	28,4%
Institutioner	305.614	33,5%	300.327	33,0%
Organisationsbidrag	17.460	1,9%	18.493	2,0%
Sekretariat/Nabopolitikkont.	93.668	10,3%	90.961	10,0%
	912.759	100%	910.362	100%

⁸ Bemærk, flere budgetposter indeholder mere end én kategori af budgetmidler. Den mest væsentlige kategori er brugt som grundlag ved fordeling af budgetposter på kategorier.

Ligestilling

Siden 2001 har Nordisk Ministerråd haft en formuleret politik for ligestilling. Den udadvendte aktivitet omkring nordisk ligestillingssamarbejde har baggrund i det nordiske ligestillings-samarbejdsprogram 2006-2010 "Med fokus på køn är målet ett jämställt samhälle". Overordnede ledetråde er udviklingen af demokratiske og lige muligheder for begge køn samt integrering af køns- og ligestillingsperspektiver i samfundslivet (Gender Mainstreaming).

Generalsekretæren har nedsat en tværsektoriel arbejdsgruppe med en repræsentant for hver afdeling. Den tværsektorielle arbejdsgruppen for ligestilling har udarbejdet en proces for ligestillings-integrationen i NMR. NSK godkendte processen på sit møde den 2.10.2008. Processen beskriver NMR:s mål for ligestillingsarbejdet gennem to fokusområder, et som fokuserer på fagministerområderne og et som fokuserer på interne spørgsmål.

Yderligere har et antal indikatorer blevet udarbejdet for at støtte processen med ligestillings-integrationen og vurderingsarbejdet.

For at komme et skridt videre skal der i 2009 indsamles og præsenteres kønsfordelt statistik for følgende områder:

- Forskning og netværk
- Projektvirksomhed
- Kursusvirksomhed
- Mobilitet og stipendier

hvor det er relevant og praktisk muligt.

Statistikken skal præsentere en oversigt over fordelingen af aktiviteter mellem mænd og kvinder, og en analyse af informationen på de forskellige budgetposter vil blive gennemført.

Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO

MR-K		Budget 2009	Budget 2008	Difference	
				+/-	%
Sum MR-K		21.836	22.039	-204	-0,9%
<i>Generelle kulturindsatser</i>		6.475	4.743	1.732	36,5%
1-2203-1	Dispositionsmidler Kultur	1.471	138	1.333	965,1%
1-2204-1	Nordisk Kulturforum	213	207	6	3,0%
1-2205-2	Nordisk kulturfond	4.444	4.398	46	1,1%
1-2206-1	Nordisk Råds priser	346	0	346	-
<i>Barn og unga</i>		798	988	-190	-19,2%
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>		798	988	-190	-19,2%
1-2210-1	Nordiskt idrottssamarbete	0	173	-173	-100,0%
1-2212-1	Nordisk Børne- og Ungdomskomité (NORDBUK)	798	815	-17	-2,1%
<i>Film och media</i>		5.564	5.769	-205	-3,6%
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>		5.177	5.372	-195	-3,6%
1-2221-2	Nordisk computerspilprogram	1.513	1.656	-143	-8,6%
1-2222-2	Nordisk Film- og TV-fond	3.319	3.278	42	1,3%
1-2223-1	Nordisk Journalistisk Efteruddannelse	345	438	-93	-21,3%
<i>Institutioner</i>		387	397	-10	-2,6%
1-2228-3	NORDICOM	387	397	-10	-2,6%
<i>Konstnæret</i>		8.529	9.965	-1.436	-14,4%
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>		4.005	4.330	-325	-7,5%
1-2251-2	Kunst- og kulturprogrammet	2.462	2.625	-163	-6,2%
1-2254-2	Mobilitets- og residensprogrammet	1.544	1.705	-162	-9,5%
<i>Institutioner</i>		702	683	19	2,8%
1-2259-3	Kulturkontakt Nord	702	683	19	2,8%
<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>		3.822	4.953	-1.130	-22,8%
1-2270-3	Nordens hus i Reykjavik	0	1.081	-1.081	-100,0%
1-2272-3	Nordens hus på Färöarna	1.766	1.721	44	2,6%
1-2274-3	Nordens institut på Åland	381	370	10	2,8%
1-2277-3	Nordens institut på Grönland (NAPA)	824	803	21	2,6%
1-2279-1	Vedlikehold kulturhusene	0	147	-147	-100,0%
1-2548-3	Nordens institut i Finland (NIFIN)	852	829	23	2,8%
<i>Andra kultursatser</i>		470	573	-104	-18,1%
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>		470	573	-104	-18,1%
1-2234-4	Samisk samarbeid	470	573	-104	-18,1%
Opdelt på kategorier		21.490	22.039	100%	100%
Projektmidler		2.827	1.919	13,2%	8,7%
Støtteordninger		13.282	13.662	61,8%	62,0%
Institutioner		4.911	5.885	22,9%	26,7%
Organisationsbidrag		470	573	2,2%	2,6%

MR-Lag		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-Lag		181	179	2	1,0%
1-7110-1	Projektmedel - Lagstiftning	181	179	2	1,0%
Opdelt på kategorier		181	179	100%	100%
	Projektmidler	181	179	100,0%	100,0%

MR-Jäm		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-Jäm		1.154	1.121	33	2,9%
	<i>Projektmedel</i>	441	455	-14	-3,1%
1-4410-1	Projektmedel - Jämställdhet	441	455	-14	-3,1%
	<i>Institutioner</i>	713	667	47	7,0%
1-4480-3	Nordisk institutt for kundskab om kjønn (NIKK)	713	667	47	7,0%
Opdelt på kategorier		1.154	1.121	100%	100%
	Projektmidler	441	455	38,2%	40,6%
	Institutioner	713	667	61,8%	59,4%

MR-U		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-U		30.336	29.606	731	2,5%
	<i>Generelle utdannings- og forskningsinnsatser</i>	541	536	5	1,0%
2-2505-1	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	541	536	5	1,0%
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	1.692	1.675	17	1,0%
2-2510-1	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	214	212	2	1,0%
	Rådgivningsgruppen for Nordisk samarbejde om Voksnes				
2-2520-1	Læring (SVL)	153	151	1	0,9%
2-2530-1	Rådgivningsgruppen for høgre utdanning (HÖGUT)	181	179	2	1,0%
2-2544-1	Nordens Sprogråd	173	171	2	1,0%
2-2553-1	Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	78	77	1	1,1%
2-3127-2	Politikudvikling voksnes læring	893	884	9	1,0%
	<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	10.115	10.015	100	1,0%
2-2513-2	Nordplus rammeprogram	8.424	8.340	83	-
2-2534-4	Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)	155	153		-
2-2543-2	Nordplus sprog og kultur	1.396	1.382	14	-
2-2545-2	Norden-undervisning i utlandet	140	139	1	-

	<i>NordForsk</i>	14.597	14.022	575	4,1%
2-3100-3	NordForsk	14.467	13.543	924	-
2-3129-1	Nordisk videnskabelig information (Nordbib)	0	350	-350	-100,0%
2-3140-1	Nordisk komité for Bioetikk	130	129	1	1,0%
	<i>Forskning i øvrigt</i>	3.391	3.357	34	1,0%
2-3180-2	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	1.392	1.379	14	1,0%
2-3181-2	Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)	415	411	4	1,0%
2-3182-2	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	658	651	6	1,0%
2-3184-2	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	672	666	7	1,0%
2-3185-2	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	254	251	3	1,0%

Opdelt på kategorier	30.491	29.759	100%	100%
Projektmidler	1.470	1.806	4,8%	6,1%
Støtteordninger	14.399	14.257	47,2%	47,9%
Institutioner	14.467	13.543	47,4%	45,5%
Organisationsbidrag	155	153	0,5%	0,5%

MR-A		Budget	Budget	Difference	
		2009	2008	+/-	%
Sum MR-A		1.752	1.790	-39	-2,2%
	<i>Prosjektmedel</i>	1.351	1.348	3	0,3%
2-4110-1	Prosjektmedel – Arbetsmarknad och miljö	797	782	15	2,0%
2-4120-2	Nordjobb	365	373	-8	-2,1%
2-4130-1	Kommunikation om arbeidsliv	189	193	-4	-2,1%
	<i>Institutioner</i>	400	442	-42	-9,5%
2-4180-3	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	400	442	-42	-9,5%
Opdelt på kategorier		1.752	1.790	100%	100%
	Projektmidler	986	975	56,3%	54,5%
	Støtteordninger	365	373	20,8%	20,8%
	Institutioner	400	442	22,9%	24,7%

MR-NER		Budget	Budget	Difference	
		2009	2008	+/-	%
Sum MR-NER		15.638	15.324	314	2,0%
	<i>Prosjektmidler</i>	3.694	3.915	-221	-5,7%
4-5150-1	Prosjektmidler - Næring, energi og regionalpolitikk	2.857	3.039	-182	-6,0%
4-5151-4	NORA	837	876	-39	-
	<i>Institutioner</i>	11.944	11.409	535	4,7%
4-5180-3	Nordisk InnovationsCenter (NICe)	9.804	9.333	471	5,0%
4-6180-3	Nordregio	1.404	1.383	21	1,5%
4-3220-3	Nordisk Energiforskning (NEPF)	737	693	43	6,2%
Opdelt på kategorier		15.638	15.324	95%	94%
	Projektmidler	2.857	3.039	18,3%	19,8%

Institutioner	11.944	11.409	76,4%	74,5%
Organisationsbidrag	837	876	5,3%	-

MR-S		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-S		5.234	5.346	-112	-2,1%
	<i>Projektmedel</i>	<i>1.282</i>	<i>1.511</i>	<i>-229</i>	<i>-15,2%</i>
4-4310-1	Projektmiddel - Social- och hälsovårdspolitik	900	1.141	-241	-21,1%
4-4320-1	Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)	142	138	4	3,1%
4-4340-1	Nomesko og Nososko	239	232	7	3,0%
	<i>Institutioner</i>	<i>3.952</i>	<i>3.835</i>	<i>118</i>	<i>3,1%</i>
4-4380-3	Nordiskt Valfärdcenter	2.608	0	2.608	-
4-4381-3	Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *	4.697	4.628	69	1,5%
4-4382-3	Nordisk institutt for Odontologiske Materialer (NIOM)	1.344	1.265	79	6,3%
4-4383-3	Nordiska nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	0	392	-392	-100,0%
4-4384-3	Nordiska samarbetsorgan för handikappfrågor (NSH)	0	983	-983	-100,0%
4-4385-3	Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)	0	974	-974	-100,0%
4-4386-3	Nordiska utbild.program för social service (NOPUS)	0	220	-220	-100,0%
Opdelt på kategorier		2.626	5.346	100%	100%
	Projektmidler	1.282	1.511	48,8%	28,3%
	Institutioner	1.344	3.835	51,2%	71,7%

MR-Finans		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-Finans		237	234	2	1,0%
4-5210-1	Projektmiddel- Ekonomi och finanspolitik	237	234	2	1,0%
Opdelt på kategorier		237	234	100%	100%
	Projektmidler	237	234	100,0%	100,0%

MR-Miljø		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-Miljø		5.792	5.735	57	1,0%
3-3310-1	Projektmiddel - Miljø	3.972	3.969	3	0,1%
3-3320-2	NEFCOS Miljøudviklingsfond	1.492	1.448	44	3,1%
3-6720-4	SVANEN – Nordisk miljömärkning	327	318	10	3,1%
Opdelt på kategorier		5.792	5.735	100%	100%
	Projektmidler	3.972	3.969	68,6%	69,2%
	Støtteordninger	1.492	1.448	25,8%	25,2%
	Organisationsbidrag	327	318	5,7%	5,5%

MR-FJLS		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum MR-FJLS		4.989	5.126	-137	-2,7%
	<i>Projektmidler</i>	426	414	13	-
3-6420-1	Ny nordisk mad	426	414	13	-
	<i>Fiskeri</i>	796	813	-17	-2,1%
3-6610-1	Projektmiddel - Fiskeri	796	813	-17	-2,1%
	<i>Jord- og skovbrug</i>	2.999	3.085	-85	-2,8%
	<i>Projektmidler - jordbrug</i>	224	266	-42	-15,8%
3-6510-1	Projektmidler Jordbrug	133	168	-36	-21,2%
3-6520-1	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	91	97	-6	-6,3%
	<i>Institutioner - jordbrug</i>	1.958	1.929	29	1,5%
3-6585-3	Nordisk Genressource Center	1.958	1.929	29	1,5%
	<i>Projektmidler - skovbrug</i>	818	890	-72	-8,1%
3-6310-1	Projektmidler Skovbrug	119	145	-26	-18,0%
3-6581-1	Samnordisk skogsforskning (SNS)	699	745	-46	-6,2%
	<i>Levnedsmidler</i>	767	815	-48	-5,8%
3-6810-1	Projektmiddel - Levnedsmidler	542	581	-39	-6,8%
3-6820-1	Forskning - levnedsmidler	154	165	-10	-6,2%
3-6830-1	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	71	69	2	-
Opdelt på kategorier		4.989	5.126	100%	100%
	Projektmidler	3.031	3.197	60,8%	62,4%
	Institutioner	1.958	1.929	39,2%	37,6%

Nabopolitik		2009	2008	+/-	%
Sum Nabopolitik		12.940	12.969	-29	-0,2%
6-0820-2	Kunskapsopbygning och nätverk	3.801	4.381	-580	13,2%
6-0980-1	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	944	975	-32	-3,3%
6-0960-1	NGO-virksomhed i Østersøregionen	742	735	7	1,0%
6-5280-3	Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)	2.622	2.602	19	0,7%
6-0970-3	Ministerrådets kontorer i Nord-vest Rusland	1.310	1.130	180	16,0%
6-0810-3	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen	1.434	1.317	116	8,8%
6-0910-1	Politiske initiativer	208	281	-74	26,2%
6-0870-1	Arktisk samarbejdsprogram	1.119	1.108	11	1,0%
6-0950-2	EHU/Hviderusland	415	439	-24	-
	Gennemførelse af retningslinierne for samarbejdet med Estland, Letland og				
6-0800-1	Litauen henholdsvis Nordvestrusland	69	0	69	-
6-0990-1	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	277	0	277	-
Opdelt på kategorier		12.940	12.969	100%	100%
	Projektmidler	3.359	3.100	26,0%	23,9%
	Støtteordninger	4.216	4.820	32,6%	37,2%
	Institutioner	5.366	5.050	41,5%	38,9%

Samarbejdsministrene		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum samarbejdsministrene		13.965	14.455	-490	-3,5%
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	<i>9.812</i>	<i>9.762</i>	<i>50</i>	<i>0,5%</i>
5-0180-3	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	9.812	9.762	50	0,5%
	<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	<i>4.153</i>	<i>4.693</i>	<i>-540</i>	<i>-11,5%</i>
5-0410-4	Föreningarna Nordens Förbund	419	189	230	121,2%
5-0425-4	Bidrag til Västnorden	133	373	-240	-64,3%
5-0435-1	Generalsekretærens disponeringsreserv	54	53	1	1,9%
5-0445-1	Formandsskabspuljen	775	1.103	-327	-29,7%
5-0460-1	Holdbart Norden	353	414	-61	-14,7%
5-1011-1	Informationsaktiviteter	1.322	1.296	26	2,0%
5-1021-1	Internationale aktiviteter	94	92	2	2,1%
5-1035-1	Grænsehindringer/Hallo Norden	867	849	17	2,0%
5-1050-2	Tjänstemannautbyte	137	270	-133	-49,2%
5-8030-1	Publikationsverksamheten	0	55	-55	-100,0%
Opdelt på kategorier		13.965	14.455	100%	100%
	Projektmidler	3.464	3.861	24,8%	26,7%
	Støtteordninger	137	270	1,0%	1,9%
	Institutioner	9.812	9.762	70,3%	67,5%
	Organisationsbidrag	552	562	4,0%	3,9%

Globalisering		Budget 2009	Budget 2008	Difference +/- %	
Sum Globalisering		8.300	8.271	29	0,4%
5-2000-1	Globaliseringspulje	0	7.720	-7.720	100,0%
5-2020-1	Globaliseringsforum	553	551	2	0,4%
5-2025-1	Nordisk Topforskning	2.144	0	2.144	-
5-2030-1	Innovationsrepræsentationer i Asien	152	0	152	-
5-2035-1	Innovationspris for nordisk kvalitet	138	0	138	-
5-2040-1	Fælles Energiexpo	623	0	623	-
5-2045-1	Expo 2010 Shanghai	277	0	277	-
5-2050-1	Nordisk indspil til klimaforhandlingerne	553	0	553	-
5-2055-1	Bekæmpelse af Grænsehindringer i Norden	277	0	277	-
5-2060-1	NORIA	553	0	553	-
5-2065-2	Plan for fremme af højere uddannelse i Norden	1.245	0	1.245	-
5-2070-1	Projektplan for god oplæring af ungdomar og vuxna	512	0	512	-
5-2075-1	Knsekvenser af klimaforandringer på primær næringen	802	0	802	-
5-2080-1	Profilering af Norden som center for kreative industrier	470	0	470	-

Opdelt på kategorier	8.300	8.271	100%	100%
Projektmidler	7.055	8.271	85,0%	100,0%
Støtteordninger	1.245	0	15,0%	0,0%

SAMMENSTILLING AV BUDGET 2009 OG 2008 (løbende priser, TEUR)

LØBENDE PRISER	BUDGET 2009	Andel	BUDGET 2008	Andel	Difference +/- %	
MR-K, MR-Jäm, MR-Lag	23.171	18,9%	23.340	19,1%	-169	-0,7%
Kultur	21.836	17,8%	22.039	18,0%	-204	-0,9%
Ligestilling	1.154	0,9%	1.121	0,9%	33	2,9%
Lov	181	0,1%	179	0,1%	2	1,0%
MR-U, MR-A	32.088	26,2%	31.396	25,7%	692	2,2%
Uddannelse og forskning	30.336	24,8%	29.606	24,2%	731	2,5%
Arbetsmarked og -miljø	1.752	1,4%	1.790	1,5%	-39	-2,2%
MR-NER, MR-S, MR-Finans	21.108	17,3%	20.904	17,1%	204	1,0%
Näring, energi og regional	15.638	12,8%	15.324	12,5%	314	2,0%
Sociapolitik	5.234	4,3%	5.346	4,4%	-112	-2,1%
Finanspolitik	237	0,2%	234	0,2%	2	1,0%
MR-M og MR-FJLS	10.781	8,8%	10.861	8,9%	-80	-0,7%
Miljø	5.792	4,7%	5.735	4,7%	57	1,0%
Fiskeri, Jord- och skovbrug og levnedsmidler	4.989	4,1%	5.126	4,2%	-137	-2,7%
Samarbejdsministrene	35.206	28,8%	35.696	29,2%	-490	-1,4%
Nabopolitik	12.940	10,6%	12.969	10,6%	-29	-0,2%
Ministerrådets sekretariat	9.812	8,0%	9.762	8,0%	50	0,5%
Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter	4.153	3,4%	4.693	3,8%	-540	-11,5%
Globaliseringsinitiativer	8.300	6,8%	8.271	6,8%	29	0,4%
TOTALT	122.354	100,0%	122.196	100,0%	158	0,1%

Bilag 2 – Regnskabstal 2007 på budgetpostniveau

Bemærk at i tabellen tallet i kolonnen ”DISP %” udregnes som årets forbrugte midler (ses af kolonnen ”anvendte midler”) i forhold til ”midler til rådighed”. Den nye 20 % regel for overførsel af midler udregnes derimod på grundlag af forbrugte midler i forhold til årets budget.

	MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2007	DISP. %	MIDLER TILBAGE	OVF. TIL DISPOSITI- ONSPULJEN
MR-Kultur, MR-Ligestilling, MR-Lov					
	189.332.391	187.055.654	99%	2.276.737	597.718
MR-Kultur	176.888.780	175.548.899	99%	1.339.881	284.228
<i>Generelle kulturindsatser</i>	<i>37.719.591</i>	<i>37.438.388</i>		<i>281.203</i>	<i>284.228</i>
2203 Dispositionsmidler - kultur	4.009.702	3.805.302	95%	204.400	284.228
2204 Nordisk Kulturforum	1.805.889	1.729.086	96%	76.803	0
2205 Nordisk kulturfond	31.904.000	31.904.000	100%	0	0
<i>Barn och unga</i>	<i>10.943.448</i>	<i>10.415.804</i>		<i>527.644</i>	<i>0</i>
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>					
2210 Nordiskt idrottssamarbete	1.552.100	1.395.200	90%	156.900	0
2212 Nordiska ungdomskommittén	6.432.759	6.062.014	94%	370.744	0
2214 Ledningsgrupp för nordiskt barn- och ungdomskultur	2.958.590	2.958.590	100%	0	0
<i>Film och media</i>	<i>41.008.384</i>	<i>40.867.350</i>		<i>141.034</i>	<i>0</i>
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>38.061.384</i>	<i>37.920.350</i>		<i>141.034</i>	<i>0</i>
2220 Styrgruppen för kultur- og massemediesamarbeid	194.500	194.500	100%	0	0
2221 Nordisk computerspilprogram	10.334.000	10.222.850	99%	111.150	0
2222 Nordisk Film- og TV-fond	24.291.884	24.262.000	100%	29.884	0
2223 Nordisk Journalistisk Efteruddannelse	3.241.000	3.241.000	100%	0	0
<i>Institutioner</i>	<i>2.947.000</i>	<i>2.947.000</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
2228 NORDICOM	2.947.000	2.947.000	100%	0	0
2229 Nordisk Journalistcenter (NJC)	0	0		0	0
<i>Konstområdet</i>	<i>80.879.877</i>	<i>80.489.877</i>		<i>390.000</i>	<i>0</i>
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>37.937.877</i>	<i>37.937.877</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
2230 Nordisk litteratur och bibliotekskommitté (NORDBOK)	797.593	797.593	100%	0	0
2239 Nordiska Museikommittén	1.160.864	1.160.864	100%	0	0
2251 Kunst- og kulturprogrammet	20.440.000	20.440.000	100%	0	0
2254 Mobilitets- og residensprogrammet	15.539.100	15.539.100	100%	0	0
2256 Nordisk Musikkommitté (NOMUS)	320	320	100%	0	0
<i>Institutioner</i>	<i>5.095.000</i>	<i>4.705.000</i>		<i>390.000</i>	<i>0</i>
2255 Nordiskt Center för Scenkonst (NordScen)	24.000	24.000	100%	0	0
2258 Nordiskt Institut för Samtidskonst (NIFCA)	0	0	0%	0	0
2259 Kulturkontakt Nord	5.071.000	4.681.000	92%	390.000	0
<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	<i>37.847.000</i>	<i>37.847.000</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

		MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2007	DISP. %	MIDLER TILBAGE	OVF. TIL DISPOSITI- ONSPULJEN
2270	Nordens hus i Reykjavik	8.954.000	8.954.000	100%	0	0
2272	Nordens hus på Färöarna	12.767.000	12.767.000	100%	0	0
2274	Nordens institut på Åland	2.752.000	2.752.000	100%	0	0
2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	5.958.000	5.958.000	100%	0	0
2279	Vedlikehold kulturhusene	1.255.000	1.255.000	100%	0	0
2548	Nordens institut i Finland (NIFIN)	6.161.000	6.161.000	100%	0	0
	<i>Andra kultursatsningar</i>	<i>6.337.479</i>	<i>6.337.480</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>6.337.479</i>	<i>6.337.480</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
2234	Samisk samarbeid	4.244.100	4.244.100	100%	0	0
2294	Tvärsektoriell projektverksamh	96.152	96.152	100%	0	0
2296	Nordiska kulturprojekt i utlandet	1.997.227	1.997.227	100%	0	0
MR-Ligestilling		9.753.651	9.082.594	93%	671.056	0
	<i>Projektmedel</i>	<i>4.611.651</i>	<i>3.940.594</i>		<i>671.056</i>	<i>0</i>
4410	Projektmedel - Jämställdhet	4.611.651	3.940.594	85%	671.056	0
	<i>Institutioner</i>	<i>5.142.000</i>	<i>5.142.000</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
4480	Nordiskt institutt for kvinde og kønsforskning (NIKK)	5.142.000	5.142.000	100%	0	0
MR-Löv		2.689.960	2.424.160	90%	265.800	313.490
7110	Projektmedel – Lagstiftning	2.689.960	2.424.160	90%	265.800	313.490
MR-U, MR-A						
		257.383.529	254.676.333	99%	2.707.196	183.478
MR-U		239.474.961	237.484.718	99%	1.990.243	183.478
	<i>Generelle uddannels- og forskningsinnsatser</i>	<i>11.256.114</i>	<i>10.372.948</i>		<i>883.166</i>	<i>0</i>
2505	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	11.256.114	10.372.948	92%	883.166	0
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	<i>19.914.223</i>	<i>19.105.335</i>		<i>808.888</i>	<i>183.478</i>
2510	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	3.165.417	2.849.417	90%	316.000	67.890
2520	Styringsgruppen for Voksnes Læring (SVL)	1.619.923	1.395.123	86%	224.800	96.852
2530	Ledn.gruppen för högre utbildning (HÖGUT)	5.613.099	5.342.227	95%	270.872	18.736
2544	Nordens Sprogråd	1.724.055	1.727.483	100%	-3.428	0
2554	Udviklingsprojektet NORDUnet2	73.142	73.142	100%	0	0
2553	Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	1.132.470	1.132.470	100%	0	0
3110	Nordiska forskningspolitiska rådet (FPR)	6.116	5.473	89%	643	0
3127	Politikudvikling voksnes læring	6.580.000	6.580.000	100%	0	0
	<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	<i>74.249.318</i>	<i>73.965.951</i>		<i>283.367</i>	<i>0</i>
2512	Nordplus junior	20.139.000	20.139.000	100%	0	0
2514	Elevudveksling Vestnorden	0	0	0%	0	0
2516	Nordplus mini	45	0	0%	45	0
2522	Nordplus Voksen	10.127.431	10.116.199	100%	11.232	0

		MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2007	DISP. %	MIDLER TILBAGE	OVF. TIL DISPOSITI- ONSPULJEN
2524	Folkeopplysning og voksen	1.636	-3.532	0%	5.168	0
2531	Hensættelser Høgut	29.650	0	0%	29.650	0
2532	Nordplus (Høgre utbildning)	32.562.490	32.562.490	100%	0	0
2534	Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)	1.141.000	1.141.000	100%	0	0
2540	Stöd till nordiska språkråd	162.442	0	0%	162.442	0
2543	Nordplus språk	8.933.531	8.902.999	100%	30.531	0
2545	Norden-undervisning i utlandet	1.152.093	1.107.795	96%	44.298	0
	<i>NordForsk</i>	<i>107.798.820</i>	<i>107.784.000</i>		<i>14.820</i>	<i>0</i>
3100	NordForsk	104.218.000	104.218.000	100%	0	0
3129	Nordisk videnskabelig information (Nordbib)	2.606.000	2.606.000	100%	0	0
3133	Nordisk forskningsprogram om epidemiologi	1.559	0	0%	1.559	0
3140	Nordisk komité for Bioetikk	973.261	960.000	99%	13.261	0
	<i>Forskning i øvrigt</i>	<i>25.583.000</i>	<i>25.583.000</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
3180	Nordisk Institutt for Teoretisk Fysik (NORDITA)	10.855.000	10.855.000	100%	0	0
3181	Nordiska Institutet for Sjörett (NIFS)	3.057.000	3.057.000	100%	0	0
3182	Nordisk Institutt for Asiatudier (NIAS)	4.847.000	4.847.000	100%	0	0
3184	Nordisk vulkanologisk institutt (NORDVULK)	4.953.000	4.953.000	100%	0	0
3185	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	1.871.000	1.871.000	100%	0	0
	<i>IT-Ministerråd</i>	<i>673.485</i>	<i>673.484</i>		<i>1</i>	<i>0</i>
2550	Ministerrådets MR U Policy	400.000	400.000	100%	0	0
0461	Nordisk sikkerhedspolitisk forskning	239.850	239.850	100%	0	0
3410	Prosjektmidler – IT-samarbete	33.636	33.634	100%	2	0
MR-A		17.908.568	17.191.615	96%	716.953	0
	<i>Prosjektmedel</i>	<i>14.837.747</i>	<i>14.120.794</i>		<i>716.953</i>	<i>0</i>
4110	Prosjektmedel – Arbetsmarknad och miljö	10.871.249	10.236.794	94%	634.455	0
4120	Nordjobb	2.530.996	2.453.000	97%	77.996	0
4130	Informationsprosjektet	1.435.502	1.431.000	100%	4.502	0
	<i>Institutioner</i>	<i>3.070.821</i>	<i>3.070.821</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
4180	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	3.070.821	3.070.821	100%	0	0
MR-NER, MR-S, MR-Finans						
		174.267.176	170.244.281	98%	4.022.895	61.711
MR-NER		123.753.235	120.668.401	98%	3.084.834	0
	<i>Prosjektmidler</i>	<i>37.165.235</i>	<i>34.080.401</i>		<i>3.084.834</i>	<i>0</i>
5150	Prosjektmidler - Næring, energi og regionalpolitik	32.837.000	29.752.168	91%	3.084.832	0
5110	Prosjektmedel - Næring	748.740	748.740	100%	0	0
5120	IT-samarbete mellan små och me	11.874	11.874	100%	0	0
5130	EXPO 2005	32.643	32.641	100%	2	0
3210	Prosjektmedel - Energi	2.790.502	2.790.502	100%	0	0
6110	Prosjektmedel - Regionalpolitik	744.475	744.475	100%	0	0
	<i>Institutioner</i>	<i>86.588.000</i>	<i>86.588.000</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

		MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2007	DISP. %	MIDLER TILBAGE	OVF. TIL DISPOSITI- ONSPULJEN
5180	Nordisk InnovationsCenter (NICE)	71.346.000	71.346.000	100%	0	0
6180	Nordregio	10.034.000	10.034.000	100%	0	0
3220	Nordisk Energiforskning (NEPF)	5.208.000	5.208.000	100%	0	0
MR-S		48.236.242	47.645.582	99%	590.660	0
	<i>Projektmedel</i>	<i>19.617.489</i>	<i>19.041.551</i>		<i>575.938</i>	<i>0</i>
4310	Projektmedel - Social- og hälsovårdspolitik	13.890.815	13.425.732	97%	465.083	0
4320	Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)	1.022.000	1.022.000	100%	0	0
4340	Nomesko og Nososko	1.717.000	1.717.000	100%	0	0
4620	Välfärdsforskning	1.311.342	1.266.296	97%	45.046	0
4510	Projektmedel - Narkotikasamarbejde	1.676.331	1.610.523	96%	65.808	0
	<i>Institutioner</i>	<i>28.618.754</i>	<i>28.604.031</i>		<i>14.723</i>	<i>0</i>
4382	Institutt for odontologiske materialer (NIOM)	9.686.685	9.681.000	100%	5.685	0
4383	Nordiska nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	2.914.031	2.914.031	100%	0	0
4384	Nordiska samarbetsorgan för handikappfrågor (NSH)	7.180.000	7.180.000	100%	0	0
4385	Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)	7.223.000	7.223.000	100%	0	0
4386	Nordiska utbild.program för social service (NOPUS)	1.615.037	1.606.000	99%	9.037	0
MR-Finans		2.277.699	1.930.298	85%	347.400	61.711
5210	Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	2.277.699	1.930.298	85%	347.400	61.711
MR-Miljø og MR-FJSL						
		106.819.483	103.462.043	97%	3.357.440	337.133
MR-Miljø		48.426.490	47.716.887	99%	709.603	0
3310	Projektmedel - Miljø	36.686.313	35.999.887	98%	686.426	0
3320	NEFCOS Miljøudviklingsfond	9.433.000	9.412.000	100%	21.000	0
6720	SVANEN – Nordisk miljömærkning	2.307.177	2.305.000	100%	2.177	0
MR-FJSL		58.392.993	55.745.156	95%	2.647.837	337.133
	<i>Projektmidler</i>	<i>824.293</i>	<i>578.865</i>		<i>245.428</i>	<i>337.133</i>
6410	Projektmidler - fællespulje	287.160	241.732	84%	45.428	0
6530	Nordisk handlingsplan om livsmedelssikkerhet	537.133	337.133	63%	200.000	337.133
	<i>Fiskeri</i>	<i>12.990.275</i>	<i>12.579.075</i>		<i>411.200</i>	<i>0</i>
6610	Projektmedel - Fiskeri	12.990.275	12.579.075	97%	411.200	0
	<i>Jord- og skovbrug</i>	<i>31.428.124</i>	<i>30.802.033</i>		<i>626.091</i>	<i>0</i>
	<i>Projektmidler Jordbrug</i>	<i>13.535.124</i>	<i>13.044.300</i>		<i>490.824</i>	<i>0</i>
6510	Projektmidler Jordbrug	9.375.124	8.889.300	95%	485.824	0
6520	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	833.000	833.000	100%	0	0
6540	Nordisk genbank för husdjur	3.327.000	3.322.000	100%	5.000	0
	<i>Institutioner jordbrug</i>	<i>9.985.000</i>	<i>9.985.000</i>	<i>100%</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
6580	Nordiska Genbanken (NGB)	9.985.000	9.985.000	100%	0	0

		MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2007	DISP. %	MIDLER TILBAGE	OVF. TIL DISPOSITI- ONSPULJEN
	<i>Projektmidler skovbrug</i>	7.908.000	7.772.733	98%	135.267	0
6310	Projektmidler Skovbrug	1.583.000	1.447.733	91%	135.267	0
6581	Samnordisk skogsforskning (SNS)	6.325.000	6.325.000	100%	0	0
	<i>Levnedsmidler</i>	12.498.346	11.333.228		1.165.118	0
6810	Projektmedel - Levnedsmidler	10.701.809	9.773.851	91%	927.958	0
6820	Forskning - levnedsmidler	1.796.537	1.559.377	87%	237.160	0
	<i>Andre</i>	651.955	451.955		200.000	0
830	Demokrati och medborgarpolitik	337.375	137.375	41%	200.000	0
5310	Projektmedel – Bygg och Bolig	314.580	314.580	100%	0	0

Nabopolitik

		104.386.094	98.020.733	94%	6.365.361	46.361
820	Kunskapsopbygning och nätverk	34.181.407	30.143.124	88%	4.038.283	0
840	Kulturformidling	60.000	0		60.000	0
	Deltagande i EU:s partnerskab, samarbejde med					
940	Barentsregionen og m. frivilligsektoren i NV-ryssland	18.497	-117.211	0%	135.708	0
980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	7.076.000	5.924.000	84%	1.152.000	0
960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	10.101.627	10.018.289	99%	83.338	0
930	Handlingsplan for Nord-vest Rusland	245.862	200.000	0%	45.862	0
5280	Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)	20.158.000	20.158.000	100%	0	0
970	Ministerrådets kontorer i Nord-vest Rusland	8.194.064	7.905.132	96%	288.932	0
810	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen	12.865.236	12.616.450	98%	248.785	0
920	Projektvirksomhet i Estland, Letland og Litauen	254.361	54.361	21%	200.000	46.361
910	Politiske initiativer	2.083.000	2.083.000	100%	0	0
790	Grænseregionalt samarbejde	319.000	319.000	100%	0	0
870	Arktisk samarbejdsprogram	8.829.040	8.716.588	99%	112.452	0

Samarbejdsministrene

		121.487.289	117.185.341	96%	4.301.948	935.457
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	67.822.000	67.822.000		0	0
180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	67.822.000	67.822.000	100%	0	0
	<i>Nordisk Ministerråds fellesaktiviteter</i>	53.665.289	49.363.341		4.301.948	935.457
185	Nedbrydelse af grænsehindringer	392.754	392.754	100%	0	0
190	Reformer på institutionsområdet	210.000	100.000	48%	110.000	0
195	Europasamarbejdet	-192.000	-192.000	100%	0	0
410	Föreningarna Nordens Förbund	1.399.901	1.190.000	85%	209.901	0
425	Bidrag til Västnorden	2.756.469	2.756.469	100%	0	0
430	Nordiskt statistiskt samarbejde	0	0	0%	0	0
435	Generalsekretærens disponeringsreserv	864.855	664.855	77%	200.000	12.227
440	Omstrukturering av institution	77.980	0	0%	77.980	0
445	Formandsskabspuljen	13.102.925	11.117.205	85%	1.985.721	0
450	Stöd till frivillig sektor	1.645.608	1.610.000	98%	35.608	0

		MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2007	DISP %	MIDLER TILBAGE	OVF. TIL DISPOSITI- ONSPULJEN
460	Holdbart Norden	4.064.739	3.908.035	96%	156.703	0
1010	Informationsverksamhet	-12.557	-12.557	0%	0	0
1011	Informationsaktiviteter	10.397.000	9.489.329	91%	907.671	0
1020	Informationsverksamhet utanför Norden	150.000	150.000	100%	0	0
1021	Internationale aktiviteter	882.000	755.000	86%	127.000	0
1025	Norden i Fokus (info.vinduene)	30.592	23.411	77%	7.181	0
1030	Hallo Norden	1.490.771	1.488.209	0%	2.562	0
1035	Græsehindringer/Hallo Norden	6.279.000	6.203.079	99%	75.921	0
1040	Översättning och tolkning	513.967	513.967	0%	0	0
1050	Tjänstemannautbyte	3.296.010	3.290.308	100%	5.702	0
6710	Projektmedel - Konsument	5.184.975	4.984.975	96%	200.000	384.800
6210	Projektmedel - Transport	721.302	521.303	72%	200.000	538.430
8030	Publikationsverksamheten	409.000	409.000	100%	0	0

Strukturpulje

1000	Strukturpulje	5.658.542	5.045.342	89%	613.200	3.306.342
------	---------------	-----------	-----------	-----	---------	-----------

Bilag 3 – Tidsplan for budgetprocessen 2009

Dato	2007
12.-13.12	• NSK/MR-SAM diskuterer fremtidige prioriteringer.
2008	
17.01	• NSK diskuterer budgetanvisninger 2009.
Uge 4-6	• Samråd mellem Nordisk Råd og formanden for samarbejdsministrene om budgetanvisninger 2009.
28.-29.02	• MR-SAM godkender budgetanvisninger for 2009.
Uge 10	• Udarbejdelse af budgetvejledning
Marts	• Præsentation af budgetanvisninger og orientering om budgetprocessen for EK-formændene
22.04	• NSK godkender forslag til budget for sine ansvarsområder; (rammen for samarbejdsministrene og Nabopolitik og globaliseringsinitiativer).
01.06	• Generalsekretærens budgetforslag sendes ud til NSK/MR-SAM (og derigennem også til landene til national høring). [Budgetforslaget foreligger kun som pdf. fil.]
Juni	• Generalsekretærens budgetforslag præsenteres for Nordisk Råd. • Budgetekspertgruppen behandler budgetforslaget (medlemmerne kommer fra de nordiske finansministerier).
11.-13.06	• Generalsekretærens budgetforslag behandles af NSK/MR-SAM
Uge 32	• Som resultat af den nationale høring anmelder NSK mulige ønsker til NMRS om ændringer i generalsekretærens budgetforslag.
3.-4.09	• MR-SAM behandler generalsekretærens budgetforslag og vedtager ministerrådsforslag.
Uge 37	• Ministerrådsforslaget oversendes til Nordisk Råd.
Uge 38-39	• Samråd mellem Nordisk Råd og formanden for samarbejdsministrene om Rådets budgetrekommandation.
27.-29.10 (sessionen)	• MR-SAM vedtager det endelige budget for 2009 på Nordisk Råds session.
01.12	• Den endelige udgave af budget 2009 udsendes i trykt form.
11.-12.12	• NSK/MR-SAM diskuterer fremtidige prioriteringer for 2010.

Bilag 4 – Forklaringer til budgetstruktur og budgetpostkategorier

Hoved-inddeling	Budgettets hovedinddeling er det enkelte ministerråd. Præsentationen af hvert ministerråd indledes med en beskrivelse af hele arbejdet med fokus på politiske målsætninger, nye initiativer og ændringer i forhold til foregående budgetår.
Budgetposter	De enkelte budgetposter præsenteres ensartet indholdsmæssigt ved hjælp af fire budgetposttyper; 1) Projektmidler, 2) støtteordninger/samarbejdsorgan 3) Institutioner/virksomheder som styres gennem mål - og resultatkontrakter samt 4) organisationsbidrag.
Nummerering	Hver budgetpost har en 6 cifret nummerering. Det første ciffer er samarbejdsområde, anden til sjette ciffer er løbenummer indenfor ministerrådet. Det sidste ciffer viser hvilken type budgetpost det er; 1 = projektmidler, 2 = støtteordninger/samarbejdsorgan, 3 = institution, 4 = organisationsbidrag.
Specielle rubrikker	I budgetpostene for projekt/støtteordninger viser rubrikken Disp./Bud07, hvor stor andel af 07-budgettet i procent, som er disponeret i løbet af 2007. En disponering er en beslutning om at bruge penge fra en budgetpost til et bestemt formål. Det disponerede beløb kan udbetales til formålet i budgetåret og i de 2 påfølgende år, og Nordisk Ministerråd har en forpligtelse overfor det angivne formål i denne tidsperiode. En ikke udbetalt disposition vil efter 3 år blive indtægtsført i ministerrådets regnskab og tilbagebetalt til landene. Videreførelsesreglerne ændres, som led i budgetmoderniseringsarbejdet, fra og med regnskabsåret 2007. Herefter vil det kun være muligt at videreføre 20 % af årets bevilling på en budgetpost, dog med en minimumsgrænse på 200 TDKK. Regler gælder kun for midler der ikke er udisponerede. I budgetposterne for institutioner styret med resultatkontrakt viser rubrikken, NMR fin. 07 den procentvise andel af institutionens totale indtægter i 2007 som blev finansieret af Nordisk Ministerråd (fra regnskabet). Finansieringen fra Nordisk Ministerråd omfatter både basisbevilling og eventuelle projektmidler. I rubrikken "kontraktstatus" redegøres for institutions målopfyldelse f.s.v.a. de faglige mål i resultatkontrakterne. I rubrikken "økonomi" fremgår sekretariatets bemærkninger til regnskabsaflæggelsen for 2007.

Bilag 5 - Förteckning över förkortningar

BEN-EAST	Baltic Euro-regional Network -East
BSI	Baltic Sea Initiative
BSR-INNO	The Baltic Sea Innovation Network
CBSS	Council of the Baltic Sea States
CEFR	Center for the Expansion of Fundamental Rights
CFJE	Center for Journalistik og efteruddannelse
CISG	United Nations Convention on Contracts for International Sale of Goods
COP13	Klimatoppmöte Bali 2007
COP14	Klimatoppmöte Poznan 2008
COP15	Klimatoppmöte Köpenhamn 2009
CSD	Commission of Sustainable Development
EHU	European Humanities University Arbetsnamn på projektet "Ensamble model simulation for assessment of Potential changes of Eutrophication in the Baltic Sea and its sub-basin in Gulf of Finland"
EMAPS	
ERA	European Research Area
ERA Mint	European Research Area – Micro and Nano Technology
ERA-Build	European Research Area non Sustainable Construction
ERA-NET	Networking in the European Research Area
EU	Europeiska Unionen
EØS	Europeisk Østersøsamarbejde
FNF	Föreningarna Nordens Förbund
FoU	Forsøgs- og Udviklingsprojekter
FP7	EU:s 7:e ramprogram för utveckling inom forskning och teknik
GEN	Global Ecological Network
GS	Generalsekreteraren (I NMR)
HELCOM	Helsingfors Kommissionen
HU	Högre Utbildning
HY-CO (Era-Net)	Hydrogen Cooperation
HÖGUT	Rådgivningsgruppen för Högre Utbildning
IKU	Det internationale Kontor for videregående uddannelse
IKT	Informations- og Kommunikationsteknologi
ILO	International Labour Organization
INNER	Innovative Energy Technology
IUU-fiskeri	Illegalt, urappereret og uregleret fiskeri
KKN	KulturKontaktNord
MiFi	Arbetsprogram för Miljö och Fiskeri
MR-A	Ministerrådet för Arbetsmarknadspolitik Ministerrådet för Fiskeri, Havsbruk, Jordbruk, Livsmedel och Skogsbruk
MR-FJLS	
MR-Jäm	Ministerrådet för Jämställdhet
MR-K	Ministerrådet för Kultur

MR-Lag	Ministerrådet för Lagstiftning
MR-NER	Ministerrådet för Närings, Energi och Regionalpolitik
MR-S	Ministerrådet för Social och Hälsopolitik
MR-SAM	Samarbetsministrarna
MR-U	Ministerrådet för Utbildning
MTT	Maa- ja Elintarviketalouden Tutkimuskeskus – Forskningscentral för jordbruk och livsmedelsekonomi
ND	EU's Northern Dimensions's Steering Group
NAD	Nordiskt Center för Alkohol- och Drogforskning
NAF	Nordiskt Arbetsgrupp för Fiskeri
NAMMCO	The North Atlantic Marine Mammal Commission
NAPA	Nordens Institut på Grönland
NARIC	National Academic Recognition Information Centres
NB8	De Nordiska och Baltiska länderna
NCOE	Nordic Center of Excellence
NEF	Nordisk Energiforskning
NEFCO	Nordic Environment Finance Corporation
NFTF	Nordisk Film- och TV-fond
NGB	Nordiska Genbanken
NGH	Nordiska Genbanken Husdjur
NGO	Non Government Organisation
NHR	Nordiska Handikappolitiska Rådet
NHV	Nordiska Hälsovårdshögskolan
NIAS	Nordens Institut för Asienstudier
NICe	Nordiskt Innovationscenter
NIFIN	Nordens Institut i Finland
NiFS	Nordiskt Institut för Sjörätt
NIKK	Nordisk Institut for kvinde- og kønsforskning
NIOM	Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer
NIPÅ	Nordens Institut på Åland
NIVA	Nordiska Institutionen för vidareutveckling inom arbetsmiljöområdet
NJC	Nordiskt Journalist Center
NKJ	Nordiskt Kontaktorgan för jordbruksforskning
NMA	Nordic Marine Academy
NMDD	Nordisk Arbetsgrupp för mikrobiologi och djurhälsa/djurvälfärd
NMR	Nordiska Ministerrådet
NMRS	Nordiska Ministerrådets Sekretariat
NNM	Ny Nordisk Mat
NOMESKO	Nordisk Medicinal-Statistisk Kommitté
NOPEF	Nordiska Projektexport Fonden
NOPUS	Nordiskt Utbildningsprogram for Social Service
NORA	Nordiskt Atlantsamarbete
NORMA	Nordisk Tidskrift för Maskulinitetsstudier
NOQA	Nordic Quality Assurance

Nordbib	Nordisk vetenskaplig information
NORDBUK	Nordisk Barn och Ungdomskommitté
NordGen	Nordisk Genresurs Center
NORDICOM	Nordiskt Informationscenter för Medie- och Kommunikationsforskning
NORDITA	Nordiskt Institut för Teoretisk Fysik
Nordregio	Nordisk Center för Regional Utveckling
NORDVULK	Nordiskt Vulkanologiskt Institut
NORIA	Nordisk Forskning och Innovation
NOSOSKO	Nordisk Social-Statistisk Kommitté
NSH	Nordiskt Samarbetsorgan för Handikappfrågor
NSI	Nordiskt Samiskt Institut
NSK	Nordisk Samarbetskommitté
NSS	Nordiskt skolsamarbete
NSU	Nordiskt Sommaruniversitet
NUD	Nordisk Uddannelse center for dövblinde personale
NVL	Nätverk för vuxnas lärande
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
PhD	Doctor of Philosophy
PISA	Programme for International Student Assessment
PPP	Nordic Private Public Partnership
PUB	Nordiska Ministerrådets Publikationsenhet
REACH	Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals
SAFEFOODERA	European Excellence in food Research Area
SDI	Samiskt Forskningsinstitut
SH	Samisk Högskole
SNS	Samnordisk Skogsforskning
SNU	Samarbetsnämnden för Nordenundervisning i Utlandet
SVANEN	Nordiskt miljömärke
SVL	Nordiskt samarbete om vuxnas lärande
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
WHO	World Health Organization
WWF	World Wide Fund for Nature
ÄK/EK-xxx	Ämbetsmannakommitté /Embedsmandskommitté
